

สักทอง

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2564

Vol.27 No.2 April - June 2021

GTHJ

ที่นำ : อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร

สถาบัน

วิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ISSN 2408 - 0845 (Print) ISSN 2651 - 1487 Online

สังกัด : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)

The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal (GTHJ.)

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2564 Vol.27 No.2 April-June 2021

ISSN 2408-0845 (Print) ISSN 2651-1487 (Online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และผลงานวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ได้แก่ การศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาชุมชน เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ การท่องเที่ยว นิเทศศาสตร์ และวัฒนธรรม เผยแพร่แก่นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป

ขอบเขต

จัดพิมพ์ทั้งผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และผลงานวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ การศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาชุมชน เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ การท่องเที่ยว นิเทศศาสตร์ และวัฒนธรรม

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ วงษ์บุญมาก อธิการบดี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.สุภาพร พงศ์ภิญโญโอภาส มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ศาสตราจารย์ ดร.อารี วิบูลย์พงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลอ รอดลอย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.โยชิน แสงดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพธิแก้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
อาจารย์ ดร.ชยันต์ วรรณะภุติ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Dr.William James	Kasem Bundit University
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาลี ตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศากร ประคองชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ฝ่ายจัดการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุณี บุญพิทักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ก๊กก้อง
อาจารย์ประภัสสร ห่อทอง
นายทวิช ปิ่นวิเศษ
นางสาวนิสาชล จันทะระ

ผู้จัดทำและเผยแพร่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กำหนดออก ปีละ 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

สำนักงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000

โทรศัพท์ 0 5570 6555 ต่อ 1760

http://research.kpru.ac.th/Journal_HSS/

วารสารนี้อยู่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (<https://tci-thailand.org/>)

บทความที่ตีพิมพ์ทุกบทความผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และบทความหรือ
ข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารเป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สัปดาห์ : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)

The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal (GTHJ.)

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2564 Vol.27 No.2 April-June 2021

ISSN 2408-0845 (Print) ISSN 2651-1487 (Online)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
○ บรรณาธิการแถลง.....	ก
○ บทความวิจัย	
การอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านดอน อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี เขวีกา สุขเยี่ยม Cultural Conservation of Tai Dam : A Case Study of Ban Don Community in U-Thong District, SuphanBuri Province Khewika Sukiam.....	1
ศึกษาการพัฒนาการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก : กรณีศึกษา ประเทศมาเลเซีย ทักษ์ อุดมรัตน์ Educational Development for Sustainable Development Goals : A Case Study of Malaysia Thak Udomrat.....	9
ความคิดเห็นของผู้รับบริการเบี้ยยังชีพต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วน ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม อุษา เทวารัตติกาล The Opinion of the Subscriber to Subsistence Allowance to the Service of the Administrative Organization Muang District, NakhonPathom Province Uhsa Tevarattikal.....	33
บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ปุณณัฐ ภูระหงษ์ The Role of Accountants under State Universities to Strengthen Corporate Governance Punyanut Phurahong.....	44

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
<p>ศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฤดี นียมรัตน์, ชนกภัทร์ นรารัตน์วันชัย และณิชนันต์ เวียงจันทร์ The Potential of Clay Brick Production of Bang Ban District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province</p>	66
<p>การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง จังหวัดกำแพงเพชร เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ The Packaging Development of Makwan Chili Sauce’s Tachang Housewife Group, Kamphaeng Phet Province</p>	82
<p>An Investigation of Thai Students’ English-speaking Problems and Needs and the Implementation Collaborative and Communicative Approaches to Enhance Students’ English-speaking skills</p>	91
<p>Anchunda Henry Yuh and Wareerat Kaewurai..... การฟื้นฟูและการพัฒนาทำนองเพลงดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงของวงเครื่องสายสากล ยงยุทธ เอี่ยมสะอาด, รุจี ศรีสมบัติ และ มานพ วิสุทธ์แพทย์ The Revival and Development of Lao Classical Music Through the Play of String Orchestra</p>	108
<p>Yongyuth Eiamsa-ard, Rujee Srisombat and Manop Wisuttipat..... ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองที่มีต่อความสามารถใน การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ณัฐทยา เมตตา, อาพันธ์ชนิต เจนจิต และคงรัฐ นวลแปง The Effects of Cognitively Guided Instruction Learning Management With Brainstorming Technique on Mathematical Problem Solving Ability and Creativity of Prathomsuksa 5 Students</p>	124
<p>Nuttaya Metta, Apunchanit Jenjit and Kongrat Nualpang.....</p>	124

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

ผลของการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทอดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สุภาพร พลະสุร, เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร และอาพันธ์ชนิด เจนจิต The Effects of Mathematics Learning Management Using Phases Methods Combinations Model With High-Order Questions on Mathematical Communication and Reasoning Abilities of Mathayomsuksa 2 Students Suphaphon Palasoon, Vetcharit Angganapattarakajorn and Apunchanit Jenjit.....	138
ทุนทางวัฒนธรรมประเภทของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์กรณีศึกษาแบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” อัจฉนา ธารพร และกาญจนาภา พงศ์พนรัตน์ A Study of Cultural Capital for Promote the Creative Economy Tourism Case Study of HOLEN’s Souvenir Ajana Tharaporn and Kannapap Pongponrat.....	152
ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา จิราภา ประทาพันธ์, บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ และวันจักร น้อยจันทร์ Attitude on Cyber Bullying in Online Media of the Students Jirapa Pratapun, Boonwat Sawangwong and Wanchak Noichan.....	164
ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ณัฐยาภรณ์ รอดณรงค์ และภัทร์ธมณชนธ์ เรืองวิทย์วุฒิ The Relationship Between Academic Administration of Administrators and the Effectiveness of Private Schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 Nuttayaporn Rodnarong and Phatamon Ruangvitayavut.....	173

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เมธิรัตน์ สุรสีหนาท และภัทร์ธมณชน์ เรื่องวิทยายุทธ	
The Relationship Between Knowledge and Understanding on Drug and Implementation According to Strategies for Preventing and Solving Drug Problems in Primary Schools of Sam Shuk District, Suphanburi Province Metirat Surasihanat and Phatamon Ruangvitayavut.....	187
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สายใจ ยามแย้ม และภัทร์ธมณชน์ เรื่องวิทยายุทธ	
Relationship between Administrative Skills and Participative Management of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 Saijai Yamyaeem and Phatamon Ruangvitayavut.....	200
☐ คำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความ.....	
☐ แบบฟอร์มการส่งบทความ.....	
☐ แบบฟอร์มค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์เผยแพร่.....	
☐ จริยธรรมในการตีพิมพ์ในวารสาร (Publication Ethics).....	
☐ ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.....	

การอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านดอน อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี
Cultural Conservation of Tai Dam : A Case Study of Ban Don Community in
U-Thong District, SuphanBuri Province

เขวิกา สุขเอี่ยม*
Khewika Sukiam

Received : June 26, 2019

Revised : November 1, 2019

Accepted : February 21, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านดอน อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ และเพื่อพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและเกิดความยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกศึกษา “กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ หรือไทดำ (ไตดำ)” ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุดและยังโดดเด่นด้วยวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม จากประชากรในชุมชนบ้านดอนจำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการอนุรักษ์เกิดขึ้นจากการที่คนในชุมชนบ้านดอนให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของตนเองโดยมีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ อีกทั้งยังมีการอนุรักษ์การแต่งกาย การใช้ภาษาของตนเอง และการทอผ้าด้วยมือที่สืบทอดลักษณะของวัฒนธรรมไตดำโบราณที่มีการสืบทอดต่อกันมา นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายแก่บุคคลทั่วไป มีการประชาสัมพันธ์ใน Fanpage Facebook ชื่อ “ศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ” โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลทั่วไปและภาพถ่ายของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะทำให้ศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว และทำให้วัฒนธรรมไตดำโบราณถูกฟื้นฟูและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

คำสำคัญ : ไตดำ / กลุ่มชาติพันธุ์ / อนุรักษ์ / ความยั่งยืน

*อาจารย์ประจำโครงการจัดตั้งภาควิชาอุตสาหกรรมบริการและนวัตกรรมภาษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

Lecturer for the establishment of the Department of Service Industry and Language Innovation Faculty of Liberal Arts and Science Kasetsart University Kamphaeng Saen Campus Nakhon Pathom

ABSTRACT

The researched titled, Cultural Conservation of Tai Dam : A Case Study of Ban Don Community in U Thong District, Suphanburi Province aims to examine the conservation of Tai Dam Antique Cultural and to develop The Tai Dam Antique Cultural Rehabilitation Center to be more notable and sustainable. This research is a quantitative research. The researchers choose "The Thai Song Dam or Thai Dam (Tai Dam) Ethnic Group" as the subject which has the largest population among ethnic groups with remarkable and unique culture. The research employs in-depth interview and focus group from 23 people in the Ban Don community. The results of the study are as follows: Conservation Processes were done by people in Ban Don community attaches great importance to reservations their culture. They founded Tai Dum Antique Cultural Rehabilitation Center. In addition, they conserved dressing their unique clothes, their language and weaving their clothes to convey identity of Tai Dam Antique Culture by inheritance. They developed The Tai Dam Antique Cultural Rehabilitation Center to be well known for tourists by promoting on Fanpage Facebook about general data and pictures of activities in their community. Moreover, the rehabilitation center helps to revive and develop culture towards sustainability.

Keywords : Tai Dam / Ethnic Group / Conserve / Sustainable

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยของเรามีทั้งหมด 4 ภาค ซึ่งในแต่ละภาคมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะภาคกลางมีทั้งหมด 20 กลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี มีทั้งหมด 8 กลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้ กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มอญ ลาวเวียง ลาวครั่ง ละว้า ไทยโซ่ง ไทยพวนและคนไทยเชื้อสายจีน (Angkapanichakit. & Thawornpat, 2014 และ Pohchareon, 2016) โดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่คณะผู้ศึกษาได้เลือกศึกษา คือ “กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำหรือไทดำ (ไตดำ) ที่มีประชากรมากที่สุดทั้งยังโดดเด่นด้วยวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี (Wongsuwan, 2018) ที่อาศัยอยู่ในตำบลบ้านดอน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมวิถีวัฒนธรรมชุมชนชาวไตดำ มีความโดดเด่นในเรื่องสถาปัตยกรรมพื้นปี “เรือนกระดองเต่า” พิธีกรรมการบูชาผีบรรพบุรุษ การทอผ้าชิ้นโบราณอายุร้อยปี อาหารพื้นบ้านไตดำ การแต่งกายด้วยชุดสีดำเรียบง่าย และแหล่งท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมชุมชน

ปัจจุบันนี้ชาวไตดำที่อยู่ในชุมชนบ้านดอนมีประชาน้อยลง เนื่องจากคนรุ่นใหม่อพยพมาทำงาน และศึกษาหาความรู้ในกรุงเทพมหานครมากขึ้น ทำให้วัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดพื้นบ้าน ภาษาถิ่น การทอผ้าชิ้นสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยและงานหัตถกรรมฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไตดำนั้นเริ่มเลือนหายไป ซึ่งวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไตดำนี้มีเอกลักษณ์เฉพาะ ด้วยการแต่งกายทรงผม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอื่นๆ ของ

หญิง-ชายที่แต่งงานและโสดจะมีลักษณะแตกต่างกัน รวมถึงภาษาไตดำที่มีตัวอักษรที่เป็นของตนเอง ทำให้วัฒนธรรมไตดำเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก อยากรส่งเสริมให้วัฒนธรรมไตดำเป็นที่รู้จักมากขึ้น จึงได้ศึกษาและหาแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำนี้ไว้ให้คงอยู่ต่อไป ทั้งยังเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนเห็นคุณค่าของมรดกไทย ทำให้เกิดความรัก ความหวงแหน และภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง

จากปัญหาการลดจำนวนลงของชาวไตดำ ทำให้เห็นถึงปัญหาและผลกระทบต่างๆ ของคนในชุมชนบ้านดอน อำเภอดู่ตอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งในปัจจุบันนี้ชาวไตดำรับวัฒนธรรมการแต่งกายจากนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชุมชนมากจนเกินไป ทำให้คนในชุมชนมีการใส่เสื้อยืดแทนการใส่ชุดพื้นเมืองไทยทรงดำ อีกทั้งยังส่งผลให้วัฒนธรรมการทอผ้าเพื่อไว้ใช้เองของชาวไตดำเริ่มสูญหายไป กลายเป็นการทอเพื่อจัดจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวมากกว่า ทางคณะผู้ศึกษาจึงได้นำปัญหามาทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรม ไตดำโบราณของชุมชนบ้านดอน อำเภอดู่ตอง จังหวัดสุพรรณบุรีให้เกิดการอนุรักษ์และการสืบทอดต่อไปอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

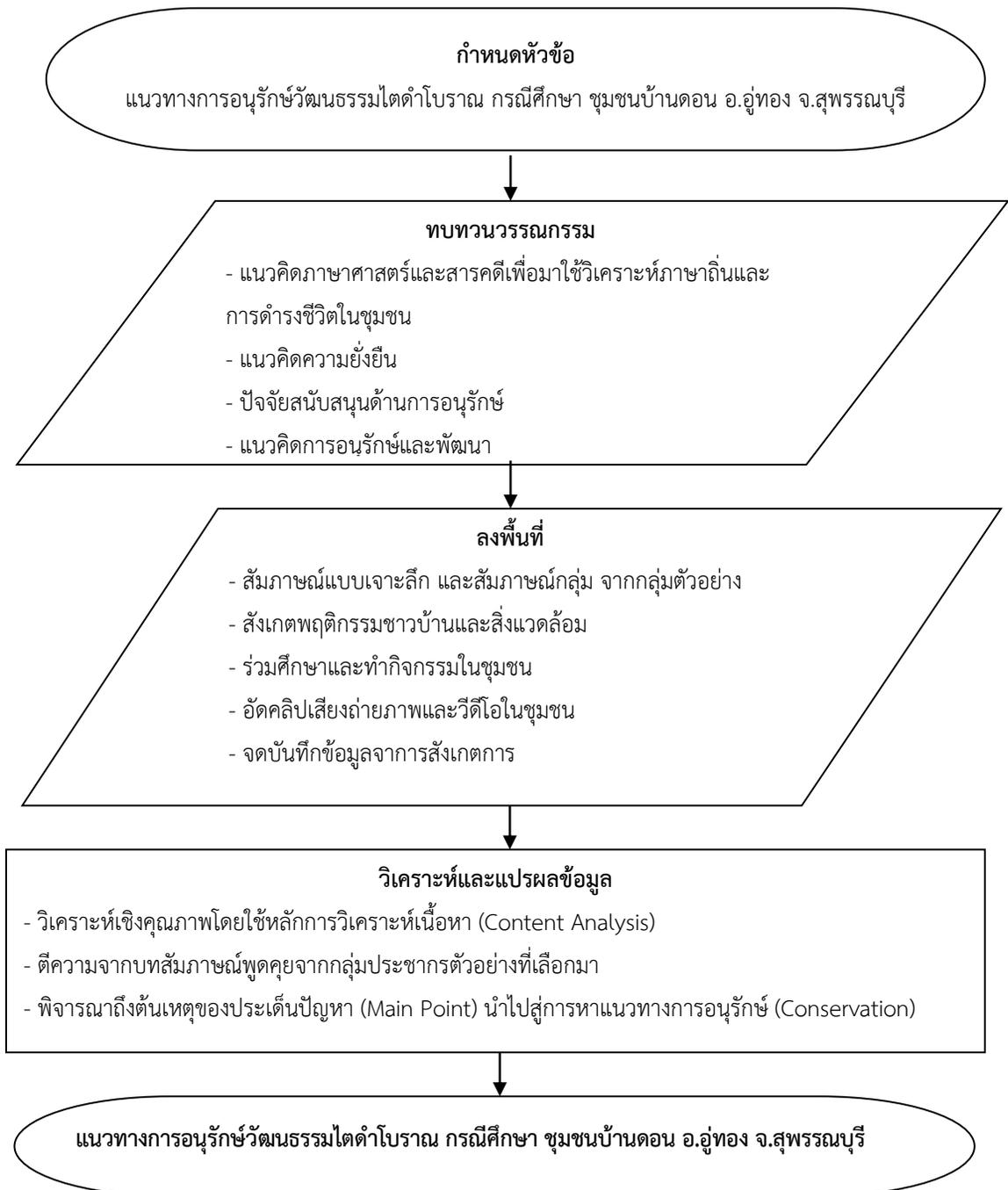
1. เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ อ.ดู่ตอง จ.สุพรรณบุรีให้เกิดความยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายแก่บุคคลทั่วไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นรูปแบบของการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาวิจัยจากข้อมูลงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เลือกพื้นที่ในการศึกษาแบบเจาะจง ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและหน่วยงานเอกชน และจากการศึกษาเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสัมภาษณ์แบบกลุ่มกับ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่น เทศบาลตำบลบ้านดอน ประธานศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างจากชาวบ้านที่มีความเกี่ยวข้องกับศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ เป็นกลุ่มคนที่เป็นคนเชื้อสายไตดำ โดยกำเนิดและมีความตั้งใจจะธำรงและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมรวม 23 คน เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ไตดำ ประวัติการก่อตั้งศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวไตดำ การอนุรักษ์ การพัฒนา และความยั่งยืน รวมถึงการสังเกตโดยรวม

ด้านพื้นที่ศึกษา เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ อำเภอดู่ตอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษา คือ ชาวบ้านจำนวน 526 คนในหมู่ 1 ตำบลบ้านดอน อำเภอดู่ตอง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มชาวบ้านที่มีความเกี่ยวข้องกับศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ รวม 23 คน

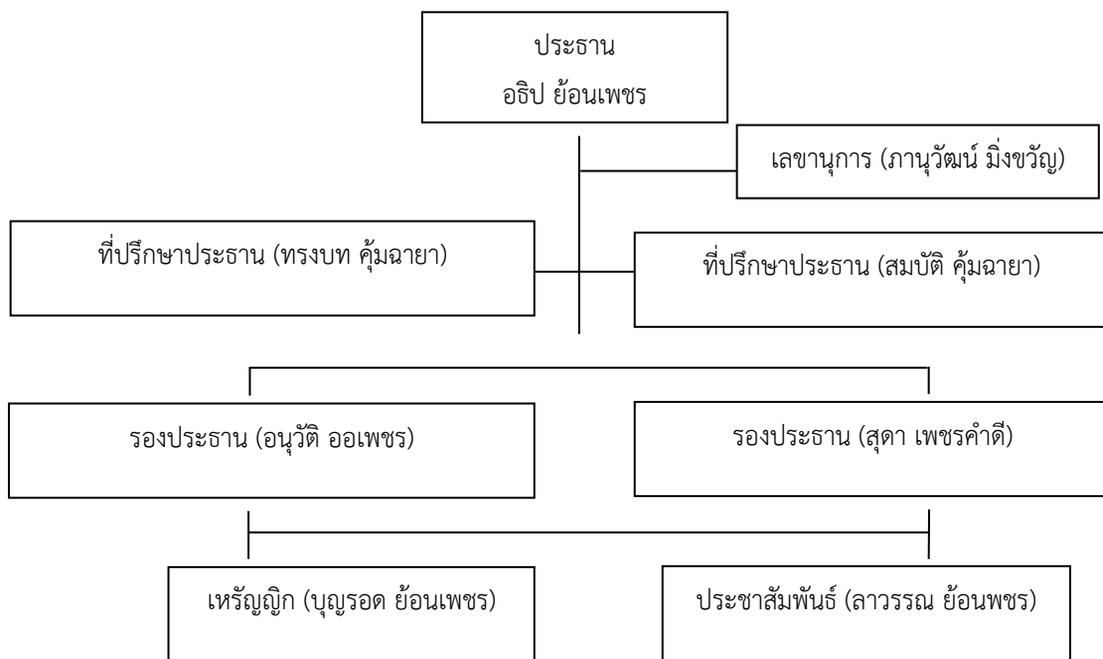
ภาพที่ 1 ขั้นตอนการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ ชุมชนบ้านดอน อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี ให้ความสำคัญยั่งยืนพบว่าคนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้วัฒนธรรมคงอยู่กับชุมชน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมโดยการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ ซึ่งคนในชุมชนมีความพร้อมที่จะเผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้แก่ผู้มาเยือน เช่น การแต่งกายด้วยชุดไตดำที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไตดำ ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า “การแต่งกายของชาวไตดำนั้นยังนิยมแต่งกายด้วยชุดไตดำในวันสำคัญต่างๆ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน”

(Yonphet, 2018, January 27) ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งกายที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ผู้วิจัยสังเกตจากหน้าตา รอยยิ้ม ความเป็นมิตร ท่าทางที่ดูมีความภาคภูมิใจในชุดไตดำที่ตนใส่อยู่ และชื่นชอบที่ทางคณะผู้วิจัยได้ลองใส่ชุดไตดำ

ด้านโครงสร้างองค์กรของชุมชน เป็นองค์กรที่มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง มีกลุ่มคนที่เป็นคนเฒ่าคนแก่ เป็นที่ปรึกษา เป็นกลุ่มคนที่ชุมชนให้ความนับถือ และชี้แนะแนวทางการปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ถูกต้อง ซึ่งมีโครงสร้างองค์กรดังนี้

ภาพที่ 2 โครงสร้างองค์กร

นอกจากนี้ยังมีการเย็บผ้าด้วยการใช้มือ โดยมีอุปกรณ์ คือ เข็ม ด้าย และเศษผ้าสีต่างๆ นำมาตัดเป็นรูปทรงเรขาคณิตทำเป็นลวดลายต่างๆ ตามจินตนาการ เช่น ลายดอกไม้ ลายสัตว์ จากนั้นนำมาใช้เป็นส่วนประดับสิ่งของ ไม่ว่าจะเป็น เสื้อผ้าหรือกระเป๋าหรือสิ่งของเครื่องใช้อื่นๆ รวมถึงอาหารการกินที่คนในชุมชนใช้

วัตถุดิบที่หาได้ง่ายภายในพื้นที่ เช่น พืชผักสวนครัวที่ปลูกเอง หรือการหาปลาตามคลองในหมู่บ้าน ถ้าเก็บหรือหามาได้มากจะนำไปขายในตลาดเช้า เช่น แกงหน่อส้ม ผักจืด ไข่เจียว น้ำพริกกะปิสูตรไตดำ ผักต้ม ปลาเค็มทอด ผัดผัก ข้าวเหนียวและข้าวไรซ์เบอร์รี่

ด้านการพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายแก่บุคคลทั่วไป พบว่า มีการประชาสัมพันธ์ใน Fanpage Facebook ชื่อ “ศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ” มีการให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา งานประเพณีของชาวไตดำกิจกรรมต่างๆ เช่น ภาพการออกงานเพื่อนำเสนอหรือเผยแพร่วัฒนธรรมในงานต่างๆ ภาพถ่ายของนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาเยี่ยมชมและทำกิจกรรมภายในศูนย์ฟื้นฟู รวมถึงการโฆษณา และขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนอีกด้วย ผลจากการสัมภาษณ์ชาวบ้านในพื้นที่ พบว่า “Fanpage Facebook เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้คนรู้จักหมู่บ้าน และเราสามารถเข้าไปดูข้อมูลต่างๆ ในนั้นได้” (Yonphet, 2561, January 27) จากการสังเกต พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีท่าทางที่เป็นมิตร มีการวางตัวสบายๆ มีการเลือกใช้คำพูดที่เข้าใจง่ายในการให้ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนรู้จักการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรสามารถเข้าถึงได้ง่ายทุกเพศ ทุกวัยโดยเล่าเรื่องราววัฒนธรรมไตดำโบราณผ่านรูปภาพกิจกรรมต่างๆ พร้อมคำบรรยาย

นอกจากนี้ทางศูนย์ฟื้นฟูได้มีการออกงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น งานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย, งานชาติพันธุ์จังหวัดนครปฐมและงานแสดงวิถีชีวิต งาน แชะ ชิม ซ้อป The Soul of ทวารวดี inspired by สุพรรณบุรี เป็นต้น เพื่อนำเสนอและเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญา รวมถึงสินค้าชุมชน ยังได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนเข้ามาถ่ายทำ “รักเหนือเหนือ เดอะซีรีส์” นำแสดงโดยเจมส์ (ภูวดล) และพันธ์ (วรกาญจน์) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้ทางศูนย์ฟื้นฟูได้รับความสนใจมากขึ้นจากเยาวชนที่ชื่นชอบนักแสดงนำในซีรีส์ แต่การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนในการเผยแพร่สถานที่นี้ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปนั้นยังไม่มากพอเท่าที่ควรงบประมาณที่สนับสนุนให้กับชุมชนยังไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ ผลวิจัยสรุปได้ว่า มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณ อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี ให้ความยั่งยืน โดยการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณขึ้นมาและมีการพัฒนาหมู่บ้านไตดำโบราณให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายแก่บุคคลทั่วไป โดยมีการประชาสัมพันธ์ใน Fanpage Facebook ชื่อ “ศูนย์ฟื้นฟูวัฒนธรรมไตดำโบราณ” มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและภาพถ่ายกิจกรรมต่างๆ ที่มีบุคคลภายนอกได้เข้ามาเยี่ยมชม ประเด็นการตระหนักถึงคุณค่าของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณพบว่าผู้ที่ตระหนักถึงเป็นสมาชิกที่อยู่ภายในชุมชน และหน่วยงานเอกชนได้เข้ามาสนับสนุน โดยการเข้ามาถ่ายทำซีรีส์เรื่อง “รักเหนือเหนือ” ทำให้เห็นถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไตดำโบราณ เกิดความหวงแหนและเกิดเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไตดำโบราณ การอนุรักษ์ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางด้านวัฒนธรรมและสังคมของชุมชน มีผู้สืบทอด มีเรื่องราวร้อยเรียงเล่าถึงประวัติความเป็นมาสร้างคุณค่าทางการท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งผลที่ตามมาคือการเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนไม่ว่าจะเป็นการ

ชายผ้าทอที่เป็นรูปแบบและเอกลักษณ์ของชุมชน การขายอาหารพื้นเมืองเฉพาะถิ่นของชุมชน นำมาซึ่งความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ด้านสิ่งแวดล้อมคือสภาพภูมิทัศน์ของชุมชน รูปแบบการปลูกสิ่งก่อสร้างที่เป็นที่อยู่อาศัยของชุมชนก็ได้มีการอนุรักษ์และรักษาไว้ให้คงอยู่ในรูปแบบเดิม

สำหรับการสนับสนุนจากภาครัฐพบว่ามีน้อย ดังนั้นรัฐบาลควรให้การส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมชุมชนด้วยการเล่าเรื่อง หรือการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชุมชน และวัฒนธรรมไตดำโบราณ ที่ยังมีอยู่จริงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ผู้ที่ส่งสารจะต้องสื่อสารกับผู้รับสารให้ได้ความหมาย ความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ การทำการตลาดให้กับชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเล่าเรื่องความเชื่อในด้านบวกที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมไตดำโบราณที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่เกิดจากความรัก ความหวงแหน และความหวังดีต่อชุมชนของคนรุ่นหลังสู่ปัจจุบัน ก่อให้เกิดความเคารพ เชื่อมั่น ศรัทธากับคนในชุมชน และนำไปใช้ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อื่นอีกต่อไป เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นเพื่ออนุรักษ์กลุ่มชาติพันธุ์ของตน

2. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นส่วนประกอบในการสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงวัฒนธรรมเช่น การสร้างผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกในชุมชนเพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

3. ด้านความร่วมมือจากรัฐบาล รัฐบาลควรดำเนินการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ควรมีการตัดไฟตามถนนเพิ่มเติมและเปิดตอนกลางคืนเพื่อให้สามารถเดินทางเข้าไปในชุมชนได้อย่างปลอดภัย

4. รัฐบาลควรมีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคและการอนุรักษ์วัฒนธรรมแบบ Thailand 4.0 ไม่ว่าจะเป็น การประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์ หรือ การลงชื่อเข้ามาศึกษาวัฒนธรรมแบบออนไลน์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้วัฒนธรรมสูญ

5. ด้านความร่วมมือจากชุมชน ชุมชนควรมีการประสานงานกันอย่างชัดเจน และมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อมาในชุมชนได้โดยสะดวกในการเข้ามาศึกษาวัฒนธรรมไตดำโบราณ

6. คนในชุมชนทุกคนควรมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ไม่ใช่แค่ประธานของศูนย์วัฒนธรรมเท่านั้น

7. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควรศึกษากลุ่มไตดำที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศไทยเพื่อเก็บข้อมูลของกลุ่มไตดำแต่ละพื้นที่ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันในส่วนใด และแต่ละพื้นที่มีอะไรที่เป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของคนกลุ่มนี้ซึ่งแม้จะเป็นกลุ่มคนที่เหลือน้อย แต่คนที่เหลืออยู่ก็ยังคงแสดงให้เห็นถึงประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบ

ต่อกันมาจากความเชื่อ และความศรัทธาอะไรทำให้คนกลุ่มน้อยนี้ยังคงไว้ซึ่งความเป็นไตดำ และเทคโนโลยีที่เข้ามาทำให้ไตดำเปลี่ยนแปลง หรือยังเกิดความเป็นตัวตนมากขึ้น

References

- Angkapanichakit, C. (2014). Documentary Linguistics and the Advocacy for Language and Culture of Ethnic Groups in Thailand : The Cas of Tai Song/ Tai Dam (Black Tai). **Journal of Liberal Arts, Thammasat University**, 14(1), 123-149.
- Pohchareon, N. (2016). Transmission and Preservation of Music of the Laos Vieng Ethnics Group at Tumbol Don kha U-thong District Suphan-Buri Province. **Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University**, 7(1), 10-23.
- Thawornpat, M. (2014). The Preservation and Revitalization Project for Sustainability: The case of Lavua (Lawa) Ban Papae, Mae Sariang district, Mae Hong Son province. **Cultural Approach**, 15(28), 59-66.
- Wongsuwan, C. (2016). **Suphanburi Province**. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/suphannburean/home/xat-lak-s-laea-chatiphanthu-suphrnburi> [2561, April 2].
- Yonphet, A. (2018, January 27). Dean of Tai Dam Conservative. Interview.

ศึกษาการพัฒนาการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก : กรณีศึกษา
ประเทศมาเลเซีย

Educational Development for Sustainable Development Goals :

A Case Study of Malaysia

ทักษ์ อุดมรัตน์*

Thak Udomrat

Received : October 3, 2019

Revised : December 19, 2019

Accepted : February 7, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ศึกษาการพัฒนาการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก : กรณีศึกษาประเทศมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษานโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาเลเซีย เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก เพื่ออธิบายปัจจัยสู่ความสำเร็จและนำบทเรียนจากการศึกษาประเทศมาเลเซีย นำมาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ภายในปี พ.ศ. 2573 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร และการประชุมระดมความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัย พบว่า 1) นโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาเลเซีย มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีความก้าวหน้าไปมากทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาตามเป้าประสงค์หลัก 7 ประการ ขององค์การยูเนสโก และเป้าประสงค์อื่นๆ ที่สนับสนุน ยกเว้นเรื่องการลงทุนการศึกษาไปให้กับประเทศที่กำลังพัฒนา และการร่วมพัฒนาครูของประเทศที่กำลังพัฒนา 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้กับประเทศไทย คือ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาการศึกษา และการดูแลเด็กปฐมวัย ยุทธศาสตร์ในการเพิ่มโอกาสด้านเทคนิคศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ให้ทุกคนเข้าถึงได้โดยไม่จ่ายแพงเกินไป และยุทธศาสตร์การยกระดับการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ของเยาวชนและผู้ใหญ่

คำสำคัญ : การพัฒนาการศึกษา / การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก / มาเลเซีย

ABSTRACT

This research aimed to study the current state, Educational Development for Sustainable Development Goals : A Case Study of MALAYSIA. The objectives of this study are to review the educational policies of Malaysia towards sustainable development goals, and to describe the present system of all educations in Malaysia and to find the suggestions for the application of good practices to the educational development of Thailand in line with the targets of Education 2030. The research methodology was qualitative, based on documentary analysis and focus group discussions. The research found that 1) educational policies of Malaysia are geared towards the sustainable development goals, and are reaching the 7 main targets and the 3 supporting targets required by UNESCO, except the expansion of scholarships to developing countries and the participation in quality development of teachers in developing countries; 2) the suggestions for application to educational development of Thailand are the strategies for early childhood education and care, the strategies for opportunities to technical, vocational and higher education, and the strategies for improvement of youth and adult literacy.

Keywords : Educational Development / Sustainable Development Goals / Malaysia

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลก แต่มีประเด็นท้าทายหลายประการ เช่น การเสริมสร้างความตระหนัก การบูรณาการหลักสูตร การปฏิรูปการศึกษา การนิยามเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การบูรณาการเนื้อหาสาระ บทบาทของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็นต้น (Harakunarak, 2009)

องค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Incheon Declaration 2030) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558 และรัฐบาลไทยที่นำโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ก็ได้รับเอาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals-SDGs) มาจัดทำกรอบการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก ในการนำวิสัยทัศน์ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายที่ 4 ให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2573 โดยยึดเป้าประสงค์หลัก 7 ประการ และเป้าประสงค์เพิ่มเติม 3 ประการ ได้แก่ SDG 4.1 เด็กชายหญิงจบประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและให้เปล่า; SDG 4.2 เด็กชายหญิงเข้าถึงการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ; SDG 4.3 เยาวชนทั้งหญิงชายเข้าถึงการอาชีวศึกษา เทคนิคศึกษา อุดมศึกษา และการฝึกอบรม (TVET) ที่ตนจะสามารถจ่ายได้ และมีคุณภาพ; SDG 4.4 เพิ่มจำนวนชายหญิงที่มีทักษะการทำงานและสามารถประกอบการงานที่ดี; SDG 4.5 จัดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่าง

กลุ่มต่างๆ ในสังคม; SDG 4.6 ประกันการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็นของประชาชนซึ่งรวมทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน; SDG 4.7 ประกันการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการศึกษาเพื่อความเป็นพลโลก (ESD & GCED); SDG 4a ยกระดับอุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา; SDG 4b ขยายจำนวนทุนการศึกษาสำหรับประเทศกำลังพัฒนา และ 4c เพิ่มจำนวนครูคุณภาพให้กับประเทศกำลังพัฒนา

เพื่อให้การจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานสภาการศึกษาจึงมอบหมายให้ผู้วิจัยศึกษากรณีประเทศมาเลเซีย ในประเด็นการกำหนดนโยบาย กลไกการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ระบบบริหารจัดการในระดับต่างๆ ทั้งในระดับรัฐบาล หน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานจัดการศึกษา ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการผลักดันการจัดการศึกษา เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครูผู้สอน การติดตามประเมินผล รวมทั้งศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จ และบทเรียนจากประสบการณ์ในการศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศนั้นๆ แล้วศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการพัฒนา และนำบทเรียนจากการศึกษาประเทศมาเลเซีย จัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกที่เหมาะสมกับบริบทไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาเลเซีย เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก
2. เพื่ออธิบายปัจจัยสู่ความสำเร็จและนำบทเรียนจากการศึกษาประเทศมาเลเซีย การพัฒนาการศึกษาที่จัดให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และมีการสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ที่เหมาะสมกับบริบทไทย โดยมุ่งเน้นให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ภายในปี พ.ศ. 2573

ทั้งนี้ขอบเขตของการศึกษาจะมุ่งวิเคราะห์สภาพและปัญหาการพัฒนาการศึกษาของประเทศมาเลเซีย ที่มีปฏิบัติการที่ดี โดยเน้นสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการด้านการศึกษา ทั้งในระดับนโยบาย กลไกการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ระบบบริหารจัดการในระดับต่างๆ ทั้งระดับรัฐบาล หน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานจัดการศึกษา ตลอดจนความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการผลักดันการจัดการศึกษา เช่น หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน การติดตามประเมินผล และอื่นๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก แล้วนำผลการศึกษามาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เน้นการค้นคว้าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสรุปสภาพปัจจุบันของระบบการศึกษาของประเทศมาเลเซียที่มีปฏิบัติการที่ดี ในระยะเวลาของการสิ้นสุดปี พ.ศ. 2560 และนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษาไทย

เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกจากเอกสารเชิงนโยบาย กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และอิงความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิแบบกลุ่มย่อย (Focus Group) กับประชุมระดมความคิด (Brainstorming) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สรุปผลการวิจัย

สภาพและแนวโน้มทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย

1. สภาพและแนวโน้มทางสังคม

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย แบ่งเป็น 2 ส่วน ซึ่งกันโดยทะเลจีนใต้ ส่วนแรก คือ คาบสมุทรมลายู ส่วนที่สองอยู่ทางเหนือของเกาะบอร์เนียว พื้นที่ทั้งประเทศ ประมาณ 330,257 ตารางกิโลเมตร มาเลเซียประกอบด้วยชนจากหลายเผ่าพันธุ์ มีประชากรประมาณ 30 ล้านคน ประกอบด้วยเชื้อชาติใหญ่ 3 กลุ่ม คือ มลายู จีน และอินเดีย ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บนแหลมมลายู

สภาพและแนวโน้มทางการเมือง

ประเทศมาเลเซีย ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบสหพันธรัฐ มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ มีรัฐบาลกลางตั้งอยู่ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศและมีรัฐบาลแห่งรัฐตั้งอยู่ในแต่ละรัฐ นโยบายทางการเมืองของมาเลเซีย หลังจากได้รับอิสรภาพจากอังกฤษ เป็นนโยบายชาตินิยม เน้นการสร้างค่านิยมอิสลาม นโยบายการต่างประเทศเป็นเชิงรุก เร่งพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศที่กำลังพัฒนา (Udomrat, 2014. p.133)

นอกจากนี้ การเลือกตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2561 นายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค ได้แพ้เลือกตั้งและมีการกลับคืนสู่ตำแหน่งของ ดร.มหาเธร์ อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ส่งผลต่อนโยบายการศึกษาของมาเลเซียด้วย

2. สภาพและแนวโน้มทางเศรษฐกิจ

อดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค มีนโยบายจะปฏิรูปประเทศมาเลเซียให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อให้มีรายได้มวลรวมประชาชาติ (Gross National Income-GNI) 15,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี และประกาศวิสัยทัศน์ พ.ศ.2563 (Vision 2020) มีนโยบาย 4 เสาหลัก (http://www.aseanhai.net/ewt_news.php?nid=3021&filename=index)

เสาหลักที่หนึ่ง หนึ่งมาเลเซีย ประชาชนมาก่อน และปฏิบัติทันที (One Malaysia, People First, Performance Now) ส่งเสริมความเป็นเอกภาพของประเทศชาติ ยอมรับชาวมาเลเซียต่างเชื้อชาติ และรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ

เสาหลักที่สอง โปรแกรมการปฏิรูปการปกครอง (Government Transformation Program-GTP) ปรับปรุงและปฏิรูปการทำงานและการให้บริการของภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของประชาชน

เสาหลักที่สาม แนวคิดต้นแบบเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Model-NEM) เป็นพื้นฐานสำหรับนโยบายการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ (Economic Transformation Program-ETP) และเป็นทั้งแนวคิดการพัฒนา

เศรษฐกิจ มีจุดประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1) เพิ่มรายได้ 2) กระจายรายได้และผลประโยชน์ให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน 3) พัฒนาอย่างยั่งยืน

เสาหลักที่สี่ แผนมาเลเซียฉบับที่ 10 (10 Malaysia Plan-10MP) ระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558 มีเป้าหมายหลักคือ พัฒนามาเลเซียให้ก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country) มีเป้าหมายทางเศรษฐกิจ คือ ให้ ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปี รายรับประชาชาติ (GNI) เพิ่มขึ้นเป็น 12,139 ดอลลาร์สหรัฐ (38,845 ริงกิต) ต่อคนต่อปี

สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบการศึกษาของประเทศมาเลเซีย

หลังจากก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 มาเลเซียมุ่งพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างการศึกษาในกลุ่มชาติพันธุ์ 3 กลุ่มหลัก ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส มีจุดแข็ง คือ มรดกของระบบการศึกษาแบบอังกฤษที่ได้รับไว้เมื่อครั้งเป็นอาณานิคม และมีความพยายามสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาให้กับกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์โดยนโยบาย “ภูมิบุตร” มีการจัดทำพิมพ์เขียวทางการศึกษา (National Education Blueprint) ฉบับแรก คือ ฉบับปี ค.ศ. 2006-2010 และฉบับที่สอง ปี ค.ศ. 2013-2025 โดยฉบับที่สอง มุ่งบรรลุ 5 เป้าหมาย คือ (1) การเข้าถึง (2) คุณภาพ (3) ความเท่าเทียม (4) ความมีเอกภาพ และ (5) ความมีประสิทธิภาพ และมุ่งบรรลุเป้าหมายด้านพฤติกรรมผู้เรียน 6 ประการ คือ ความรู้, ทักษะการคิด, ทักษะภาวะผู้นำ, ความสามารถใช้สองภาษา, มีจริยธรรมและจิตใจงดงาม และมีอัตลักษณ์ของชาติ ทั้งนี้ ใช้อยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง 11 ประการ เรียกว่า 11 Shifts ขับเคลื่อน โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการปรับปรุงระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ผลการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า

1. การศึกษาปฐมวัย/การศึกษาก่อนประถมศึกษ (Pre-School)

การศึกษาก่อนประถมศึกษาในมาเลเซียไม่ใช่ภาคบังคับ ไม่มีกฎหมายบังคับว่าเด็กจะเริ่มการศึกษาก่อนประถมเมื่ออายุเท่าใด ส่วนใหญ่จะเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ 3 ขวบ หลักสูตรไม่เป็นทางการ แต่ถ้าเรียน ในโรงเรียนอนุบาล (kindergarten) สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลต้องผ่านการฝึกหัดครูตามเกณฑ์ที่กำหนด มีเนื้อหาการฝึกหัดครูปฐมวัยที่ครอบคลุมเรื่องจิตวิทยาเด็ก วิธีสอน และการดูแลและพัฒนาเด็ก ผู้จัดการศึกษาก่อนประถมมักจะเป็นภาคเอกชนซึ่งเก็บค่าเล่าเรียน บางแห่งจัดโดยรัฐบาลและกลุ่มศาสนา สถาบันการศึกษาปฐมวัยของรัฐแบบไม่มุ่งผลกำไรมักจะตั้งอยู่ในชนบท และเป็นแบบให้เปล่าทั้งหมด (UNESCO, 2000; Majzub, 2003; and Sham'ah Md-Yunus, 2013)

ในปัจจุบัน สถานศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมในประเทศมาเลเซีย จำแนกดังนี้

(1) โรงเรียนเตรียมประถม (Preschools) จัดตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขยายโอกาส การศึกษาก่อนประถมให้เด็กจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยในเขตชานเมือง ชนบท และพื้นที่ห่างไกล อยู่ในโรงเรียนประถม ของรัฐ รับผิดชอบตั้งแต่อายุ 5 ขวบ ร้อยละ 80 ตั้งอยู่ในชนบท

(2) KEMAS preschools สังกัดกรมพัฒนาชุมชน (Department of Community Development หรือ Jabatan Kemajuan Masyarakat) กระทรวงพัฒนาชนบทและภูมิภาค สำหรับเด็กอายุ 4-6 ขวบ ที่พ่อแม่มีรายได้น้อย อาจจัดชั้นเรียนในศาลาประชาคม บ้านเรือนประชาชน หรือร้านค้าที่ให้เช่า

(3) PERPADUAN preschools สังกัดกรมเอกภาพและบูรณาการของชาติ (Department of National Unity and Integration) ดำเนินงานครั้งแรกในปี ค.ศ. 1976 จำนวน 25 ห้องเรียน ในพื้นที่ที่มีผู้คนหลายเชื้อชาติอาศัยรวมกันอยู่ ตามโครงการSkim Rukun Tetangga หรือ friendly neighbor schemes มีเป้าหมายเพื่อให้เป็นเอกภาพ รักชาติ และปรับตัวเข้ากับชุมชนที่เป็นพหุชาติพันธุ์

(4) โรงเรียนเตรียมประถมศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบการจัดโปรแกรมสำหรับโรงเรียนการศึกษาพิเศษ และโปรแกรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่ให้เด็กพิเศษเรียนรวม (special integrated primary schools) มีกระทรวงพัฒนาสตรี ครอบครัว และชุมชน (Ministry for Women, Family and Community Development) รับผิดชอบการจัดโปรแกรมพิเศษอื่นๆ

(5) โรงเรียนเตรียมประถมศึกษาของเอกชน รับเด็กอายุ 4-6 ขวบ ต้องนำหลักสูตรเตรียมประถมศึกษาของกระทรวงศึกษามาประยุกต์ใช้ ตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ค.ศ. 1996 อาจสอนภาษามลายู จีน ทมิฬ หรืออังกฤษ เน้นการสื่อสารและทักษะทางสังคมเพื่อเตรียมเข้าโรงเรียนประถมศึกษา ถ้านอกเหนือจากหลักสูตรกระทรวงต้องได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ เก็บค่าเล่าเรียนตั้งแต่ 20 ริงกิต จนถึง 1,000 ริงกิต ต่อเดือน

2. ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ประถมศึกษา

รับนักเรียนตั้งแต่อายุ 7 ปี ใช้เวลาเรียน 6 ปี เรียกว่า Tahun หรือ Darjah ช่วงชั้นที่ 1 เรียกว่า Tahap Satu คือ ชั้นปีที่ 1-3 เน้นการสอนให้อ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น ส่วนช่วงชั้นที่ 2 เรียกว่า Tahap Dua คือ ชั้นปีที่ 4-6 เน้นอ่าน เขียน คิดเลขคล่อง การเลื่อนชั้นเป็นแบบอัตโนมัติ

มีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนจบชั้นปีที่ 6 อยู่เหมือนเดิม เรียกว่า Ujian Pencapaian Sekolah Rendah หรือ UPSR โดยสอบวิชาความเข้าใจภาษามลายู (Malay comprehension), การเขียนภาษามลายู (Malay writing), ความเข้าใจภาษาอังกฤษ (English writing), วิทยาศาสตร์, และคณิตศาสตร์ ถ้าเรียนในโรงเรียนภาษาจีน ต้องสอบวิชาความเข้าใจและการเขียนภาษาจีน หรือถ้าเรียนในโรงเรียนภาษาทมิฬ ก็จะต้องสอบวิชาความเข้าใจและการเขียนภาษาทมิฬด้วย

วิชาบังคับในโรงเรียนประถมศึกษาทุกประเภท คือ ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ และทุกโรงเรียนจะเรียนวิชาอื่นๆ เหมือนกันทั้งหมด ภาษาจีนเป็นวิชาบังคับของโรงเรียนจีน ภาษาทมิฬก็เป็นวิชาบังคับสำหรับโรงเรียนทมิฬ ส่วนโรงเรียนที่สอนเป็นภาษามลายู อาจสอนภาษาจีนหรือภาษาทมิฬให้เด็กที่พ่อแม่ร้องขอ ถ้ามีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่า 15 คน

นโยบายการศึกษาภาคบังคับของมาเลเซีย ทำให้เด็กทุกคนต้องเข้าเรียนประถมศึกษา ตามกฎหมายการศึกษา ค.ศ. 1996 ซึ่งปรับปรุงแก้ไข เมื่อปี ค.ศ. 2002 (Education Compulsory Education Regulations 2002) พ่อแม่ทุกคนที่อาศัยอยู่ในมาเลเซีย มีหน้าที่ต้องส่งบุตรธิดาที่มีอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมของแต่ละปี เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในปีการศึกษาที่เด็กมีอายุครบ 6 ปี และให้เรียนจนจบภาคบังคับ พิมพ์เขียวทางการศึกษา (The Malaysia Education Blueprint) มุ่งหวังว่า ภายในปี

พ.ศ. 2563 เด็กทุกคนจะจบการศึกษาจากระบบโรงเรียนโดยผ่านการสอบ SPM หรือมีคุณสมบัติที่เทียบเท่าจาก อาชีวศึกษา ซึ่งหมายความว่าการศึกษาภาคบังคับจะเพิ่มจาก 6 ปี เป็น 11 ปี

2.2 มัธยมศึกษา (Secondary Education)

รัฐจัดการศึกษาระดับมัธยมในโรงเรียนที่เรียกว่า National Secondary Schools หรือ Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) ใช้ภาษามลายูในการสอน ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ และ ระหว่างปี ค.ศ. 2003-2008 ให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แล้วสั่งให้ กลับมาใช้ภาษามลายูเป็นสื่อการสอนสองวิชานี้เหมือนเดิมในปี ค.ศ.2009 โรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบาย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012 และถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองตั้งแต่ 15 คนขึ้นไปร้องขอ โรงเรียนมัธยมของรัฐก็ต้องสอนภาษาจีน และภาษาทมิฬและภาษาดั้งเดิมต่างๆ ด้วย

หลักสูตรมัธยมศึกษาในมาเลเซีย ใช้เวลาเรียน 5 ปี เรียกว่า Form หรือ Tingkatan ระดับมัธยมต้น เรียกว่า Menengah Rendah (Form 1-3) และมัธยมปลาย เรียกว่า Menengah Atas (Form 4-5) นักเรียน ที่จบประถมศึกษา จะเข้าเรียน Form 1 ต้องสอบผ่าน UPSR วิชาภาษามลายู เกรดที่ไม่ต่ำกว่า C ถ้าไม่ผ่านตามเกณฑ์ ต้องเข้าเรียน ในชั้นเตรียมมัธยม 1 ปี เรียกว่า Remove Class หรือ Kelas/Tingkatan Peralihan ทั้งนี้ เพราะการเลื่อนชั้นในระดับประถมศึกษาเป็นแบบอัตโนมัติที่ไม่มีการสอบตก

ในระดับมัธยมศึกษา นักเรียนทุกคนต้องทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-curricular activities) ซึ่งรัฐส่วนใหญ่ ให้ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 กิจกรรม แต่รัฐซาราวักบังคับไม่ต่ำกว่า 3 กิจกรรม

เมื่อจบชั้นปีที่ 3 นักเรียนจะสอบวัดความรู้มัธยมต้น เรียกว่า Pentaksiran Tingkatan 3 (PT3) เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาเลือกเส้นทางศึกษาต่อ 3 สาย คือ (1) สายวิชาการ (วิทย์/ศิลป์) (2) สาย เทคนิคและอาชีพ และ(3) สายศาสนา ในสายวิชาการนั้นยอมให้เปลี่ยนระหว่างวิทย์และศิลป์ได้ ถ้านักเรียน ต้องการและมีความสามารถเหมาะสม

ในปี พ.ศ. 2556 เปลี่ยนแปลงการสอบประเมินผลด้วยข้อสอบกลางเพื่อรับ ประกาศนียบัตร Lower Certificate of Education (LCE) เป็นแบบใหม่ ใช้การประเมินโดยโรงเรียนเป็นฐาน เรียกว่า Lower Secondary School Based Assessment หรือ Penilaian Berasaskan Sekolah Menengah Rendah (PBSMR) และในอนาคตจะให้สอบ 4 วิชาแกน คือ ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

ก่อนจบ Form 5 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของมัธยมปลาย ต้องสอบรับประกาศนียบัตร ชื่อ Malaysian Certificate of Education หรือ Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) มาเป็นการสอบตามแนวของ โรงเรียนในประเทศอังกฤษเดิม ที่กลายเป็น General Certificate of Education 'O' Levels และ GCSE หรือ General Certificate of Secondary Education ตามลำดับ

3. การอาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการฝึกอบรมอาชีพ

3.1 เตรียมอุดมศึกษา

นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังจากสอบ SPM ถ้าเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัย จะเรียนในชั้นเตรียมอุดม เรียกว่า Form 6 หรือ matriculation (pre-university) และจะสอบแข่งขันในระบบ การสอบของสภาการสอบแห่งชาติ (Malaysian Examination Council) เรียกว่า Malaysian Higher School Certificate examination หรือ Sijil Tinggi Persekolahan (STPM) เทียบเท่า GCE A Level ของอังกฤษหรือ ของสากล ผลการสอบ STPM ของมาเลเซียได้รับการยอมรับจากมหาวิทยาลัยเกือบทั่วโลกในการรับเข้าศึกษา

หลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา (matriculation) มีระยะเวลาเรียน 1-2 ปี เดิมเคยเรียน เพียง 1 ปี แต่ประมาณร้อยละ 30 เรียนเตรียมอุดมหลักสูตรสองปี และมีการกำหนดโควตาการศึกษาต่อ มหาวิทยาลัย ให้กับนักเรียนกลุ่มที่มีเชื้อชาติมาเลย์ หรือ “ภูมิมุตร” ประมาณร้อยละ 90

3.2 เทคนิคศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอบรม (TVET)

ในมาเลเซีย การศึกษาทางเทคนิคและวิชาชีพ รวมทั้งการฝึกอบรม จะจัดทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัยาศัย และมีกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 7 กระทรวง สำหรับโปรแกรมการศึกษาที่ให้ ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาบัตร ทั้งนี้ ตามพิมพ์เขียวของการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีนโยบายจะเพิ่มจำนวนผู้รับการศึกษาในระดับนี้ให้กับแรงงานอีก 1.3 ล้านคน ภายในปี ค.ศ. 2020 โดยเน้นสาขา หลัก 12 สาขา ที่เรียกว่า National Key Economic Areas (NKEA) โดยมีสถาบันการศึกษามากกว่า 1,000 แห่ง เป็นผู้จัดการ ศึกษาและการฝึกอบรม โดยเป็นของภาครัฐ 506 สถาบัน

3.3 อุดมศึกษา (Tertiary Education)

สถาบันอุดมศึกษาของมาเลเซียจำแนกตาม Malaysian Qualifications Framework (MQF) เคยแยกกระทรวงอุดมศึกษา (Ministry of Higher Education) ออกจากกระทรวง ศึกษาธิการ เมื่อปี ค.ศ. 2004-2013 แล้วได้กลับเข้าไปรวมกันอีก หลังจากนำหลักสูตรเตรียมอุดมศึกษา (matriculation programme) มาเป็นทางเลือก แทนการสอบ STPM อย่างเดียว ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 นักศึกษาที่จบจากวิทยาลัย เตรียมอุดมศึกษา (matriculation colleges / kolej matrikulasi) สามารถเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยท้องถิ่น และมีทางเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อสถาบัน อุดมศึกษาของเอกชน ซึ่งหลายสถาบันได้ทำความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย และอื่นๆ ให้ใช้เวลาบางส่วนศึกษาในประเทศ เหล่านี้และได้รับปริญญาจากทั้งสองทาง

3.4 บทบาทของสถาบันเทคนิคศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอบรมระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ตอนปลาย ตามที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 บทบาทสถาบันเทคนิคศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา และสถาบันฝึกอบรมประเภทต่างๆ ในมาเลเซีย

	วิทยาลัย อาชีวศึกษา Vocational colleges	วิทยาลัยชุมชน Community colleges	โพลีเทคนิค Polytechnics	Malaysia Technical University Network (MTUN)
กลุ่มเป้าหมาย	16 ปี หลังจบ Form 3	- 18 ปี หลังจบ Form 5 - ผู้ใหญ่ที่มีงานทำ	- 18 ปี หลังจบ Form 5	- 18-20 ปี หลังจบ Form 5
คุณสมบัติ ในการเข้าเรียน	PT3: - เกรด D และ E ผ่าน BM สำหรับ SKM2 - A,B,C,D สำหรับ SVM, Diploma (DVM)	- SPM และ 1 นก. เพื่อรับ ประกาศนียบัตร - ประกาศนียบัตร เพื่อ WBL Diploma	- SPM และ 3-6 นก. เพื่อรับ ประกาศนียบัตร - ประกาศนียบัตร เพื่อ WBL Adv.Diploma, WBL Bachelor	- SPM และ 5 นก. เพื่อรับ ประกาศนียบัตร - ประกาศนียบัตร เพื่อ Adv.Diploma, Bachelor

หมายเหตุ : SVM = Sijil Vokasional Malaysia, DVM - Diploma Vokasional Malaysia, WBL = Work Based Learning, PT3 = Peperiksaan Tahap 3, SPM = Sijil Pelajaran Malaysia

4. การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

ผลการวิเคราะห์เอกสาร Blueprint on Enculturation of Lifelong Learning for Malaysia 2011-2020 พบว่า มีการจัดการศึกษาแบบนอกระบบ (Non-formal Lifelong Learning) โดยสภาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development Council-HRDC) ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากร มนุษย์ (Ministry of Human Resources) พบว่า เมื่อปี พ.ศ.2552 ได้จัดการฝึกอบรมให้กับทรัพยากร มนุษย์ในประเทศ รวมทั้งสิ้น 683,942 แห่ง โดยใช้งบประมาณอุดหนุนทั้งสิ้น 341 ล้านบาทริงกิต โดยไม่เก็บเงินจาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อสมทบในกองทุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เมื่อปี พ.ศ.2549 มีการประกาศกฎหมาย ชื่อ National Skills Development Act, 2006 ซึ่งบัญญัติให้มีการจัดตั้งสภาพัฒนาทักษะแห่งชาติ ชื่อย่อว่า NSDC มีหน้าที่รับรองมาตรฐานทักษะการอาชีพ เรียกว่า National Occupational Skills Standards (NOSS) และให้คำแนะนำปรึกษาแก่กระทรวงทรัพยากร มนุษย์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะอาชีพ ส่งผลให้มีการรับรองศูนย์ฝึกอบรมอาชีพ เช่น ในปี พ.ศ. 2553 ให้การรับรองทั้งสิ้น 877 ศูนย์ ซึ่งเป็นศูนย์ฝึกอบรมของเอกชน 534 ศูนย์ รับรองหลักสูตรการฝึกอบรม 5,031 หลักสูตร มีผู้รับการฝึกอบรม 45,069 คน ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรตั้งแต่ระดับ 1 ถึง 5 นอกจากนี้ กรมพัฒนา

ทักษะยังได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมทักษะขั้นสูง เมื่อปี พ.ศ. 2550 เรียกว่า The Centre for Instructors and Advanced Skill Training (CIAST)

นอกจากการพัฒนาทักษะ ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ที่ให้การฝึกอบรมการอาชีพแก่คนทำงาน และให้ศึกษานอกระบบแก่ประชาชนทั่วไป เช่น สถาบันฝึกอบรมเยาวชนแห่งชาติ สถาบันการเกษตร และ MARA Skills Training Institutes เป็นต้น

5. การศึกษาพิเศษ และการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

พิมพ์เขียวทางการศึกษา (The Malaysia Education Blueprint, 2013-2020) มุ่งหวังว่าภายในปี พ.ศ. 2563 เด็กทุกคนในประเทศมาเลเซียจะจบการศึกษาจากระบบโรงเรียนผ่านการสอบ SPM หรือมีคุณสมบัติที่เทียบเท่าจากการอาชีวศึกษา และจะมีจำนวนผู้เข้าเรียนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5, 10, และ 20 ในระดับประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ เทียบกับอัตราการเข้าเรียน ในปี พ.ศ.2554

5.1 การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เรียกว่า Special Education Needs Students (SEN) จำแนกเป็น 3 เส้นทาง คือ

5.1.1 โรงเรียนการศึกษาพิเศษ (Special Education School) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทเดียวกัน

5.1.2 โปรแกรมการศึกษาพิเศษบูรณาการ (Special Education Integrated Programme หรือ SEIP) เป็นโปรแกรมการจัดชั้นเรียนสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ

5.1.3 โปรแกรมการเรียนรวม (Inclusive Education Programme) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ 1 ใน 5 ประเภท เรียนรวม ในชั้นเรียนปกติ

5.2 โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กในโรงพยาบาล

“School in Hospital” เรียกว่า SDH เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรพัฒนาเอกชน ชื่อ Yayasan Nurul Yaqeen (YNY) สำหรับเด็กวัยเรียนที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล รูปแบบความร่วมมือ คือ YNU จัดหาอุปกรณ์การเรียน เช่น Laptop และหนังสือเรียนให้กับเด็ก ขณะที่กระทรวงสาธารณสุขจัดให้มีพื้นที่สำหรับเรียนหนังสือ เช่น ห้องเรียน ให้กับเด็กที่เจ็บป่วย กระทรวงศึกษาธิการจัดหาครูเข้าไปสอน รวมทั้งตำราเรียนและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

5.3 การศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสกลุ่มอื่นๆ

กระทรวงศึกษาธิการของมาเลเซียได้อนุมัติให้องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และภาคเอกชน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการศึกษาทางเลือก สำหรับเด็กด้อยโอกาส เช่น ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กไร้สัญชาติ และศูนย์การเรียนรู้สำหรับกลุ่มอื่นๆ ที่เรียนนอกระบบโรงเรียน สถิติเมื่อปี พ.ศ. 2556 แสดงว่า มีสถาบันการศึกษาทางเลือก 177 แห่ง ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงศึกษาธิการ มีนักเรียนทั้งสิ้น 15,089 คน

6. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เขียน เลขคณิต

ข้อมูลจากพิมพ์เขียวการศึกษามาเลเซีย (2013-2025) ระบุว่า อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรในมาเลเซีย คือ ร้อยละ 92 และเมื่อวิเคราะห์เอกสารต่างๆ อย่างกว้างขวาง พบว่า นโยบายเพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น คือ นโยบายด้านคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ด้วยภาษามาเลย์ (บาฮาซา มาเลเซีย) และภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาอื่นๆ คือ ภาษาจีน และภาษาทมิฬ ให้เป็นภาษาเพิ่มเติม ซึ่งมีภาษาอาหรับด้วยอีกภาษาหนึ่ง

7. การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และความเป็นพลเมืองดีของโลก

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นพลเมืองดีของโลกสำหรับประเทศมาเลเซีย เน้นการประกันว่า เด็กทุกคนมีความสามารถในการใช้ภาษาบาฮาซา มาเลเซีย (Bahasa Malaysia) และภาษาอังกฤษ และได้รับการส่งเสริมให้เรียนภาษาอื่นๆ อีกภาษาหนึ่ง มีการสนับสนุนให้ทำหลักสูตรบูรณาการ เพื่อให้โรงเรียนประเภทต่างๆ ที่มีนักเรียนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยใช้แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบบข้ามโลกมากกว่าเน้นความเป็นพลโลกแบบธุรกิจร่วม และเน้นการบริโภคและการผลิตแบบยั่งยืน รวมทั้งความเป็นเอกภาพของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์นโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก กรณีประเทศมาเลเซีย

ในปี พ.ศ.2556 มีการประกาศใช้พิมพ์เขียว ชื่อ Malaysia Education Blueprint 2013-2025 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อให้เข้าใจว่าผลการปฏิบัติงานทางการศึกษาเป็นอย่างไร และมีสิ่งท้าทายอะไรบ้าง (2) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และหลักการในการจัดการศึกษา (3) เพื่อกำหนดกรอบและโครงสร้างการปฏิรูปการศึกษาที่ครอบคลุมทุกด้านรวมทั้งสิ่งสำคัญที่กระทรวงจะต้องเปลี่ยนแปลง มีเป้าหมายหลัก 5 ประการ

1. การเข้าถึง (Access) จะให้ทุกคน (ร้อยละ 100) เข้าเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมถึงมัธยมปลาย ภายในปี พ.ศ.2563

2. คุณภาพการศึกษา (Quality) จะให้ผลการสอบแข่งขันกับนานาชาติ เช่น PISA หรือ TIMSS อยู่ไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของประเทศที่ส่งนักเรียนเข้าสอบ ภายใน 15 ปี

3. ความเท่าเทียม (Equity) จะลดช่องว่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลง ร้อยละ 50 ระหว่างนักเรียนในเมืองกับชนบท นักเรียนที่มีภูมิหลังทางสังคมต่างกัน และระหว่างชายหญิง ภายในปี พ.ศ.2563

4. ความเป็นเอกภาพ (Unity) จะเป็นระบบการศึกษาที่ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในค่านิยมและประสบการณ์ต่างๆ โดยยอมรับอย่างเต็มใจในเรื่องที่แตกต่างกัน

5. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) จะเป็นระบบการศึกษาที่บังเกิดผลสูงสุดโดยใช้งบประมาณเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ได้กำหนดเป้าหมายหลัก 6 ประการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถแข่งขันในระดับสากล คือ (1) มีความรู้ (2) มีทักษะการคิด (3) มีทักษะภาวะผู้นำ (4) มีความสามารถในการใช้สองภาษา (5) มี จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม และ (6) มีอัตลักษณ์ของชาติ

พิมพ์เขียวทางการศึกษา (2013-2025) กำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลง 11 ประการ (Shifts) ซึ่งในแต่ละ Shift ให้มีผลลัพธ์ 1 ใน 5 เป้าหมายหลัก (เข้าถึง, มีคุณภาพ, เท่าเทียม, มีเอกภาพ, มีประสิทธิภาพ)

การเปลี่ยนแปลงที่ 1 จัดให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล

การเปลี่ยนแปลงที่ 2 ประกันว่าเด็กทุกคนสามารถใช้ภาษามลายูและภาษาอังกฤษ และได้รับการ ส่งเสริมให้เรียนภาษาอื่นๆ เพิ่มอีก 1 ภาษา

การเปลี่ยนแปลงที่ 3 พัฒนาชาวมาเลเซียที่มีค่านิยมที่พึงประสงค์ เน้นเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ความยุติธรรม การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การเป็นพลโลกที่มีอัตลักษณ์แห่งชาติมาเลเซีย

การเปลี่ยนแปลงที่ 4 ปฏิรูปการสอน เพื่อให้เลือกเรียนวิชาอาชีวะมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่ 5 ประกันว่าผู้นำของโรงเรียนทุกโรงเรียนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง

การเปลี่ยนแปลงที่ 6 เสริมพลังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนต่างๆ ให้สามารถแก้ปัญหาการศึกษาได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

การเปลี่ยนแปลงที่ 7 ยกระดับเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ทั่วประเทศมาเลเซีย

การเปลี่ยนแปลงที่ 8 ปฏิรูปขีดความสามารถของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งผ่านนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การเปลี่ยนแปลงที่ 9 เป็นหุ้นส่วนในทุกๆ เรื่องกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคเอกชน

การเปลี่ยนแปลงที่ 10 ใช้เงินทุกริงกิตให้เกิดผลสูงสุดกับนักเรียน

การเปลี่ยนแปลงที่ 11 เพิ่มความโปร่งใสเพื่อให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบการศึกษาได้โดยตรง

1. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.2

1.1 การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

เมื่อปี พ.ศ. 2553 ได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษา เรียกว่า National Preschool Standard Curriculum (NPSC) วัตถุประสงค์ “เพื่อประกันความเป็นองค์รวม ลดความเป็นวิชาการ เติมเต็มความต้องการ และมีความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 1 มากขึ้น” เน้น 4 R’s Reading, Writing, Arithmetic, Reasoning (การอ่าน การเขียน เลขคณิต และการใช้เหตุผล) เป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กอายุ 4-6 ปี อย่างเป็นองค์รวม ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา ในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย โดยกิจกรรมที่สนุก สร้างสรรค์ มีความหมาย เพื่อเสริมสร้างทักษะต่างๆ ความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ

ตนเองเชิงบวก เพื่อให้ปรับตัวได้และเป็นเลิศในการเรียนประถมศึกษาต่อไป มีคำสำคัญ ได้แก่ Enriching, Engaging, Safe, Fun (เสริมสร้าง, ให้มีส่วนร่วม, ปลอดภัย, สนุก) และกำหนดหลักการสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ เรียกว่า Justification of using Standard ซึ่งแสดงว่ามีจุดประสงค์สำคัญ คือ ความเท่าเทียมและคุณภาพ

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้จัดการเรียนรู้โดย โมดูลพื้นฐาน (Basic Thrust Module) และ โมดูลแบบบูรณาการตามหัวข้อเรื่อง (Thematic Module) มีสัดส่วนของเวลาเรียน ตามที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การจัดเวลาเรียนตามหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษาของมาเลเซีย ปี พ.ศ. 2553

โมดูล		% ของเวลาเรียน	
โมดูลพื้นฐาน (Basic Thrust)	ภาษา	มลายู	ยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม - เเทมต้นอาจใช้เวลา ± 35% - เเทมปลายอาจจะใช้เวลา ± 25%
		อังกฤษ	
		จีน/ทมิฬ	
	คณิตศาสตร์		
	กิจกรรมนอกห้องเรียน		
ศาสนาอิสลาม/จริยศึกษา			
จัดตามหัวข้อเรื่อง	โมดูลแบบบูรณาการ	ยึดหยุ่นได้: เเทมต้น + 35% เทอมปลาย + 45%	
	กิจกรรมประจำวันช่วงเช้า	30%	

1.2 การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย

นโยบายสำหรับการดูแลและการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย ตามพิมพ์เขียวการศึกษา (2013-2020) คือ เพื่อบรรลุมาตรฐานการศึกษาก่อนประถมศึกษา ซึ่งมุ่งพัฒนาอย่างสมดุลทุกด้าน ประกอบด้วย

1.2.1 พัฒนาด้านการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะภาษามาเลย์ อังกฤษ จีน และทมิฬ

1.2.2 พัฒนาจิตวิญญาณ เจตคติ ค่านิยม โดยเน้นการปฏิบัติและความเชื่อทางศาสนา (อิสลาม) และการปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่พึงประสงค์

1.2.3 พัฒนาความเป็นมนุษย์ ให้ความรู้และการปฏิบัติหน้าที่ความเป็นพลเมืองดี ในสังคม และในสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รักและภาคภูมิใจในชาติ โลก และมีความสมัครสมานสามัคคี

1.2.4 พัฒนาศิลปะ (Grooming) เสริมสร้างภาวะผู้นำและการพัฒนาส่วนบุคคลโดยใช้กิจกรรมในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.2.5 พัฒนาร่างกายและสุนทรียภาพ โดยพัฒนาความอยู่ดีกินดี จินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถพิเศษ และความพึงพอใจในสิ่งต่างๆ

1.2.6 พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใช้วิธีตั้งคำถามให้สืบค้นคำตอบ (inquiry approach) ให้ความรู้ที่เป็นวิทยาศาสตร์ ทักษะวิทยาศาสตร์ เจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ ความรู้และทักษะ คณิตศาสตร์ การแก้ปัญหา และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Mariani MD Nor, University of Malaysia)

1.3 การวัดและประเมินผลการศึกษาปฐมวัย

คุณภาพของการดูแลเด็กปฐมวัยในมาเลเซีย เน้นการประเมินกระบวนการและโครงสร้าง ซึ่งในเชิงกระบวนการนั้น จะพิจารณาประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งเด็กได้รับในชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ในศูนย์ดูแลเด็ก หรือในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ดูแลและระหว่างเด็กกับเด็กอื่นๆ

1.4 การพัฒนาครูปฐมวัย

ครูปฐมวัยในมาเลเซียต้องมีมาตรฐานทักษะวิชาชีพระดับชาติ (National Occupational Skill Standard-NOSS) การฝึกหัดครูสำหรับผู้สอนก่อนประถมศึกษา/ปฐมวัยในมาเลเซีย มีลักษณะสำคัญ คือ (1) ครูทั้งหมดที่สอนในโรงเรียนก่อนประถมในสังกัดของรัฐ ต้องผ่านการฝึกหัดครูหรือได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการสอน (Diploma in Teaching) เป็นอย่างน้อย สังกัดกรมพัฒนาชุมชน (Kemas) ต้องได้รับการฝึกอบรมโดยกระทรวงต้นสังกัดอีก 6 เดือน สังกัดกรมเอกภาพและบูรณาการของชาติ (Perpaduan) ต้องได้รับการฝึกอบรมโดยกระทรวงต้นสังกัดอีก 3 สัปดาห์ (2) หลักสูตรการฝึกหัดครูที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้จัด (3) การฝึกอบรมครูปฐมวัย โดยสมาคมโรงเรียนอนุบาลแห่งมาเลเซีย (The Malaysian Association of Kindergartens-PTM) (4) การฝึกอบรมเจ้าของศูนย์ดูแลเด็กและผู้ดูแลเด็กปฐมวัย (Childcare Provider and Childcare Minders) ทั้งสองตำแหน่ง ต้องได้รับการฝึกอบรมโดยกระทรวงพัฒนาสตรี ครอบครัว และชุมชน (Mwfc) โดยหลักสูตร Basic Child Care Courses (KAAK) ใช้เวลา 10 วัน จัดหลักสูตรแบบโมดูล

2. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.1

2.1 การพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ในการดำเนินงานตามพิมพ์เขียวทางการศึกษาแห่งชาติ (2013-2025) มีการเพิ่มจำนวนปีของการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 11 ปี ตั้งแต่เด็กอายุ 6 ปีบริบูรณ์ และมีโปรแกรมช่วยให้เด็กคงอยู่ในระบบโรงเรียน นอกจากนี้ หลักสูตรปรับปรุง 2560 เน้นความชำนาญในการอ่าน เขียน เลขคณิต และการให้เหตุผล มุ่งองค์ประกอบหลักเพิ่มเติม ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบจุดเน้นหลักสูตร พ.ศ.2554 กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560 ของประเทศมาเลเซีย

หลักสูตรเก่า (พ.ศ.2554)	หลักสูตรปรับปรุง (พ.ศ.2560)
- การศึกษาแบบบูรณาการที่เสริมสร้างความชำนาญใน 3 R (การอ่าน การเขียน และเลขคณิต) พร้อมทั้งการเน้นความรู้ ทักษะ ค่านิยม การคิดเชิงวิพากษ์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามเสาหลัก : การสื่อสาร, การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม, การพัฒนาบุคคล - หลักสูตรที่เขียนโดยใช้ผลผลิตการเรียนรู้เป็นฐานการสอบระดับชาติ (UPSR) เท่านั้น	- การศึกษาแบบบูรณาการที่เสริมสร้างความชำนาญใน 4 R (การอ่าน การเขียน เลขคณิต และการใช้เหตุผล) พร้อมทั้งองค์ประกอบหลักที่เพิ่มเติม คือ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และความเป็นผู้ประกอบการ ทักษะหลัก : การสื่อสาร เจตคติและจิตนิยม ความเป็นมนุษย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาทางร่างกายและสุนทรียภาพ และประสิทธิภาพแห่งตน - หลักสูตรที่เขียนโดยใช้เนื้อหาและมาตรฐานเป็นฐานการสอบระดับชาติ (UPSR) + การประเมินโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

เนื้อหาสาระที่จะเปลี่ยนไปจากเดิมมาก ในหลักสูตรใหม่ คือ สะเต็มศึกษา (STEM-Science, Technology, Engineering and Mathematics) ซึ่งจะมีการปรับปรุงหลักสูตร (An Enhanced Curriculum) มีการทดสอบและฝึกอบรมครู และการใช้แนวการสอนแบบเดิมผสมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หรือเรียกว่า (Blended Learning Models)

2.2 การพัฒนาแนวการจัดการเรียนการสอน

ทำโครงการนำร่องการสอนตามแบบสากลในโรงเรียน มัธยมศึกษาต้น เรียกว่า IB MYP (International Baccalaureate Middle Years Program) ใน 10 โรงเรียน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ซึ่งจะใช้หลักสูตรแห่งชาติ และสอนโดยเน้นการทำกิจกรรมโครงการ และเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของสหวิทยาการ

2.3 การพัฒนาการวัดและประเมินผลในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

มุ่งให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ปรับปรุง และเริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2560 คือ ให้เพิ่มคำถามที่ทดสอบทักษะการคิดขั้นสูง เช่น การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ไม่เน้นเรื่องความรู้ความจำและความเข้าใจมากเกินไป การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแนวใหม่ ประกอบด้วย การสอบโดยส่วนกลางผสมกับการประเมินระหว่างเรียนในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

- การประเมินโดยครูที่โรงเรียน เรียกว่า School Assessment ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น การให้ทำข้อทดสอบแบบเขียนตอบ (Written Tests) ระหว่างเรียน เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนและการสอน
- การประเมินจากส่วนกลาง เรียกว่า Central Assessment เป็นการประเมินโดยให้ทำข้อสอบแบบเขียนตอบ ทำโครงการ หรือสอบปากเปล่า (วิชาภาษา) ซึ่ง LP ในส่วนกลางเป็นผู้พัฒนาประเด็น

คำถาม หัวข้อสำหรับการให้คะแนน เครื่องมือประเมิน แนวการให้คะแนน แนวการตัดเกรดและการรายงานผล แล้วให้โรงเรียนและครูนำไปปฏิบัติ

- การประเมินทางจิตวิทยา เรียกว่า Psychometric Assessment เป็นการทดสอบความถนัดและค้นหาบุคลิกลักษณะต่างๆ ของนักเรียน เพื่อประเมินทักษะ ความสนใจ ความถนัด เจตคติ และบุคลิกภาพ โดย LP ในส่วนกลาง เป็นฝ่ายจัดทำแบบทดสอบเหล่านี้พร้อมคู่มือ เพื่อให้โรงเรียนและครูนำไปใช้

- การประเมินกิจกรรมการออกกำลังกาย การกีฬาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรียกว่า Physical Activities, Sports and Co-curricular Assessment

นโยบายการสอบแนวใหม่ของส่วนกลางนั้น มุ่งจะพัฒนาข้อสอบให้สัมพันธ์กับการคิดขั้นสูงและการนำไปใช้ในชีวิตจริงมากขึ้น และจะใช้ข้อสอบวัดความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ โดยอิงกรอบมาตรฐานกลางของยุโรป (The Common European Framework of Reference-CEFR)

2.4 การพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา

(1) การพัฒนาสถาบันผลิตครู

มีกระบวนการดำเนินงาน 7 เรื่อง คือ (1) เพิ่ม ความเข้มข้นและใช้ระบบที่เป็นองค์รวม ในการรับเข้าศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู (2) ปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูและเพิ่มชั่วโมงฝึกประสบการณ์เป็น 40% ของเวลาเรียน/หน่วยกิตทั้งหมด เพื่อให้ครูมีทักษะการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ (3) ปรับปรุงภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาเขตต่างๆ ของสถาบันฝึกหัดครู (4) ยกย่องคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู เพื่อให้มีสัดส่วนผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มมากขึ้น และมีความชำนาญการทั้งการสอน การวิจัย และการมีผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ (5) ยกย่องโครงสร้างพื้นฐานของสถาบันการฝึกหัดครู เช่น อาคารสถานที่ ตำรา งานวิจัยและแหล่งเรียนรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (6) เพิ่มกิจกรรมการวิจัยและนวัตกรรมและ (7) ยกย่องการยอมรับคุณภาพของสถาบันการฝึกหัดครูโดยการประเมินหลายมิติ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานประเมินคุณลักษณะแห่งชาติ (Malaysia Qualifications Agency-MQA) ทั้งนี้ มีเป้าหมายว่าสถาบันการฝึกหัดครูแห่งชาติมาเลเซียจะผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพระดับโลก ภายในปี พ.ศ. 2563

(2) การพัฒนาครูโดยครูที่เลี้ยงที่ชำนาญการพิเศษ

การช่วยเหลือโดยครูที่เลี้ยงที่มีความชำนาญการพิเศษ เรียกว่า SICS (School Improvement Specialist Coaches) ในช่วงแรก เน้น 3 วิชา คือ ภาษาบาฮาซามาเลเซีย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และถ้าครูชำนาญการพิเศษด้านวิทยาศาสตร์มีเพียงพอ ก็จะจัดส่งออกไปช่วยครูวิทยาศาสตร์ด้วย ทั้งนี้ จะมีอาจารย์จากสถาบันการฝึกหัดครูแห่งชาติ (IPG Lecturers) เป็นผู้ให้การสนับสนุนแก่ครูที่เลี้ยงและการจัดทำหลักสูตรพัฒนาครูในโครงการนี้

(3) การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

สำหรับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา มีมาตรการสำหรับดำเนินงาน คือ 1) ตรวจสอบและปรับปรุงเกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา 2) สร้างผู้นำเพื่อให้มีผู้พร้อมจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มี

จำนวนมากพอ 3) ปรับปรุงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่เตรียมเข้าสู่ตำแหน่งไปจนตลอดเส้นทาง วิชาชีพ และ 4) จัดการผลงานผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ผลงานและสมรรถนะเป็นฐาน

3. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.3

3.1 แผนการปฏิรูปอาชีวศึกษา

เมื่อปี พ.ศ.2555 กระทรวงศึกษาธิการของมาเลเซียได้จัดทำแผนปฏิรูปอาชีวศึกษา เรียกว่า Vocational Education Transformation Plan โดยทำการปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาขั้นต้นและขั้นสูง

3.1.1 อาชีวศึกษาขั้นต้น (Junior Vocational Education-KAV) ให้เป็นเส้นทางเลือก

หลังจากเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้นำร่องการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน 15 แห่ง นักเรียนที่จบอาชีวศึกษาขั้นต้นตามหลักสูตรนี้ จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่าคุณสมบัตินักอาชีวศึกษาแห่งชาติ ระดับ 2 หรือ SKM2 ตั้งแต่อายุ 15 ปี โดยไม่ต้องรอรอบอายุ 17 ปี เพื่อจะได้รับประกาศนียบัตร SKM2 เหมือนในระบบเก่า มีการประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาแบบผสม โดยมีการฝึกทักษะวิชาชีพ 70% และเนื้อหาวิชาการ 30%

3.1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา (Vocational College-KV) ปฏิรูปจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ซึ่งเรียกว่า Vocational Secondary School หรือ SMV เพื่อจัดการเรียนการสอนทั้งหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับอนุปริญญา (Vocational Diploma) ซึ่งได้รับการเทียบโอนตามมาตรฐานสากล

3.2 การขยายหลักสูตรอิสลามศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

การสอบวัดมาตรฐานคุณภาพอิสลามศึกษาในประเทศมาเลเซีย มีชื่อเรียกย่อว่า STAM ซึ่งผู้สอบผ่าน จะสามารถสมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยสอนศาสนาอิสลามชื่อ Al Azhar University และมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นอีกหลายแห่ง พิมพ์เขียวการศึกษาแห่งมาเลเซีย (2013-2020)

4. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.4

บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของประเทศมาเลเซีย เป็นของหลายกระทรวง รวมทั้งภาคเอกชนและองค์กรทางศาสนา นโยบายในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมและการพัฒนาครู/วิทยากร เพื่อเพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานทำที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก จึงขึ้นอยู่กับแต่ละกระทรวง/หน่วยงาน

5. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.5

เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางให้เข้าถึงการศึกษา และการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอื่น ๆ เช่น

5.1 การจัดการศึกษา Head Start ให้เด็กในกลุ่มภูมิบุตร

5.2 หลักสูตรพิเศษสำหรับเด็กชาวพื้นเมือง Orang Asli

5.3 หลักสูตรการศึกษาทางเลือกสำหรับเด็กข้างถนน เด็กเร่ร่อน และเด็กในไร่

5.4 หลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กไร้สัญชาติ เป็นหลักสูตรของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กไร้สัญชาติ ใช้หลักสูตรแห่งชาติเป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน

6. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.6

การสร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนที่สูงทั้งหญิงและชาย สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ มีการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้

6.1 การขยายโปรแกรม LINUS และการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนประถมศึกษา

มีนโยบายให้ใช้โปรแกรม LINUS 1.0 สำหรับการสอนเสริมให้กับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่เด็กมีปัญหาในการอ่าน เขียน และเลขคณิต และให้เพิ่มการใช้โปรแกรม LINUS 2.0 และให้มีการสอนเสริมแก่เด็กที่ตามไม่ทัน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อให้สามารถเรียนทันเพื่อนฯ

6.2 การปรับปรุงหลักสูตรภาษามาเลย์สำหรับเด็กที่ใช้ภาษาจีนและภาษาทมิฬ

มีการปรับปรุงหลักสูตรภาษาบาฮาซา มาเลเซีย (ภาษามาเลย์) สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนที่มีภาษาแม่เป็นภาษาจีนหรือภาษาทมิฬ ให้เรียนภาษาบาฮาซา มาเลเซียที่ลดเนื้อหาให้น้อยลงในชั้นปีแรกๆ แล้วจึงค่อยๆ เพิ่มขึ้นไปจนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาบาฮาซา

7. การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาครู ตาม SDG 4.7

การสร้างหลักประกันว่า ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็น สำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน มีการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้

7.1 ประกันว่า เด็กทุกคนมีความสามารถในการใช้ภาษาบาฮาซา มาเลเซีย (Bahasa Malaysia) และภาษาอังกฤษ และได้รับการส่งเสริมให้เรียนภาษาอื่นๆ อีกภาษาหนึ่ง

7.2 ยกระดับหลักสูตรบูรณาการ (Integration Programs) เพื่อให้โรงเรียนประเภทต่างๆ มีปฏิสัมพันธ์กัน ใช้การพัฒนาอย่างยั่งยืนข้ามโลก (Global Sustainability Implementation Guidelines) มากกว่าใช้การเป็นพลโลกแบบธุรกิจร่วม (Incorporate Citizenship) เน้นการบริโภคและการผลิตแบบยั่งยืน และความเป็นเอกภาพของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

8. การพัฒนาด้านต่างๆ ตาม SDG 4.a

นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อสร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ จัดให้มีสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ไม่ก้าวร้าวรุนแรง และไม่แบ่งแยกให้กับทุกคน ในกรณีประเทศมาเลเซีย พบว่า พิมพ์เขียวการศึกษา มาเลเซีย (2013-2025) กำหนดว่า

8.1 เพิ่มสมรรถนะของเครื่องมือสำหรับสอนภาษาอังกฤษ

โปรแกรม LINUS สำหรับการสอนภาษาอังกฤษ จะถูกปรับปรุงเพิ่มเติมให้ครอบคลุมความรู้พื้นฐานการอ่านเขียนภาษาอังกฤษ (English Language Basic Literacy) และสามารถจำแนกได้ว่าใครมีความเสี่ยง (At Risk) ตั้งแต่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะจัดทำชุดการเรียนรู้ OPS English Programme สำหรับปรับปรุงการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษา และจะจัดทำระบบการเรียนการสอน ซึ่งเรียกว่า “Set System”

8.2 ระบบ 1BstariNet

กระทรวงศึกษาธิการจะจัดให้ทุกโรงเรียนมีระบบ 1BstariNet เพื่อเข้าถึงการใช้ ICT เพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นกิจวัตร ให้มีระบบเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต และ VLE ให้เข้าถึงโปรแกรมการเรียนรู้ระดับโลก ชื่อ Integrated Learning Solution และจะพัฒนาครูให้สามารถใช้ VLE ได้ทุกคน ภายในปี พ.ศ. 2558

9. การพัฒนาด้านต่างๆ ตาม SDG 4.b และ SDG 4.c

นโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อขยายจำนวนทุนการศึกษา ให้เยาวชนในประเทศที่กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา ได้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษารวมทั้งได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โปรแกรมทางเทคนิค วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ในประเทศมาเลเซีย และนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพในประเทศที่กำลังพัฒนา หรือด้อยพัฒนา รวมถึงการดำเนินงานฝึกอบรมครูในประเทศเหล่านี้ โดยได้รับความร่วมมือจากประเทศมาเลเซีย พบว่า ไม่มี การระบุเรื่องนี้ไว้ในพิมพ์เขียวการศึกษามาเลเซีย (2013-2025)

บทสรุป ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาของมาเลเซียสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก พบว่า

1. ปัจจัยด้านกฎหมายและนโยบาย

มีความต่อเนื่องของนโยบายการปฏิรูปการศึกษาซึ่งถูกวางรากฐานไว้โดยรัฐธรรมนูญและนโยบาย ภูมิบุตร ซึ่งมุ่งสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างพลเมืองสามกลุ่มเชื้อชาติ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีเชื้อสายมาเลย์ ทำให้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะให้ทุกคนเรียนภาษาบาฮาซา มาเลเซีย (ภาษามลายู) เป็นภาษากลาง เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และเรียนภาษาจีน ภาษาอินเดีย ภาษาอาหรับ และภาษาอื่นๆ เป็นภาษาเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม นโยบายชาตินิยมที่แข็งแกร่งนี้ มีทั้งผลดีและผลเสีย ในด้านผลดี คือ ทำให้ประชาชนเชื้อสายมาเลย์ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ มีการศึกษาสูงขึ้นและมีฐานะ ทางสังคมและเศรษฐกิจดีขึ้น แต่ก็มีข้อเสีย คือ ทำให้ประชาชนเชื้อสายจีนและอินเดียย้ายออกจากประเทศ ทำให้เกิดปัญหาสมองไหล รวมถึงการแยกออกไปเป็นประเทศสิงคโปร์เมื่อหลายสิบปีที่แล้ว

2. ปัจจัยด้านระบบบริหาร

พบว่า ยังมีปัญหา เพราะมีโครงสร้างการบริหารที่ยังไม่กระจายอำนาจอย่างแท้จริงและความไม่เชื่อมต่อกันของการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการอุดมศึกษา เพราะในอดีตได้แยกกระทรวง ศึกษาธิการกับกระทรวง อุดมศึกษาออกจากกัน ทำให้การบริหารงานอุดมศึกษาเน้นการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Elite Education) และเพิ่มช่องว่างระหว่างผู้มีโอกาสทางสังคมที่ดีกว่ากับผู้ด้อยโอกาสที่เป็นผู้คนกลุ่มใหญ่ในสังคม (Mass) ต่อมาได้มีการรวมสองกระทรวงเข้าด้วยกัน แต่ก็ยังมีความไม่เท่าเทียมกันระหว่างรัฐต่างๆ เนื่องจากสภาพการคมนาคม และฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในรัฐที่มีชนเผ่าดั้งเดิม เช่น ซาบาห์ นอกจากนี้ยังพบว่า รัฐบาลในสมัยของ นายกรัฐมนตรีอากิบ ราซัค พยายามที่จะใช้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาเป็นฐานเสียง โดยมีภรรยานายกรัฐมนตรี เป็นผู้นำในการรณรงค์เพิ่มการอ่านออกเขียนได้ในพื้นที่ชนบท

3. ปัจจัยด้านงบประมาณการศึกษา

พบว่า ได้ใช้งบประมาณจำนวนมากในการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคของนายกรัฐมนตรีอาจิฟ ราชัค ทำให้งบประมาณทางการศึกษาถูกตัดทอนไปมาก และนโยบายการสนับสนุนการศึกษาของกลุ่ม “ภูมิบุตร” ทำให้การจัดสรรงบประมาณไปสนับสนุนการศึกษาของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่มาเลย์ ถูกมองว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ดังนั้น นโยบายด้านงบประมาณการศึกษาของมาเลเซีย ในช่วงที่ผ่านมา จึงน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสู่เป้าหมายของ SGD4

4. ปัจจัยด้านระบบพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า เป็นมรดกตกทอดจากระบบของอังกฤษ ทำให้มีสถาบันพัฒนาครูและผู้บริหารการศึกษาที่มีคุณภาพสูงอยู่หลายสถาบัน ดังนั้น จึงสามารถทำการผลิตและพัฒนาครูตามแนวทางของตะวันตกได้ง่ายกว่าในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศไทย

5. ปัจจัยด้านภาษาเพื่อวิชาการ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ พบว่า การเป็นอาณานิคมของอังกฤษอยู่นานหลายสิบปี ทำให้ประเทศมาเลเซียสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองได้ดีกว่าประเทศเพื่อนบ้านเช่นประเทศไทย ถึงแม้จะมีการบังคับให้เรียนภาษามาเลย์เป็นภาษากลางของทุกคนก็ตาม

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของประเทศที่มีปฏิบัติการที่ดี ในการพัฒนาการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (1) ปัจจัยด้านกฎหมายและนโยบายที่มีความชัดเจน ด้านปรัชญาการศึกษาที่เน้นสิทธิทางการศึกษาที่เสมอภาคและมีคุณภาพ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยโดยการแทรกแซงของอิทธิพลทางการเมือง (2) ปัจจัยด้านระบบบริหารที่มีการกระจายอำนาจ อย่างสมบูรณ์ ไม่ใช่แบ่งอำนาจหรือมอบอำนาจเป็นครั้งคราว (3) ปัจจัยด้านงบประมาณการศึกษาที่ให้ ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียมและคุณภาพการศึกษา โดยการแบ่งความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ระหว่างรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น และเอกชน และการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม (4) ปัจจัยด้านคุณภาพและปริมาณ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตครูแบบระบบเปิดหรือระบบปิด และการพัฒนาตั้งแต่ก่อนเป็นครู เริ่มเป็นครู และระหว่างเป็นครู โดยจะต้องมีปริมาณครูคุณภาพที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน (5) ปัจจัยด้านคุณภาพหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรการประถมและมัธยมศึกษา และการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ที่ต่อเนื่องกับการดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กอายุ 0-3 ปี และสอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะทางสังคม ตลอดจนทักษะจำเป็นต่างๆ สำหรับการมีชีวิตที่มีคุณภาพและรับผิดชอบต่อสังคมและโลกยุคโลกาภิวัตน์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการประยุกต์ใช้สำหรับประเทศไทย (เชิงนโยบาย) ประเทศไทยได้มีการพัฒนาการศึกษาตามทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่แล้ว แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จในบางเรื่อง จึงมีข้อเสนอให้พยายามประยุกต์ใช้เรื่องที่เป็นจุดเด่นของประเทศมาเลเซีย เช่น มีการดูแลและให้การศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงแก่เด็กปฐมวัย ตั้งแต่เกิดจนก่อนเข้าโรงเรียนประถมศึกษา มีการเพิ่มโอกาสด้านเทคนิคศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ให้ทุก

คนสามารถเข้าถึงโดยไม่ต้องจ่ายแพงเกินไป มีการยกระดับการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับข้อสรุปของนักวิจัยว่า ประเทศไทยควรเสริมสร้างความแข็งแกร่งของศาสตร์พระราชาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย

1. สร้างเสริม และ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง แก่ “คนของรัฐ” ในเรื่อง “ศาสตร์พระราชา” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวนี้ไปถ่ายทอดกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและเกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. สร้างเสริม และให้ “ทักษะการปฏิบัติงานการพัฒนา” ที่ถูกต้องเหมาะสม แก่ “คนของรัฐ” ในการปฏิบัติงานพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีวินัยในตน ใช้เครือข่าย ใช้กระบวนการทำงานที่เน้นผลงานซึ่งเป็นรูปธรรม เป็นงานที่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบและใช้ผลการประเมินในการพัฒนาต่อเนื่องอย่างแท้จริง

3. นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งดำเนินงานในระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา (SDG 4.1, SDG 4.2 และ SDG 4.3) ควรเน้นการ “มี ให้ และ ใช้” ความรู้ที่ถูกต้องของบุคลากรทางการศึกษา การกำกับติดตามการปฏิบัติงาน ผลจากการให้ความรู้ของบุคคลเหล่านี้เป็นระบบ จริงจังและต่อเนื่อง

4. นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่มเด็กพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส ชาวเขา ผู้อพยพ และหญิงชายวัยทำงานที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายของ SDG 4.4 และ SDG 4.5 ควรเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาและการฝึกอบรมสำหรับบุคคลเหล่านี้ มีความ “เข้าใจ” การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัจจัยในการขับเคลื่อนสังคมผ่านกระบวนการ พัฒนาทางเศรษฐกิจ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีใช้เพียง “สามห่วงสองเงื่อนไข” แต่ต้องสามารถ “นำไปใช้ได้จริง”

นอกจากนี้ ครูจะต้องตระหนักว่า ในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะ การวัดผลและประเมินผล จะต้องให้ความสำคัญทั้งเนื้อหาความรู้และการทักษะที่สัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ (ผลิต แจกจ่าย จำหน่าย พัฒนา) ที่อยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืน มีความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่อง สิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิทางเพศ เพศศึกษา (Sex Education) เพศสภาพศึกษา (Gender Education) ครอบครัวศึกษา (Family Education) และการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เพื่อป้องกันและขจัดปัญหาต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและโอกาสที่จะเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพของเด็กทุกคนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศชาติ

ในขณะเดียวกัน รัฐจะต้องพัฒนาระบบและโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อการมีอาชีพ และมีงานทำ (Career Education) ที่ต่อเนื่อง เชื่อมโยง และสอดคล้องต่อกันในตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา/อุดมศึกษา โดยรู้ปัญหาของ “ความเหลื่อมล้ำในโอกาส” และรู้ความสำคัญของ “ความเท่าเทียม”

5. นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้และทักษะเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยยกระดับการอ่านออกเขียนได้ และการสร้างความเป็นพลโลก ตามเป้าหมายของ SDG 4.6 และ SDG 4.7 คือ ควรสอดแทรกความรู้เรื่องศาสตร์พระราชาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่ายในสื่อ เพื่อการอ่านของเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ อย่างกว้างขวางและมีการเวทีสำหรับการนำเสนอความคิดเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในที่สาธารณะ เป็นระยะๆ ต่อเนื่อง สร้างสรรค์ และสอดคล้องกับปัญหาที่ประสบอยู่จริงในปัจจุบัน

ส่วนการส่งเสริมความรู้และทักษะในการพัฒนาความเป็นพลโลก ควรประยุกต์ใช้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การสอน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวโน้มของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น ด้าน STEM Education และ Digital Platform ซึ่งจะต้องปรับปรุงหลักสูตรให้มุ่งสมรรถนะต่างๆ มากขึ้น (Competency-based Curriculum) และปรับเปลี่ยนแนวการสอนจากการเน้นเนื้อหา ให้เป็นการสอนที่เป็นการปฏิบัติ (Active learning) มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างทักษะจำเป็นต่างๆ แห่งศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการคิดขั้นสูง ที่จะนำไปสู่การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ในโลกที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะนโยบายในด้านการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา การขยายทุนการศึกษาและการพัฒนาครูของประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา (ตามเป้าหมาย SDG 4a, 4b, 4c) คือ

1. ประเทศไทยควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานสากลด้านสื่อและอุปกรณ์การศึกษา โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับการจัดหา จัดซื้อจัดจ้าง ที่สุจริตและมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
2. ประเทศไทยควรขยายทุนการศึกษาให้กับประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา โดยใช้นโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นพื้นฐาน แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านศาสตร์พระราชา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประเทศไทยควรให้การสนับสนุนเรื่องการพัฒนาครูแก่ประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาต่อไปตามนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่ควรจะเน้นความสำคัญให้มากขึ้น ในการพัฒนาครูในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ไทยศึกษา ศาสตร์พระราชาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ มีข้อจำกัด คือ เป็นการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง และเน้นการวิจัยในระดับนโยบายและแนวปฏิบัติเท่านั้น แต่ในรายละเอียด ยังมีข้อควรศึกษาเพิ่มเติมในเชิงลึก ซึ่งอาจจะให้ดำเนินการโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ผ่านการให้ทุนการศึกษาของรัฐ (เช่น ทุนสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ) และการกำกับดูแลของกรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา เช่น

1. ผลการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ในชนบทของประเทศมาเลเซีย ตามโปรแกรมรณรงค์ของกรรยาอติตนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย นายนาจิบ ราซัค กับแนวทางการประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
2. ผลการใช้โปรแกรม ICT เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมต่างๆ ในประเทศมาเลเซียกับแนวทางการประยุกต์ใช้กับประเทศไทย

References

- Harakunarak, A. (2009). **Knowledge for people : Education for Sustainable Development volume. 1 Think...Look...Focast about “Education for Sustainable Development in Thailand context”**. Nonthaburi : Thailand Environment Institute Foundation.
- Udomrat, T. (2014, January-March). Policies and Strategies for the Promotion of Foreign Language Education in ASEAN+3. **Journal of Education, Naresuan University**, 16(1), 133.
- Benama. (2018). **Malaysia’s education development plan in line with global agenda**. [Online]. Available : <http://www.themalaymailonline.com/malaysia/article/malaysias-education-development-plan-in-line-with-global-agenda> [2018, April 19].
- Early Childhood Care & Education (ECCE) in Malaysia at a Glance (for newborns to 6-year-olds)**. (2009). [Online]. Available : https://www.schoolmalaysia.com/resources/education_system.php [2018, March 20].
- ESD World Conference 2009**. (2009). [Online]. Available : <http://www.esd-world-conference-2009.org/en/background-information/desd.html#c991> [2018, June 19].
- Government public relations department. (2015). **Policies to reform and development in Malaysia**. [Online]. Available : http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=3021&filename=index. [2018, March 18].
- Malaysia Education Blueprint 2013-2025 (Pre-school to Post-secondary Education)**. (2012). [Online]. Available : https://www.moe.gov.my/images/dasar-kpm/articlefile_file_003108.pdf [2018, March 21].
- Md Nor, Mariani. (2017). **Early Childhood Care and Education (ECCE) in Malaysia**. **University of Malaya**. [Online]. Available : <https://www.moe.gov.my/menumedia/media-cetak/penerbitan/rujukan-akademik/1447-plenary-3-ap-dr-mariani-md-nor/file> [2018, March 24].
- Medel-Anonuevo, Ohsako, and Mauch. (2001). **Revisiting Lifelong Learning for the 21st Century**. **UNESCO**. [Online]. Available : <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001276/127667e.pdf> [2018, June 12].

- Mutalib, Mashitah Abdul., et al. (2017). **Regulating Childcare Centres in Malaysia : Is there a bright future?**. [Online]. Available : <https://www.espect.com.m/national-education-system/compulsory-primary-education>. [2018, March 25].
- NIER. (2009). **Policy and Practice of Early Childhood Education and Care across Countries**. Report of NIER Study Visit Programme, 27-30 October 2009. [Online]. Available : https://books.google.co.th/books/about/Policy_and_Practice_of_Early_Childhood_E.html?id=stkBaAEACAAJ&redir_esc=y [2018, March 25].
- OECD (2018). **Developments in Individual OECD and Selected Non-Member Economies**. [Online]. Available : http://www.mext.go.jp/b_menu/hakusho/html/hpae199901/hpae199901_2_036.html. [2018, July 16].
- Planning and Research Department, Ministry of Education. (2001). **Education in Malaysia A Journey to Excellence. Malaysia**. <http://www.nlb.gov.sg/biblio/10518210> [2018, July 16].
- Sham'ah Md-Yunus, (2013). **Early Education and Development in Malaysia: Issues and Challenges in Providing a Framework for a Multiethnic Society. U.S.A. Ph. D, Eastern Illinois University**. [Online]. Available : [file:///C:/Users/ed/Downloads/Documents/\[Malaysia\]%20Early%20Education%20and%20Development%20in%20Malaysia-%20Issues%20an.pdf](file:///C:/Users/ed/Downloads/Documents/[Malaysia]%20Early%20Education%20and%20Development%20in%20Malaysia-%20Issues%20an.pdf) [2018, May 2].
- Thu-Huang, Ha. **Inside the World Best Kindergarten**. (2015). [Online]. Available : <https://ideas.ted.com/inside-the-worlds-best-kindergarten/> [2018, June 25].
- UNESCO. (2018). **Blueprint on Enculturation of Lifelong Learning for Malaysia 2011-2020**. [Online]. Available : <https://uil.unesco.org/i/doc/lifelonglearning/policies/malaysia-strategy-blueprint-on-enculturation-of-lifelong-learning-for-malaysia-2011-2020.pdf> [2018, June 9].
- UNESCO. (2018). [Online]. Available:<http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-sustainable-development/> [2018, June 20].
- UNESCO. (2015). **Education 2030. Incheon Declaration and Framework for Action for the Implementation of Sustainable Development Goal 4**. [Online]. Available : <file:///C:/Users/ed/Downloads/Documents/245656e.pdf> [2018, June 10].
- Wikipedia. (2018). **Education in Malaysia**. [Online]. Available : https://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_Malaysia [2018, March 20].
- Yet Pau, Tracey Lyeonna Lee. **Malaysia Education Blueprint**. (2016). [Online]. Available : <https://www.slideshare.net/traceypapau/malaysia-education-blueprint-20132025>. [2018, April 19].

ความคิดเห็นของผู้รับบริการเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วน
ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

The Opinion of the Subscriber to Subsistence Allowance to the Service of the
Administrative Organization Muang District, NakhonPathom Province

อุษา เทวารัตติกาล*

Uhsa Tevarattikal

Received : August 14, 2019

Revised : December 19, 2019

Accepted : February 7, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านการให้บริการเพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ให้ดียิ่งขึ้น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้รับเบี่ยงชีฟที่ได้รับบริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 129 คน โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระดับความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่หนึ่ง คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับท้ายที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่

คำสำคัญ : ความคิดเห็น / เบี่ยงชีฟ / องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ABSTRACT

This study The purpose of this study was to study the subsistence allowance. The service of the administrative organization of the district, Muang District, NakhonPathom Province in four aspects of the building. Public Relations Service Officer And the service. The results of the study were to develop and improve the subsistence allowance of the Administration Organization, Sanam Chan Subdistrict, Muang District, NakhonPathom Province. Make better They were classified by gender, marital status, age, education level. Career and average income per month. The population used in the study is Subsidized subsistence allowance of the Administration Organization, TambonSanan Chan, Muang District, NakhonPathom. A total of 129 people were interviewed. The instrument used to collect the data was a 5-level questionnaire. The data were analyzed by means of statistical computer program. To find the percentage, mean, and standard deviation. The study indicated that The population used in this study. Mostly female. Have a marital status of 41 years or more. Primary education. Have a farmer The level of opinion of the subsistence allowance to the service of the administrative organization of Sanam Chan subdistrict, Muang district, NakhonPathom province. All in all, the level is very high. When considering each side, it was found that. The first is the service provider, the second is the service. Public Relations And the end is. Building Facility

Keywords : Opinion / Allowance / Sanam Chan Subdistrict Administrative Organization

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความคิดเห็นของผู้รับบริการมีความสำคัญต่อผู้ให้บริการเป็นอย่างมาก องค์การที่ให้บริการจำเป็นต้องคำนึงถึงความคิดเห็นต่อการให้บริการ ความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการ ผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการจำเป็นต้องสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการเกี่ยวกับความพึงพอใจในการให้บริการของลูกค้าเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์บริการและลักษณะของการนำเสนอบริการที่ผู้รับบริการชื่นชอบเกี่ยวกับตัวผู้ปฏิบัติบริการ และสถานที่ที่ใช้ในการให้บริการ เพราะข้อมูลดังกล่าวจะบ่งบอกถึงการประเมินความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นของลูกค้าต่อคุณสมบัติของการบริการที่ลูกค้าต้องการ และวิธีการตอบสนองความต้องการแต่ละอย่างในลักษณะที่ลูกค้าปรารถนา ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ให้บริการในอนาคตที่หวังจะตระหนักถึงความคาดหวังของผู้รับบริการ และสามารถสนองตอบบริการที่ตรงกับลักษณะและรูปแบบที่ผู้รับบริการคาดหวังไว้ได้จริง และนำมาปฏิบัติและปรับปรุงรูปแบบและวิธีการให้บริการให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจมากที่สุด และเป็นการประเมินตัวผู้ปฏิบัติงานด้านการให้บริการว่าผู้รับบริการมีความคิดเห็นต่อตัวผู้ให้บริการอย่างไร ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ตัวเองให้บริการหรือการการให้บริการที่เป็นที่พึงพอใจต่อผู้รับบริการ เพื่อนำมาประเมินการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ

องค์การบริหารส่วนตำบลคือ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เกิดขึ้นเนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชน ซึ่งเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรประชาชน โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและเลือกตัวแทนอีกส่วนหนึ่งมาทำหน้าที่นิติบัญญัติ กำหนดนโยบายการบริหาร การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 66 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา 67 ระบุหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ซึ่งเชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 บัญญัติไว้ว่าคนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในด้านการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ (Department of Local Administration, 2010, p.188)

องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมเริ่มให้บริการเบี้ยยังชีพมาเนื่องจาก การปรับปรุงให้มี การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2552 วันที่ 21 พฤษภาคม 2552 ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยมีสาระสำคัญ คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพต้องมีสัญชาติไทย อายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ ผู้สูงอายุที่พิการหรือป่วยด้วยโรคเอดส์ ได้รับเบี้ยความพิการหรือเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์แล้ว สามารถรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้อีกด้วย โดยให้ผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณถัดไป ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี (Department of Local Administration, 2010, pp.20-21)และการปรับปรุงการจ่ายเบี้ยความพิการให้คนพิการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2553 กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2552 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20(9) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยกำหนดให้ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ให้ผู้พิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยความพิการในปีงบประมาณถัดไปด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้ที่เชื่อถือได้ลงทะเบียนแทน ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเบี้ยความพิการตามระเบียบดังกล่าว ให้จ่ายในอัตราเดือนละ 500 บาท หรือตามมติคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝาก

ธนาคารตามที่แจ้งไว้ ส่วนการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพให้แก่ผู้ป่วยเอดส์นั้น ยังคงให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ต่อไป การให้บริการเบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการถ่ายโอนภารกิจการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ จากกรมประชาสงเคราะห์ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และได้ยึดถือระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 คุณสมบัติพื้นฐานของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ ประการแรก คือ มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประการที่สองคือ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดูหรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกว่าหรือผู้ที่มีปัญหาซ้ำซ้อนหรือผู้ที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารยากต่อการเข้าถึงบริการของรัฐ เป็นผู้ได้รับการพิจารณา ก่อน (Department of Local Administration, 2010, p.57) ปัจจุบันระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ใช้สำหรับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์เท่านั้น ส่วนผู้สูงอายุใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และผู้พิการใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจ่ายในอัตราเดือนละ 500 บาท หรือตามมติคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารตามที่ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการแจ้งไว้และมีการเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ฉบับที่ 2) ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของข้อ 7 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 และให้ใช้ความต่อไปนี้ “ ข้อ 7 ให้คนพิการที่ได้จดทะเบียนคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการด้วยตนเอง ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และมีสิทธิรับเงินเบี้ยความพิการในเดือนถัดไป โดยมีหลักฐานพร้อมสำเนาที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยความพิการ ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง”แต่การให้บริการในบางครั้งยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้มารับบริการเบี้ยยังชีพได้ เนื่องจากทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเองมีผู้ให้บริการไม่เพียงพอ ทำให้การให้บริการเกิดความล่าช้า ต้องที่ละคอยนาน ซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้มารับบริการ อีกทั้งจากที่มีเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการไม่เพียงพอยังส่งผลต่อการจัดเตรียมเอกสารต่างๆอาจทำให้ผู้มารับบริการเสียสิทธิได้ ความคิดเห็นต่อการให้บริการเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จึงมีความสำคัญมากซึ่งจะส่งผลต่อการให้บริการของภาครัฐและตัวประชาชนผู้มาใช้บริการเอง

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะเป็นประชาชนที่มีความสนใจในด้านการจัดสวัสดิการสังคม ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพ การให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ฯลฯ จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการเบี้ยยังชีพขององค์กรบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดย

การให้บริการเบี่ยงชีฟ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและประเภทของการรับเบี่ยงชีฟ เพื่อนำผลการศึกษาไปแก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของคนพิการที่มารับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิจัยความคิดเห็นของผู้รับบริการเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ใช้วิธีการสำรวจ (survey research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้ที่มารับบริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีประชากรผู้รับเบี่ยงชีฟในพื้นที่รับผิดชอบจาก 7 หมู่บ้าน จำนวน 787 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มารับบริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีประชากรผู้รับเบี่ยงชีฟในพื้นที่รับผิดชอบจาก 7 หมู่บ้าน จำนวน 787 คน ที่มาจากการเปิดตารางกำหนดขนาดประชากรของ Krejcie and Morgan (1970:607-610) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ที่มารับบริการเบี่ยงชีฟขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 129 คนโดยผู้ศึกษาได้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดตามสัดส่วนประชากร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaires) โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับประเด็นย่อย ประเด็นหลัก รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้ที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ระดับความเชื่อมั่นที่ .897

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม (field data collection) โดยมีแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 129 ชุด และรอเก็บคืนทันที และนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาบันทึก รหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งระดับความสำคัญเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ใช้ในการบรรยายลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล และค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้รับเบี้ยยังชีพที่มารับบริการเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 129 คน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

2. ความคิดเห็นของผู้รับเบี้ยยังชีพต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้รับเบี้ยยังชีพต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับท้ายที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่ สรุปผลการศึกษาเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ผลการศึกษาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้รับเบี้ยยังชีพอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ มีห้องน้ำสำหรับผู้รับเบี้ยยังชีพอย่างเพียงพอ มีป้ายบอกจุดให้บริการเบี้ยยังชีพที่ชัดเจน มีการจัดที่นั่งสำหรับผู้รับเบี้ยยังชีพอย่างเพียงพอ บริเวณภายนอกและภายในอาคารมีความสะอาด และอันดับท้ายที่สุดมีการจัดผังการให้บริการเบี้ยยังชีพที่ชัดเจน

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีการจัดพิมพ์เอกสารต่างๆ เผยแพร่ และแจกให้กับผู้รับเบี้ยยังชีพอย่างทั่วถึงรองลงมาคือ มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านเบี้ยยังชีพที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านเบี้ยยังชีพผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างทั่วถึง เช่น ทางหอกระจายข่าว ทางสถานีวิทยุ และทาง

อินเทอร์เน็ต เป็นต้น และอันดับท้ายที่สุดคือ มีการแจ้งเบอร์โทรศัพท์และบุคคลที่สามารถร้องเรียนหรือร้องทุกข์ เรื่องการให้บริการเบี่ยงชีฟไว้อย่างชัดเจน

2.3 ด้านการให้บริการ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ การให้บริการเบี่ยงชีฟมีความโปร่งใสและเป็นธรรม รองลงมาคือ ระยะเวลาในการให้บริการเบี่ยงชีฟมีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้รับเบี่ยงชีฟที่มารับบริการ มีการประกาศกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการเบี่ยงชีฟไว้อย่างชัดเจน ขั้นตอนการให้บริการเบี่ยงชีฟ ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความคล่องตัว และอันดับท้ายที่สุดคือ มีเอกสารและแบบฟอร์มด้านเบี่ยงชีฟที่เข้าใจง่าย

2.4 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการให้บริการเบี่ยงชีฟเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่มีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการให้บริการเบี่ยงชีฟเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่มีกิริยาท่าทางที่สุภาพในการให้บริการเบี่ยงชีฟ เจ้าหน้าที่ให้บริการเบี่ยงชีฟอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติเจ้าหน้าที่ต้อนรับด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร และมีอัธยาศัยดีเจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ไม่รับสินบน ไม่เรียกร้อยค่าตอบแทนต่างๆ จากผู้รับเบี่ยงชีฟที่มารับบริการ เป็นต้นและอันดับท้ายที่สุดคือ เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บริการเบี่ยงชีฟเป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับท้ายที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้รับเบี่ยงชีฟต่อการจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เห็นว่าการให้บริการด้านต่างๆ ดีอยู่แล้วแต่ควรพัฒนาการให้บริการเพิ่มขึ้นให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phorawat. (2018)แนวทางการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุที่พึ่งพาในตำบลนครชุมอำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ความต้องการของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต้องการให้บุคลากรสาธารณสุขให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพตนเองก่อนการเจ็บป่วยและต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสนับสนุนเครื่องใช้อุปโภคบริโภค แนวทางการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุที่พึ่งพาในตำบลนครชุม อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชรควรมีการบูรณาการการวางแผนดูแลอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาระบบบริการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามประเมินผล การให้ความรู้ผู้สูงอายุ ญาติและผู้ดูแลผู้สูงอายุ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับเบี่ยงชีฟมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้รับเบี่ยงชีฟอย่างเพียงพอ มีห้องน้ำสำหรับผู้รับเบี่ยงชีฟอย่างเพียงพอ มีป้ายบอกจุดให้บริการเบี่ยงชีฟที่ชัดเจน มีการจัดที่นั่งสำหรับผู้รับเบี่ยงชีฟอย่าง

เพียงพอ บริเวณภายนอกและภายในอาคารมีความสะอาด มีการจัดผังการให้บริการเบี่ยงชีฟที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poothoongpan. (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของคนพิการต่อการให้บริการเบี่ยงความพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนมากเป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรส มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพอื่นๆ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระดับความคิดเห็นของคนพิการต่อการให้บริการเบี่ยงความพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่หนึ่งคือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับท้ายที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้ที่สอดคล้องกันอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมมีอาคารสถานที่ให้บริการหลายห้องด้วยกันซึ่งคล้ายกับองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ที่มีอาคารสถานที่ขนาดใหญ่ไว้ให้บริการประชาชน และที่สำคัญด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

2. ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับเบี่ยงชีฟมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีการจัดพิมพ์เอกสารต่างๆ เผยแพร่ และแจกให้กับผู้รับเบี่ยงชีฟอย่างทั่วถึงมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านเบี่ยงชีฟที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านเบี่ยงชีฟผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างทั่วถึง เช่น ทางหอกระจายข่าว ทางสถานีวิทยุ และทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น มีการแจ้งเบอร์โทรศัพท์และบุคคลที่สามารถร้องเรียนหรือร้องทุกข์เรื่องการให้บริการเบี่ยงชีฟไว้อย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poothoongpan. (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของคนพิการต่อการให้บริการเบี่ยงความพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนมากเป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรส มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพอื่นๆ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระดับความคิดเห็นของคนพิการต่อการให้บริการเบี่ยงความพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอันดับที่หนึ่งคือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และอันดับท้ายที่สุดคือ ด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้ที่สอดคล้องกันอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้บริการเบี่ยงชีฟอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เพราะเป็นนโยบายจากกระทรวงมหาดไทยและเป็นนโยบายของทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐมด้วย และที่สำคัญด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

3. ด้านการให้บริการ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับเบี่ยงชีฟมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดย

เห็นว่อาจค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม การให้บริการเบ้ยั้งชีพมีความโปรงใสและเป็นธรรม รองลงมาคือ ระยะเวลาในการให้บริการเบ้ยั้งชีพมีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้รับเบ้ยั้งชีพที่มารับบริการ มีการประกาศกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการเบ้ยั้งชีพไว้อย่างชัดเจน ขั้นตอนการให้บริการเบ้ยั้งชีพ ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความคล่องตัว และอันดับท้ายที่สุดคือ มีเอกสารและแบบฟอร์มด้านเบ้ยั้งชีพที่เข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Matago. (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรสาคร 2 สาขากระทุ่มแบน 1” ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรสาคร 2 สาขากระทุ่มแบน 1 ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุ 26-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีสถานภาพโสด มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 20,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการบริการ โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มากลำดับที่หนึ่งคือ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ที่สองคือ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ที่สามคือ ด้านการให้บริการอย่างทันเวลา ที่สี่คือ ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า และที่สุดท้ายคือ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ที่สอดคล้องกันอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีการให้บริการเบ้ยั้งชีพมีความโปรงใสและเป็นธรรม ระยะเวลาในการให้บริการเบ้ยั้งชีพมีความเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้รับเบ้ยั้งชีพที่มารับบริการ มีการประกาศกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการเบ้ยั้งชีพไว้อย่างชัดเจน ขั้นตอนการให้บริการเบ้ยั้งชีพ ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความคล่องตัว ซึ่งเป็นเป็นนโยบายจากภาครัฐที่ทุกหน่วยงานต้องเน้นการให้บริการแบบเสรีจรรยาบรรณ เช่นเดียวกับสำนักงานสรรพากรพื้นที่สมุทรสาคร 2 สาขากระทุ่มแบน 1 และที่สำคัญด้านการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

4. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับเบ้ยั้งชีพมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเห็นว่อาจค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถด้านการให้บริการเบ้ยั้งชีพเป็นอย่างดี รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการให้บริการเบ้ยั้งชีพเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ที่มีกริยาท่าทางที่สุภาพในการให้บริการเบ้ยั้งชีพ เจ้าหน้าที่ให้บริการเบ้ยั้งชีพอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติเจ้าหน้าที่ต้อนรับด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร และมีอัธยาศัยดี เจ้าหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ไม่รับสินบน ไม่เรียกร้องค่าตอบแทนต่างๆ จากผู้รับเบ้ยั้งชีพที่มารับบริการ เป็นต้นและอันดับท้ายที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บริการเบ้ยั้งชีพเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwan. (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตต่อการให้บริการศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข” ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี มีสถานภาพสมรส มีอาชีพรับราชการ และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 ความคิดเห็นนักศึกษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ต่อการบริการศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นอันดับหนึ่งคือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการ

และอันดับสุดท้ายคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ที่สอดคล้องกันอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการให้บริการเบี่ยงชีฟเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ที่มีริยาทำทางที่สุภาพในการให้บริการเบี่ยงชีฟ เจ้าหน้าที่ให้บริการเบี่ยงชีฟอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่เลือกปฏิบัติเจ้าหน้าที่ต้อนรับด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร และมีอัธยาศัยดี ซึ่งเหมือนกับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก และที่สำคัญด้านการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีฟต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่าความคิดเห็นด้านอาคารสถานที่อยู่ในอันดับท้ายสุด ดังนั้นผู้บริหาร หรือหน่วยงานระดับเหนือกว่าควรให้ความสำคัญกับด้านอาคารสถานที่ให้มากขึ้น และเมื่อดูจากตาราง 9 ประกอบ ก็พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มาใช้บริการเบี่ยงชีฟที่มีระดับต่ำสุดด้านอาคารสถานที่ก็คือการจัดผัง การให้บริการยังขาดการชัดเจน (อันดับ 6) และอันดับรองลงมา (อันดับ 5) คือความสะอาดภายนอกและภายในอาคาร ดังนั้นจึงควรปรับปรุงผังการให้บริการให้มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย จัดให้มีการปรับปรุงและทำความสะอาดรอบบริเวณ อบต.เป็นประจำเพิ่มขึ้นสำหรับผู้มารับบริการและผู้ติดตาม จัดให้มีการปรับปรุงป้ายแสดงจุดให้บริการอย่างชัดเจน เพิ่มห้องน้ำสำหรับผู้มารับบริการอย่างพอเพียง และจัดที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อรับบริการอย่างพอเพียง
2. ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการแนะนำสิทธิ์ต่างๆ ให้ผู้รับเบี่ยงชีฟทราบอย่างชัดเจน และในช่วงการรับลงทะเบียนเบี่ยงชีฟ ควรมีการจัดทำกล่องรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ทุกหมู่บ้าน จัดให้มีรถกระจายเสียงเพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวของทางอบต. จัดให้มีการติดประกาศในจุดที่เป็นแหล่งชุมนุมของคนในแต่ละหมู่บ้าน และมีการกระจายเอกสารให้ถึงมือผู้รับ
3. ด้านการให้บริการ ควรมีการจัดทำบัตรคิว ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้บริการในเวลาพักเที่ยง สลับเปลี่ยนกันและควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำการใช้บริการด้านเบี่ยงชีฟโดยเฉพาะจัดให้มีผังขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการอย่างชัดเจน จัดให้มีการให้บริการนอกเวลาราชการ และจัดให้มีการจับบัตรคิวเพื่อความเป็นธรรมในการใช้บริการ
4. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้รับเบี่ยงชีฟแก่เจ้าหน้าที่ ควรปรับปรุงให้เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใบนาน่ายิ้มแย้ม จัดให้มีการจัดทำบัตรคิวเพื่อความเสมอภาคกับทุกคน มีการตรวจสอบและมีการจัดกล่องรับความคิดเห็นที่เป็นความลับ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ควรให้เจ้าหน้าที่แต่งกายให้เหมาะสมเอาใจใส่ในการให้บริการ และขยันหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการให้บริการเบี่ยงชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีพต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยและแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับเบี่ยงชีพต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและนำไปปรับปรุงการให้บริการเบี่ยงชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป
4. ควรศึกษาวิจัยด้วยวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

References

- Department of the Interior. (2005). **Development of service quality**. Bangkok : Department of the Interior.
- Department of Local Administration. (2010). **Including laws relating to local government organizations**. Bangkok : Volunteer to defend the land.
- Jitsuwan, W. (2014). **Opinions of Master of Public Administration students in the curriculum Providing education service center, Thongsuok College**. Master of Public Administration Thongsuok College.
- Matago, R. (2014). **Opinions of service users of the SamutSakhon Area Revenue Office 2, KrathumBaen Branch 1**. Master of Public Administration Thongsuook College.
- Phorawat, R. (2018). Developmental Guidelines for Elderly Care of Elders with Dependency in Nakhon Chum Sub-District, Mueang District, Kamphaengphet Province. **The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal (GTHJ.)**, 25(4), 76-85.
- Poothongpan, T. (2011). **The opinions of the disabled for providing disability allowance services of the administrative organization SamRuean Sub-district Si Samrong District Sukhothai Province**. Master of Public Administration Thongsuook College.

บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร
The Role of Accountants under State Universities to Strengthen Corporate
Governance

ปุณยณู ภูระหงษ์*

Punyanut Phurahong

Received : May 1, 2019

Revised : January 28, 2020

Accepted : March 9, 2020

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่จัดการศึกษาและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องนำหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลมาบริหาร เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรเกิดความโปร่งใส ทั้งยังลดปัญหาความขัดแย้ง การทุจริต ความไม่เสมอภาค การปิดบังข้อมูลข่าวสาร และการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน นักบัญชีขององค์กรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากร นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 471 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test F-test การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก และเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร แตกต่างกัน แต่นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรไม่แตกต่างกัน บทบาท ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม

*อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer, Faculty of Industrial Technology Nakhon Phanom University

ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการ มีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นปัจจัยหนึ่งในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

คำสำคัญ : นักบัญชี / บทบาทของนักบัญชี / การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ABSTRACT

University is an educational institute which is an important part for developing country. Therefore, it requires a good governance principles for management leading to transparency management and reducing of conflict, corruption, inequality, obscurity and managing financial liquidity. Because accountants are the most playing role in strengthening corporate governance, the researcher aims to study this role of accountants who work in public universities to strengthen the corporate governance. Questionnaire was used as a tool and the data were collected from 471 accountants affiliated with public universities. Statistical methods used for analyzing data were t-test, F-test, Correlation Analysis, Mutiple Regression Analysis. The results showed that accountants affiliated with public universities were mostly female, aged 26-35 years old, single, held a bachelor's degree, work experience 6-10 years and salary 20,001-30,000 baht. The accountants agreed with both overall role and individual role such as planning and evaluation operations, control, and decision-making in high score. Moreover, the accountants agreed with overall and individual strengthen the corporate governance such as rule of law, moral, transparency, participation, accountability and value in high score. The accountants with different agencies did not significantly agree about the role and strengthening of corporate governance. Exceptionally, the accountants with gender, age, education, and work experience gave different opinions about having the roles and the enhancement of corporate governance. The accountants with gender, age, education, and work experience gave different opinions about having the roles and the enhancement of corporate governance. Exceptionally, the accountants with different agencies did not agree differently about the role and strengthening of corporate governance. Role; planning, evaluation operations, control, and decision-making had positive relationships with overall and individual strengthen the corporate governance such as rule of law, moral, transparency, participation, accountability and value. In conclusion, role of the accountants was the factors which can help strengthen the corporate governance.

Keywords : Accountants / Role of the Accountants /
Strengthen the Corporate Governance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้สภาพสังคมไทยได้เจริญเติบโตจากอดีตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในด้านวิถีชีวิต สิ่งปลูกสร้าง เทคโนโลยีสารสนเทศสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ เกิดวิกฤตทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ส่งผลให้ประชาชนต้องได้รับผลกระทบกับปัญหา ที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สอดคล้องกับภาวะวิกฤตดังกล่าว โดยการนำหลักการ บริหารราชการมาเป็นเครื่องมือ ในการบริหารงานในหน่วยงานภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความสงบสุข ของบ้านเมือง โดยเน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน จะทำให้สังคม ความยุติธรรม มีความโปร่งใส และสร้างการมีส่วนร่วม (Chaijaroenwatana. & Li., 2001) หลักธรรมาภิบาล มิติของกระบวนการทัศน์ใหม่ในการบริหารงานภาครัฐ โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐให้มีการบริหารงาน อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สำนักงานนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบว่าด้วย การสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ต้องนำหลักว่าด้วยบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลัก ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (Ministry Of Education, 2003)

หลักธรรมาภิบาลสามารถแยกบริหารออกเป็นด้านภาครัฐ ด้านภาคเอกชน และด้านการศึกษา สถานศึกษาจึงเป็นองค์กรการจัดการศึกษา เป็นสถานที่บำลอมเยาวชน บำลอมบุคลากรของชาติ ซึ่งจะเป็น ส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ระบบการศึกษาที่ดีจะเป็นเครื่องมือในการขึ้นำของประเทศชาติ ทำให้บุคลากรมีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ในระยะที่ผ่านมามาสถาบันอุดมศึกษาได้ขยายตัว และมีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยงานที่ดูแลทางด้านทางศึกษาเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนโดยตรง จึง จำเป็นต้องนำหลักการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลมาพัฒนาบริหารภายในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็น หลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และความคุ้มค่า โดยมีวิธีการที่เป็น ผู้บริหารจัดการโดยตรงผ่านผู้บริหารฝ่ายต่างๆ เพื่อให้รักษาผลประโยชน์ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตระหนัก ถึงสังคมและประชาชนเป็นหลัก ทั้งยังลดปัญหาความขัดแย้ง การทุจริต ความไม่เสมอภาค หรือการปิดบัง ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงช่วยลดปัญหาในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน (Kreuathep, 2011)

อย่างไรก็ตาม การนำเอาหลักธรรมาภิบาลเป็น ตัวควบคุมการบริหารงานอย่างเดีวคง ไม่เพียงพอต้องมี นักบัญชีเข้ามามีบทบาท บทบาทของนักบัญชีเพื่อการจัดการ ประกอบด้วย บทบาทในการการวางแผน บทบาทในการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และบทบาทในการตัดสินใจ (Na PhranNakhon, 2017; quoted in Barfield, Raiborn. & Kinney, 1994) บทบาทในการทำหน้าที่รวบรวมผลการดำเนินงานของ องค์กร ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประมวลออกมาในรูปของรายงานการเงินตามกระบวนการบัญชี (Chatjoho, 2007) รายงานทางการเงินจะจัดทำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะทาง การเงินของมหาวิทยาลัยของรัฐที่ต้องสะท้อนสภาพความเป็นจริง วัตถุประสงค์ของการบัญชีในอดีตเป็นเพียงการ

จัดบันทึกข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลทางการบัญชี ควบคุมดูแลทรัพย์สิน และการรายงานฐานะทางการเงินให้ผู้บริหารทราบเท่านั้น รวมทั้งผู้บริหาร ขาดการเอาใจใส่ การกำกับดูแลตรวจสอบที่ดี จึงทำให้รายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่มามีประสิทธิภาพในการที่จะส่งสัญญาณเตือนภัย อย่างไรก็ตาม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนใช้ในการวางแผนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นนักบัญชีจำเป็นต้องมีบทบาทในส่งเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลในองค์กร โดยการควบคุมการดำเนินงานทางด้านการงบประมาณ การรับ การจ่าย ช่วยในการจัดบันทึกและรายงานทางการเงิน จากเหตุผลที่ว่ารายงานทางการเงินเป็นข้อมูลประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารเป็นอย่างมาก ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประเมินสภาพคล่องทางการเงิน และสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจ จึงเป็นหน้าที่ของนักบัญชีที่จะต้องทำให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ เชื่อมมัน แสดงให้เห็นถึงการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ความระมัดระวังความเป็นกลาง และความครบถ้วนของเนื้อหา (Chaophanit, 2006) ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทนักบัญชีต่อการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

สมมติฐานการวิจัย

1. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดมหาวิทยาลัยมีบทบาทแตกต่างกัน
2. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดมหาวิทยาลัย มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรแตกต่างกัน
3. บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีความสัมพันธ์ต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลของคณะในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้แก่ Kalasin University. (2017) จำนวน 13 คน, Nakhon Phanom University. (2017) จำนวน 41 คน, Princess of Naradhiwas University. (2017) จำนวน 27 คน, Naresuan University. (2017) จำนวน 86 คน, Mahasarakham University. (2017) จำนวน 70 คน, Maejo University. (2017) จำนวน 63 คน, Ramkhamhaeng University (2017) จำนวน 71 คน, Sukhothai Thammathirat Open University. (2017) จำนวน 42 คน และ Ubon Ratchathani University. (2017) จำนวน 58 คน รวมทั้งสิ้น 471 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นลักษณะของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะปลายปิด โดยครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นตัวเลือก จำนวน 7 ข้อ โดยแบบสอบถามครอบคลุมข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นตัวเลือก จำนวน 12 ข้อ โดยแบบสอบถามครอบคลุมบทบาทของนักบัญชี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน จำนวน 4 ข้อ ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน จำนวน 4 ข้อ และด้านการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ลักษณะแบบสอบถามเป็นตัวเลือก จำนวน 18 ข้อ โดยแบบสอบถามครอบคลุมการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม จำนวน 3 ข้อ ด้านหลักคุณธรรม จำนวน 3 ข้อ ด้านหลักความโปร่งใส จำนวน 3 ข้อ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำนวน 3 ข้อ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อ และด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนและวิธีการดังนี้

- 1) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐตามรายชื่อที่อยู่ โดยเริ่มส่งแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม-31 ตุลาคม 2560 โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปด้วยพร้อมกับแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดให้ตอบกลับภายใน 30 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

3) เมื่อครบกำหนด 30 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 207 ฉบับ จึงดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเดิมที่ยังไม่ได้ตอบกลับมา โดยกำหนดให้ตอบกลับภายใน 15 วัน

4) เมื่อครบกำหนด ได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติม จำนวน 42 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 249 ฉบับ และนำแบบสอบถามแล้วนำมาสำรวจความครบถ้วนของเนื้อความในแบบสอบถามซึ่งได้รับการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 52.87

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for the Social Science) FOR WINDOWS Version 10.0 โดยแบ่งได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. นำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย
4. เปรียบเทียบบทบาทของของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
5. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 249 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 87.15 อายุ 26-35 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 44.58 สถานภาพโสด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 51.41 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 63.45 รองลงมา ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 42.17 รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 48.19 และสังกัดมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.88

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยได้การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านวางแผน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งมีบทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ท่านมีวางแผนการทำงาน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

2.2 ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ซึ่งมีบทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงินและรายงานทางการเงินถูกต้อง แม่นยำ และทันเวลาในการนำเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

2.3 ด้านการตัดสินใจ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ซึ่งมีบทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ท่านช่วยฝ่ายบริหารตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยอาศัยข้อมูลทางการเงินและบัญชี ได้ทันเวลาและทันเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งมีบทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยได้การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ด้านหลักนิติธรรม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ และมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

3.2 ด้านหลักคุณธรรม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับ

มากทุกข้อ ได้แก่ มีการทำงานในหน้าที่ตามขั้นตอนปฏิบัติไม่มีผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมาเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

3.3 ด้านหลักความโปร่งใส

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การใช้ระบบตรวจสอบภายในในองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานและแก้ปัญหาต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ และอุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและบรรลุพันธกิจที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถาม โดยรวม พบว่า การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยสรุปจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

4.1 ด้านเพศ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีโดยรวมและด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ด้านอายุ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามอายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า อายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทโดยรวม และรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อายุ 46 ปีขึ้นไปมีบทบาทมากกว่าอายุ 36-45 ปี และอายุ 26-35 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามอายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า อายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน

4.3 ด้านสถานภาพ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี โดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามสถานภาพของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า สถานภาพของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการวางแผน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ สถานภาพหม้าย/หย่า มีบทบาทมากกว่าสถานภาพสมรส และสถานภาพโสด

4.4 ด้านระดับการศึกษา

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอกมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาโท ระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาโทมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาตรีมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการวางแผน จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอก ระดับการศึกษาปริญญาโท และระดับการศึกษาปริญญาตรี มีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน จำแนก ตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอกมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาโท และระดับการศึกษาปริญญาตรีมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอกมีบทบาทมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาโท ระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาต่ำปริญญาตรี

4.5 ด้านประสบการณ์การทำงาน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีบทบาทมากกว่าประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี และประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีบทบาทมากกว่าประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป มีบทบาทมากกว่าประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาท ด้านการตัดสินใจ มีบทบาทไม่แตกต่างกัน

4.6 ด้านรายได้ต่อเดือน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทโดยรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป มีบทบาทมากกว่ารายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

4.7 ด้านสังกัดมหาวิทยาลัย

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัดมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชี โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร แตกต่างกัน แต่นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน และสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยสรุปจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

5.1 ด้านเพศ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

5.2 ด้านอายุ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามอายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่พบว่า อายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวม และรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุ 46 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าอายุ 36-45 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามอายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า อายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักคุณธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุ 46 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าอายุ 26-35 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามอายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า อายุของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อายุ 46 ปีขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าอายุ 36-45 ปี และอายุ 26-35 ปี

5.3 ด้านสถานภาพ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

5.4 ด้านระดับการศึกษา

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลของนักบัญชีโดยรวม และรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลโดยรวม และด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอกมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นรายคู่ พบว่า ระดับการศึกษาของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาปริญญาเอก และระดับการศึกษาปริญญาโท และระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

5.5 ด้านประสบการณ์การทำงาน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไปมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าระดับการศึกษา 11-15 ปี ระดับการศึกษา 6-10 ปี และระดับการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่าประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

5.6 ด้านรายได้ต่อเดือน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักนิติธรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีโดยรวม และรายด้าน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวม และรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่ารายได้ต่อเดือน 30,001- 40,000 บาท รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่ารายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 40,001 บาทขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่ารายได้ต่อเดือน 30,001- 40,000 บาท

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 40,001 บาทขึ้นไป มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรมากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท

5.7 ด้านสังกัดมหาวิทยาลัย

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวม และรายด้าน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านสังกัดมหาวิทยาลัยที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

ผลการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชี จำแนกตามสังกัดมหาวิทยาลัยของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นรายคู่ พบว่า สังกัดมหาวิทยาลัยของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ ต่อเดือน แตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร แตกต่างกัน แต่นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีสังกัดมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน เห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทและการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรไม่แตกต่างกัน

6. บทบาทมีผลกระทบต่อการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร (CG) และตัวที่พยากรณ์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยรวม ได้แก่ ด้านการวางแผน (P) ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน (C) และด้านการตัดสินใจ (D) ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$CGRMTPrAV = 1.831 + 0.120 P + 0.354 C + 0.137 D$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร เป็นรายด้าน พบว่า

1) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักนิติธรรม (CGR) คือ

$$CGR = 2.386 + 0.476 C$$

2) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักคุณธรรม (CGM) คือ

$$CGM = 2.142 + 0.519 C$$

3) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักความโปร่งใส (CGT) คือ

$$CGT = 1.973 + 0.556 C$$

4) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักการมีส่วนร่วม (CGPr) คือ

$$CGPr = 0.868 + 0.260 P + 0.184 C + 0.325 D$$

5) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักความรับผิดชอบ (CGA) คือ

$$CGA = 1.759 + 0.492 C + 0.137 D$$

6) การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร

ด้านหลักความคุ้มค่า (CGV) คือ

$$CGV = 1.661 + 0.224 P + 0.222 C + 0.165 D$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 249 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 87.15 อายุ 26-35 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 44.58 สถานภาพโสด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 51.41 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 63.45 รองลงมา ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 42.17 รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 48.19 และสังกัดมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 18.88

2. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งมีบทบาทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

3. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ซึ่งมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

3. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน ให้ความเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาท แตกต่างกัน กล่าวคือ บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบก็มีส่วนสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่มุ่งหวังไว้ นักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติเด่นบางประการเพื่อให้สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Chumcit. (2003) บทบาท คือ ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบสถานภาพของแต่ละบุคคล หมายความว่า บุคคลใดมีสถานภาพหรือตำแหน่งอย่างใดก็ต้องรับผิดชอบตามสถานภาพ หรือตำแหน่งของตนที่ได้มา สอดคล้องกับแนวคิดของ Na PhraNakhon. (2003) บทบาทของนักบัญชีเพื่อการจัดการต่อหน้าที่หลักของผู้บริหาร บทบาทของนักบัญชีเพื่อการจัดการ 1) บทบาทในการการวางแผน การกำหนดแผนงานที่จะทำในอนาคต เปรียบเสมือนเข็มทิศในการทำงานโดยการกำหนดวัตถุประสงค์การทำงานไว้ล่วงหน้า กำหนดวิธีและแนวปฏิบัติงาน 2) บทบาทในการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน การควบคุมเป็นกระบวนการที่มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผนในอันที่จะควบคุมให้การปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือแผนงานที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือควบคุมการปฏิบัติงาน นักบัญชีเพื่อการจัดการจะช่วยกำหนดมาตรฐานของปริมาณ เวลา และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน 3) บทบาทในการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน การควบคุมเป็นกระบวนการที่มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผนในอันที่จะควบคุมให้การปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือแผนงานที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือควบคุมการ

ปฏิบัติงาน นักบัญชีเพื่อการจัดการจะช่วยกำหนดมาตรฐานของปริมาณ เวลา และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boomthong. (2017) ความแตกต่างของปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน อิทธิพลของปัจจัยด้านกระบวนการความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Reuangyangmee. (2010) ระดับการปฏิบัติตามบทบาทของ อ.ก.ค.ศ. ตามทัศนคติของบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่นๆ บุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีอายุราชการและตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติตามบทบาทของ อ.ก.ค.ศ. โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน ให้ความเห็นด้วยเกี่ยวกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร แตกต่างกัน กล่าวคือ ธรรมาภิบาลเป็นขั้นตอนในการบริหารงานที่จัดขึ้นในองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ประกอบด้วย 6 หลักการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ซึ่งนับว่าเป็นหลักในการบริหารจัดการที่ดีทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยนำหลักการเหล่านี้มาใช้เป็นแนวในการบริหารงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ King Prajadhipok's Institute. (2004) รัฐบาลไทย ได้วางหลักของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีไว้ว่า ประกอบด้วยหลักการ 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎ กติกาที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับใช้เป็นไปตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้ คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก 2) หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต 3) หลักความโปร่งใส หมายถึง สุจริต ไม่คดโกง หรือมีความหมายตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชันเป็นความหมายในเชิงบวก 4) หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง และทางการบริหาร การตัดสินใจที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การแสดงความคิดเห็น การให้คำปรึกษา การร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมงานสาธารณะ 5) หลักสำนึกรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่สำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะ ความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อการกระทำของตน 6) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ แข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืนโดยมุ่งประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phromnarth. (2011) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรร

มาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับดี ทั้ง 6 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางเสาธงในภาพรวม แตกต่างกัน

5. บทบาท ด้านการวางแผน ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรโดยรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า กล่าวคือ ปัจจุบันนักบัญชีเพื่อการจัดการมีบทบาทต่อการบริหารงานในองค์กรมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันทางการค้าหลากหลายรูปแบบที่นอกจากเป็นไปเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจแล้ว ธุรกิจยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับทุกผลิตภัณฑ์ และทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต และระบบการปฏิบัติงาน ที่เรียกว่า ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Na PhraNakhon. (2017, quoted in Barfield, Raiborn & Kinney, 1994) นักบัญชี เพื่อการจัดการที่นำเสนอข้อมูลการบัญชีที่สามารถตอบสนององวัตถุประสงค์ในหน้าที่หลักของผู้บริหารได้ ถือว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและมีบทบาทสำคัญในการบริหารองค์กรให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลักได้ในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ King Prajadhipok's Institute. (2004) รัฐบาลไทย ได้วางหลักของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีไว้ว่า ประกอบด้วยหลักการ 6 ประการ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Waanperaa. (2014) ผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายประจำ) ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล ความรู้ความสามารถของนักบัญชี และคุณภาพงบการเงินทุกด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงบการเงิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท ดังนั้น ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยของรัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยควรมีนโยบายให้นักบัญชีได้รับการอบรมเพิ่มเติมความรู้อย่างสม่ำเสมอ และให้ทุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อพัฒนา นักบัญชีให้มีความเชี่ยวชาญและความพร้อมในการปฏิบัติ

2. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า บทบาทของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ ดังนี้

2.1 ด้านวางแผน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทในระดับมาก ในข้อการวางแผนการทำงาน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

2.2 ด้านการควบคุมและประเมินผลการดำเนินงาน

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทในระดับมาก ในข้อท่านได้จัดทำข้อมูลทางการเงิน บัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้อง แม่นยำ และทันเวลาในการนำเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหาร

2.3 ด้านการตัดสินใจ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีบทบาทในระดับมาก ในข้อท่านช่วยฝ่ายบริหารตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่างๆ โดยอาศัยข้อมูลทางการเงินและบัญชี ได้ทันเวลาและทันเหตุการณ์

ดังนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐควรให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานทางการเงิน ตลอดจน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางการเงินถูกต้อง แม่นยำ ทันเวลา และทันเหตุการณ์ เพื่อที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในแก้ไขปัญหา การกำกับควบคุมดูแลและการวางแผนนโยบายต่อไป

3. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรของนักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัย ของรัฐ ดังนี้

3.1 ด้านหลักนิติธรรม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ในระดับมาก ในข้อมีการปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ และมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างชัดเจน

3.2 ด้านหลักคุณธรรม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ในระดับมาก ในข้อ มีการทำงานในหน้าที่ตามขั้นตอนปฏิบัติไม่มีผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมาเกี่ยวข้อง

3.3 ด้านหลักความโปร่งใส

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ในระดับมาก ในข้อ การใช้ระบบตรวจสอบภายในในองค์กร

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ในระดับมาก ในข้อ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานและแก้ปัญหาต่างๆ

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร ในระดับมาก ในข้อ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ และอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

นักบัญชีสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรในระดับมาก ในข้อ มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและบรรลุพันธกิจที่วางไว้

ดังนั้นผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐควรให้ความสำคัญกับระเบียบข้อบังคับ การแบ่งอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานโดยไม่มีผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมาเกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมใน

การทำงาน การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม และมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรเปลี่ยนกลุ่มประชากร และวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth-Interview) จะได้รายละเอียดเฉพาะกลุ่มหรือสังกัดของนักบัญชีเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงกับความต้องการขององค์กรนั้นๆ

References

- Chaijaroenwatana, B., & Li, B. (2001). Indicators of **Corporate Governance**. Bangkok : King Prajadhipok's Institute.
- Chaophanit, P. (2006). **The Effects of Capabilities of Accountants and Good Business Supervision on Reliability in Disclosing Information in Financial Report of Listed Companies in Thai Stock Exchange**. Accounting theses, Mahasarakham University.
- Chatjoho, B. (2007). **The Relationship between Good Corporate Governance, Reliability of Financial Statement and Corporate Image of Listed Companies in Thailand**. Accounting theses, Mahasarakham University.
- Education, M. (2003). **The Education Service Area, Basic school administration guide for Juristic Person**. Bangkok : The Express Transportation Organization of Thailand (ETO). Kalasin University. (2017). Personnel management. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/ksu.ac.th/> [2017, June 16].
- King Prajadhipok's, I. (2004). **Measure the level of good management**. Nonthaburi : King Prajadhipok's Institute.
- Kreuathep, W. (2011). **Financial statement of local administrators: Guide for modern local administrators**. Nonthaburi : King Prajadhipok's Institute.
- Maejo University. (2017). Personnel Division. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/mju.ac.th> [2017, July 3].
- Mahasarakham University. (2017). Personnel Division. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/msu.ac.th> [2017, July 30].
- Nakhon Phanom University. (2017). Personnel Administration. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/ksu.ac.th> [2017, June 9].
- Na PhraNakhon, C. (2017). **The role of accountants for the management of the main duties of executive**. [Online]. Available : <https://sites.google.com/site/kroocherry> [2017, May 30].

- Naresuan University. (2017). Personnel Administration Division. [Online]. Available :
<https://sites.google.com/site/nu.ac.th> [2017, June 21].
- Princess of Naradhiwas University. (2017). Human Resource Management Division. [Online].
Available : <https://sites.google.com/site/pnu.ac.th> [2017, July 8].
- Ramkhamhaeng University. (2017). Personnel Division [Online]. Available :
<https://sites.google.com/site/ru.ac.th> [2017, August 15].
- Sukhothai Thammathirat University. (2017). Personnel Division. [Online]. Available :
<https://sites.google.com/site/stou.ac.th> [2017, July 14].
- Ubon Ratchathani University. (2017). Personnel Division. [Online]. Available :
<https://sites.google.com/site/ubu.ac.th> [2017, August 27].

ศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The Potential of Clay Brick Production of Bang Ban District, Phra Nakhon Si

Ayutthaya Province

ฤดี นียมรัตน์*

Ruedee Niyomrath

ชนกภัทร์ นรารัตน์วันชัย**

Chanokpat Nararatwanchai

ณิชกานต์ เวียงจันทร์**

Nitchakan Wiangchan

Received : May 15, 2019

Revised : July 22, 2019

Accepted : October 17, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการผลิตและประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาจากผู้ผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 28 ราย ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมินศักยภาพการผลิต การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบค่าสถิติความถี่และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า การผลิตอิฐด้วยมือและการผลิตอิฐด้วยเครื่องมีระบบการผลิตที่คล้ายกัน ยกเว้นด้านปัจจัยการผลิตที่พบว่า การผลิตอิฐด้วยเครื่องมีพื้นที่เพื่อการผลิตเกินความจำเป็นในการใช้งาน และการผลิตอิฐด้วยเครื่องมีการจ้างแรงงานเกือบทุกโรงงาน ด้านกระบวนการผลิตพบว่า กำลังการผลิตต่อวันของการผลิตอิฐด้วยเครื่องสูงกว่าการผลิตอิฐด้วยมือ 2 เท่า สำหรับด้านผลผลิตพบว่า อิฐที่ผลิตด้วยเครื่องได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส่วนอิฐผลิตด้วยมือทุกรายเป็นอาชีพที่สืบทอดจากรุ่นพ่อแม่ ผลการประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาพบว่า การผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้งสามด้านได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ และในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ : ระบบการผลิต / ศักยภาพการผลิต / อิฐดินเผา

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Lecturer in Industrial Management Faculty of Industrial Technology Suan Sunandha Rajabhat University

**นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Industrial Management Students Faculty of Industrial Technology Suan Sunandha Rajabhat University

ABSTRACT

This research aims to study the production system, and to assessment the potential of clay bricks production of Bang Ban district, Phra Nakhon Si Ayutthaya province. Data gathering form 28 manufacturers of clay bricks by structured interview form and potential assessment form. Data analysis by using descriptive statistics included frequency and percentage. The results found that brick production by hand and by machine have similar production systems. Except for the production factors showed that the production of bricks with machines has more space for production than necessary for use, and most of the production of bricks with machines have to hire workers. In the production process aspect, it was found that daily productivity of brick production with machines had 2 times higher than the production of bricks by hand. For the outputs of production, it was found that bricks manufactured with machine is certified according to the industrial product standards, and all the production of bricks by hand are a profession that inherits from the parents. The potential of clay bricks production shown that: Clay bricks had low level of production potential all 3 aspects and the overall.

Keywords : Production System / Production Potential / Clay Brick

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสมัยอยุธยาประเทศไทยมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจการค้ามีชื่อเสียงในภูมิภาคเอเชียและของโลก โดยมีกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไทยระหว่าง พ.ศ. 1893-2310 รวมเวลาถึง 417 ปี มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้แก่ ตำนาน พงศาวดาร จดหมายเหตุ ศิลากาธิก ตลอดจนโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีจำนวนมาก เรื่องที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งคือ การผลิตเครื่องปั้นดินเผา โดยเฉพาะอิฐดินเผาที่เป็นวัสดุก่อสร้างที่ใช้สำหรับสร้างวัด ที่ยังคงหลักฐานจวบจนปัจจุบัน

แหล่งผลิตอิฐดินเผาของประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในเขตที่ราบลุ่มภาคกลาง อาทิ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น แต่เดิมดินที่นำมาทำอิฐดินเผาเป็นดินจากแม่น้ำ มีเนื้อละเอียดปนทราย มีลักษณะพิเศษคือไม่เหนียวมากเกินไป แต่ปัจจุบันดินแม่น้ำต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมากรวมทั้งมีการนำเครื่องจักรมาช่วยขึ้นรูปอิฐ จึงใช้ดินจากพื้นที่ลุ่มที่มีคุณสมบัติเหมือนดินแม่น้ำคือเป็นดินสองชั้น ชั้นบนเป็นดินเหนียวปนทรายมาก ส่วนชั้นล่างเป็นดินเหนียวล้วน เมื่อขุดมารวมกันจะได้ดินเหนียวปนทรายสำหรับการขึ้นรูป นอกจากดินแล้ว การทำอิฐดินเผายังใช้แกลบและเถ้าแกลบเป็นส่วนผสมให้เข้ากัน ขึ้นรูป ตากแห้ง และเผาให้ได้อิฐที่สัมผัสทั่วทั้งก้อน แกร่ง สามารถนำไปใช้งานได้

“บางบาล” เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีการทำอิฐดินเผาด้วยวิธีการดั้งเดิม ผสมผสานกับเทคโนโลยี ทำให้ได้อิฐที่ดีมีคุณภาพในเวลาที่รวดเร็วกว่าเดิม ซึ่งการผลิตอิฐดินเผา มี 2 วิธีคือ การ

ผลิตอิฐด้วยมือที่ต้องใช้แรงงานผลิต อิฐที่ได้มีลักษณะผิวเรียบ แท่งตัน ทนทานมากกว่าอิฐแบบใช้เครื่อง รวมทั้งมีราคาสูงกว่าอิฐใช้เครื่อง ส่วนอิฐผลิตโดยใช้เครื่อง ลักษณะเป็นแท่งสี่เหลี่ยม มีรู 2-4 รู หรืออาจเป็นแท่งตันผลิตขึ้นรูปได้เร็วกว่าอิฐผลิตด้วยมือแต่มีราคาขายต่ำกว่า ในอำเภอบางบาลมีตำบลที่ผลิตอิฐอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ตำบลไทรน้อย ตำบลสะพานไทย ตำบลลกบเจ้า และตำบลมหาพรหมณ์ เป็นต้น

ในการวิจัยเรื่องศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการศึกษากระบวนการผลิตอิฐดินเผา ครอบคลุมทั้งระบบการผลิต (System of Manufacturing) ที่ประกอบด้วย (1) ปัจจัยการผลิต (Inputs) โดยพิจารณาจากทรัพยากรเพื่อการผลิต (Productive Resources) 4 ประเภทคือ ที่ดิน แรงงาน เงินและผู้ประกอบการ ประกอบกับปัจจัยพื้นฐานการค้าเงินธุรกิจ 4 ประการ (4M) ได้แก่ พนักงาน (แรงงาน) วัตถุดิบ เครื่องจักรอุปกรณ์ และวิธีการผลิต (Korbuakaew, 2009, p.4) (2) กระบวนการผลิต (Manufacturing Process) ทั้งด้านผลิตภาพ (Productivity) คุณภาพ (Quality) ต้นทุนและราคา (Cost and Price) การขนส่งและการส่งมอบ (Delivery) ความปลอดภัยและสุขภาพ (Safety) ขวัญกำลังใจ (Moral) สิ่งแวดล้อม (Environment) รวมทั้งภาพพจน์และจรรยาบรรณของผู้ผลิต (Image/Ethics) (Niyomrath, 2008, pp.85-89) และ (3) ผลผลิต (Outputs) ที่ครอบคลุมความสามารถในการส่งออก (Exportable) ตราสินค้า (Brand Equity) การผลิตอย่างต่อเนื่องและคุณภาพเดิม (Continuous & Consistent) ความมีมาตรฐาน (Standardization) คุณภาพ (Quality) ความพึงพอใจของลูกค้า (Satisfaction) และประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ (Story of Product) แล้วจึงประเมินศักยภาพจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผลิตภาพและความเข้มแข็งของชุมชน (2) ด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และ (3) ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Office of the Official Information Commission, 2016)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาอิฐดินเผาพบว่า มีการวิจัยที่หลากหลายมุมมอง โดยเฉพาะการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ (อิฐดินเผา) เช่น การออกแบบและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าอิฐดินเผา (Janbuala, et al., 2011) การทำส่วนผสมที่เหมาะสมในการทำอิฐดินเผา (Srisomsak, 2005) และการพัฒนาคุณภาพอิฐดินเผาตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (Samart, 2016) นอกจากนี้มีงานวิจัยที่ศึกษาในมุมมองของลูกค้าได้แก่ ศึกษาการตัดสินใจซื้ออิฐดินเผา (Boonpradap, 2009) ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Ratrung, 2014) สุขภาพอนามัยของชุมชน (Aunkham, 2012) และของพนักงาน (Bunkhao, Polraksa & Tippila, 2016) รวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Chaiwong, 2003) เป็นต้น

สำหรับการผลิตอิฐดินเผาของงานวิจัยที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตอิฐดินเผา (Torroungwatthana, 2005) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนผลิตอิฐดินเผา (Arsakun, 2007) การศึกษากระบวนการผลิตและปัญหาการผลิต (Sllvannatsiri, 2008) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอิฐดินเผา (Saweatnai & Wongmanee, 2008) และการลดอิฐเสียจากกระบวนการเผา (Saiyawut, et al., 2018) เป็นต้น

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการผลิตพบว่ามีการศึกษาวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการผลิตและประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของชุมชนผู้ผลิต

อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยพิจารณาปัจจัยนำเข้าหรือปัจจัยการผลิตที่เป็นทรัพยากรของชุมชน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตให้ได้ผลผลิตที่ได้รับออกมาเป็นสินค้าหรือบริการขั้นสุดท้ายที่ตอบสนองความพอใจของผู้ผลิตและลูกค้า ผลของการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งกระบวนการวิจัยช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจรากหญ้า ส่งเสริมธุรกิจชุมชนให้มีรายได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่นที่มีอยู่มาปรับใช้ในการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชุมชน (Office of the National Economic and Social Advisory Council, 2004) ที่นำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างคุณค่าของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป สามารถใช้เป็นแหล่งสร้างรายได้และความเข้มแข็งให้กับชุมชน ช่วยกระตุ้นให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP และชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากระบวนการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการสัมภาษณ์ผู้ผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ประกอบด้วย ข้อมูลด้านปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต และผลผลิต จำนวน 80 ราย และเลือกตัวอย่างจำนวน 28 ราย จากผู้ผลิตที่มีความพร้อมและเต็มใจให้ข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลของผู้ผลิต/เจ้าของโรงงานและข้อมูลโรงงาน/ผลิตภัณฑ์ ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ปัจจัยการผลิต ที่ครอบคลุม 6 ประเด็น ได้แก่ (1) ที่ดิน (2) แรงงาน (3) ทุน (4) วัตถุดิบ (5) เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ และ (6) วิธีการผลิต ตอนที่ 3 สัมภาษณ์กระบวนการผลิต จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ (1) ผลิตภาพ (2) คุณภาพ (3) ต้นทุนและราคา (4) การขนส่งและการส่งมอบ (5) ความปลอดภัยและสุขภาพ (6) ขวัญกำลังใจ (7) สิ่งแวดล้อม และ (8) ภาพพจน์และจรรยาบรรณของผู้ผลิต ตอนที่ 4 สัมภาษณ์ผลผลิต จำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ (1) ความสามารถในการขายและการส่งมอบ (2) ราคาสินค้า (3) การผลิตอย่างต่อเนื่องและการรักษาไว้ซึ่งคุณภาพเดิม (4) ความมีมาตรฐาน (5) คุณภาพ (6) การสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า และ (7) ประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง ประกอบค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่ออิฐดินเผาจากลูกค้าที่เป็นผู้ซื้อและผู้ใช้งานอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตัวอย่างที่ใช้เพื่อการศึกษา จำนวน 77 ราย ได้จากการคำนวณตามสูตรที่ไม่ทราบจำนวนประชากรและเหมาะสมกับสภาพประชากรและพื้นที่

(Cochran, 1977, p. 75) $n = Z^2Pq / e^2$ (เมื่อ $Z = 1.96$ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95, สัดส่วนของตัวอย่างที่ต้องการสุ่ม (P) = 15%, ค่าความผิดพลาด (e) = .08) โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของลูกค้าที่เป็นผู้ซื้อ/ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับคะแนน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) รายข้อ และในภาพรวม โดยแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ยดังนี้ (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2543, น. 30)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพอใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 ราย ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลระบบการผลิต โดยใช้แบบประเมินศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรับปรุงจากแบบประเมินการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Product Champion: OPC) (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ, 2559) ประเมินโดยการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดรายข้อ รายประเด็นของ 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน (2) ด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และ (3) ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวมค่าคะแนนประเมินแต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน และในภาพรวม นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ตามระดับศักยภาพดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ, 2559)

ร้อยละ 90-100 หมายถึง มีศักยภาพดีมาก

ร้อยละ 80-89 หมายถึง มีศักยภาพดี

ร้อยละ 70-79 หมายถึง มีศักยภาพปานกลาง

ร้อยละ 50-69 หมายถึง มีศักยภาพน้อย

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีศักยภาพน้อยมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระบบการผลิตและประเมินศักยภาพการผลิตของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 ราย ซึ่งเป็นผู้ผลิตด้วยมือ จำนวน 14 ราย (ร้อยละ 50) ส่วนที่เหลือจำนวน 14 ราย (ร้อยละ 50) เป็นผู้ผลิตโดยใช้เครื่อง ผู้ผลิตอยู่ในเขต 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลไทรน้อย จำนวน 18 ราย (ร้อยละ 64.29) ตำบลสะพานไทย จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 17.86) ตำบลกบเจา จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 14.29) และอีกจำนวน 1 ราย (ร้อยละ 3.57) อยู่ในเขตตำบลมหาพราหมณ์ โดยสรุปแล้วพบว่าการผลิตด้วยมือและการผลิตด้วยเครื่องมีระบบการผลิตที่คล้ายกัน ยกเว้นการผลิตด้วยเครื่องมีพื้นที่เพื่อการผลิตเกินความจำเป็นในการใช้งาน และมีการจ้างแรงงานเกือบทุกโรงงานแตกต่างจากการผลิตด้วยมือ รวมทั้งกำลัง

การผลิตต่อวันของการผลิตอิฐด้วยเครื่องสูงกว่าการผลิตอิฐด้วยมือ 2 เท่า และอิฐที่ผลิตด้วยเครื่องได้รับการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส่วนอิฐผลิตด้วยมือทุกรายเป็นอาชีพที่สืบทอดจากรุ่นพ่อแม่ ผลการประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาพบว่า การผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้งสามด้านได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ และในภาพรวมของโรงงานทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระบบการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการศึกษากระบวนการผลิต โดยการศึกษาการดำเนินงานของผู้ผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ประกอบด้วยปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต และผลผลิต มีข้อค้นพบดังนี้

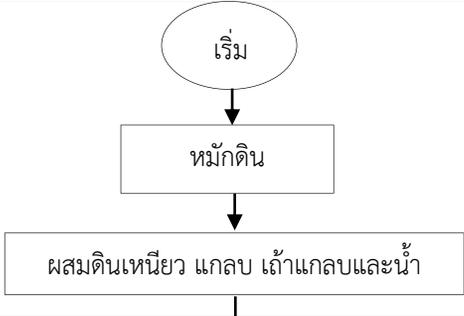
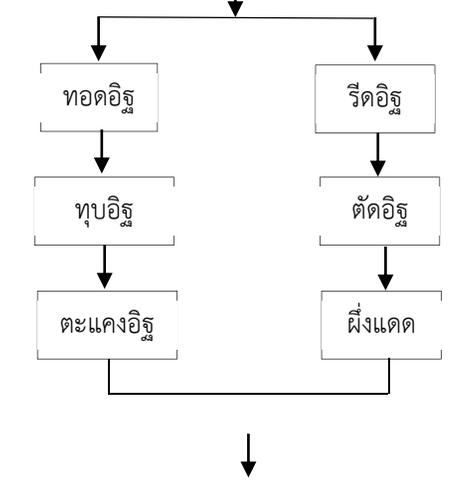
1.1 ผลการศึกษาปัจจัยการผลิต จากการศึกษาปัจจัยการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ และวิธีการผลิต มีข้อค้นพบดังนี้

1.1.1 การผลิตอิฐด้วยมือพบว่าผู้ผลิต 13 ราย (ร้อยละ 92.86) มีปริมาณพื้นที่เหมาะสมกับความต้องการ และ 1 ราย (ร้อยละ 7.14) มีปริมาณพื้นที่ไม่เพียงพอ โดยส่วนมาก (11 ราย ร้อยละ 78.57) เป็นเจ้าของที่ดิน ส่วนอีก 2 ราย (ร้อยละ 14.29) เช่าพื้นที่ และซื้อพื้นที่ใหม่ (1 ราย ร้อยละ 7.14) ผู้ผลิต 5 ราย (ร้อยละ 35.71) จ้างแรงงานเพื่อการผลิตโดยจ้างแรงงานในพื้นที่ ที่มีค่าจ้าง 0.15 บาท/ก้อน ทุกแห่งไม่มีสวัสดิการ ผู้ผลิตส่วนมาก (12 ราย ร้อยละ 85.71) ใช้ทุนส่วนตัวและมีทุนสืบทอดจากบรรพบุรุษ มีเพียงส่วนน้อยที่กู้แหล่งเงินทุน (2 ราย ร้อยละ 14.29)

1.1.2 การผลิตอิฐด้วยเครื่องพบว่าผู้ผลิต 10 ราย (ร้อยละ 71.43) มีปริมาณพื้นที่เหมาะสมกับการใช้งาน และ 4 ราย (ร้อยละ 28.57) มีปริมาณพื้นที่มากกว่าการใช้งาน โดยส่วนมากเช่าพื้นที่ (11 ราย ร้อยละ 78.57) และส่วนน้อย (3 ราย ร้อยละ 21.43) เป็นเจ้าของที่ดิน ผู้ผลิต 11 ราย (ร้อยละ 78.57) จ้างแรงงานเพื่อการผลิต โดยจ้างแรงงานทั้งในและนอกพื้นที่ และจ่ายค่าจ้างเป็นรายก้อนในราคา 0.11 บาท/ก้อน ทุกแห่งไม่มีสวัสดิการ ผู้ผลิตส่วนมาก (13 ราย ร้อยละ 92.86) ใช้ทุนส่วนตัวและมีทุนสืบทอดจากบรรพบุรุษ มีเพียงส่วนน้อย (1 ราย ร้อยละ 7.14) ที่กู้แหล่งเงินทุน

การผลิตอิฐใช้วัตถุดิบเพียง 3 ชนิดได้แก่ ดิน ที่ซื้อจากภายนอกพื้นที่ (อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา) ราคา 2,000-2,500 บาท/คันรถสิบล้อ และแกลบ ราคา 25,000 บาท/คันรถสิบล้อสองล้อ และวัตถุดิบที่ได้จากกระบวนการเผาอิฐ ได้แก่ ถ่านแกลบ โดยมีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการผลิตตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์เพื่อการผลิตอิฐดินเผา

ขั้นตอน	อิฐผลิตด้วยมือ		อิฐผลิตด้วยเครื่อง	
	เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	ผังกระบวนการ	เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	
1. เตรียมวัตถุดิบ	1. พลับตัดดิน 2. เครื่องผสมดิน	 <pre> graph TD A([เริ่ม]) --> B[หมักดิน] B --> C[ผสมดินเหนียว แกลบ ถั่วแกลบและน้ำ] </pre>	1. พลับตัดดิน 2. เครื่องผสมดิน	
2. ขึ้นรูป	1. ลองชัก 2. ไม้กระแทก 3. รถเข็นดิน	 <pre> graph TD C --> D[ทอดอิฐ] C --> E[รีดอิฐ] D --> F[ทูบอิฐ] E --> G[ตัดอิฐ] F --> H[ตะแคงอิฐ] G --> I[ฝั่งแดด] H --> J[] I --> J </pre>	1. เครื่องผสมดินและขึ้นรูป 2. รถเข็นอิฐ	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	อิฐผลิตด้วยมือ		อิฐผลิตด้วยเครื่อง	
	เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	ผังกระบวนการ	เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	
3. เผา	1. สังกะสี 2. เข่ง 3. กระจเตง	<pre> graph TD A[เรียงอิฐเป็นสี่เหลี่ยม] --> B[ล้อมสังกะสี] B --> C[ทาบแปลบขึ้นเตาเพื่อคลุมอิฐ] C --> D[เผาอิฐ] D --> E((สิ้นสุด)) </pre>	1. สังกะสี 2. เข่ง 3. กระจเตง	

1.2 ผลการศึกษากระบวนการผลิต จากการศึกษากระบวนการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ผลิตภาพ คุณภาพ ต้นทุนและราคา การขนส่งและการส่งมอบ ความปลอดภัยและสุขภาพ ขวัญกำลังใจ สิ่งแวดล้อม และภาพพจน์และจรรยาบรรณของผู้ผลิต มีข้อค้นพบดังนี้

1.2.1 การผลิตอิฐด้วยมือ พบว่ามีปริมาณการผลิต 1,000-4,000 ก้อน/วัน/คน ปริมาณการเผาอิฐ 200,000-500,000 ก้อน/เตา และมีความถี่ในการเผาอิฐ 3 เตา/2 เดือน มีต้นทุน 0.5-1.0 บาท/ก้อน มีวิธีการขายคือลูกค้ามาซื้อเองและมีรถมารับไปส่งให้ลูกค้า มีความถี่ในการขาย 1-4 ครั้ง/เดือน

1.2.2 การผลิตอิฐด้วยเครื่อง พบว่ามีปริมาณการผลิต 2,000-10,000 ก้อน/วัน/คน ปริมาณการเผาอิฐ 200,000-600,000 ก้อน/เตา และมีความถี่ในการเผาอิฐ 3 เตา/2 เดือน มีต้นทุน 0.45-1.0 บาท/ก้อน มีวิธีการขายคือลูกค้ามาซื้อเองและมีรถมารับไปส่งให้ลูกค้า มีความถี่ในการขาย 1-4 ครั้ง/เดือน

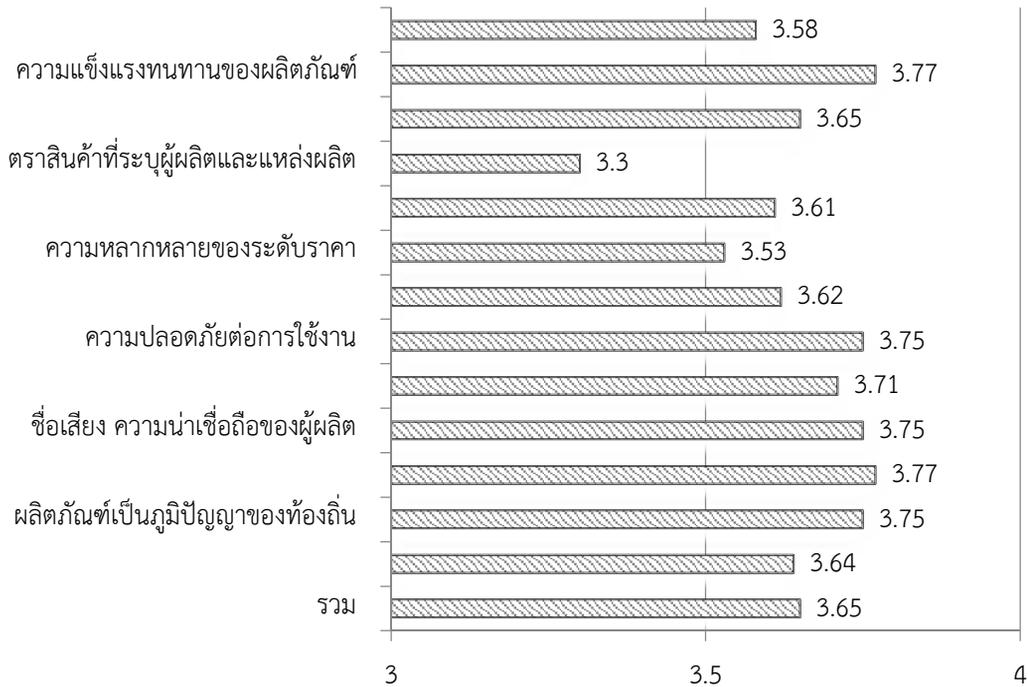
1.3 ผลการศึกษาผลผลิตการศึกษาผลผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการขายและการส่งมอบ ราคาสินค้า การผลิตอย่างต่อเนื่องและการรักษาไว้ซึ่งคุณภาพเดิม ความมีมาตรฐาน คุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า และประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ มีข้อค้นพบดังนี้

1.3.1 การผลิตอิฐด้วยมือ ผู้ผลิตเกินครึ่งเล็กน้อย (8 ราย ร้อยละ 57.14) มียอดขายในระยะ 3 ปีค่างที่ ส่วนที่เหลือมียอดขายในระยะ 3 ปีลดลง (6 ราย ร้อยละ 42.86) ผู้ผลิตเกือบทั้งหมด (13 ราย ร้อยละ

92.86) ขายส่งให้กับลูกค้าประจำ ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาไม่มีการหยุดผลิต (13 ราย ร้อยละ 46.43) มีเพียง 1 ราย (ร้อยละ 7.14) หยุดผลิตเพราะฝนตกไม่สามารถขึ้นรูปอิฐได้ ผู้ผลิตทุกรายไม่มีตราสินค้าและไม่ได้รับมาตรฐานสินค้า มีคุณภาพของอิฐดินเผาเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลงโดยคุณภาพของอิฐดินเผาแปรผันตามคุณภาพของดิน ผู้ผลิตส่วนน้อย (3 ราย ร้อยละ 21.43) มีการสอบถามความพอใจของลูกค้าด้วยวาจา ผู้ผลิตทั้งหมด (14 ราย ร้อยละ 100) ประกอบอาชีพผลิตอิฐดินเผาเพราะเป็นอาชีพที่ทำกันมาอย่างยาวนาน มีการสืบทอดมาจากพ่อแม่ และทำมานานกว่า 5 ปี

1.3.2 การผลิตอิฐด้วยเครื่อง ผู้ผลิตเกินครึ่งเล็กน้อย (8 ราย ร้อยละ 57.14) มียอดขายในระยะ 3 ปีครึ่งที่ ส่วนที่เหลือ (6 ราย ร้อยละ 42.86) มียอดขายในระยะ 3 ปีลดลง ผู้ผลิตทุกรายไม่มีตราสินค้า ผู้ผลิตทั้งหมด (14 ราย ร้อยละ 100) ขายส่งให้กับลูกค้าประจำ ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาไม่มีการหยุดผลิต (14 ราย ร้อยละ 100) ผู้ผลิตส่วนมาก (13 ราย ร้อยละ 92.86) ไม่ได้รับมาตรฐานสินค้า มีผู้ผลิตเพียง 1 ราย (ร้อยละ 7.14) ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก. 77-2545 อิฐก่อสร้างสามัญหรืออิฐมอญตัน) มีคุณภาพของอิฐดินเผาเหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง โดยคุณภาพของอิฐดินเผาแปรผันตามคุณภาพของดิน ผู้ผลิตส่วนน้อย (5 ราย ร้อยละ 35.71) มีการสอบถามความพอใจของลูกค้าด้วยวาจา ผู้ผลิตประกอบอาชีพผลิตอิฐเพราะเป็นอาชีพที่ทำกันมาอย่างยาวนาน มีการสืบทอดมาจากพ่อแม่ เป็นเจ้าของกิจการ และมีรายได้ดี (6 ราย ร้อยละ 42.86) ผู้ผลิตทั้งหมดทำมานานกว่า 5 ปี

สำหรับผลการศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่ออิฐดินเผา พบว่าในภาพรวมมีความพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ลูกค้ามีความพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49) จำนวน 12 ข้อ มีเพียง 1 ข้อ ที่มีความพอใจระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) ได้แก่ ตราสินค้าที่ระบุ ผู้ผลิตและแหล่งผลิต ดังรายละเอียดตามภาพที่ 1

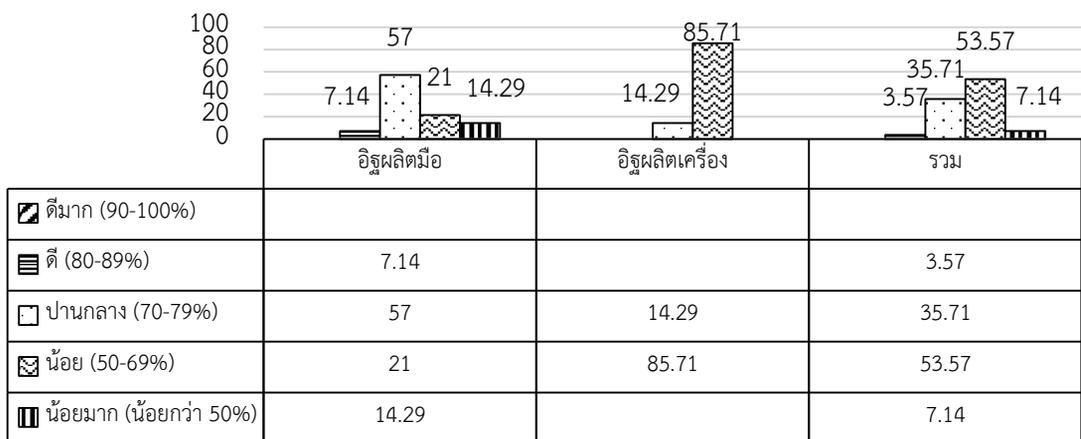

ภาพที่ 1 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่ออิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ผลการประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

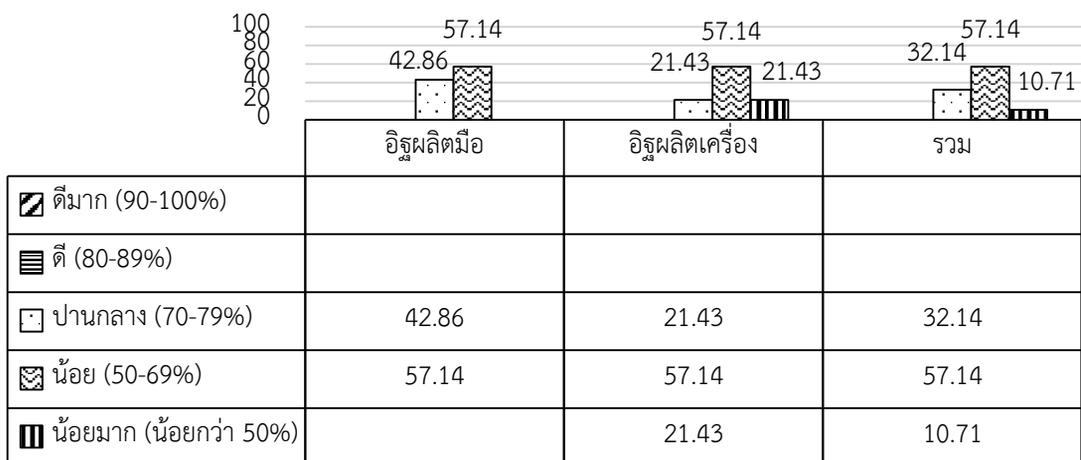
การประเมินศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการตลาดและความเป็นมาผลิตภัณฑ์ และด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ รวมทั้งในภาพรวมจำแนกตามประเภทของอิฐตามวิธีการผลิตเป็น 2 ประเภทคือ อิฐผลิตด้วยมือและอิฐผลิตด้วยเครื่อง ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1 ศักยภาพการผลิตอิฐด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน พบว่าการผลิตอิฐด้วยมือส่วนมากมีศักยภาพปานกลาง (ร้อยละ 57) รองลงมามีศักยภาพน้อย (ร้อยละ 21) น้อยมาก (ร้อยละ 14.29) และมีศักยภาพการผลิตดี (ร้อยละ 7.14) ตามลำดับ การผลิตอิฐด้วยเครื่องส่วนมากมีศักยภาพการผลิตน้อย (ร้อยละ 85.71) ส่วนที่เหลือมีศักยภาพปานกลาง (ร้อยละ 14.29) สำหรับศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชนในภาพรวมส่วนมากอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 53.57) ดังแสดงตามภาพที่ 2

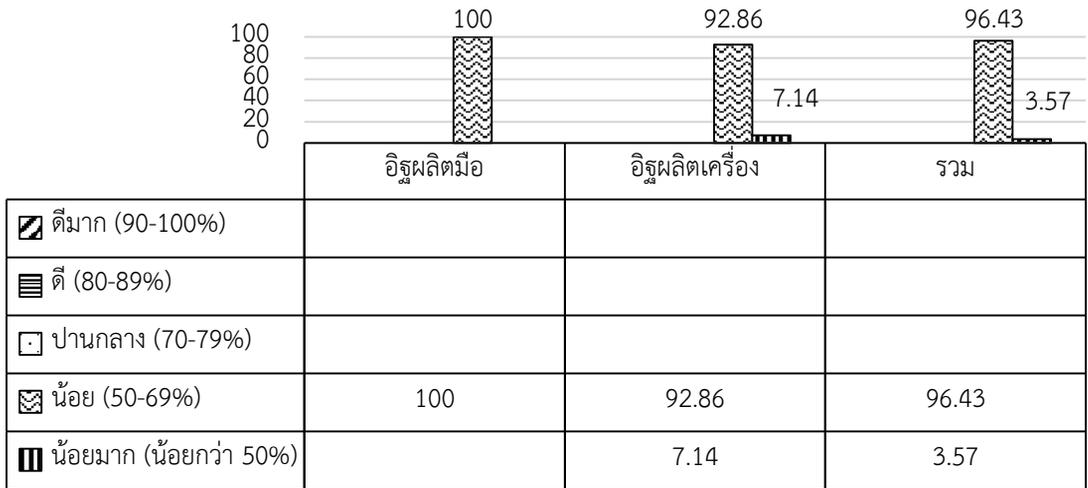
ภาพที่ 2 ร้อยละของผู้ผลิตอิฐดินเผาจำแนกตามศักยภาพการผลิตด้านผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของชุมชน

2.2 ศักยภาพการผลิตด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ พบว่าการผลิตอิฐด้วยมือส่วนมากมีศักยภาพน้อย (ร้อยละ 57.14) ส่วนที่เหลือมีศักยภาพปานกลาง (ร้อยละ 42.86) การผลิตอิฐด้วยเครื่องมีศักยภาพการผลิตน้อยเช่นกัน (ร้อยละ 57.14) รองลงมามีศักยภาพการผลิตปานกลางและน้อยมากเท่ากัน (ร้อยละ 21.43) ส่วนศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ในภาพรวมส่วนมากอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 57.14) ดังแสดงตามภาพที่ 3

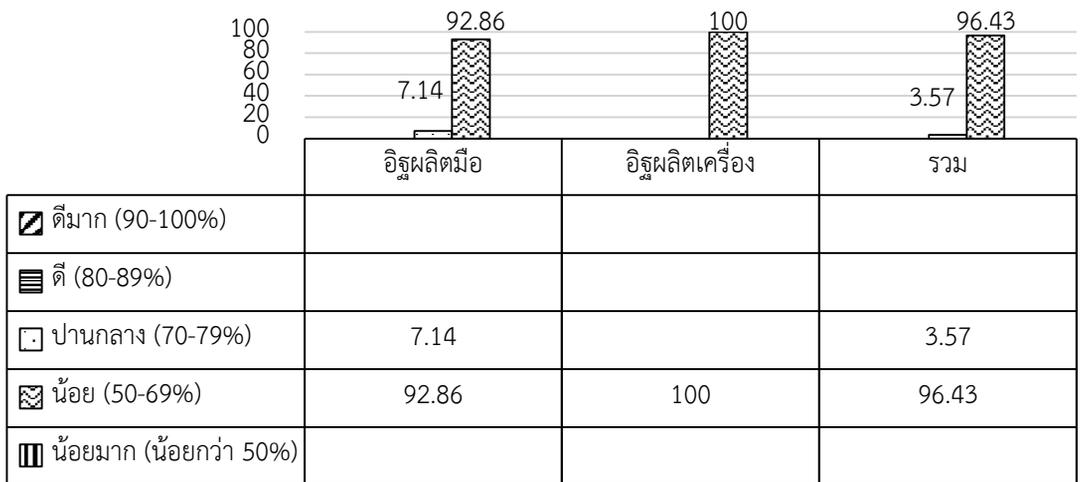
ภาพที่ 3 ร้อยละของผู้ผลิตอิฐดินเผาจำแนกตามศักยภาพการผลิตด้านการตลาดและความเป็นมาของผลิตภัณฑ์

2.3 ศักยภาพการผลิตด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ พบว่าการผลิตอิฐด้วยมือมีศักยภาพน้อย (ร้อยละ 100) เช่นเดียวกับการผลิตอิฐด้วยเครื่องที่มีศักยภาพการผลิตน้อยเช่นกัน (ร้อยละ 92.86) รองลงมามีศักยภาพการผลิตน้อยมาก (ร้อยละ 7.14) ศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ในภาพรวมส่วนมากอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 96.43) ดังแสดงตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ร้อยละของผู้ผลิตอิฐดินเผาจำแนกตามศักยภาพการผลิตด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์

2.4 ศักยภาพการผลิตในภาพรวม พบว่าการผลิตอิฐด้วยมือส่วนมากมีศักยภาพการผลิตน้อย (ร้อยละ 92.86) ส่วนที่เหลือมีศักยภาพปานกลาง (ร้อยละ 7.14) ส่วนการผลิตอิฐด้วยเครื่องมีศักยภาพการผลิตน้อย (ร้อยละ 100) ศักยภาพการผลิตอิฐดินเผาในภาพรวมส่วนมากอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 96.43) ดังแสดงตามภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ร้อยละของผู้ผลิตอิฐดินเผาจำแนกตามศักยภาพการผลิตในภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาระบบการผลิตพบว่าการผลิตอิฐด้วยมือและการผลิตอิฐด้วยเครื่องมีวัตถุดิบที่ใช้ (ดิน แกลบ และเถ้าแกลบ) และกระบวนการผลิต (ขึ้นรูป ผึ่งแห้ง เผา) ที่คล้ายกัน ความแตกต่างกันที่พบคือ อิฐที่ผลิตด้วยมือมีราคาสูงและวงการก่อสร้างยอมรับมากกว่าอิฐที่ผลิตด้วยเครื่อง แต่ทั้งนี้การผลิตอิฐด้วยมือต้องใช้พื้นที่

เพื่อการฝั่งแห้งมากกว่า ต้องขึ้นรูปในที่แจ้งก่อนพระอาทิตย์ขึ้น เพื่อใช้เวลาในการฝั่งแห้งตลอดวันก่อนจัดเรียงซ้อนกันได้ตอนเย็น ส่วนการขึ้นรูปอิฐด้วยเครื่องสามารถผลิตได้ทั้งวันในที่ร่ม การฝั่งแห้งสามารถซ้อนทับกันได้ ดังนั้นการผลิตอิฐดินเผาของไทยในพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศจึงมีการผลิตโดยใช้เครื่อง ฝั่งแห้งในลานที่มีหลังคา การผลิตอิฐด้วยมือไม่ใช่ธุรกิจใหม่คงเหลือเพียงผู้ผลิตรายเดิมที่ผลิตต่อเนื่องมาตั้งแต่บรรพบุรุษ การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตอิฐดินเผาด้วยมือเป็นเพื่อการอนุรักษ์ และการสร้างอิฐเพื่อซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างโบราณโดยเฉพาะ วัด และกำแพงเมือง สำหรับอิฐดินเผาที่ผลิตโดยใช้เครื่องจักรควรพัฒนาสู่มาตรฐานรวมทั้งการแก้ปัญหาให้อิฐที่ได้รับการยอมรับในวงการก่อสร้างทดเทียมอิฐที่ผลิตด้วยมือ

2. การผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกโรงงานดำเนินการผลิตมานานกว่า 5 ปี ผู้ผลิตมีความชำนาญในการดำเนินธุรกิจ และการผลิตอิฐดินเผามีข้อได้เปรียบผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นๆ หลายประการได้แก่ รูปแบบของอิฐดินเผาเพื่องานก่อสร้างไม่ต้องการการออกแบบและพัฒนามาก เป็นสินค้าที่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณมาก รักษาคุณภาพคงเดิมได้ง่าย ใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด และไม่ต้องดูแลรักษาสินค้ามาก (Office of the Official Information Commission, 2016) รวมทั้งเป็นวัสดุก่อสร้างที่สำคัญและรู้จักแพร่หลายทุกประเทศในโลก ส่งผลให้มีความต้องการสินค้ามากอย่างต่อเนื่อง ผู้ผลิตใช้การผลิตแบบเดิมตามความเคยชิน แก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์เฉพาะตน คุณภาพของอิฐดินเผาจึงไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งเน้นการผลิตเชิงปริมาณให้อิฐดินเผาจำนวนมากชดเชยกับค่าใช้จ่ายด้านค่าแรง ค่าวัตถุดิบและค่าดำเนินงานเพื่อการผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาขายที่กำหนดไม่ได้

จากสภาพข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าปัญหาของการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็น 2 ประเภทคือปัญหาที่ผู้ผลิตควบคุมไม่ได้ เช่นปัญหาราคาอิฐตกต่ำ ปัญหาหยุดการผลิตจากฝนตก ปัญหาวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น เป็นต้น และปัญหาที่ผู้ผลิตสามารถค้นหาสาเหตุเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาได้ อันได้แก่ ปัญหาด้านคุณภาพของอิฐไม่สม่ำเสมอ อิฐไม่เรียบร้อยไม่ประณีต และมีอิฐเสียหลังการเผาปริมาณมาก (ร้อยละ 5) ซึ่งปัญหาการผลิตดังกล่าวนี้เป็นจุดเริ่มต้นทางการสูญเสีย ไม่ว่าจะเป็นความสูญเสียในด้านคุณภาพสินค้า สูญเสียต้นทุน ความน่าเชื่อถือขององค์กรและความพึงพอใจของลูกค้า ดังนั้นผู้ผลิตจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ปัญหา เพื่อนำสู่การป้องกันปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาตามแนวทางการควบคุมคุณภาพ (Niyomrath, 2008, pp.137-142) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย Saiyawut, et al. (2018) ที่พบว่าปัญหาความสูญเสียในกระบวนการผลิตอิฐดินเผาที่เกิดมากที่สุดคือเกิดการเสียหายระหว่างการเผาทั้งการแตกร้าว ระเบิด และเกิดรอยดำไหม้ จึงวิเคราะห์หาสาเหตุและปรับปรุงแก้ไขปัญหา ส่งผลให้สามารถลดอิฐเสียจากการเผาได้ ร้อยละ 54.72

3. กระบวนการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในขั้นตอนการเผาอิฐโดยใช้กลบ เกิดควันจากการเผาไหม้ และเกิดฝุ่นจากเถ้ากลบที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านร่างกายของบุคคลที่อยู่ในโรงงานและบุคคลที่อาศัยในชุมชนรอบโรงงานเช่น อาการระคายเคืองเยื่อปอด ปัญหาด้านระบบทางเดินหายใจเช่น ไอ จาม ภูมิแพ้ เป็นต้น อีกทั้งผลกระทบต่อสุขภาพด้านจิตใจได้แก่ หงุดหงิด รำคาญใจ เป็นต้น และส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านสังคมได้แก่ ความไม่เข้าใจกัน การทะเลาะเบาะแว้ง (Aunkham, 2012) ซึ่งปัญหา

และผลกระทบดังกล่าวนี้พบได้กับการผลิตอิฐดินเผาของทุกแห่งในประเทศไทยที่ใช้กลายเป็นเชื้อเพลิงเพื่อ
การเผา

นอกจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของกระบวนการเผาอิฐดังกล่าวแล้ว การผลิตอิฐดิน
เผายังมีโอกาสการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในขั้นตอนของการขึ้นรูปและการเคลื่อนย้ายอิฐที่ใช้ทำทางไม่
ถูกต้องรวมทั้งเครื่องจักรเพื่อการขึ้นรูปและผสมดินมีเสียงดังโดยปราศจากอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
(Bunkhao, Polraksa & Tippila, 2016)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า อิฐดินเผาที่ผลิตด้วยเครื่องจักรจำนวน 1 โรงงาน ได้รับการรับรองมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดอิฐก่อสร้างสามัญหรืออิฐมอญตัน (มอก. 77-2545) ซึ่งมาตรฐานฉบับนี้ครอบคลุมถึง
อิฐดินเผาชนิดตันทั้งจากการผลิตด้วยมือและผลิตด้วยเครื่องจักร นอกจากนี้ยังมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สำหรับอิฐดินเผาที่มีรูที่ขึ้นรูปด้วยเครื่องจักรได้แก่ มอก.153-2540 อิฐกลวงก่อแผงไม่ได้รับน้ำหนักและมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มพข. 601/2547 ผลิตภัณฑ์อิฐมอญ) ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์อิฐดินเผาให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้ผลิตทั้งด้านคุณภาพของอิฐ ความแข็งแรงของอิฐ ราคาขาย และการขยายตลาด จึงสามารถ
นำเกณฑ์การควบคุมคุณภาพของอิฐดินเผาตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์มาใช้ ที่ช่วยควบคุมด้านขนาดและรูทรงของ
อิฐ กระบวนการขึ้นรูปและการเผาที่ดี ให้อิฐดินเผา มีสี ความแข็งแรง และการดูดซึมน้ำตามที่กำหนด นอกจากนี้
เป็นการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์แล้วยังเพิ่มโอกาสการได้รับรองมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ต่อไป

2. ผลการวิจัยพบว่า อิฐดินเผาของอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกรายไม่มีตราสินค้า
แม้ว่าอิฐดินเผาจะผลิตในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยามานานกว่า 100 ปี เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม แต่ขาด
การพัฒนาสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าที่จะทำให้เกิดการรับรู้ว่าเป็นสินค้าที่มาจากแหล่งผลิตใด ต่างจากอิฐ บ.ป.ก.
ของผู้ผลิตในตำบลบางปลาเกะ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ที่สามารถสร้างตราสินค้าให้กับอิฐดินเผาได้ ซึ่งการ
พัฒนาตราสินค้านี้อาจเริ่มต้นจากผู้ผลิตเฉพาะรายที่มีความพร้อม แต่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักการพื้นฐานของ
การพัฒนาสินค้าชุมชนควรได้รับการพัฒนาโดยชุมชน ดังนั้นหากมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตโดยได้รับการสนับสนุนจาก
ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์เรื่องราวความเป็นมาของการผลิตอิฐดินเผาของอำเภอ
บางบาล หรือของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำสู่การสร้างตราสินค้าที่นำมาใช้เพื่อสร้างเอกลักษณ์และสื่อสารต่อ
ลูกค้าและสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรพิจารณาดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการผลิตทั้งในส่วนของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ
ผลผลิต ได้แก่

1. การศึกษาอัตราส่วนผสมที่เหมาะสมเพื่อผลิตอิฐดินเผา โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความสูญเสีย
หลังเผา และได้สมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

- ผู้ผลิต
2. การปรับปรุงกระบวนการผลิตอิฐเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเกิดสุขภาวะที่ดีของผู้ผลิต
 3. การออกแบบตราสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน
 4. การปรับปรุงคุณภาพอิฐดินเผาให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์

References

- Arsakun, N. (2007). **Cost and return on investment of brick-making: A case study in Tambon Prabaht, Amphoe Mueang, Changwat Lampang.** Master's thesis Chiang Mai University, Muang District, Chiang Mai Province, Thailand.
- Aunkham, C. (2012). **Impact management of common brick production on health of the people in Chang Thong village, Suthep sub-district, Mueang Chiang Mai district.** Master's thesis Chiang Mai University, Muang District, Chiang Mai Province, Thailand.
- Boonpradap, C. (2009). **Factors related to decision making in purchasing brick products of M.O.T. brick factory, Ang Thong province.** Master's thesis Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Khlong Luang District, Pathum Thani Province, Thailand.
- Bunkhao, L., Polraksa, C. & Tippila, J. (2016). Occupational health and safety risk assessment of a red clay brick factory in Warinchamrap district, Ubon Ratchathani province. **Journal of Science and Technology, Ubon Ratchathani University, 18(1), 39-46.**
- Chaiwong, S. (2003). **Contamination of fluoride in soil vegetation and air from brick factories at Bandongchapoo, Thumbol Chlongkhachen, Phijit.** Master's thesis Naresuan University, Mueang District, Phitsanulok Province, Thailand.
- Cochran, W.G. (1977). **Sampling techniques.** (3 rd ed.). New York : John Wiley & Sons.
- Janbuala, S., et al. (2011). **The development and design for enhance marketing of bricks ceramic products at Middle part of north east province of Thailand.** Bangkok : Suan Dusit University, Faculty of Science and Technology.
- Korbuakaew, S. (2009). **Industrial production management.** Bangkok : Faculty of Industrial Technology, Suan Sunandha Rajabhat University.
- Niyomrath, R. (2008). **Quality management.** Bangkok : Suan Sunandha Rajabhat University, Faculty of Industrial Technology.
- Office of the National Economic and Social Advisory Council. (2004). **Community economic development policy: One Tambon One Product.** Bangkok : Office of the National Economic and Social Advisory Council.

- Office of the Official Information Commission. (2016). **Guidelines and criteria for selection of the best One Tambon One Product of the year 2016 (OTOP Product Champion, OPC)**. Bangkok : Office of the Permanent Secretary for the Prime Minister.
- Ratrun, P. (2014). **Effect of corporate social responsibility and marketing strategy toward business operation of clay brick entrepreneurs in Lampang province**. Master's thesis Lampang Rajabhat University, Mueang District, Lampang Province, Thailand.
- Ruengprapran, C. (2000). **Basic statistics with sample analysis using Minitab, SPSS, and SAS program**. Khon Kaen : Khon Kaen University.
- Srisomsak, C. (2005). **Development of burned clay brick mixed with rice husk ash**. Master's thesis King Mongkut's University of Technology Thonburi, Thung Khru District, Bangkok, Thailand.
- Saiyawut, S, et al. (2018). Defect reduction in clay brick production process with modern management techniques. in **Walailak University, the proceeding of Walailak Research national conference, No. 10. 27-28 March 2018**. Nakhon Sri Thammarat, Thailand.
- Samart, N. (2016). **The development of clay bricks quality to community standard with perlite**. Master's thesis Ubon Ratchathani Rajabhat University, Mueang District, Ubon Ratchathani Province, Thailand.
- Saweatnai, K & Wongmanee, S.S. (2008). **Research and development to increase the efficiency of brick production in industrial level in households and small establishments**. Bangkok : King Mongkut's University of Technology North Bangkok, College of Industrial Technology.
- Sllvannatsiri, R. (2008). **A study of manufacturing status and qualities of burned clay brick in the western region of Thailand; A case study in the Kanchanaburi, Ratchaburi, Nakhonpathom, and Petchaburi Provinces**. Master's thesis King Mongkut's University of Technology Thonburi, Thung Khru District, Bangkok, Thailand.
- Torroungwatthana, N. (2005). **Feasibility study of red brick manufacturing in Chiang Rai Province**. Master's thesis Chiang Mai University, Muang District, Chiang Mai Province, Thailand.

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง จังหวัดกำแพงเพชร
The Packaging Development of Makwan Chili Sauce's Tachang Housewife
Group, Kamphaeng Phet Province

เพ็ญศรี จันทร์อินทร์*

Pensri Janin

Received : September 7, 2019

Revised : December 4, 2019

Accepted : December 23, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 2) พัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 4) ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่น ผลการศึกษาพบว่า สภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่น พบว่า บรรจุภัณฑ์เดิมเป็นรูปแบบพลาสติกอ่อนที่แตกง่าย หกเลอะเทอะง่าย ไม่มีตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง ความต้องการของกลุ่มคืออยากปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงมากกว่าเดิม มีฝาเกลียว และแสดงตราสัญลักษณ์ที่เป็นรูปแบบของกลุ่ม ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นได้ทำการเปลี่ยนเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่เป็นพลาสติกแข็ง ฝาสีแดงแบบเกลียว มีตราสัญลักษณ์เป็นรูปช้างสีเทา ด้านความพึงพอใจของผู้บริโภค พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ไม่หกเลอะเทอะง่าย ในระดับมากที่สุดได้แก่ ฉลากบนตราบรรจุภัณฑ์มีการแสดงข้อมูลสินค้า และโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เหมาะกับการบรรจุน้ำพริก ในระดับปานกลางได้แก่ บรรจุภัณฑ์มีข้อความของตราสินค้าอ่านง่าย สำหรับผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง พบว่ามียอดการจำหน่ายมากขึ้นเท่าตัวที่ตลาดประชารัฐ ตลาดคลองน้ำไหล ตลาดคลองลาน และงานแสดงสินค้าบริเวณน้ำตกคลองลาน

คำสำคัญ : บรรจุภัณฑ์ / น้ำพริกมะแขว่น / บ้านท่าช้าง

*อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Lecturer at General Management Program, Faculty of Management Science, Kamphaeng Phet Rajabhat University

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the conditions, the problems, and the needs of the packaging development of Makwan chili sauce’s Tachang housewife group, Kamphaeng Phet Province, 2) to develop the packaging of Makwan chili sauce’s Tachang housewife group, Kamphaeng Phet Province, 3) to evaluate the consumer satisfaction of the packaging development of Makwan chili sauce’s Tachang housewife group, Kamphaeng Phet Province, and 4) to study the effect of Tachang housewife group, Kamphaeng Phet Province from the packaging development of Makwan chili sauce. The findings were as follows: The conditions, the problems, and the needs of the packaging development of Makwan chili sauce’s had found that former packaging made from soft plastic, break easily, sloppy, and showed without logo. They would like to change it to hard plastic packaging, screw cap and show their own logo. The development of the packaging of Makwan chili sauce has changed to hard plastic, red screw cap, gray elephant logo. The consumer satisfaction had found that the sample group satisfied in highest level in it is not sloppy, in high level in clear label and suitable structure, in moderate level in easily to read the label. The result affect to this group had found that they have double distribution at Pracharat Market, Klongnamlai Market, Klonglan Market and Klonglan Waterfall Expo.

Keywords : Packaging / Makwan Chili Sauce / Tachang Village

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จะเป็นแผนแรกที่ถูกใช้ให้เป็นกลไกเชื่อมโยงสู่การขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ต้องบรรลุผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนา รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาในรายละเอียดที่ต้องเชื่อมต่อการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการในช่วง 5 ปี โดยได้กำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Program) และประเด็นพัฒนาเชิงบูรณาการที่สำคัญ ในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติจะทำให้ระบบการจัดสรรงบประมาณ การบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดิน แผนสำหรับบริหารราชการแผ่นดิน กฎ ระเบียบวินัยทางการเงินและการคลังภาครัฐ และระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ตลอดจนระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้ดำเนินการมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีการขยายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นระบบ โครงข่ายมากขึ้น และมีการเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยีไปสู่ความเป็นอัจฉริยะโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยี การ

พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่เกษตรกรรายย่อย วิชาหกิจชุมชน และวิชาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับสถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษา รวมทั้งพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันวิจัยสถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ชุมชน รวมทั้งการปรับกลไกระบบวิจัยและพัฒนาของประเทศทั้งระบบ (National Economic and Social Plan No.12 A.D. 2017-2021, 2017, pp.1-4)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงเป็นแผนการพัฒนาประเทศ ในการกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือตามคติพจน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีระยะเวลาบังคับนานถึง 20 ปี ตั้งแต่ปี 2560-2579 กระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศนั้นจึงได้มีการดัดแปลงใช้ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ข้อ 2 เรื่องการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ระบบดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการโดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป (National Economic and Social Plan No.12 A.D. 2017-2021, 2017, p.4) ผู้วิจัยได้นำการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการผลิตสินค้าในท้องถิ่นเพื่อการจัดจำหน่าย เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น น้ำพริกจึงเป็นอาหารประเภทหนึ่งที่ได้ผลิตออกมาจำหน่าย น้ำพริกเป็นอาหารที่อยู่คู่กับชีวิตคนไทยมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งสูตรน้ำพริกต่างๆ ที่เรารู้จักกันในปัจจุบันหลายๆ สูตรนั้นได้มีการพัฒนามาจากการโหลกพริกกับเกลือในสมัยอยุธยาในปัจจุบันได้มีการทำน้ำพริกที่หลากหลายรสชาติ โดยมีการผสมผสานเครื่องปรุงรสที่มีลักษณะพิเศษและมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง มะแขว่นจึงเป็นพืชเครื่องเทศสมุนไพรชนิดหนึ่งที่พบมากทางภาคเหนือของไทย เป็นพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นของจังหวัดภาคเหนือหลายจังหวัด และมะแขว่นมีความต้องการใช้ในการบริโภคประจำวัน โดยเป็นเครื่องเทศหรือเป็นส่วนประกอบของอาหารพื้นเมืองภาคเหนือหลากหลายชนิด ผลผลิตมะแขว่น ได้จากทั้งการเก็บจากป่าและการปลูกที่แพร่หลายโดยทั่วไปและได้นำมาเป็นส่วนผสมอย่างหนึ่งในการทำน้ำพริกของของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีการผลิตสินค้าภายในกลุ่มที่หลากหลาย เช่น น้ำพริกหมูตะไคร้ น้ำพริกตาแดง ผ้าทอไทยทรงดำ และน้ำพริกมะแขว่น เพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพ ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 15 คน โดยการผลิตน้ำพริกมะแขว่น มีนางทองศุภร์ เกิดดวง อายุ 37 ปี เป็นผู้พัฒนาสูตรสืบทอดมาจากครอบครัว มีช่องทางจำหน่ายผ่านผู้ขายปลีกตามร้านทั่วไปและตลาดนัดทั่วไป และทางกลุ่มแม่บ้านมีความต้องการที่จะพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับน้ำพริกมะแขว่นให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากประสบปัญหาบรรจุภัณฑ์รูปแบบเดิมไม่เหมาะกับชนิดของผลิตภัณฑ์ ไม่มีเอกลักษณ์ของกลุ่มที่โดดเด่น ไม่สวยงาม ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคได้ นอกจากนี้บรรจุภัณฑ์รูปแบบเดิมที่เป็นกล่องพลาสติก ผาปิดไม่สนิทเกิดการรั่วซึมของน้ำพริกมะแขว่นขณะขนส่ง เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งไปจำหน่ายยังพื้นที่อื่น

จากการดำเนินนโยบายภาครัฐที่ผ่านมาพบว่าจุดอ่อนของผลิตภัณฑ์อยู่ที่การบริหารจัดการด้านการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีจุดอ่อนในเรื่องของบรรจุภัณฑ์ แนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้าจึงมีความจำเป็น เพื่อส่งเสริมรายได้ และสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้ตึ่มากขึ้นกว่าคู่แข่ง อีกทั้งยังเป็นกรยกระดับสินค้าให้หน้า ชี้อมาใ้ซึ่มากยิ่งขึ้น เสริมสร้างความเข้มแข็งให้คนในระดับรากหญ้าให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของกลุ่ม อีกทั้งยังสามารถที่จะทำเป็นต้นแบบของบรรจุภัณฑ์ที่สามารถสร้างความสนใจและจำ ได้ง่ายให้กับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง เพื่อทำการจัดจำหน่ายในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
4. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อมูลสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ประชากร ได้แก่กลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่น ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่นตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 15 คน
2. ข้อมูลด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่น ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ประชากร ได้แก่กลุ่มแม่บ้านท่าช้างตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่นตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรจำนวน 15 คน
3. ข้อมูลด้านการประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ประชากร ได้แก่กลุ่มผู้บริโภค

น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้างตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรจำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริโภคน้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้างตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 75 คน โดยสุ่มตัวอย่างตามจุดมุ่งหมาย (purposive Sampling) (Kannasuut, 1999, p.45)

4. ข้อมูลด้านผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่น ประชากร ได้แก่กลุ่มแม่บ้านท่าช้างตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่นตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่นเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่ม ศักยภาพการผลิต ช่องทางการจัดจำหน่าย สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อนของบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรใช้การประชุมกลุ่มกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่น เพื่อระดมสมองในการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับน้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบล คลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคน้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบล คลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ที่ 4 ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้างที่ทำการผลิตน้ำพริกมะแขว่น เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่ม ศักยภาพการผลิต ช่องทางการจัดจำหน่าย สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดอ่อนของบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบล คลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ
2. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบทดสอบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงทฤษฎี (Content and Theory Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 5 ท่าน ดังนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชร บุดสีทา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.2 อาจารย์ ดร.วรรณพรรณ รักษณ์ม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ คำใจ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษณิศ เทชเถกิง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

3.5 อาจารย์ ดร.จิรายุ หาญตระกูล อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

4. ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม มาคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งรายการคำถามใช้ได้ทุกข้อโดยปรับปรุงภาษาในรายการคำถามบางข้อให้สั้นและสื่อความหมายชัดเจนขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เนื้อหา
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า บรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นรูปแบบพลาสติกอ่อนที่แตกง่าย หกเลอะเทอะง่าย ไม่มีตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบันจะใช้สีเมจิกเขียนบนผ้าน้ำพริกให้ลูกค้ารับทราบ ทางกลุ่มจึงมีความต้องการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงมากกว่าเดิม มีฝาปิดมิดชิด ไม่หกเลอะเทอะ และมีตราสัญลักษณ์ที่เป็นรูปแบบของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง

2. พัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ได้ปรับเปลี่ยนจากบรรจุภัณฑ์เดิมเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่เป็นพลาสติกฝาสีแดง แบบเกลียว และมีตราสัญลักษณ์ของกลุ่มเป็นรูปวงกลมสีเหลืองโอบล้อมข้างสีเทาขจร

3. ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ บรรจุภัณฑ์ไม่หกเลอะเทอะง่าย ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมาคือ ราคาไม่แพง (10 บาท/กระปุก) ($\bar{X} = 4.62$) ในระดับมากที่สุดได้แก่ ฉลากบนตราบรรจุภัณฑ์มีการแสดงข้อมูลสินค้า และ

โครงสร้างบรรจุภัณฑ์เหมาะกับการบรรจุน้ำพริก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือ บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมในการนำไปเป็นของฝาก ($\bar{X} = 4.45$) ในระดับปานกลางได้แก่ บรรจุภัณฑ์มีข้อความของตราสินค้าอ่านง่าย ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมาคือ บรรจุภัณฑ์มีภาพประกอบที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.35$)

4. ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ได้วางสินค้าน้ำพริกมะแขว่น โดยมีการวางจำหน่ายมากขึ้นที่ตลาดประชารัฐ ตลาดคลองน้ำไหล ตลาดคลองลาน งานแสดงสินค้าบริเวณน้ำตก คลองลาน พบว่าได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้าทั่วไป จึงพบว่ามีกลุ่มประชากรอื่นที่บริโภคน้ำพริกมะแขว่น และได้รับความสนใจโดยมีบรรจุภัณฑ์เป็นรูปแบบพลาสติกที่แข็งแรง ไม่หกเลอะเทอะง่าย เนื่องจากมีฝาเกลียวปิดสนิท และมีตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า บรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นรูปแบบพลาสติกอ่อนที่แตกง่าย หกเลอะเทอะง่าย ไม่มีตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งบรรจุภัณฑ์ในปัจจุบันจะใช้สีเมจิกเขียนบนฝาน้ำพริกให้ลูกค้ารับทราบ ทางกลุ่มจึงมีความต้องการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงมากกว่าเดิม มีฝาปิดมิดชิด ไม่หกเลอะเทอะ และมีตราสัญลักษณ์ที่เป็นรูปแบบของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Panutamphol. & Leelasuwat. (2011) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม พบว่า ศักยภาพของบรรจุภัณฑ์ไม่มีประสิทธิภาพในการปกป้องสิ่งสกปรก และอันตรายจากมดแมลงได้เป็นอย่างดี ไม่สามารถป้องกันการซึมผ่านของก๊าซและแบคทีเรียทำให้อาหารเหม็นหืนและอาหารเป็นพิษได้

2. พัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ได้ปรับเปลี่ยนจากบรรจุภัณฑ์เดิมเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่เป็นพลาสติกฝาสีแดง แบบเกลียว และมีตราสัญลักษณ์รูปวงกลมสีเหลืองโอบล้อมข้างสี่เหลี่ยมคกรก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Apirattananusorn. & Jinapark. (2013) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกพร้อมบริโภค พบว่าผู้บริโภคร้อยละ 72 มีความสนใจบรรจุภัณฑ์น้ำพริกที่สวยงาม สามารถบริโภคได้ครั้งเดียว (1 มื้อ) เพราะมีความสะดวกในการบริโภค บรรจุภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมหาซื้อได้ในตลาด

3. ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มแม่บ้านทำซ้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ บรรจุภัณฑ์ไม่หกเลอะเทอะง่าย รองลงมาคือ ราคาไม่แพง (10 บาท/กระปุก) ในระดับมากที่สุดได้แก่ ฉลากบนตราบรรจุภัณฑ์มีการแสดงข้อมูลสินค้า และโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เหมาะกับการบรรจุน้ำพริก รองลงมาคือ บรรจุภัณฑ์มีเหมาะสมในการนำไปเป็นของฝาก ในระดับปานกลางได้แก่ บรรจุภัณฑ์มีข้อความของตราสินค้าอ่านง่าย รองลงมาคือ บรรจุภัณฑ์มีภาพประกอบที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ Panutamphol. & Leelasuwat. (2011) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม พบว่าผู้บริโภคมีความพึงพอใจในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ทั้งด้านความสวยงามและประโยชน์ใช้สอยสามารถสื่อถึงเอกลักษณ์ของสินค้าจังหวัดนครปฐม ยืดอายุสินค้าให้เก็บได้นานขึ้น ป้องกันการชำรุดเสียหาย สะดวกต่อการใช้งาน สร้างความมั่นใจในมาตรฐานคุณภาพสินค้า บรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงามเหมาะสมจะซื้อเป็นของฝาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Apirattananusorn. & Jinapark. (2013) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกพร้อมบริโภค พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการจัดรูปแบบกราฟิกและโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ในระดับมากและมากที่สุด และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Mookem. (2017) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปลักษณะบรรจุภัณฑ์น้ำพริกกุ้งเสียบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปริงจังหวัดพังงา ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า ด้านรูปลักษณะบรรจุภัณฑ์เลือกใช้แบบที่ 1 รูปทรงสี่เหลี่ยม ขนาด 6 ออนซ์ฝาตัว การออกแบบกราฟิกบรรจุภัณฑ์เลือกรูปแบบที่ 3 และให้ออกแบบกราฟิกฝาเกลียว ล็อค 3 รูปแบบเพิ่มเติม ซึ่งเดิมใช้รูปลักษณะบรรจุภัณฑ์เป็นพลาสติกแบบทรงเตี้ย ขนาด 4 ออนซ์ และ ผลการประเมินประสิทธิภาพบรรจุภัณฑ์ ระยะที่ 2 ด้านการบรรจุและการปกป้องสินค้า พบว่าบรรจุภัณฑ์สามารถป้องกันการสัมผัสกับน้ำหรือความชื้นได้ และประสิทธิภาพด้านการอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดจำหน่ายเลือกรูปแบบที่ 2 ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับในการใช้ภาพที่มีความสวยงามและข้อมูลสอดคล้องกับภาพลักษณะสินค้า

4. ศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มแม่บ้านท่าช้าง ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ได้วางสินค้าน้ำพริกมะแขว่น โดยมีการวางจำหน่ายมากขึ้นที่ตลาดประชารัฐ ตลาดคลองน้ำไหล ตลาดคลองลาน งานแสดงสินค้าบริเวณน้ำตกคลองลาน พบว่าได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้าทั่วไป จึงพบว่ายังมีกลุ่มประชากรอื่นที่บริโภคน้ำพริกมะแขว่น และได้รับความสนใจโดยมีบรรจุภัณฑ์เป็นรูปแบบพลาสติกที่แข็งแรง ไม่หกเลอะเทอะง่ายเนื่องจากมีฝาเกลียวปิดสนิท และมีตราสัญลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ Panutamphol. & Leelasuwat. (2011) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม พบว่าการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าจะเป็นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์การเกษตรที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐม ซึ่งจะส่งผลให้สินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูปทางการเกษตรมีความต้องการปริมาณเพิ่มมากขึ้นเท่ากับการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐมไปพร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการพัฒนาสินค้าควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปให้คำแนะนำในการพัฒนาสินค้าให้มีรูปแบบใหม่ที่ผู้บริโภคมีความสนใจ เพื่อกระตุ้นการตลาดให้มีรายได้เข้าสู่ชุมชนให้มากขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำในการทำบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม มีการห่อหุ้มที่ไม่หกเลอะเทอะง่าย และทำการจดลิขสิทธิ์สินค้ากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้สามารถยืดอายุสินค้าให้เก็บได้นานขึ้น และมีการขอการรับรองความปลอดภัยจากองค์การอาหารและยา (Food and Drug Administration) นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการจัดจำหน่ายสินค้าโดยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย หรือการขายแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้าน

References

- Apirattananusorn, S. & Jinapark, K. (2013). **The Packaging Development of Ready Made Chili Sauce**. [Online]. Available : การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกพร้อมบริโภค-KMUTT Digital Library : <https://digital.lib.kmutt.ac.th/journal/loadfile> [2019, September 6].
- Kannasuut, P. (1999). **Statistic for Behavioral Science Research (Revised Edition)**. (3 rd ed.). Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.
- Mookem, D. (2017). **The Development of Shrimp Skewers Chili Sauce Packaging Appearance, Pring Housewife Group, Pangnga Province**. [Online]. Available : <https://www.tci-thaijo.org › rpu › article › download> [2019, September 6].
- National Economic and Social Plan No.12 A.D. 2017-2021. (2017). **Summary of National Economic and Social Plan No.12 A.D. 2017-2021**. [Online]. Available : <https://www.nesdb.go.th/download/plan12.pdf> [2019, January 4].
- Panutamphol, S. & Leelasuwat, S. (2011). **The Packaging Development of Agricultural Products for Nakorn Prathom Province Tourism**. [Online]. Available : <https://cscd.kku.ac.th › uploads › proceeding> [2019, September 6].

An Investigation of Thai Students' English-speaking Problems and Needs and
the Implementation Collaborative and Communicative Approaches to
Enhance Students' English-speaking skills

Anchunda Henry Yuh*

Wareerat Kaewurai**

Received : November 8, 2019

Revised : December 15, 2019

Accepted : January 17, 2020

ABSTRACT

This study aimed at investigating students' English-speaking problems and needs, and how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills. The research informants consisted of 100 lower secondary students drawn from five schools five schools in Phitsanulok, 20 teachers of English from different institutions and 8 experts. Structured interviews were used as tools for data collection. The participants involved were interviewed to gather information related to students' English-speaking problems, needs and how collaborative and communicative approaches can be used to enhance students' English-speaking skills. Content analyses were used to analyze the data gotten from the structured interviews. The results of the study revealed as follows. Firstly, students face linguistic problems, such as the inability to use correct grammatical structures in sentence construction, lack of vocabulary and inability to understand and use vocabulary in different situations, poor pronunciation, and inability to understand different English accents. Students also face problems related to their instructors such as teachers-centered method, tensed classroom environment as teachers gave negative and offensive feedback to students and teacher's continuous use of the Thai language during the learning process.

*Student, Faculty of Education, Naresuan University

**Lecturer, Faculty of Education, Naresuan University

It also revealed that students face general problems such as fear of being mocked by friends and lack of confidence. The results of studying students' needs revealed that they need to learn correct pronunciation rules. It also revealed that students need activities that will enable them to interact such as working in groups or pairs, role-play, paired conversations, communicative game and questions and answer sessions that will enable them to overcome fear, develop confidence and improve their speaking skills. Students also expressed the need for videos and audios to be used during the teaching learning process in order to enable the learning not boring as well as facilitate understanding. Secondly, the results of studying how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills revealed that interactive, pair, group dialogues/ conversation tasks, role-play and communicative games are collaborative and communicative activities that can be implemented to enhance students' speaking skills with students working together to prepare, practice and present oral tasks while the instructor facilitates, encourages, gives feedback and corrects students as they work.

Keywords : Collaborative Approach / Communicative Approach /
English-speaking Problems / Needs / English-speaking Skills

Introduction

Nowadays, English has become one of the most popular and widely used international languages spoken almost all over the world. It has been accepted as a global language that people around the world use not only for communication but also used for business, job seeking and employment, and academic purposes. It is used as a lingua-franca for international communication in the era of globalization for the exchange of information and knowledge in different settings, for problem solving, and for other aspects. An English-speaking skill is one of the English language skills that must be mastered by foreign or second language learners. According to Nunan (1991), acquiring English-speaking skill is one of the most important aspect of learning a second or foreign language, and success is measured in terms of the ability to carry out a conversation in the language.

Speaking in particular is one of the most important skills used for communication and interaction that has deserved great recognition throughout the history of English teaching since it is referred to as an interactive process of constructing meaning that involves producing, receiving and processing information (Brown, 1994; Burns & Joyce, 1997). It is one of the most

important language skills to be particularly enhanced in learners as it is a must have skill needed to survive in different situations and in the job market (Morozova, 2013). In speaking, many aspects should be paid attention to. Attention is not only paid to spoken language and what is being spoken but also, the listener who is also considered during speaking activities (Tarigan, 1987). The speaker should be able to speak continuously without pauses or hesitations, consistently communicate all ideas without difficulties, pronounce words clearly and correctly, use varied and correct vocabulary and be able to communicate them properly, consistently use correct grammatical structures and gestures properly. According to Burnkart (1998), language learners should have a mastery of three aspects for effective speaking to take place namely: 1) mechanics of language elements which include correct grammatical structures, pronunciation, vocabulary 2) language functions which deal with speaking performance in the form of transaction and interaction, that it, knowing how to change and give a clear message and knowing how to move from one idea to another.

According to Richards (1990), the mastery of speaking skill in English is seen as a priority for many English as second or foreign language learners across the world. Moreover, he adds that learners consequently often evaluate their success in language learning based on how well they feel they have improved in their spoken language skill. Brown (2007, p. 237) states that social contact in interactive language functions is a key in which it is not what you say that counts but how you say it, what you convey with body language, gestures, eye contact and another non- verbal message.

English language needs in Thailand are similar to those of other countries all over the world. In Thailand, the English language is used as a foreign language. It is one of the foreign languages used in official, professional, academic and commercial circles. It is taught compulsorily as a subject at all levels of education in public and private educational institutions, colleges and universities. As it is the language basically required for lucrative and powerful jobs, it is much in demand and becomes a must-have language for many individuals (The Basic Core Curriculum, 2008; National Education Plan, 2017). The importance of the English language in Thailand has been noticed and it can be seen from the national curriculum. Following this trend, it has been made a compulsory subject at all levels of education, with increased number of hours with the aim to develop Thai citizens with communicative English language skills (National Education Act, 2008). In the junior high school and lower secondary schools, the English teaching process is targeted to enable students to

gain the functional literacy, that is; the ability to communicate both in simple oral and written English to deal with the daily activities such as understanding manuals, asking/giving information, apologizing, expressing their feelings and opinions, etc., hence becoming the name English for communication (The Basic Core Curriculum, 2008; Wongsothorn, 2003). Therefore, the emphasis is on developing students' four language skills; which are listening, speaking, reading, and writing. These four skills should be learned in the same proportion by the students (The Basic Core Curriculum, 2008, pp. 252-259). In fact, in the English teaching and learning process at almost all junior and high schools and university levels, students seem to have less proportion in learning speaking skills.

The government Thailand and the Ministry of Educational have been putting a lot of efforts to enhance students' speaking skills, but still students cannot express themselves fluently. This has led to negative consequences as the English Language Proficiency Index, Thailand is ranked at 17th position out of 21 countries with 49.78%. They are deficient in their English-speaking ability (Office of The Basic Education Commission Ministry of Education, 2014). From the above issues, the researcher intends to investigate students' English-speaking problems and needs, and how collaborative and communicative learning approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills.

Literature Review

English-speaking skills is seen as one of the skills that needs to be harnessed in students as it plays an important role in communications in the area of Education, trade and business, politics and as it also plays a great role in interactive processes of constructing meaning that involves producing, receiving and processing information (Brown, 1994; Burns & Joyce, 1997). English speaking skills can be enhanced through interaction and communication (Paultson, 1978).

According to Littlewood, (2002) & Harmer, (2001), speaking skills can be enhanced by engaging learners in interactive and communicative activities which aim at giving learners the opportunity to effectively communicate meaning. Larsen (2004), English speaking can be enhanced through interactive and communicative activities with the instructor facilitating in the classroom. During teaching English speaking skills, the instructor explains some parts of the lesson and then allows the students to work in communicative activities as he observes and gives them directions (Laresen, 2004). In an English-speaking classroom, learners do most of

the speaking and frequently the scene of a classroom during a speaking exercise is active, with students interacting with each other to complete a task (Ann Galloway, 1993).

According to Bygate (1987), fluent speaking and communication cannot be achieved merely by knowing the technical side of speaking. Naturally, one needs to know the vocabulary and grammar structures of a language to be able to speak, but one also has to learn the skill to use that technical knowledge correctly in order to communicate the right meanings at the right time. He views speaking as a combination of motor-perceptive skills, and interaction skills. Motor-perceptive skills include perceiving, recalling and articulating sounds and structures of a language in the correct order. They enable one to master the superficial aspect of speaking. However, to be able to communicate and convey correct meanings, one needs to have interaction skills as well. Basically, interaction is the skill of using linguistic knowledge and motor perceptive skills together to communicate with others. Through interaction skills one can control their own language production and make their own choices as they speak.

The interactional aspect of speaking is emphasized by Hellgren (1982) as well. He uses the term 'oracy' for oral communicative proficiency, and by 'oracy' he means the ability to express oneself fluently in speech (Hellgren 1982). Expressing oneself fluently in speech naturally requires knowledge of such aspects of language as grammar, vocabulary, and the rules of pronunciation. However, speaking and oral skills cannot be seen as separate from other aspects of language. In fact, they are closely connected to other language levels. Hellgren (1982) points out that successful communication consists of verbal activity as well as non-verbal interaction which go hand in hand. Speaking cannot be fully understood without taking into account interaction, and non-verbal communication. Hellgren (1982) discusses speaking and interaction while pointing out the embedded non-verbal communication as well. Speaking skills are important for career success, but certainly not limited to one's professional aspirations. Speaking skills can also enhance one's personal life. The capacity to express one's thoughts, opinions and feelings, in the form of words put together in a meaningful way, provides the speaker with these advantages. The joy of sharing one's ideas with others is immense. When we speak to others, we come to have a better understanding of our own selves, as Robert Frost once said: "I am a writer of books in retrospect, I talk in order to understand, I teach in order to learn." Undoubtedly, the clarity in speech reflects clear thinking.

The collaborative approach to learning traced from the Vygotskian framework (1978) emphasizes the importance of social interaction and in knowledge construction and learning. This approach gives students the opportunity to interact in groups or pairs in completing learning tasks (Colbeck, Campbell and Bjorklund. 2000). Not considering students' different language proficiencies and personalities, students work better in groups or pairs as they can freely exchange more opinions and ideas as learners will feel less anxious when they work with peers. (Delucchi. 2006). According to the principles of communicative approach, learners do not concentrate on studying only grammatical rules but it stresses the importance of communication (Allwright, 1978; Cambell, 1972; Nunan, 1991; Rechards & Rodgers, 1995 and Savignon, 1991). According to Johnson (1981), students should try to communicate with peers during the learning process.

It is obvious that English speaking skill is an important skill needed to function in the society yet the skills are still deficient in Thailand (EF English Proficiency Index, 2019). Due to its necessity, this study will investigate students' English speaking problems, needs and how collaborative and communicative approaches can be used in enhancing students' speaking skills in Thailand classroom.

Objectives of the Study

1. To investigate students' English-speaking problems and needs
2. To study how collaborative and communicative learning approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills

Research Methodology

Research Informants

The population of this study included ninth-grade students in Phitsanulok province, English teachers, and collaborative and communicative learning approach experts. From this population, a sample of 100 students was drawn from 5 different schools in Phitsanulok province, 20 English teachers and 8 experts. The student sample was selected using simple random sampling techniques while the teacher and experts were selected using purposive sampling techniques. The students provided information related to English-speaking problems and needs, and teachers provided practical information related to collaborative and communicative activities, learning steps while the experts provided theoretical and practical

information related to collaborative and communicative learning principles and important feature, learning activities and learning steps.

Research Instruments

Structured interview guides were used to study students' English-speaking problems and needs and how collaborative and communicative learning approaches can be implemented to enhance students' speaking skills. Three sets of structured interviews were specifically developed by the researcher for students, teachers and experts. The interview guide for the students concentrated on investigating students' views related to learning the English language and students' English-speaking problems and needs and consisted of 5 items while that of the teachers and experts concentrated on collaborative and communicative learning activities, principles and important features, and learning steps that can be used to enhance students' speaking skills. the interview guide for teachers and experts consisted of 4 and 3 items respectively. All three sets of structured interviews were validated by five experts to ensure content validity, clarity, and appropriateness of language use language.

Research Procedures and Data Analyses

This study employed a descriptive research methodology. The researcher went to various schools to interview the various parties involved. 100 ninth-grade students were selected for the interview (from Phitsanulok Pittayakom School, Triam Udom Sucksas School, Chalermkwan School Phitsanulok, and Teerada Phitsanulok School). 20 English teachers from different schools were interview to get information on collaborative and communicative learning activities, steps how they use them in class, while the 8 experts (university lecturers with at least a Ph.D. and having conducted research using either collaborative or communicative approaches to enhance speaking skills) were interviewed to get theoretical information on collaborative and communicative principles and important features, learning activities and learning steps that can be implemented in enhancing lower secondary students English-speaking skills.

Data Analysis

Content analysis was used to analyze data related to students' English-speaking problems and needs and information on how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills.

Research Results

1. The results of this study on the investigation of students' English-speaking problems and needs, and how collaborative and communicative learning approaches can be implemented to enhance students' English-speaking skills are presented as follows:

1.1 The results of studying students' English-speaking problems and needs revealed that students face both linguistic and non-linguistic problems.

In terms of linguistic problems, students face problems such as inability to use correct grammatical structures, poor pronunciation, lack of vocabulary and inability to understand and use vocabulary in various situations, inability to express themselves fluently and inability to understand English accents. In terms of non-linguistic problems, the results revealed that students face problems such as teacher-centered methods which focus mostly on grammatical structure without any opportunity for students to interact and practice their speaking skills, instructors provide negative and offensive feedback to students when they make mistakes in class and also, instructors mostly give students the task to write or copy parts of their text books in their exercise books. The results of studying general problems include lack of confidence, shyness, and fear to speak and nervousness

1.2 The results of studying students' needs in relation to learning activities and content, instructional materials and others revealed as follows:

In terms of learning activities and contents, the results revealed that paired conversation, interesting interactive activities, and role-play activities were the activities that students expressed the need for in learning English-speaking skills. Based on the content, the results revealed that students need to study the correct rules of pronunciation. In relation to instructional materials, students expressed the need for teachers to use videos and audios during the learning process in order to reduce boredom and facilitate understanding and above all, students expressed the need for a tension free learning atmosphere, motivation and encouragement during the learning process. Based on other needs the students expressed the need for motivation and encouragement during the learning process.

2. The results of studying how collaborative and communicative approaches are implemented to enhance students' English-speaking from teachers and experts are presented as follows:

2.1 The results of studying how collaborative and communicative approaches are implemented to enhance students' English-speaking skills from teachers revealed that

frequent use of interactive group or paired activities and dialogue, role play, face-to-face interaction, interactive games and presentations are collaborative and communicative activities that can be used in engaging students in the learning process in order to enhance their English-speaking skills.

2.2 The results of studying collaborative and communicative learning principles and important features that can be implemented to enhance students' English-speaking skills from experts revealed that collaborative learning involves active participation and interaction of learners, collaborative learning approach involves learning steps such as: explanation of task, grouping of students and task distribution, interaction in completing the task, motivation and monitoring students, practice and presentation of task and feedback and corrections. The finding revealed the collaborative learning principles that learning becomes effective when learners at various performance levels interact together in small groups or pairs towards the attainment of a common goal.

Constructivist Social Learning theory (collaborative learning approach): Learners learn successfully through the social interaction and communication they have with their peers, teachers, and other experts and also when they are guided and motivated by teacher or peers.

For the communicative approach, the results revealed that the communicative learning approach should involve the organization of learning activities that will enable communication of real meaning, communicative learning activities should focus on fluency without placing much emphasis on correct grammatical structures and accuracy, authentic practice that prepares students for real-life communication situations and that communicative learning approach has three instructional steps including presentation, practice and production. Learning a foreign or second language successfully comes through interactions and communication of real meaning among the students in groups or pairs with the existence of motivation and organization of interesting learning activities that generate feelings of involvement, urgency and excitement with the instructor as a facilitator.

Discussions

The results of studying students' English-speaking problems and needs and how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance lower secondary students' English-speaking skills are presented as follows:

1. The results of studying students' English-speaking problems and needs

The results of investigating students' English-speaking problems and needs revealed that students face linguistic problems, instructor related problems and general problems while an investigation of students' needs were revealed in terms of learning activities and content, instructional materials and a series of others as follows:

The results revealed that students face linguistic problems such as the inability to construct grammatically correct sentences, lack of vocabulary and inability to understand some vocabulary, poor pronunciation, the inability to understand different English accents and the inability to express themselves fluently.

The results of studying students' English speaking problems in relation to instructor revealed that instructors teach English-speaking skills using lecture methods and concentrating on grammatical rules with the absence of interactive speaking activities, insufficient or no opportunities for students to practice their speaking skills and continuous use of Thai in class as some teachers never use English language in class. It was also revealed that students have problems with teacher's attitude as teachers insult them in class making them reluctant to learn the language. A study of general problems revealed that students were afraid of being mocked by peers, they are shy to speak for fear of making mistakes and above all students lack the confidence to speak.

All these problems might have resulted from teacher-centered methods where teachers focus on teaching grammar structures and vocabulary items rather than teaching them how to speak. They concentrate on writing activities, paper worksheets with the absence of interesting-interactive activities for students to practice their speaking skills and due to the fact that the learning atmosphere is uncondusive as learners always receive negative feedback from teachers when they make mistakes in class. Phonics and correct rules for pronunciation have never been learned by the students, and students are not given the opportunity to interact and communicate with their friends in class in doing speaking task. The results were consistent with the research findings conducted by Taiqin (1995) about non-language factors affecting student's speaking skills, which revealed that ninety-five percent of students said that they had difficulty speaking because they were afraid of making errors in class, they had no idea what to say, lacked confidence and that they feel uncomfortable if they made mistakes, and they were not interested with the topics that are given by the lecturers and also consistent with Heriansyah, H. (2012) who studied speaking problems faced by the English

department students of Syiah kuala university and the results revealed that all students encountered linguistic problems such as lack of vocabulary, lack of grammar knowledge, and poor pronunciation and non-linguistic problems such as not being brave to speak, not being confident to speak, being afraid of speaking, being afraid of making errors, being afraid of being mocked by friends, being nervous to speak, not used to talking in class, difficult to express words or sentences, and confused on how to use appropriate words.

The results of studying student's needs in relation to learning activities and content, instructional materials and others revealed as follows:

In terms of learning activities and contents, the results revealed that paired conversation, interesting interactive activities, and role-play activities were the activities that students expressed the need for in learning English-speaking skills. Based on the content, the results revealed that students need to study the correct rules of pronunciation. In relation to English language learning instructional materials, students expressed the need for teachers to use videos and audios during the learning process in order to reduce boredom and facilitate understanding and above all, students expressed the need for a tension free learning atmosphere, motivation and encouragement during the learning process. Based on other needs expressed by the students, they need to be motivated and encouraged during the learning process. The needs expressed by the students is because they believe that learning activities that involve interaction with videos and audios to reduce boredom and facilitate understanding in a tension-free learning environment characterized by motivation and encouragement will enhance their learning and also because they believe that they will develop confidence their speaking skills will improve if they learn the rules of pronunciation as they interact with friends often. The results of this study were consistent with the research conducted by Chanisara. & Punchalee. (2013) on analyzing English language learning needs and problems of underprivileged children in a slum area in Bangkok metropolis and the results revealed that children need more motivation in the classroom, which could be increased through interesting activities and a fun atmosphere that supports their communicative skill development.

2. The results of Studying How Collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance Students' English-speaking skill

The results of studying how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance lower secondary students' English-speaking skills are presented as follows:

2.1 The results of studying how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students speaking skills from teachers

The results of studying how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students' speaking skills from teacher revealed that teachers use pair or group dialogues/conversation, role play, jigsaw activities, communication games, discussion in pairs and group, acting from a script, question and answer practice, drilling and pronunciation practice. They always explain the task, provide them with prepared conversations, let students work in pairs to practice the conversation and present their task in class and the teacher corrects them after presentation.

The results of studying the problems of using collaborative and communicative approaches revealed that students have group or paired conflicts as students disagree on the role to take. The results also revealed that some students prefer working in isolation while others are impatient working with the weak students while others do not take their task seriously. They play with their friends instead of doing their task while others prefer not to work with people they are not used to and some students dominate the activities as they feel superior over weaker students.

2.2 The results of studying how collaborative and communicative approaches can be implemented to enhance students speaking skills from experts

The results of studying how collaborative and communicative approaches could be implemented to enhance lower secondary students' English-speaking skills from experts revealed that students should be given the opportunity to interact and communicate among themselves in authentic situations in groups or pairs with interesting learning activities that generate feelings of involvement, urgency and excitement. It also revealed that pair or group dialogues/conversation, role play, jigsaw activities, communication games, discussions in pairs and group, acting from a script and, question and answer practice can be used to enhance students' speaking skills.

The results of studying important elements of collaborative and communicative learning revealed that collaborative learning approach involves active interaction and dialogue among those who seek to understand particular concepts. Teacher should monitor and follow up students' activities, explain the task, grouping of students and distribution of task, practice and presentation of task, motivation and giving feedback and corrections. Additionally, collaborative learning activities that could be used in enhancing students' speaking skills include drama, roleplay, working together on a shared task, paired conversations, games, think-pair-share and listening triangles were revealed during the study.

For communicative approach, the interview results revealed that important aspects of communicative learning approaches are as follows:

- 1) Communicative activities provide authentic practice that prepares students for real-life communication situations
- 2) Communicative learning approach should involve the organization of learning activities that will enable communication of real meaning.
- 3) Organizing communicative learning activities should focus on fluency without placing much emphasis on correct grammatical structures and accuracy
- 4) The communicative learning approach has three instructional steps including presentation, practice and production

The results provided by both teachers of English and experts were consistent with the principles of collaborative (Vygotsky, 1978) and communicative approaches (Chomsky, 1979s) which states that social interaction and communication will enhance students' speaking skills. The results were also consistent with Colbeck, Campbell and Bjorklund (2000) who stated that learning techniques and activities that enable learners to work together in groups or pairs in learning tasks will enhance their learning and learning outcomes.

Recommendations

1. Recommendations for Application

This research revealed that students face linguistic problems, instructor related problems and general problems. These problems can be overcome by placing more emphasis on speaking activities that will enable student to interact and develop their speaking skills.

Based on problems related to linguistic problems, teachers should be trained on how to select learning activities that will give students the opportunity to interact, speak and

develop their ability to use correct grammatical structures, pronounce well, practice the use of vocabulary, and also activities that students will practice and enhance their accent.

Based on the instructor related problems, teaching strategies and methods and teachers' attitude towards students, should to be trained on how to integrate speaking activities in the learning process in order to enable students to speak and also on the qualities of an effective teacher and how to give feedback and motivation to learners.

Teachers' awareness of how language is acquired and learned should be raised. Moreover, a training curriculum should be developed to enlightened teachers on the different teaching strategies, ways of organizing friendly and tension free learning environment, ways of encouraging and motivating students and enabling them to overcome fear, develop confidence and develop their speaking activities. Instructors should therefore take into consideration students' problems and needs before developing English speaking instructions.

2. Recommendations for further research

Base on this research results, further research should concentrate on developing an instructional model using collaborative and communicative approaches to enhance students' English-speaking skill.

This research was conducted only students, teachers, and experts in Phitsanulok province, the findings may not be generalizable to the English-speaking problems and needs of learners in different areas. Further research should be conducted in different areas with different conditions in order to generalized the results on students' English-speaking problems and needs.

Conclusion

This research finding revealed that students face linguistic problems, problems related to instructors and general problems. Students are unable to express themselves in English because they are unable to use correct grammatical structures as they lack the ability to construct correct sentences, lack the vocabulary, inability to pronounce correctly and inability to understand English accent. Students face problems related to their instructors such as such as their teacher's attitude as they insult students, teacher centered methods with the absence of activities for students to interact and develop their speaking skills and students also face general problems of shyness, fear of being mocked by friends and lack of confidence as they think that making mistakes during speaking is embarrassing, and this has resulted to students not being able to express themselves using English language. Students need interesting and

interactive activities such as communicative games, paired conversations and dialogues, role-play and drama that will enable them to practice and enhance their speaking ability. Students need to learn the correct rules of pronunciation, motivation and a tension free learning environment. The continuous use of social interactive and communicative activities such a drama; role-play, communicative games, question and answer sessions will play a great role in enhancing students speaking skills.

References

- Allwright, R. (1978). **Language learning through communicative practice in the communicative approach to language teaching**. Oxford : Oxford University Press
- Bailey, K. & Savage, L. (Eds.). (1994). **New ways in teaching speaking**. Alexandria, VA : TESOL.
- Brown, D. H. (1994). **Principle of Language Learning and Teaching**. (3 th ed.) Englewood Cliffs : Prentice Hall Regents
- Brown, G.A. & Yule, G. (1983). **Teaching the spoken language**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Brown, H. (2007). **Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall Regents.
- Brown, H.D. (2001). **Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy**. New York : Longman.
- Burnkart, G.S. (1998). **Spoken language: What it is and how to teach it**. [Online]. Available : <http://www.nclrc.org/essentials/speaking/goalsspeak.htm> [2010, April 26].
- Burns, A. & Joyce, H. (1997). **Focus on Speaking**. Sydney : National Centre for English Language Teaching and Research.
- Bygate, M. (1987). **Speaking**. Oxford : Oxford University Press.
- Byrne, D. (1988). **Teaching writing skills**. (New ed.). Longman.
- Chafe, W.L. (1994). **Discourse, consciousness, and time: The flow and displacement of conscious experience in speaking and writing**. Chicago, IL, US: University of Chicago Press.
- Chaney, A.L. & Burk, T.L. (1998). **Teaching Oral Communication in Grades K-8**. Boston : Allyn and Bacon.
- Chanisara T. & Punchalee W. (2013). An Analysis of English Language Learning Needs and Problems of Underprivileged Children in a Slum Area in Bangkok Metropolis.

- Colbeck, C.L., Susan, E. C. & Stefani, A. B. (2000). Grouping in the dark: What college students learn from group projects. **The Journal of Higher Education**, 71(1), 60-83.
- Dalton, C. & Seidlhofer, B. (1994). **Pronunciation**. Oxford : OUP.
- Delucchi, M. (2006). The efficacy of collaborative learning groups in an undergraduate statistics course. **College Teaching**, 54(2), 244-248.
- Harmer, J. (2001). **The practice of English language teaching**. (3 rd Ed.). London and New York : Longman Group.
- Harmer, J. (2003). Popular culture, methods and context. **ELT Journal**, 57(3), 288-294.
- Hellgren, P. (1982). **Communicative Proficiency in a Foreign Language and Its Evaluation : An Analysis of the Concept and an Experiment with Oral Proficiency**. Research Report 2.
- Heriansyah, H. (2012). Speaking Problem Faced by the English Department Students of Syiah Kuala University. **Lingua Didaktika**, 6(1), 37-44.
- Howarth, C. S. (2001). **So, You're from Brixton? Towards a Social Psychology of Community**. Unpublished PhD thesis, University of London.
- Larsen-Freeman. (2004). **Techniques and principles in language teaching**. Oxford : Oxford University Press.
- Littlewood, W. (2002). **Communicative language teaching : An introduction**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Luoma, S. (2004). **Assessing Speaking**. Cambridge : Cambridge University Press.
- Ministry of Education. (2008). **Basic Education Curriculum B.E. 2551 (A.D.2008)**. Bangkok : Kurusapa Ladprao Publishing.
- Ministry of Education. (2010). **Strategies for English Language Reform for Enhancing Thailand's Competition Level (2006-2010)**. [Online]. Available : http://www.moe.go.th/web_studyenglish/plan.html [2012, October 4].
- Morozova, Y. (2013). Methods of enhancing speaking skills of elementary level students. **Translation Journal** [Online Serial], 17(1), Available : <http://translationjournal.net/journal/63learnin.htm> [2012, October 4].
- Nunan, D. (1991). **Language Teaching Methodology. A Textbook for Teachers**. New York : Prentice Hall International.

- Office of The Basic Education Commission, The Ministry of Education. (2014). **Policy of English Language Teaching and Learning Reformation**. [Online]. Available : <http://english.obec.go.th/index.php> [2012, October 4].
- Office of the National Education Commission (2000). **Learning Reform: A Learner-Centered Approach**. Bangkok : Watana Panich.
- Paultson, C. B. (1978). **Teaching English as a second language: Techniques and Procedures**. New York : Wintrop Publisher
- Payakmag, W. (2008). **Factor Affecting English Communicative Ability of English Program Students : A Multiple Case Study**. Unpublished Master's Thesis, Chulalongkorn University, Thailand.
- Richards, J.C. (1990). **Conversationally speaking: Approaches to the teaching of speaking**. In Jack C. R, **The language teaching matrix**. New York : Cambridge University Press.
- Richards, J. C. (2006). **Communicative Language Teaching Today**. New York : Cambridge University Press.
- Rivers, W. M. (1981). **Teaching Foreign Language Skills**. (2 nd ed.). Chicago : University of Chicago Press
- Srinivas, H. (2011). **What is collaborative learning? The Global Development Research Center, Kobe; Japan**. [Online]. Available : <http://www.gdrc.org/kmgmt/c-learn/index.html> [2012, October 4].
- Taiqin, D. (1995). I can try it at least: A strategy for Effective Inter-Class Oral Communication. **English Teaching Forum**, 33(1), 28-29.
- Vygotsky, L. (1978). **Mind in society : The development of higher psychological Processes**. Cambridge, MA : Harvard University Press.
- Wongsothorn, A., Hiranburana, K. & Chinnawongs, S. (2003). English language teaching in Thailand today. In H. W. Kam & R. L. Wong (Eds.), **English Language Teaching in East Asia Today: Changing Policies and Practices** (pp. 441 - 453).

การฟื้นฟูและการพัฒนาทำนองเพลงดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงของวงเครื่องสายสากล The Revival and Development of Lao Classical Music Through the Play of

String Orchestra

ยงยุทธ เอี่ยมสะอาด*

Yongyuth Eiamsa-ard

รุจี ศรีสมบัติ**

Rujee Srisombat

มานพ วิสุทธิแพทย์**

Manop Wisuttipat

Received : March 13, 2020

Revised : February 18, 2021

Accepted : March 24, 2021

บทคัดย่อ

ดนตรีลาวเดิมเป็นดนตรีในราชสำนักลาวในอดีต ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตามกรอบแนวคิดการปกครอง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย วงดนตรีลาวเดิมประกอบด้วยวงดนตรี 2 ประเภท ได้แก่ วงปี่พาทย์ วงมโหรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำทำนองเพลงลาวเดิม จากจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงโ้อลาว และเพลงปลาทอง ที่ในสภาพ ปัจจุบันไม่มีการบรรเลงกันแล้ว นำกลับมาฟื้นฟู และพัฒนา ทำนองเพลงลาวเดิม มีการประชุมสัมมนาโดยครู เพลงปัจจุบัน ได้แก่ อาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์, อาจารย์คำแสน พิลาวง, อาจารย์บัณฑิต สนะนะสิต, อาจารย์แสงทอง บุตชาติ และอาจารย์ ดร.สมจิต ไสยสุวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ) แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนสามารถ แปรทำนองเป็นทางเพลงในเครื่องมโหรีขนาดเอก โดยอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์อาวุโสโรงเรียนดนตรี ศิลปะแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งถือได้ว่าเป็นครูเพลงและนักวิชาการการศึกษา คนสำคัญในปัจจุบัน อีกทั้งผลจากการแปรทำนองแล้ว ได้นำทางเพลงครูบุญเที่ยงมาบรรเลงเป็นวงดนตรีมโหรี ผู้วิจัยได้พัฒนาต่อยอดโดยการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการบรรเลงโดยวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ตามหลักทฤษฎีดนตรีสากล การเรียบเรียงการประสานเสียง และทฤษฎีทางมานุษยดุริยางควิทยา

คำสำคัญ : การฟื้นฟูและพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม / การบรรเลงของวงเครื่องสายสากล

*นักศึกษาลัทธิสุตรปริญญาคุชฎบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Doctor of Fine and Applied Art in Ethnomusicology, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยและเอเชีย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Thai and Asian Music, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

ABSTRACT

Lao classical music was originally the music in the royal court of Laos in the past. Nowadays, there has been a change according to the concept of governing of the democratic republic. The Lao classical ensemble consists of 2 types of music bands: piphat and mahori. The researcher has brought the melody of the 2 Lao classical songs namely Oh Lao and Pla Thong currently no longer played back to restore and develop the original Lao melody. There was also a symposium among the current music teachers, ajarn Bunthieng Sisakda, Ajarn Khamsaen Pilavong, ajarn Bandit Sanasit, ajarn Saengthong Butchadi and Dr. Somchit Saiyasuwan (National Artist) to knowledge sharing until being able to transform the melody into music in the xylophone instrument. This was created by ajarn Bunthieng Sisakda, a senior teacher who is considered both the important music teacher and academic scholar at The National Music School of Laos. Also, the adapted melody, based on ajarn Boonthieng's work, was played in the orchestra. The researcher has developed the new arrangement for string orchestra performance according to the international music theory, harmonization and the theory of anthropology.

**Keywords : Restoration and Development of Lao Classical Melody /
The Performance of International String Orchestra**

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีลาวเดิม ดนตรีในราชสำนักของลาวในอดีต ปัจจุบันประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ดนตรีลาวเดิมมีการเปลี่ยนแปลงตามกรอบแนวคิดระบอบการปกครอง ประชาชนชนมุงเน้นเรื่องวิถีความอยู่รอดการดำรงชีวิตประจำวัน ทำนองเพลงดนตรีลาวเดิมในปัจจุบัน ยังใช้ระบบการถ่ายทอดบทเพลงทางดนตรีแบบมุขปาฐะ คือการต่อเพลงจากครูเพลงปากต่อปาก ซึ่งปัจจุบันครูเพลงในราชสำนักยุคสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2518 (ค.ศ.1975) แทบจะเสียชีวิตเกือบหมดแล้ว ทำให้ทำนองเพลงดนตรีลาวจำนวนไม่น้อยขาดการถ่ายทอด ต่อเพลง จนเกิดการขาดหายและไม่มีการบรรเลงในบทเพลงนั้นๆได้อีกในปัจจุบัน เป็นเหตุผลให้ทำนองดนตรีลาวเดิมควรมีการฟื้นฟูเพื่อเก็บเป็นมรดก รักษาสืบเนื่องพัฒนากันไป ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาดังต่อไปนี้ เพื่อรวบรวมทำนองเพลงดนตรีลาวเดิม ที่จะขาดหายนำมาศึกษา แปรทำนองเพลงในเครื่องมือต่างๆ ได้แก่ ระนาดเอก ฆ้องวง ซออู้ จนสามารถบรรเลงเป็นวงมโหรี และวงเครื่องสายสากล (String Orchestra)

บทเพลงในการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงโ้อลาว และปลาทองในการดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนา โดยใช้ทำนองหลักจากหนังสือคู่มือลาวเดิม สำนัสมโหรี ของรังสี สุตทัมมา ค.ศ.1974 และแปรทำนองเป็นทางระนาดเอก ก่อนที่จะขยายการแปรทำนองเพื่อเป็นการบรรเลงรวมเป็นวงดนตรีลาวเดิม

ประเพณีวงมโหรี ทั้งนี้สำหรับการแปรทำนองเป็นทางระนาดเอกผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ สปป.ลาว โดยมีอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ และอาจารย์คำแสน พิลาวง ช่วยกันประชุมปรึกษาหารือ และประดิษฐ์ทำนองเพลงออกมาเป็นทางระนาดเอก

วิธีการตีระนาดเอก จากการแปรทำนองเพลง โฉลลาว ทางของอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ เป็นการตีระนาดเอกจะเป็นการตีฉาก คือเป็นการตีเก็บ การตีไม้ระนาดในมือทั้งสองข้างลงไปกระทบระนาด 2 ลูกพร้อมกัน โดยตีลงบนลูกระนาดซึ่งมีเสียงโน้ตตัวเดียวกันแต่อยู่ห่างกันคนละระดับเสียง เช่นเสียง ซอล(ต่ำ) กับเสียง ซอล (สูง) และจากตำแหน่งของคู่เสียงดังกล่าวอยู่ห่างกันเป็นแปดลูกจึงเรียกวิธีตีแบบนี้ว่า “ตีคู่แปด” (Bunthiang, 2018, interview)

หลังจากการจัดการสัมมนากลุ่มย่อยทำนองเพลงลาวเดิม เพื่อการบรรเลงเป็นวงมโหรี ได้แก่ เครื่องดนตรีระนาดเอก แคน ซออี จเข้ ซิม โดยการควบคุมการสัมมนาและฝึกซ้อมโดยอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์คำแสน พิลาวง และอาจารย์บัณฑิต สนะเสียด จนสามารถประดิษฐ์กลอนเพลงเป็นทำนองหลัก และสามารถบันทึกเป็นโน้ตสากล ในโปรแกรมโน้ตเพลง Sebelius 7.5

แนวคิดและการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการพัฒนาดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม จากบทเพลงต้นฉบับหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลัมมโหรี ของ รังสี สุตทัตมา ค.ศ.1974 โดยบทเพลงโฉลลาว ลักษณะเพลงเป็นเพลงเถา จะมีอัตราจังหวะที่ทอนลงมา จาก 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว ลักษณะการดำเนินทำนองคล้ายวิธีการของบทเพลงทยอย จะมีลูกล้อ ลูกขัด ไล่ล้อสับกันโต้ตอบ ระหว่างเครื่องดนตรีหลัก และเครื่องดนตรีรอง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะใช้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้เทคนิคการประพันธ์แบบแคนท์เทอร์พอยน์ท (Counterpoint) ทฤษฎีดนตรีสากล การเรียบเรียงการประสานเสียง และทฤษฎีทางมานุษยดุริยางควิทยา

การประพันธ์แบบแคนท์เทอร์พอยน์ท (Counterpoint) คือการนำแนวทำนองตั้งแต่ 2 แนวขึ้นไปไล่ล้อกัน แต่ละแนวทำนองเป็นอิสระในแนวนอน (Melody) แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีเสียงประสานตามแบบแผนที่เหมาะสมในแนวตั้ง (Harmony) เป็นเทคนิคการแต่งเพลงที่เฟื่องฟูที่สุดในยุคบาโรก เป็นการเขียนทำนองสอดประสานให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมในแง่ของทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อฟื้นฟูทำนองและบทเพลงดนตรีลาวเดิม
2. เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์ทำนองดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงของวงเครื่องสายสากล

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการฟื้นฟูและการพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงดนตรีเครื่องสายสากล ซึ่งเป็นทำนองเพลง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาซึ่งจะได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อฟื้นฟู และพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม ที่โรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติลาว นครเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โรงเรียนดนตรีศิลปะแห่งชาติลาว ประกอบไปด้วย 5 สาขาวิชา ได้แก่ ฝอนพื้นเมืองลาวเดิม ฝอนพื้นฐานชนชาติ ชนเผ่า ดนตรีพื้นเมืองลาวเดิม ดนตรีสากล (ดนตรีคลาสสิก) และทฤษฎีซอแนรพาร์ฟอนฟู และการพัฒนาทำนองเพลงดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงของวงเครื่องสายสากล โดยได้รับการร่วมมือ และสนับสนุนจากอาจารย์โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยครูเพลงสาขาดนตรีพื้นเมือง และดนตรีสากล (ดนตรีคลาสสิก) ได้แก่ อาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์บัณฑิต สนะนะสิต อาจารย์คำแสน พิลาวง อาจารย์แสงทอง บุคชาติ และ อาจารย์ ดร.สมจิต ไสยสุวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ)

ในการสืบค้น ค้นหาชื่อบทเพลง และทำนองเพลงลาวเดิมสภาพปัจจุบัน โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ นครหลวงเวียงจันทน์ มีการสืบทอดบทเพลงจากประมวลรายวิชาการสอน สาขาวิชาดนตรีพื้นเมือง นักเรียนเครื่องเป่าพาทย์ ทั้ง 7 ชั้นปี มีการต่อเพลงในหลักสูตรทั้งหมด 63 เพลง แต่ไม่มีเพลงทั้ง 7 เพลง ในการสืบทอดของโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ ซึ่งตรงกับข้อมูลการการสัมภาษณ์ครูเพลง ได้แก่ อาจารย์บัณฑิต สนะนะสิต อาจารย์เดช เหมือนสนิท และอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ ของรายชื่อบทเพลงหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลัมโบรี ของรังสี สุตทัมมา ค.ศ. 1974 จากทำนองบทเพลงทั้งหมด 64 เพลง ครูเพลงทั้ง 3 ท่าน ว่ามีทำนองเพลงลาวเดิมจำนวน 7 เพลง ได้แก่ เพลงสืบท เพลงหกบท เพลงแปดบท เพลงปลาทอง เพลงสร้อยมะยुरา เพลงไอ้ลาว และเพลงสุทากันแสง ที่ให้ความเห็นตรงกันว่าไม่มีการบรรเลงแล้วในสภาพการบรรเลงวงดนตรีลาวเดิมในปัจจุบัน อีกทั้งไม่มีบทเพลงเหล่านี้ในหลักสูตรการเรียนการสอนโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ ของนักเรียนดนตรีสาขาวิชาดนตรีพื้นเมืองของทั้ง 7 ชั้นปี ที่เป็นโรงเรียนที่มีหน้าที่ในการสืบทอดและถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นโรงเรียนที่จะผลิตศิลปิน นักวิชาการทางศิลปะ นักดนตรีสาขาวิชาชีพ (Bunthieng, 2018, interview) ในการสืบค้น ค้นหาชื่อบทเพลง และทำนองเพลงลาวเดิมสภาพปัจจุบัน ผู้วิจัยได้จัดการประชุมสัมมนากลุ่มย่อย (Focus Group) โดยมีอาจารย์ผู้สอนสาขาดนตรีพื้นเมือง อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญของสาขาวิชาดนตรีพื้นเมือง ผลจากการสัมมนากลุ่มย่อยคณาจารย์ผู้มีความรู้ทางดนตรีทั้งหมด มีความคิดเป็นไปในแนวทางเดียวกันและลงความเห็นชอบได้คัดเลือก บทเพลง ไอ้ลาว และบทเพลงปลาทอง เพื่อการฟื้นฟู ทำนอง และบทเพลงดนตรีลาวเดิม

การฟื้นฟูทำนองเพลงลาวเดิมโดยการแปรทำนอง เพื่อการบรรเลงเป็นวงดนตรี ได้แก่ ระนาดเอก บทเพลงในการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม ข้าพเจ้าได้เลือกบทเพลงไอ้ลาว และปลาทองในการดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนา โดยใช้ทำนองหลักจากหนังสือคู่มือลาวเดิม สำลัมโบรี ของรังสี สุตทัมมา ค.ศ.1974 และแปรทำนองเป็นทางระนาดเอก ก่อนที่จะขยายการแปรทำนองเพื่อเป็นการบรรเลงรวมเป็นวงดนตรีลาวเดิมประเภทวงมโหรี ทั้งนี้สำหรับการแปรทำนองเป็นทางระนาดเอก ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ สปป.ลาว โดยมีอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ และอาจารย์คำแสน พิลาวง ช่วยกันประชุมปรึกษาหารือ และประดิษฐ์ทำนองเพลงออกมาเป็นทางระนาดเอก ดังต่อไปนี้

เพลงโอลัว 3 ชั้น ท่อน1 แปรทางโดย อาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ดา

-ฟชล	-ด-ร-	-มชร	มรคล	-ช-ล	-ช-ม	-รดล	-ช-ด
------	-------	------	------	------	------	------	------

ชลคช	ลชฟม	รครม	รฟฟช	ลชฟม	รฟฟช	ลชฟช	คคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

คคคค	คคคค	คคคช	-ล-ด	มครม	ชมรด	ชคคค	คคคช
------	------	------	------	------	------	------	------

รฟฟช	ลชฟม	รครม	รฟฟช	-มชล	-รดล	-มรด	-ชมร
------	------	------	------	------	------	------	------

● ย้อน

ลชคค	ชร--	ลชคค	ชร--	มรคค	รค--	มรคค	รค--
------	------	------	------	------	------	------	------

มชคช	มค--	ลคคค	รค--	มชคช	มค--	ลคคค	ชค--
------	------	------	------	------	------	------	------

ฟชฟร	ฟชฟร	ฟชฟร	คคฟช	ลชฟร	คคฟช	ลชฟช	คคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

ฟชฟร	ฟชฟร	ฟชฟร	คคฟช	ลชฟร	คคฟช	ลชฟช	คคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

ฟค--	ชค--	คค--	ฟค--	ฟค--	ชค--	ฟชคช	ฟค--
------	------	------	------	------	------	------	------

ฟค--	ชค--	คค--	ฟค--	ฟค--	ชค--	ฟชคช	ฟค--
------	------	------	------	------	------	------	------

คคฟร	คค--	ชคคค	มคฟ--	ชคคค	มคฟ--	ชคคค	คค--
------	------	------	-------	------	-------	------	------

คคฟร	คค--	ชคคค	มคฟ--	ชคคค	มคฟ--	ชคคค	คค--
------	------	------	-------	------	-------	------	------

ชคคค	คคฟ--	ชคคค	คค--	ชคคค	คคฟ--	ชคคค	คค--
------	-------	------	------	------	-------	------	------

ชคคค	คคฟ--	ชคคค	คค--	ชคคค	คค--	ชคคค	คค--
------	-------	------	------	------	------	------	------

ชคคค	คคคค	ชคคค	คคคค	--มค	มคคค	มคคค	มคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

ชคคค	ชคคค	ชคคค	คคคค	คคคค	ชคคค	ชคคค	ชคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

ประทุท่น1

-คคค	-ช-ล	คคคค	คคคค	คคคค	-ช-ล	คคคค	คคคค
------	------	------	------	------	------	------	------

ทางระนาดเอกเวลาบรรเลงโน้ตขอ แล้วบางลูกบางทำนองของทางขอไม่สามารถตีด้วยเครื่องดนตรี
ระนาดเอกได้ต้องทำการแปรทางก่อน อาจารย์บุญเที่ยงได้แก่ หรือคิดลูกมือเป็นทางระนาด เพลงโอลัว จะเป็น

เพลงที่มีลูกล้อลูกขัดอยู่มาก เป็นเพลงกึ่งเพลงทยอย ต้องใช้เครื่องดนตรี 2 เครื่องในการบรรเลงดนตรีเพื่อให้ได้ยินเสียงลูกล้อลูกขัด (Bandit, 2018, interview)

ตัวอย่าง ลูกล้อ ลูกขัด

ลด--	ลร--	ลด--	ชล--	รม--	ดร--	ลด--	ชล--
------	------	------	------	------	------	------	------

ลด--	ลร--	ลด--	ชล--	รม--	ดร--	ลด--	ชล--
------	------	------	------	------	------	------	------

การบันทึกทำนองเพลงดนตรีลาวเดิมที่ฟื้นฟู เป็นโน้ตดนตรีสากล

หลังจากการจัดการสัมมนากลุ่มย่อยเพื่อฟื้นฟูทำนองเพลงลาวเดิม เพื่อการบรรเลงเป็นวงมโหรี ได้แก่ เครื่องดนตรี ระนาดเอก แคน ซออู้ จเข้ ขิม โดยการควบคุมการสัมมนาและฝึกซ้อมโดยอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์คำแสน พิลาว และอาจารย์บัณฑิต สนะเสิต จนสามารถประดิษฐ์กลอนเพลงเป็นทำนองหลัก และสามารถบันทึกเป็นโน้ตสากล ในโปรแกรมโน้ตเพลง Sebelius 7.5 ได้ดังต่อไปนี้

การบันทึกโน้ตสากล บทเพลงโอล่าว ทางทำนองหลัก โดย อาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์

A ท่อน 1

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้เรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงดนตรีเครื่องสายสากล (String Orchestra) แนวคิดและการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการพัฒนาดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม จากบทเพลงต้นฉบับหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลัมมโหรี ของ รังสี สุตทัมมา ค.ศ. 1974 โดยบทเพลงโอล่าว

ลักษณะเพลงเป็นเพลงเถา จะมีอัตราจังหวะที่ทอนลงมา จาก 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว ลักษณะการดำเนินทำนองคล้ายวิธีการของบทเพลงทยอย จะมีลูกล้อ ลูกขัด ไล่ล้อสับกันโต้ตอบ ระหว่างเครื่องดนตรีหลัก และเครื่องดนตรีรอง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะใช้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้เทคนิคการประพันธ์แบบแคนเทอร์พอยน์ท (Counterpoint)

การประพันธ์แบบแคนเทอร์พอยน์ท (Counterpoint) คือการนำแนวทำนองตั้งแต่ 2 แนวขึ้นไปไล่ล้อกัน แต่ละแนวทำนองเป็นอิสระในแนวนอน (Melody) แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีเสียงประสานตามแบบแผนที่เหมาะสมในแนวตั้ง (Harmony) เป็นเทคนิคการแต่งเพลงที่เฟื่องฟูที่สุดในยุคบาโรก เป็นการเขียนทำนองสอดประสานให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมในแง่ของทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน (Natchar, 2007, p.255)

Moderato ♩ = 84

Violin I
Violin II
Viola
Violoncello
Double Bass

จากภาพจะเห็นได้ว่า แนวทำนองที่ 1 ดำเนินตามแนวนอนอย่างอิสระมาก่อน จำนวน 6 ห้องเพลงแล้วถึงจะมีแนวทำนองที่ 2 ได้แก่เครื่องดนตรี วิโอล่า ไล่ล้อตามมาในห้องเพลงที่ 7 เป็นต้นไป เพื่อให้เกิดการไล่ล้อกันระหว่างทำนองเพลง และการประสานเสียงกันในทำนองเพลงด้วยเช่นกัน หลังจากนั้นในห้องเพลงที่ 12 ก็มีแนวไวโอลิน 2 บรรเลงตามมาอีกในห้องเพลงที่ 12 ซึ่งเป็นการไล่ล้อกันของแนวที่ 3 และมีการประสานเสียงในแนวตั้ง (Harmony) ด้วยเช่นกัน

แล้วในที่สุดทำนองที่ 4 โดยเครื่องดนตรี เชลโล่และดับเบิลเบส ก็สอดประสานเข้าในท้องเพลง 15 ซึ่งเป็นการไล่ล่องทำนองเพลงครบทั้ง 4 แนวดนตรี ไวโอลิน 1, ไวโอลิน 2, วิโอล่า และเชลโล่ ดับเบิลเบส ตามแนวหลักการประสานเสียงแบบการประพันธ์แบบเคาน์เตอร์พอยท์ (Counterpoint) เป็นการสอดประสานทำนองและประสานเสียงทั้งในอน (Melody) และแนวตั้ง (Harmony) ในเวลาไล่เรียงกัน

การเรียบเรียงเสียงประสานยังคงลักษณะเด่นทางดนตรีคือการบรรเลงทำนองแบบลูกล้อ ลูกขัด โดยเริ่มจากแนว ไวโอลิน 1 ที่จะบรรเลงเพลงลูกล้อ และตามด้วยแนว ไวโอลิน 2 ก็บรรเลงลูกขัดตามมา และแนว วิโอล่า ก็บรรเลงลูกล้อขึ้นอีกครั้ง เพื่อที่จะให้ แนวไวโอลิน 1 เป็นลูกขัด โดยแนวเครื่องดนตรีทั้ง 4 กลุ่มเครื่องดนตรีสามารถบรรเลงวรรคเพลง ประโยคเพลง จังหวะ การนำ การตาม การถาม การตอบ ของทำนองเนื้อเพลง เพราะลูกล้อ ลูกขัด เป็นเพลงที่ต้องบรรเลงเป็นพวทหน้า พวทหลัง กลุ่มหรือเครื่องดนตรีที่บรรเลงเป็นพวทหน้า เป็นกลุ่มเครื่องดนตรีที่มีหน้าที่บรรเลงนำ ตามอัตลักษณ์ดั้งเดิมของแบบเพลงต้นฉบับ

ซึ่งการบรรเลงแบบลูกล้อ ลูกขัด นั้นก็เป็นเทคนิคการบรรเลงคล้ายคลึง ของดนตรีคลาสสิกที่เรียกว่า ราวน์ (Round) ก็คือเพลงทำนองวน เพลงที่ประกอบด้วยทำนองอย่างน้อย 2 แนว ไล่เลียนทำนองเดียวกัน แต่ต่างเวลาหรือจังหวะ และเล่นไล่กันไปมาได้อย่างต่อเนื่อง หรือวนทำนองเดิมกลับมาเริ่มต้นใหม่ได้อีก

54

ลักษณะการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการบรรเลง โดยวงเครื่องสายสากล ยังคงลักษณะความเป็นบทเพลงประเภทเพลงเถา หมายถึงบทเพลงเดียวกันแต่มีอัตราจังหวะและความยาวของทำนองลดหลั่นกันลงมา ได้แก่อัตราจังหวะสาม ชั้น สองชั้น และชั้นเดียว และการแปรทำนองหลักจากเนื้อร้องเดียวกัน ในที่นี้ก็คือทำนองหลักจากโน้ตหลักทางเพลงของรังสี สุตทัตมา ผู้วิจัยยังคงลักษณะการทอนอัตราจังหวะแบบดั้งเดิมเพลงเถา ดังนี้ ห้องเพลงที่ 1-300 เป็นทำนองเพลงสามชั้น

26
301

B

ทำนองในท้องเพลงที่ 301-350 เป็นทำนองเพลงสองชั้น โดยเรียกว่าท่อน B และท่อนลงมาเหลือบทเพลงชั้นเดียว ในท้องเพลงที่ 351-375 โดยเรียกว่า ท่อน C โดยคงความเป็นลักษณะเพลงเถาแบบดั้งเดิมคือการทอนอัตราจังหวะ และความยาวของทำนองลดหลั่นกันลง จนจบการดำเนินทำนองหลัก ทำนองตามไปมาจนจบเพลงไอ้ลาว

การพัฒนาและสร้างสรรค์ทำนองเพลงลาวเดิม บทเพลงปลาทอง

การเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อพัฒนาดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม จากบทเพลงต้นฉบับหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลั้มโหรี ของ รังสี สุดทิมมา ค.ศ.1974 โดยบทเพลง ปลาทอง ลักษณะเพลงเป็นเพลงเถา จะมีอัตราจังหวะที่ทอนลงมา จาก 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว ลักษณะการดำเนินทำนองเป็นการบรรเลงเพื่ออวดทางดนตรีกัน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะใช้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้เทคนิคการประพันธ์แบบแคนท์เทอร์พอยท์ (Counterpoint) โดยการแบ่งท่อนบรรเลงทำนองหลัก และจับคู่แนวเพลงดนตรีเพื่อประสานเสียงระหว่างแนวดนตรี ทำนองหลัก เครื่องดนตรีสลับกันบรรเลงเพื่อการดำเนินทำนอง

Violin I $\text{♩} = 50$ **A**

Violin II *p*

Viola *mp*

Violoncello *p*

Double Bass *pizz*

Vln. I *mp*

Vln. II *mp*

Vla. *p*

Vc. *p*

Db. *p*

เพลงปลาทองห้องเพลงที่ 1-9 เริ่มต้นดำเนินทำนองหลักโดยเครื่องดนตรีไวโอล่า ห้องเพลงที่ 1-5 แล้วต่อมาแนวไวโอลิน 1 ในห้องเพลงที่ 6-7 ก็ผลิตมาทำหน้าที่ในการดำเนินทำนองเพลงหลัก และในห้องเพลงที่ 8-10 แนวไวโอลิน 2 ก็สลับหน้าที่มาดำเนินทำนองหลักต่อจากแนวไวโอลิน 1

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Db.

ห้องเพลงที่ 29-32 แนวไวโอลิน 1 และแนวเชลโล่ จับคู่กันเพื่อดำเนินทำนองหลัก โดยแนวไวโอลิน 2 มาสอดรับเพื่อดำเนินทำนองหลักแทนในห้องเพลงที่ 31 แนวไวโอล่า และแนวดับเบิลเบส ดำเนินทำนองเป็นโครงจังหวะ และคอร์ดประสานเสียง

ห้องเพลงที่ 35-44 แนวไวโอลิน 1 และแนวไวโอล่า จับคู่กันเพื่อการไล่ล้อตามแนวหลักการประสานเสียงแบบการประพันธ์แบบแคนเทอร์พอยน์ท (Counterpoint) เป็นการสอดประสานทำนองและประสานเสียงทั้งในอน (Melody) และแนวตั้ง (Harmony) ในเวลาไล่เรียงกัน เช่น ห้องเพลงที่ 37 แนวไวโอลิน 2 จับคู่กับแนว เซลโล่ เพื่อดำเนินทำนองไล่ล้อ กับแนวไวโอลิน ที่จับคู่กับแนวไวโอล่า ในการดำเนินทำนองห้องเพลงที่ 38 และสลับไล่ล้อกันกันมา ถึงห้องเพลงที่ 44 แนวดับเบิลเบส ดำเนินทำนองเป็นโครงจังหวะ

ห้องเพลงที่ 96-104 แนวไวโอลิน 1 ดำเนินทำนองหลักขึ้นมาก่อน หลังจากนั้น แนวเซลโล่ แนวไวโอล่า แนวไวโอลิน 2 ดำเนินทำนองหลัก โดยต่อรับประโยคเพลงกันแบบสั้นๆ สลับกันทำหน้าที่ดำเนินทำนองหลักของเพลง แนวดับเบิลเบส ดำเนินทำนองเป็นโครงจังหวะ

บทเพลงขึ้นเดี่ยว ห้องเพลงที่ 105-124 โดยทอนอัตรารำจังหวะลงมาในโน้ตตัวดำมีค่าความเร็วที่ 55 เพื่อให้เป็นอัตรารำจังหวะเพลงขึ้นเดี่ยว คงความเป็นลักษณะเพลงเถาแบบดั้งเดิมคือการทอนอัตรารำจังหวะ และความยาวของทำนองลดหลั่นกันลง และจบเพลงโดยการลงลูกหมุด

ห้องเพลงที่ 125-137 ดำเนินทำนองลูกหมด บทเพลงท่อนสุดท้ายเป็นท่อนเพลงสั้นๆ มีจังหวะเร็ว เทียบเท่ากับจังหวะหน้าทับสองไม้ชั้นเดียว หรือครึ่งชั้น เป็นท่อนเพื่อบรรเลงต่อท้ายเพลงต่างๆ เพื่อแสดงว่า จบเพลงปลาทอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้
แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การฟื้นฟูและพัฒนาทำนองเพลงดนตรีลาวเดิม ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลจาก เอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจริง จากนั้นจึงนำ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาเรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยในรูปแบบของการบรรยายเชิงพรรณานาวเคราะห์ ผู้วิจัยได้ กำหนดแนวทาง และขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้ ขั้นค้นคว้าวารรวบรวมข้อมูล ขั้นศึกษาข้อมูล ขั้นวิเคราะห์ ข้อมูล ขั้นนำเสนอข้อมูล สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การจัดกระทำกับข้อมูล ข้อมูลจากเอกสาร และตำราวิชาการ ข้อมูลจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์
อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการลงพื้นที่ภาคสนาม ณ นครหลวงเวียงจันทร์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้าพเจ้าได้สัมภาษณ์ครูเพลงดนตรีลาวเดิม ในสภาพปัจจุบันของการบรรเลงทำนองดนตรีลาวเดิม โดยการอ้างอิง รายชื่อบทเพลงจากหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลัมโบหรี ของ รังสี สุตทัตมา ค.ศ.1974 โดยสัมภาษณ์ครูเพลง ดนตรีลาวเดิม ได้แก่ อาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ เครื่องดนตรีถนัตระนาดเอก อาจารย์บัณฑิต สนะสิต อาจารย์โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ เครื่องดนตรีถนัตระนาดิม และอาจารย์เดช เหมือนสนธิ อาจารย์สอนโรงเรียนเอกชน และเป็นช่างทำผืนระนาด เครื่องดนตรีถนัตระนาดเอก จากการสัมภาษณ์ในสภาพ การบรรเลงดนตรีทำนองดนตรีลาวเดิมในปัจจุบัน โดยอ้างอิงหนังสือคู่มือเพลงดนตรีลาวเดิม จากทำนองบทเพลง ทั้งหมด 64 เพลง ครูเพลงทั้ง 3 ท่าน ว่ามีทำนองเพลงลาวเดิม จำนวน 7 เพลง ที่ให้ความเห็นตรงกันว่าไม่มีการ บรรเลงแล้วในสภาพการบรรเลงวงดนตรีลาวเดิมในปัจจุบัน อีกทั้งไม่มีครูเพลงท่านใดที่จะต่อเพลงลาวเดิม ทั้ง 7 เพลงให้กับลูกศิษย์กันอีกแล้ว

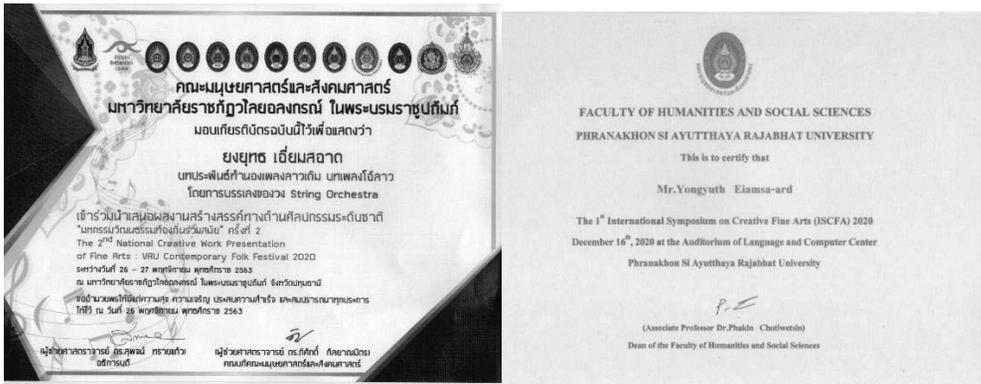
บทเพลงในการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม ข้าพเจ้าได้เลือกบทเพลงโอล์ลา และปลาทองในการดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนา โดยใช้ทำนองหลักจากหนังสือคู่มือลาวเดิม สำลัมโบรี ของรังสี สุตทัตมา ค.ศ.1974 และแปรทำนองเป็นทางระนาดเอก ก่อนที่จะขยายการแปรทำนองเพื่อเป็นการบรรเลงรวมเป็นวงดนตรีลาวเดิม ประเภทมโหรี ทั้งนี้สำหรับการแปรทำนองเป็นทางระนาดเอกข้าพเจ้าได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ สปป.ลาว โดยมีอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ และอาจารย์คำแสน พิลาวง ช่วยกันประชุมปรึกษาหารือ และประดิษฐ์ทำนองเพลงออกมาเป็นทางระนาดเอก และพัฒนาต่อยอดจากการฝึกซ้อมเพื่อการบรรเลงเป็นวงดนตรีมโหรีลาวเดิมได้

หลังจากการจัดการสัมมนากลุ่มย่อยเพื่อฟื้นฟูทำนองเพลงลาวเดิม เพื่อการบรรเลงเป็นวงมโหรี ได้แก่ เครื่องดนตรี ระนาดเอก แคน ซออู้ จเข้ ขิม โดยการควบคุมการสัมมนาและฝึกซ้อมโดยอาจารย์บุญเที่ยง สีศักดิ์ อาจารย์คำแสน พิลาวง และอาจารย์บัณฑิต สนะเสียด จนสามารถประดิษฐ์กลอนเพลงเป็นทำนองหลัก และสามารถบันทึกเป็นโน้ตสากล ในโปรแกรมโน้ตเพลง Sebelius 7.5

การเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อการพัฒนาดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงด้วยวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพัฒนาทำนองเพลงลาวเดิม จากบทเพลงต้นฉบับหนังสือคู่มือเพลงลาวเดิม สำลัมโบรี ของ รังสี สุตทัตมา ค.ศ.1974 โดยบทเพลงโอล์ลา ลักษณะเพลงเป็นเพลงเถา จะมีอัตราจังหวะที่ทอนลงมา จาก 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว ลักษณะการดำเนินทำนองคล้ายวิธีการของบทเพลงทยอย จะมีลูกล้อ ลูกขัด ลูกล้อสับกันโต้ตอบ ระหว่างเครื่องดนตรีหลัก และเครื่องดนตรีรอง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะใช้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานโดยใช้เทคนิคการประพันธ์แบบแคน์เทอร์พอยน์ท (Counterpoint)

การประพันธ์แบบแคน์เทอร์พอยน์ท (Counterpoint) คือการนำแนวทำนองตั้งแต่ 2 แนวขึ้นไปโต้กลับกัน แต่ละแนวทำนองเป็นอิสระในแนวนอน (Melody) แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีเสียงประสานตามแบบแผนที่เหมาะสมในแนวตั้ง (Harmony) เป็นเทคนิคการแต่งเพลงที่เฟื่องฟูที่สุดในยุคบาโรก เป็นการเขียนทำนองสอดประสานให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมในแง่ของทำนอง จังหวะ และเสียงประสาน

จัดการแสดงดนตรีเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม โดยการบรรเลงของวงดนตรีลาวเดิม และวงดนตรีเครื่องสายสากล (String Orchestra) ณ หอประชุมใหญ่โรงเรียน โรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นครหลวงเวียงจันทน์

ได้มีการเผยแพร่บทเพลงทำนองดนตรีลาวเดิม บทเพลงไอ้ลาว สำหรับวงดนตรีเครื่องสายสากล (String Orchrstra) ในงานเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมระดับชาติ “มหกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมสมัย” ครั้งที่ 2 (The 2nd National Creative Work Presentation of Fine Arts VRU Contemporary Folk Festival 2020) วันที่ 26 -27 พฤศจิกายน 2563 ณ ลานวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ผ่านการประเมินจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินผลงานสร้างสรรค์ทางด้านดุริยางคศิลป์

ได้มีการเผยแพร่บทเพลงทำนองดนตรีลาวเดิม บทเพลงปลาทอง สำหรับวงดนตรีเครื่องสายสากล (String Orchrstra) ในงานเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1 (The International Symposium on Creative Fine Art) วันที่ 16 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุมใหญ่ อาคาร 100 ปี ศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอยุธยา ผ่านการประเมินจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานสร้างสรรค์ทางด้านดุริยางคศิลป์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จัดการฟื้นฟูและพัฒนาทำนองดนตรีลาวเดิม จากหนังสือเพลงลาวเดิม สรรบมโหรี ของรังสี สุดท้อม มา ที่เหลืออีก 5 เพลง
2. จัดการพัฒนาโครงการการแสดงร่วมกันระหว่างวงดนตรีมโหรีลาวเดิม ร่วมกับวงเครื่องสายสากล (String Orchestra) ในบทเพลงลาวเดิมทั้ง 7 เพลง ของหนังสือเพลงลาวเดิม สรรบมโหรี ของรังสี สุดท้อม มา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบดนตรีลาวเดิมหลวงพระบาง เวียงจันทน์ และจำปาสัก
2. ศึกษาเปรียบเทียบดนตรีราชสำนักระหว่าง ลาว กัมพูชา และไทย

References

- Sanasit, B. (2018, July 15). **Teacher at the National Music of Laos**. Interview.
- Sisakda, B. (2018, July 15). **Teacher at the National Music of Laos**. Interview.
- Socatiyanurak, N. (2007). **Four-part writing**. Bangkok : Chulalongkorn University.

ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Effects of Cognitively Guided Instruction Learning Management
With Brainstorming Technique on Mathematical Problem Solving Ability and
Creativity of Prathomsuksa 5 Students

ณัฐยา เมตตา*

Nuttaya Metta

อาพันธ์ชนิต เจนจิต**

Apunchanit Jenjit

คงรัฐ นวลแปง**

Kongrat Nualpang

Received : October 25, 2019

Revised : December 19, 2019

Accepted : January 17, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทรงษีถาวร จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Master of Education students Mathematics Teaching Program Burapa University

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Lecturer in Mathematics Department Department of Learning Management Faculty of Education

Burapa university

การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 2. ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

คำสำคัญ : เทคนิคระดมสมอง / การสอนแนะให้รู้คิด / ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ / การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

ABSTRACT

The purposes of this research were; 1. to compare mathematical problem solving ability of prathomsuksa 5 students after using cognitive guided instruction with brainstorming technique with the criterion at 70 percent. 2. to compare mathematical creativity of prathomsuksa 5 students after using cognitive guided instruction with brainstorming technique with the criterion at 70 percent. Population for this research consisted of 15 prathomsuksa 5 students at Watchantharungsrihaworn School. Instruments were lesson plans of cognitive guided instruction with brainstorming technique and mathematical problem solving and mathematical creativity test. The data were analyzed by percentage, mean, standard and content analysis. The results were as follows; 1) The mathematical problem solving ability of prathomsuksa 5 students after using cognitive guided instruction with brainstorming technique was higher than 70 percent. 2) The mathematical creativity of prathomsuksa 5 students after using cognitive guided instruction with brainstorming technique was higher than 70 percent.

Keywords : Cognitively Guided Instruction / Brainstorming Technique / Mathematical Problem Solving / Mathematical Creativity

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแก้ปัญหาเป็นหัวใจของคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหาไม่ควรเป็นหัวข้อเรื่องทางคณิตศาสตร์ที่แยกออกมา แต่ควรเป็นกระบวนการที่สอดแทรกอยู่ในหลักสูตรให้มีการจัดสภาพการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับแนวคิดและทักษะต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ (National Council of Teacher of Mathematics, 1989, p.23) นอกจากนี้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังได้ระบุว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการที่นักเรียนควรจะมีการเรียนรู้ ผึกฝน พัฒนาให้เกิดทักษะขึ้นในตัวนักเรียน การเรียนการสอนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จะช่วยให้นักเรียนมีแนวทางการคิดหลากหลาย มีนิสัยกระตือรือร้น ไม่ย่อท้อ และมีความมั่นใจในการแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ภายในห้องเรียน ตลอดจนเป็นทักษะพื้นฐานที่นักเรียนสามารถนำติดตัวไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ได้ จะเห็นว่าทักษะการแก้ปัญหาเป็นทักษะที่สำคัญเป็นจุดเน้นของหลักสูตรคณิตศาสตร์ (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2012, p.6)

นอกจากการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์แล้วความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ก็เป็นอีกหนึ่งทักษะที่สำคัญ ควรเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนา เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดที่หลากหลาย เปิดกรอบแนวคิดออกมาได้อย่างอิสระภายใต้ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์และทำให้เกิดการประยุกต์ได้สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งความคิดสร้างสรรค์ยังสามารถพัฒนาสมองให้มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยกระตือรือร้น ไม่ย่อท้อ อยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (Angganapattarakajorn, 2011, p.67) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จึงต้องส่งเสริมการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ให้ควบคู่ไปกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทรังษีถาวร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องของการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์อยู่มาก จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจนัก เพราะความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์นักเรียนต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจหลายอย่างเข้าด้วยกันเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา (Srilasak, 2017, December, 19. Interview) เมื่อผู้วิจัยพิจารณาผลสอบปลายภาควิชาคณิตศาสตร์ภายในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งข้อสอบเป็นแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีข้อสอบเรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม จำนวน 1 ข้อ พบว่า นักเรียนร้อยละ 70 ดำเนินการแก้ปัญหาไม่ได้หรือได้คำตอบที่ไม่ถูกต้องในเรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาดูแลแต่ละขั้นตอนในการแก้ปัญหาแล้วนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจว่าโจทย์ต้องการหาอะไร และยังไม่เข้าใจหลักการบวก การลบ และการคูณทศนิยม แสดงวิธีทำโดยตั้งหลักไม่ตรง ไม่ใส่จุดทศนิยมหรือใส่จุดทศนิยมผิดตำแหน่ง ทำให้ดำเนินการแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง ขาดความเข้าใจในกระบวนการแก้ปัญหา จึงส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

เมื่อพิจารณาวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนที่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้ ส่วนใหญ่ พบว่านักเรียนจะใช้วิธีการเดียวเท่านั้นในการแก้ปัญหา ไม่มีวิธีอื่นที่แตกต่างจากเพื่อนในชั้นเรียนหรือแตกต่างจากที่ครูสอน จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทรังษีถาวรในเรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนในหลายๆ ปีที่ผ่านมา ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนแก้ปัญหาเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเท่านั้น นักเรียนจึงมุ่งดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีที่ครูสอนวิธีเดียวเท่านั้นเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ครูผู้สอนไม่ได้มีการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักเรียนได้หาแนวทางในการแก้ปัญหาอื่น ๆ ที่ต่างจากที่ครูสอนเลย (Srilasak, 2017, December, 19. Interview)

จากปัญหาและสาเหตุของปัญหาดังกล่าว พบว่า ครูต้องจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดที่แตกต่างตามความสามารถของนักเรียนและให้นักเรียนได้คิดแก้ปัญหาที่หลากหลาย เน้นกระบวนการแก้ปัญหามากกว่าคำตอบเพียงอย่างเดียว

ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยการสอนแนะให้รู้คิด (Cognitive guided instruction : CGI) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ครูยึดความรู้พื้นฐานความเข้าใจของนักเรียน มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนให้นักเรียนสร้างความรู้และพัฒนาด้วยตนเอง แล้วนำมาออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามความสามารถของนักเรียน (Carpenter, Megan, Linda & Susan, 2000, p.1)

แนวการสอนแนะให้รู้คิดนี้อยู่บนพื้นฐานความรู้และความเชื่อของครูที่เกิดจากความเข้าใจ การคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียน แล้วนำมาพิจารณาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการเรียนคณิตศาสตร์ได้ดีที่สุดต้องเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา (NCTM, 2000, p.34) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดนั้น มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ร่วมกันคิดแก้ปัญหาเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ในห้องเรียน นักเรียนเกิดปัญหาในการทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกภายในกลุ่มไม่แบ่งหน้าที่ในการทำงาน มีการวิจารณ์ความคิดความเห็นของเพื่อนในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นไม่ครบทุกคน ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบรายกลุ่มเข้ามาช่วย นั่นก็คือ เทคนิคระดมสมอง

การระดมสมองเป็นการประชุมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเสรี เพื่อให้ได้ความคิดต่าง ๆ มากที่สุด เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย โดยไม่สรุปหรือโต้แย้ง หลังจากนั้นจึงนำประเด็นทั้งหมดไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ (Arivananthan, 2015, p.1) ซึ่งในเทคนิคระดมสมองมีหลักการที่สำคัญ คือ 1. ในการระดมสมองเพื่อสร้างแนวคิดที่แปลกใหม่และหลากหลาย สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์หรือตัดสินความคิดผู้อื่น 2. ในการระดมสมองต้องเปิดโอกาสให้สามารถเสนอแนวคิดได้อย่างอิสระ เน้นให้ได้ปริมาณของแนวคิดมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็แนวคิดที่ดีหรือไม่ก็ตาม แนวคิดนั้นจะถูกจดบันทึกไว้ทั้งหมด 3. นักเรียนสามารถพัฒนาและปรับปรุงแนวความคิดที่ได้จากการระดมสมอง และพิจารณาเลือกแนวคิดที่เหมาะสมที่สุดได้ (Isaksen, 1998; Osborn, 1957; Rawlinson, 1981; Punmanee, 1997)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดและเทคนิคระดมสมองเป็นแนวทางที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองกับเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองกับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

2. ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดจันทรงศิลา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 แผน ซึ่งหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคณิตศาสตร์จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดกับการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ซึ่งเป็นแบบ rating scale 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งผลจากการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยมีค่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ชุด เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ โดยมีขั้นตอนในหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความ

สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยพิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) และมีวิธีการให้คะแนน ดังนี้ (Angganapattarakajorn, 2555, pp.159-160)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องหรือวัดไม่ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยผลการประเมินแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณ ทศนิยม จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00

2.2 นำแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ มาปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านวังตะเคียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 13 คน ที่ไม่ใช่กลุ่ม ประชากร แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร แล้วนำผลที่ได้มาตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของวิทเนย์และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) ซึ่งเกณฑ์ค่าความยากง่าย (p) อยู่ ระหว่าง 0.20–0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.20 ขึ้นไป คัดเลือกมาจำนวน 5 ข้อ โดยให้ครอบคลุมทุก จุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.32 – 0.74 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.42 - 0.44 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ มีความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.92

3. แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ชุด เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ โดยมีขั้นตอนในหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 นำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ และเกณฑ์การให้คะแนนความคิด สร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความ สอดคล้องระหว่างข้อสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำไปปรับปรุง แก้ไข แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดย พิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) และมีวิธีการให้คะแนน ดังนี้ (Angganapattarakajorn, 2555, pp.159-160)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องหรือวัดไม่ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยผลการประเมินแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.2 นำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านวังตะเคียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 13 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร แล้วนำผลที่ได้มาตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของวิทเนย์และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) ซึ่งเกณฑ์ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.20 ขึ้นไป คัดเลือกมาจำนวน 5 ข้อ โดยให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.65-0.78 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.40-0.46 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดจันทรงชีถาวร โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งหมดจำนวน 14 ชั่วโมง
2. เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้แล้วอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการทดสอบจำนวน 3 ชั่วโมง
3. นำผลคะแนนที่ได้จากการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ กับกลุ่มประชากร มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

รายการประเมิน	คะแนน	ความสามารถที่ปรากฏให้เห็น
	2	เขียนสิ่งที่โจทย์ต้องการได้และแสดงเงื่อนไขที่โจทย์กำหนดได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์
การทำความเข้าใจปัญหา	1	- เขียนสิ่งที่โจทย์ต้องการได้ถูกต้องครบถ้วน แต่แสดงเงื่อนไขที่โจทย์กำหนดได้ถูกต้องบางส่วนหรือไม่ถูกต้อง - เขียนสิ่งที่โจทย์ต้องการได้ถูกต้องบางส่วนหรือไม่ถูกต้อง แต่แสดงเงื่อนไขที่โจทย์กำหนดได้ถูกต้องครบถ้วน - เขียนสิ่งที่โจทย์ต้องการและแสดงเงื่อนไขที่โจทย์กำหนดได้ถูกต้องบางส่วน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน	ความสามารถที่ปรากฏให้เห็น
	0	เขียนสิ่งที่โจทย์ต้องการและเงื่อนไขที่โจทย์กำหนดไม่ถูกต้องหรือไม่มีร่องรอยในการทำความเข้าใจปัญหา
	2	แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการ และสามารถบอกแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์
การวางแผนแก้ปัญหา	1	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการได้ถูกต้อง และสามารถบอกแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกต้องบางส่วนหรือไม่ถูกต้อง - แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการได้ถูกต้องบางส่วนหรือไม่ถูกต้อง แต่สามารถบอกแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง - แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการ และบอกแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกต้องบางส่วน
	0	แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการ และบอกแนวทางในการแก้ปัญหาไม่ถูกต้อง หรือไม่มีร่องรอยในการวางแผนแก้ปัญหา
การดำเนินการแก้ปัญหา	2	ดำเนินการแก้ปัญหตามแนวทางที่วางไว้สำเร็จครบถ้วน และได้คำตอบถูกต้อง
	1	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการแก้ปัญหตามแนวทางที่วางไว้สำเร็จครบถ้วน แต่ได้คำตอบไม่ถูกต้องหรือไม่ได้คำตอบ - ดำเนินการแก้ปัญหตามแนวทางที่วางไว้สำเร็จบางส่วน แต่ได้คำตอบถูกต้อง - ดำเนินการแก้ปัญหตามแนวทางที่วางไว้สำเร็จบางส่วน แล้วได้คำตอบไม่ถูกต้องหรือไม่ได้คำตอบ
	0	ดำเนินการแก้ปัญหตามแนวทางที่วางไว้ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีร่องรอยในการดำเนินการแก้ปัญหา
การตรวจสอบผล	2	มีการตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา คำตอบกับเงื่อนไขที่โจทย์กำหนด และคำตอบสมเหตุสมผลกับเงื่อนไข
	1	มีการตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา และคำตอบกับเงื่อนไขที่โจทย์กำหนด แต่คำตอบไม่สมเหตุสมผลกับเงื่อนไขนั้น
	0	ตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหาและคำตอบไม่ถูกต้อง หรือไม่มีร่องรอยในการตรวจสอบคำตอบ

ตารางที่ 2 เกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์

รายการประเมิน	คะแนน	ความสามารถที่ปรากฏให้เห็น
ความคิดยืดหยุ่น	3	แสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันได้ถูกต้องอย่างน้อย 2 วิธี
	2	แสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง 1 วิธี และมีร่องรอยความพยายามที่จะแสวงหาแนวคิดอื่นที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา แต่ยังไม่ถูกต้องหรือยังไม่สมบูรณ์
	1	มีร่องรอยความพยายามที่จะแสวงหาแนวคิดทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาให้มากกว่า 1 วิธี แต่ยังไม่ถูกต้องหรือยังไม่สมบูรณ์
	0	ไม่สามารถแสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 วิธี
ความคิดริเริ่ม	3	สร้างแนวคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดได้และหาคำตอบได้ถูกต้อง แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร แสดงความเป็นต้นแบบในการคิดแก้ปัญหา
	2	สร้างแนวคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดได้และหาคำตอบได้ถูกต้อง โดยอาจจะซ้ำกับนักเรียนคนอื่น 1-2 % หรือนำแนวคิดในการแก้ปัญหาที่เรียนรู้มาพัฒนาให้อยู่ในแนวทางของตนเอง
	1	สร้างแนวคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดได้และหาคำตอบได้ถูกต้อง แต่เป็นวิธีที่ธรรมดา โดยซ้ำกับนักเรียนคนอื่น 2% ขึ้นไป
	0	ไม่สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้โดยใช้แนวคิดที่แปลกใหม่ได้เลย
ความคิดละเอียดลออ	3	นักเรียนนำเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ละเอียดชัดเจน
	2	นักเรียนอธิบายแนวคิดในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง แต่ไม่ละเอียดชัดเจน
	1	นักเรียนอธิบายแนวคิดในการแก้ปัญหาได้บ้างเล็กน้อย พอมองเห็นแนวทาง แต่ยังไม่ชัดเจนในบางประเด็น
	0	ไม่สามารถอธิบายแนวคิดในการแก้ปัญหาให้เข้าใจได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง กับเกณฑ์ร้อยละ 70

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	N	k	เกณฑ์ (ร้อยละ 70)	μ	σ	ร้อยละ
ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์	15	40	28	33.13	2.67	82.83

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	N	k	เกณฑ์ (ร้อยละ 70)	μ	σ	ร้อยละ
ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์	15	45	31.50	32.47	3.18	72.15

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.47 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 72.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นทำความเข้าใจปัญหา ผู้วิจัยเสนอปัญหาหรือสถานการณ์ โดยผู้วิจัยได้แนะแนวทางให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจในปัญหานั้นๆ เป็นรายกลุ่ม กระตุ้นให้นักเรียนสนใจกับข้อมูลต่างๆ ในโจทย์ปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าสนใจและสอดคล้องกับบริบทในชีวิตจริงของนักเรียน ทำให้นักเรียนสนใจโจทย์ปัญหาและฝึกวิเคราะห์ปัญหา แล้วสามารถเขียนอธิบายสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการได้ 2) ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา ผู้วิจัยให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์วางแผนการแก้ปัญหาเป็นรายกลุ่ม มีการระดมสมองเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่โดยไม่สนใจหรือตำหนิคำตอบนั้นว่าถูกหรือผิด ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ เชื่อมโยงหรือมองหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่จำเป็นกับสิ่งที่โจทย์ต้องการ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาให้ โดยใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้นำความรู้ ประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ จนนักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหานั้นๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ในขั้นนี้ จะเกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยนแนวคิดซึ่งกันและกันภายในกลุ่มและนักเรียนแต่ละคนจะได้ทราบแนวคิดอื่น ๆ เพื่อร่วมกันหาแนวคิดหรือวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ 3) ขั้นตอนการแก้ปัญหา ผู้วิจัยให้นักเรียนมีอิสระในการแก้ปัญหารวบรวมแนวคิด และสามารถดำเนินการลงมือแก้ปัญหาตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้สำเร็จโดยผู้วิจัยคอยกระตุ้นและคอยอำนวยความสะดวกเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย 4) ขั้นตรวจสอบผล ผู้วิจัยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคำตอบหรือผลลัพธ์ที่ได้จากปัญหาที่กำหนดให้ ว่ามีความสมเหตุสมผลหรือสอดคล้องกับสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการหรือไม่ มองย้อนกลับไปขั้นตอนต่างๆ ที่ผ่านมาเป็นการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าผลลัพธ์ที่ได้ถูกต้องสมบูรณ์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงส่งผลให้ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Carpenter, et al. (1989) ได้ศึกษาการใช้แนวการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) กลุ่มตัวอย่างเป็นครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน ถูกเลือกอย่างสุ่มจากแต่ละชั้นเรียนเพื่อเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิเคราะห์ผลจากแนวการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) และครูอีก 20 คนที่เหลือใช้การสอนแบบปกติ การประเมินผลวัดจากความสามารถในการคำนวณและการแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เท่ากับ 8.6 คะแนน ส่วนคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติเท่ากับ 7.8 คะแนน นักเรียนที่ได้รับการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) มีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแนะให้รู้คิด (CGI) เท่ากับ 5.68 ส่วนคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติเท่ากับ 5.38 และผลวิจัยของ Srijaroen. (2009) ได้ศึกษาผลของการระดมสมองที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโพธิ์เรียง เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551

ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ต่ำ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการระดมสมอง และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการระดมสมอง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการระดมสมองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ได้รับการระดมสมองมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการระดมสมองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยอภิปรายผลในแต่ละองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) ความคิดยืดหยุ่น ผู้วิจัยได้นำเสนอปัญหาที่น่าสนใจและสอดคล้องกับบริบทในชีวิตจริงของนักเรียน สามารถใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการแก้ปัญหาได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระดมสมองร่วมกัน อภิปรายเลือกใช้แนวคิดในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมได้มากกว่าหนึ่งกลุ่มแนวคิด และมีการนำเสนอวิธีการในการแก้ปัญหาของนักเรียนแต่ละกลุ่มหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้นักเรียนได้เห็นแนวทางการแก้ปัญหาที่มากขึ้น ผู้วิจัยคอยสนับสนุน กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหลายๆ ด้าน และเน้นให้เห็นว่าความคิดของนักเรียนมีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ 2) ความคิดริเริ่ม ผู้วิจัยนำเสนอปัญหาที่สามารถใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายในการแก้ปัญหาได้ ไม่ได้เน้นเพียงแค่อุทธวิธีเดียว โดยผู้วิจัยใช้คำถามเพื่อกระตุ้นนักเรียน เช่น “นักเรียนมีวิธีอื่นๆ ที่สามารถนำมาแก้ปัญหาได้อีกหรือไม่” เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา เกิดแนวคิดที่แปลกใหม่เป็นแนวทางของตนเอง 3) ความคิดละเอียดลออ ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแสดงแนวคิดในการแก้ปัญหอย่างละเอียดเป็นขั้นตอน และมีการระดมสมองเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดในการแก้ปัญหาซึ่งกันและกันภายในกลุ่มและในชั้นเรียน เพื่อนำแนวคิดนั้นมาปรับปรุงเพิ่มเติมให้ได้แนวคิดในการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการสอนแนะให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Parnes. & Meadows. (1967) ได้ทดลองใช้วิธีระดมสมองในการหาวิธีแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยให้ทุกคนพูดถึงวิธีแก้ปัญหา ซึ่งใช้วิธีทดลองเปรียบเทียบ โดยให้กลุ่มที่หนึ่ง ใช้วิธีระดมสมอง ให้ทุกคนพูดเท่าที่คิดออกมา ไม่จำเป็นต้องเป็นวิธีแก้ปัญหาเฉพาะความคิดที่ดี และมีความสัมพันธ์กับเรื่อง ให้พูดเท่าที่มีความคิดใดแวบเข้ามาในสมอง ส่วนกลุ่มที่สอง ให้เสนอวิธีคิดแก้ปัญหาเฉพาะความคิดที่ดีและมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่ปรากฏ ปรากฏว่าในระยะเวลาแก้ปัญหาที่กัน กลุ่มวิธีระดมสมองมีความคิดแก้ปัญหาและได้ผลดีกว่ากลุ่มที่ต้องการออกความคิดเฉพาะความคิดที่ดีและเกี่ยวเนื่องกันเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรอธิบายในชั้นวางแผนการแก้ปัญหาให้ละเอียดชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนยังไม่คุ้นชินกับการเขียนเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการ ครูอาจจะต้องยกตัวอย่างหรือให้นักเรียนได้ฝึกฝนมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนวางแผน การแก้ปัญหา เชื่อมโยงข้อมูลได้ถูกต้องครบถ้วน
2. ครูควรเพิ่มเวลาในการนำเสนอแนวความคิดการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่มให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนแนวคิดซึ่งกันและกัน และเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสนทนาให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองให้มากขึ้นและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์
3. ครูควรเน้นย้ำขั้นตอนการตรวจสอบผล ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของคำตอบหรือผลลัพธ์ที่ได้จากปัญหาที่กำหนดให้ว่ามีความสมเหตุสมผลหรือสอดคล้องกับสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการหรือไม่ มองย้อนกลับไปที่ย้อนตอนต่างๆ ที่ผ่านมา เพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลลัพธ์ที่ได้ถูกต้องสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสนทนาให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองกับเนื้อหาคณิตศาสตร์ที่หลากหลายและทุกระดับชั้น
2. ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสนทนาให้รู้คิดร่วมกับเทคนิคระดมสมองไปใช้กับทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์อื่นๆ เช่น ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ ทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ และทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น

References

- Angganapattarakajorn, V. (2011). **410514 Mathematics Skills and Processes**. Chonburi : Department of Learning Management Faculty of Education, Burapha University.
- _____. (2013, February-August). Development of statistical reasoning and linking ability Mathematics to real life by using learning activities like Teaching and Thinking (CGI) together with using High level question For grade 6. **Journal of Education**, **24**(2), 19-22.
- Arivanathan. (2015). **Brain Storming Free-flowing creativity for problem-solving**. New York : UNICEF.
- Carpenter, T.P. (1989). Teaching as problem solving. In R. I. Charles & E. A. Silver (Eds), **The Teaching and assessing of mathematical problem solving** (pp.187-202). Reston, VA : National Council of Teacher of Mathematics.

- Carpenter, E.F., et al. (2000). **Cognitively guided instruction : A research-based teacher professional development program for elementary school mathematics : Research report**. National Center for Improving Student Learning and Achievement in Mathematics and Science.
- Franke, M. & Weishaupt, L. (1998). **Using children's thinking to teach mathematics**. UCLA Urban Education Studies Center, Connections, pp.3-7.
- Guilford, J.P. (1967). **The Nature of Human Intelligence**. New York : McGraw Hill Book.
- Intararat, W. (1997). **Effects of Brainstorming Training Based on Williams Concept for Developing ThinkingInnovation of Prathom Suksa grade 3 Phiphatana School, Bangkok**. Master Thesis Master of Education, Srinakharinwirot University.
- National Council of Teachers of Mathematics. (NCTM). (1989). **Curriculum and evaluation standards for school mathematics**. Reston, Virginia : NCTM.
- _____. (NCTM). (2000). **Principles and standards for school mathematics**. Reston, Virginia : NCTM.
- Osborn, A.F. (1957). **Applied Imagination**. New York : Charles Scribners.
- Parnes, S.J. (1967). **Creative Behavior Guidebook**. New York : Charles Scribner, Son.
- Phanmanee, A. (1997). **Creativity and learning**. Bangkok : Complex print
- Rawlinson, J. Geoffrey. (1981). **Creative Thinking and Brainstorming**. England : Gower Publish.
- _____. (1981). **Creative Thinking and Brainstorming**. England : Gower Publish.
- Srijaroen, P. (2009). **The Effects of Brainstorming on Problem - Solving Ability in Mathematic of Prathomsuksa VI Student at Watphoraing School in Bangkoknoi District, Bangkok**. Educational Psychology, Master of Education, Srinakharinwirot university.
- Srilasak, P. (2017, December 19). Teacher, Watchantharungsrihaworn School. Interviews.
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST). (2012). **Math**. (3 rd ed.). Bangkok : The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology.

ผลของการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถาม
ระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Effects of Mathematics Learning Management Using Phases Methods
Combinations Model With High-Order Questions on Mathematical
Communication and Reasoning Abilities of Mathayomsuksa 2 Students

สุภาพร พละสุร*

Suphaphon Palasoon

เวชฤทธิ์ อังกะนัทธขจร**

Vetcharit Angganapattarakajorn

อาพันธ์ชนิด เจนจิต**

Apunchanit Jenjit

Received : October 22, 2019

Revised : December 19, 2019

Accepted : January 17, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารและให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เรื่อง
เส้นขนาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้รับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลเฟส
เมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นแผนการวิจัยแบบ ศึกษากลุ่มเดียววัดหลัง
การทดลองครั้งเดียว โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือ
ที่ใช้ในการทำวิจัยคือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง
จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์
ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test for one sample) และใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้

*นักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Master of Education students Mathematics Teaching Program Burapa University

**อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยบูรพา

Lecturer in the Department of Learning Management Burapa University

โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชัน / คำถามระดับสูง / ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ / ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์

ABSTRACT

The purposes of this research were to compare the student's mathematical communication and reasoning abilities on "parallel lines" of mathayomsuksa 2 students after using phases method combinations model with high-order questions with 70 percent achievement criterion. The design of research was one-group posttest-only design. The subjects of this study were 32 Mathayomsuksa 2 students in the first semester of the 2018 academic year at Nonghuachangwittaya School. They were randomly selected by using cluster random sampling. The instruments used in the study were; 4 lesson plans, mathematical communication and reasoning abilities (with reliability of 0.89). The data were analyzed by mean, standard deviation, t-test for one sample and content analysis. The findings were as follows : 1. The mathematical communication and reasoning abilities on "parallel lines" of the sample group after obtaining instructional phases method combinations model together with high-order questions was statistically high than the 70 percent criterion at the .05 level of significance. 2. The mathematical reasoning abilities on "parallel lines" of the sample group after obtaining instructional phases method combinations model together with high-order questions was statistically high than the 70 percent criterion at the .05 level of significance.

Keywords : Phases Methods Combinations Model / High-Order Question / Mathematical Communication / Mathematical Reasoning Abilities

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดและเป็นตัวช่วยในการทำให้มนุษย์เราสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้ ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (Bureau of academic affairs and educational standards, 2008, p.1) ซึ่งทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์จะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล ความรู้ และสิ่งที่เป็นนามธรรมไปสู่สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ (Kennedy & Tipps,

1994, p.181) นอกจากนี้ทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เป็นอีกทักษะหนึ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เนื่องจากเป็นทักษะที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลคิดอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน (The institute for the promotion of teaching science and technology, 2012 A, p.39)

ถึงแม้ว่าทักษะการสื่อสารและทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์จะมีความสำคัญเพียงใด แต่นักเรียนก็ไม่สามารถสื่อสารวิธีการคิดของตนเอง อีกทั้งการให้เหตุผลของนักเรียนยังไม่สมเหตุผล มักจะเป็นการอธิบายโดยขาดหลักการอ้างอิงที่ถูกต้อง (Pattanatrakunsook, 2003, pp.54-58) และจากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) โดยลักษณะข้อสอบของ PISA เป็นข้อสอบที่ใช้สถานการณ์ที่มีอยู่ในโลกของความเป็นจริงและเน้นให้นักเรียนใช้ความคิดที่สูงขึ้นไปจากการคิดคำนวณหาคำตอบที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดใช้เหตุผล คำอธิบาย การตีความ แปลความ และการใช้สัญลักษณ์มาประกอบคำตอบของตนอีกด้วย (Santawee, n.d.) พบว่าการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนไทยใน PISA 2012 และ PISA 2015 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ OECD โดย OECD มีคะแนนเฉลี่ยของคณิตศาสตร์ 494 และ 490 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งผลการประเมิน PISA 2012 และ PISA 2015 ของประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 427 และ 415 คะแนน ตามลำดับ (The institute for the promotion of teaching science and technology, 2013, 2017) อีกทั้งจากผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ด้านทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ นักเรียนไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการเขียนอธิบายแนวคิดทางคณิตศาสตร์หรือกระบวนการคิด การให้เหตุผลของตนให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งไม่สามารถวิเคราะห์โจทย์ปัญหาสถานการณ์ทางคณิตศาสตร์ต่างๆ ได้ ซึ่งในสาระที่ 3 เรขาคณิต เรื่อง เส้นขนาน เป็นเนื้อหาที่เน้นให้นักเรียนใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการเขียนอธิบาย การถ่ายทอดกระบวนการคิด การให้เหตุผลประกอบแต่ละขั้นตอนในการแก้ปัญหาหรือขั้นตอนในการพิสูจน์เกี่ยวกับเส้นขนานและมุมต่างๆ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ จะเน้นเฉพาะการคำนวณหาตัวไม่ทราบค่า โดยไม่มีการแสดงเหตุผลหรือที่มาของคำตอบ และที่ผ่านมานักเรียนเป็นเพียงผู้จดตามครูผู้สอนเท่านั้น (Chaikarm, 2017, October 5) และเมื่อสอบถามครูหมวดคณิตศาสตร์ ถึงเนื้อหาที่เป็นปัญหาที่สุดในด้านการจัดการเรียนการสอนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครูผู้สอนให้ความเห็นตรงกันว่า เรื่องเส้นขนาน เป็นเนื้อหาหนึ่งที่นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนมากที่สุด เพราะนักเรียนไม่สามารถเขียนอธิบาย ถ่ายทอดกระบวนการคิด การให้เหตุผลของตนประกอบแต่ละขั้นตอนในการแก้ปัญหาหรือขั้นตอนในการพิสูจน์ได้ จึงทำให้นักเรียน เรียนรู้เรื่องเส้นขนานได้ไม่ดีเท่าที่ควร (Pasang & Tebneermit, 2018, July 10)

จากข้อมูลดังกล่าวการที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สาเหตุอาจมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิด ซึ่งจากการติดตามผลการประเมินการสอนของครูในหลายหน่วยงาน พบว่า ครูคณิตศาสตร์

ส่วนใหญ่ มุ่งเน้นที่การสอนเนื้อหาและทักษะการคิดคำนวณ โดยการบอกวิธีทำ ให้ตัวอย่างและมุ่งให้นักเรียนทำตามตามตัวอย่างไม่ให้ออกาสนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการฝึกให้คิดวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ นับเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ส่งเสริมกระบวนการคิด ซึ่งการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการทำลายศักยภาพในการคิดของนักเรียน (The institute for the promotion of teaching science and technology, 2012 A, pp.9-10) ซึ่งในห้องเรียนครูยังเน้นความจำมากกว่ากระบวนการคิด เป็นการอธิบายและแสดงเหตุผลกำกับไว้โดยครูผู้สอนเอง และการดำเนินการสอนของครูเป็นลักษณะของรูปแบบการสื่อสารทางเดียว ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การโต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียนเป็นเพียงการซักถามที่อยู่ในรูปของประโยคปิด เช่น ใช่หรือไม่ ถูกต้องหรือไม่เพียงเท่านั้น ไม่ได้ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต รู้จักการสำรวจ ตรวจสอบตั้งข้อคาดการณ์พร้อมทั้งให้เหตุผลเชิงพิสูจน์ต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะการเรียนการสอนดังกล่าวอาจถือว่าการปิดกั้นการแสดงออกทางความคิด การให้เหตุผลของนักเรียน (Pattanatrakunsook, 2003, pp.54-58) ดังนั้น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถในการให้เหตุผลควบคู่กันไป เพราะการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงเหตุผล จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารอีกด้วย ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดทางคณิตศาสตร์ หรือกระบวนการคิดของตนให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างถูกต้อง (Toomtong, 2011, p.31)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงมีความสนใจในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยผู้วิจัยเลือกใช้การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง ซึ่งโมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชัน (Phases-Methods Combinations Model) เป็นโมเดลที่สอนเรขาคณิตเน้นให้ผู้เรียนได้เขียนพิสูจน์แสดงเหตุผลทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยเอกสารการจัดกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ (Structured Form Worksheet (SFW)) จะมีเมทริกซ์ควบคุมการให้เหตุผลสำหรับกระบวนการพิสูจน์ (Reasoning Control Matrix for the Proving Process (RECOMPP)) และคำถามระดับสูงเป็นคำถามที่ทำให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผล นักเรียนไม่เพียงแต่จดจำความรู้ ข้อเท็จจริงได้อย่างเดียวแต่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการ วิเคราะห์ และประเมินสิ่งที่ถามได้ (Weerayatum, n.d.) รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบสิ่งใหม่หลังการใช้ความรู้ที่มีอยู่ประกอบการคิดอย่างรอบคอบ เช่น ให้เปรียบเทียบ ค้นหาแบบรูป หาข้อสรุปที่เป็นเหตุเป็นผล (Markanong, 2010, pp.80-82) ซึ่งในงานวิจัยนี้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 ขั้นการทบทวนความรู้เดิม (The Reminder Note) ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการ (Process) เป็นขั้นที่นักเรียนจะได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ คือ 1) นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 และระยะเวลาที่ 2 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการใช้ภาษา และสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อความหมายให้ครูผู้สอนได้รับรู้เกี่ยวกับแนวคิดหรือคำตอบของตน ระยะเวลาที่ 3 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการพูด การเขียน การใช้ภาษา สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์เพื่อแสดงแนวคิดหรืออธิบายแนวคิดของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้อย่างถูกต้องมีความกระชับ ชัดเจน และเหมาะสม ระยะเวลาที่ 4 และระยะเวลาที่ 5 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการใช้ภาษา และ

สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการเขียนอธิบายแนวคิดแสดงลำดับขั้นตอนของการพิสูจน์เพื่อนำมาสู่การหาคำตอบอย่างเป็นระบบ 2) นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 และระยะเวลาที่ 2 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการอธิบาย การวิเคราะห์ข้อมูลและใช้เหตุผลในการหาข้อสรุปทางคณิตศาสตร์ ระยะเวลาที่ 3 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการข้อคาดการณ์ หรือข้อสนับสนุนของข้อสรุปที่ได้ในสถานการณ์นั้นๆ ระยะเวลาที่ 4 และระยะเวลาที่ 5 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถโดยการอธิบาย และแสดงเหตุผลประกอบการพิสูจน์ของข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล และขั้นที่ 3 คือขั้นการประเมิน (Assessment)

จากที่กล่าวมาข้างต้นพบว่าการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูงจะเป็นตัวช่วยในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเนื้อหา เรื่องเส้นขนาน ผู้วิจัยคาดว่ากรวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องเรขาคณิต เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารคณิตศาสตร์และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูง กับเกณฑ์ร้อยละ 70
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูง กับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูงสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70
2. ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูงสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 64 คน ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดผู้เรียนของแต่ละห้องเป็นแบบคละความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมพิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง เส้นขนาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ซึ่งหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคณิตศาสตร์จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดกับการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ซึ่งเป็นแบบ rating scale 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วหาค่าเฉลี่ยจากผลรวมของคะแนนทั้งหมด ซึ่งผลจากการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.89 และ 0.32 ตามลำดับ

2. แบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เรื่อง เส้นขนาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 6 ข้อ โดยมีขั้นตอนในหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (กลุ่มเดียวกับที่ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์) ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบรายข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (Angganapattarakajorn, 2012, pp.159-160)

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องหรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องหรือวัดไม่ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยผลการประเมินแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่องเส้นขนาน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า แบบทดสอบจำนวน 12 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

2.2 นำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์และเกณฑ์การตรวจให้คะแนน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ไปทดลองใช้

(try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จังหวัดบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

1.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ จำนวน 12 ข้อ มาตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อสอบ โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของวิทเนย์และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) ซึ่งเกณฑ์ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.20 ขึ้นไป คัดเลือกมาจำนวน 6 ข้อ โดยให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารและให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.53-0.60 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.32-0.38 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นต้องมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารและให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับโรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา จังหวัดบึงกาฬ เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองด้วยการ จัดการเรียนรู้อคณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง เรื่อง เส้นขนาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้อคณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง ซึ่งใช้เวลาในการสอนจำนวน 12 คาบ
3. เมื่อดำเนินการสอนแล้วเสร็จ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำมาตรวจให้คะแนนและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัดความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์

คะแนน	การแสดงความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ที่ปรากฏให้เห็น
3	เขียนแสดงลำดับขั้นตอนเพื่อนำมาสู่การหาคำตอบที่ถูกต้องมีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์
2	เขียนแสดงลำดับขั้นตอนเพื่อนำมาสู่การหาคำตอบที่ถูกต้องมีรายละเอียดเกือบสมบูรณ์ หรือเขียนแสดงลำดับขั้นตอนเพื่อนำมาสู่การหาคำตอบ มีรายละเอียดสมบูรณ์แต่คำตอบผิด
1	เขียนแสดงลำดับขั้นตอนเพื่อนำมาสู่การหาคำตอบ แต่คำตอบผิดและขาดรายละเอียดบางส่วน
0	ไม่สามารถเขียนแสดงลำดับขั้นตอน หรือไม่ได้ทำ

ตารางที่ 2 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัดความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์

คะแนน	การแสดงความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ที่ปรากฏให้เห็น
3	มีการอธิบาย แสดงเหตุผลประกอบขั้นตอนการหาคำตอบอย่างถูกต้องสมบูรณ์
2	มีการอธิบาย แสดงเหตุผลประกอบขั้นตอนการหาคำตอบได้ถูกต้องเกือบสมบูรณ์
1	มีการอธิบาย แสดงเหตุผลประกอบขั้นตอนการหาคำตอบได้ถูกต้องเพียงบางส่วน
0	ไม่มีการอธิบายแสดงเหตุผลใดๆ หรือมีการอธิบายแสดงเหตุผลไม่ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการสื่อสารและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง เรื่อง เส้นขนาน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติสำหรับการวิเคราะห์แบบ t-test for one sample

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t-test for one sample ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติทดสอบที ของความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน

กลุ่มตัวอย่าง	n	df	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ (ร้อยละ 70)	\bar{X}	ร้อยละ	s	t	P
ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์	32	31	18	12.60	13.78	76.56	1.72	3.89*	.000

*p< .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์เรื่อง เส้นขนาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.56 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t-test for one sample ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติทดสอบที่ ของความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน

กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>df</i>	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ (ร้อยละ 70)	\bar{X}	ร้อยละ	<i>s</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์	32	31	18	12.60	14.03	77.95	1.69	4.78*	.000

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เรื่อง เส้นขนานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.95 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.56 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง เป็นการจัดการกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แลกเปลี่ยนความคิดของตนเองกับผู้อื่น และสามารถสื่อสารสิ่งตนคิดในด้านการพูด การเขียน การใช้ภาษา สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้ โดยการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม (The Reminder Notes) เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้อธิบายแนวคิดหรือยกตัวอย่างเกี่ยวกับนิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทสิ่งต่างๆ เพื่อเกิดความสนใจในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 กระบวนการ (The Process) ซึ่งเป็นขั้นที่นักเรียนจะได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ในขั้นนี้จะแบ่งการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เรียนรู้รูปรธรรมของเส้นขนาน และ ระยะที่ 2 เรียนรู้นิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้องกับเส้นขนานโดยยังไม่มี การ ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์

โดยการใช้ภาษา และสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อความหมายให้ครูผู้สอนได้รับรู้เกี่ยวกับแนวคิดหรือคำตอบของตน ระยะที่ 3 เรียนรู้การแลกเปลี่ยนความคิด นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ โดยการพูด การเขียน การใช้ภาษา สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์เพื่อแสดงแนวคิดหรืออธิบายแนวคิดของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้อย่างถูกต้องมีความกระชับ ชัดเจน และเหมาะสม ระยะที่ 4 เรียนรู้การพิสูจน์สมบัติหรือทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้องกับเส้นขนาน และ ระยะที่ 5 เรียนรู้การนำนิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทมาประยุกต์ใช้ในระยะเวลาที่ 4 และระยะที่ 5 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ โดยการใช้ภาษา และสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการเขียนอธิบายแนวคิดแสดงลำดับขั้นตอนของการพิสูจน์เพื่อนำมาสู่การหาคำตอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ Angganapattarakajorn. (2011, p.50) ที่ได้สรุปไว้ว่าความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารควรเริ่มจากการให้ผู้เรียนได้สำรวจและอธิบายแนวคิดทางคณิตศาสตร์ผ่านกระบวนการอ่าน การพูด การเขียน และนำเสนอแนวคิด อีกทั้งเมื่อพิจารณาผลการวิจัยของ Anantatammarot. (2010, pp.70-74) ได้ศึกษาผลของการใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอม-บินชั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีต่อความคิดทางเรขาคณิตและความสามารถในการเขียนพิสูจน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอม-บินชั้นมีความสามารถในการเขียนพิสูจน์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Malangtabtong. (2015) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบอุปนัยและนิรนัย ที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและความสามารถในการสื่อสารด้านการเขียนทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีจำนวนเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบอุปนัยและนิรนัย มีความสามารถในการให้เหตุผลและความสามารถในการสื่อสารด้านการเขียนทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีจำนวน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอม-บินชั้นร่วมกับคำถามระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 77.95 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอม-บินชั้นร่วมกับคำถามระดับสูง เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พิสูจน์ แสดงเหตุผล แสดงความคิดในการพิสูจน์ คิดอย่างมีเหตุผลคิดอย่างเป็นระบบ โดยการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมที่อดคอม-บินชั้นร่วมกับคำถามระดับสูง มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม (The Reminder Notes) เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้อธิบายแนวคิดหรือยกตัวอย่างเกี่ยวกับ นิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทสิ่งต่างๆ เพื่อเกิดความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 กระบวนการ (The Process) ซึ่งเป็นขั้นที่นักเรียนจะได้พัฒนาความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ในขั้นนี้จะแบ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เรียนรู้รูปธรรมของเส้นขนาน และ ระยะที่ 2 เรียนรู้นิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้องกับเส้นขนานโดยยังไม่มี การพิสูจน์ ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยการอธิบาย การวิเคราะห์ข้อมูลและใช้

เหตุผลในการหาข้อสรุปทางคณิตศาสตร์ ระยะที่ 3 เรียนรู้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการข้อคาดการณ์ หรือข้อสนับสนุนของข้อสรุปที่ได้ในสถานการณ์นั้นๆ ระยะที่ 4 เรียนรู้การพิสูจน์สมบัติหรือทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้องกับเส้นขนาน และ ระยะที่ 5 เรียนรู้การนำนิยาม สมบัติหรือทฤษฎีบทมาประยุกต์ใช้ ในระยะที่ 4 และระยะที่ 5 นักเรียนจะได้ฝึกความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยการอธิบาย และแสดงเหตุผลประกอบการพิสูจน์ของข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล อีกทั้งเมื่อพิจารณาผลการวิจัยของ Yodfaiin (2013, pp.100-108) ได้ศึกษาความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันและกลยุทธ์การพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันและกลยุทธ์การพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ มีความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการให้เหตุผล ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันและกลยุทธ์การพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์มีพัฒนาการที่ดีขึ้น Anantatammarot. (2010, pp.70-74) ได้ศึกษาผลของการใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีต่อความคิดทางเรขาคณิตและความสามารถในการเขียนพิสูจน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันมีความสามารถในการเขียนพิสูจน์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 Malangtabtong. (2015) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบอุปนัยและนิรนัย ที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและความสามารถในการสื่อสารด้านการเขียนทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีจำนวนเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์แบบอุปนัยและนิรนัย มีความสามารถในการให้เหตุผลและความสามารถในการสื่อสารด้านการเขียนทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีจำนวน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ Netnimit. (2015, pp.115-122) ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5Es) ร่วมกับคำถามระดับสูงที่มีผลต่อความสามารถในการให้เหตุผลและมนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5Es) ร่วมกับคำถามระดับสูง มีความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชัน สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมท้อดคอมบินชันร่วมกับคำถามระดับสูง เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้พิสูจน์ผ่านเมทริกซ์ควบคุมการให้เหตุผลสำหรับกระบวนการพิสูจน์ (RECOMPP) และเนื่องจากเมทริกซ์ควบคุมการให้เหตุผลสำหรับกระบวนการพิสูจน์ (RECOMPP) เป็นเรื่องใหม่

สำหรับนักเรียน ดังนั้น ในช่วงแรกผู้สอนควรให้เวลานักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเมทริกซ์ควบคุมการให้เหตุผลสำหรับกระบวนการพิสูจน์ (RECOMPP)

2. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้พิสูจน์ ซึ่งในขั้นกระบวนการนักเรียนจะต้องเขียนข้อคาดการณ์ที่จะนำมาพิสูจน์ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้สอนควรตรวจสอบข้อคาดการณ์ ผ่านการใช้คำถามระดับสูงเนื่องจากคำถามระดับสูงจะช่วยให้ให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ และอธิบายถึงแนวคิดทางคณิตศาสตร์

3. การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูงครูผู้สอนควรใช้คำถามระดับสูงเป็นการกระตุ้นนักเรียน หากพบว่าเมื่อใช้คำถามระดับสูงกับนักเรียนคนใดแล้วนักเรียนไม่สามารถตอบได้ ผู้สอนควรใช้คำถามนำก่อนค่อยใช้คำถามระดับสูงตาม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับคำถามระดับสูง ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในด้านทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ หรือ การเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์

2. ควรมีการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลเฟสเมทที่อดคอมบิเนชันร่วมกับเทคนิคหรือรูปแบบอื่นๆ เช่น กลยุทธ์การพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจด้านแนวความคิดทางคณิตศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Anantatammarot, J. (2010). **Effects of using phase-method combination model in organizing mathematics learning activities on geometric thought and ability in writing proofs of ninth grade students.** Master's thesis, Mathematics education, Faculty of education, Chulalongkorn University.
- Angganapattarakajorn, V. (2011). **Mathematical skills and processes.** Chonburi : Department of learning management, Faculty of education, Burapha University.
- _____. (2012). **All about tips for teachers of mathematics : Curriculum, instruction and educational research.** Bangkok : Charan Sanitwong printing.
- Bureau of academic affairs and education standards. (2008). **Indicators and core content, Mathematics department, According to the core curriculum of basic education 2008.** Bangkok : The agricultural co-operative federation of Thailand printing.,ltd.
- Chaikarm, B. (2017, October 5). Teacher. Nonghuachangwittaya school, Buengkan province. Interview.
- George, T. L. & Hans, O. A. (1970). Determining the level of inquiry in teacher's questions. **Dissertation abstracts international, 31(2), 395-400**

- Kennedy, Leonard M. & Tipps, Steve. (1994). **Guiding children's learning of mathematics.** (7 th ed.). California : Wadsworth.
- Kullanatsiri, P. (2003). Questions that help develop mathematical process skills. **Mathematical journal, 6,** 4-8.
- Malangtabtong, P. (2015). **The effects of organizeing inductive and deductive learning on mathematical reasoning and written communication abilities in numbers theory of mathayomsuksa IV students.** Master's thesis, Mathematics teaching program, Faculty of education, Burapha University.
- Markanong, A. (2010). **Mathematical skills and processes : The development for evolution.** (1 st ed.). Bangkok : Chulalongkorn University printing house.
- Netnimit, D. (2015). **Effects of instructional inquiry model (5Es) and high-order questions on mathematical reasoning ability and mathematical concepts of function of matthayomsuksa four students.** Master's thesis, Mathematics teaching program, Faculty of education, Burapha University.
- Nikoloudakis, E. (2009). A proposed model to teach geometry to first-year senior high school students. **helenic mathematics society international journal for mathematics in education, 2,**(17-45).
- Pasang, P. (2018, July 10). Teacher. Nonghuachangwittaya school, Buengkan province. Interview.
- Pattanatrakunsook, K. (2003). Does the teaching of mathematics at Mathayomsuksa in Thailand really fail. **Mathematical journal, 46**(474-475), 54-58.
- Pengsrikote, S. (2006). That question...how important. **Withayajarn journal, Burapha University, 105**(5), 58-61.
- Pillawat, N. (2014). **Teaching Children about Critical Thinking.** [Online]. Available : <http://taamkru.com/th/ถามอย่างไรให้ลูกคิดเป็น>. [2017, September 18].
- Santawee, B. (n.d.). **Preparation for science teaching to ASEAN : case study of PISA and O-NET scores.** [Online]. Available : www.nstda.or.th/กรณีศึกษาคะแนน PISA 290313. [2017, September 28].
- Tebneeromit, K. (2018, July 10). Teacher. Nonghuachangwittaya school, Buengkan province. Interview.

The institute for the promotion of teaching science and technology. (2012 A). **Professional math teacher, The road to success**. Bangkok : 3-Q media company limited.

_____. (2013). **Assessment PISA 2102 mathematics, reading and science, summary for executive**. Samut Prakan : Advanced printing service.

_____. (2017). **Key points and educational implications from PISA 2015: summary for executive**. [Online]. Available :

<https://drive.google.com/file/d/0BwqFSkq5b7zSR21DbUJLUENTeXc/view>.

[2017, September 28].

The institute for the promotion of teaching science and technology (IPST), Ministry of education. (2012). **Mathematical skills and processes**. (3 rd ed.). Bangkok : 3-Q media company limited.

_____. (2012 A). **Mathematics evaluation**. Bangkok : S.P.N.

Toomtong, B. (2011). **Learning mathematics research**. Mahasarakham : Mahasarakham University.

Weerayatum K. (n.d.). **Questioning techniques**. [Online]. Available : <http://www1.nsdv.go.th/innovation/questioning.htm>. [2017, October 5].

Yodfaiin, K. (2013). **Effects of organizing mathematics learning activities using phases-methods combinations model and strategies for advancing mathematical thinking on mathematical reasoning and visualization abilities of ninth grade students**. Master's thesis, Mathematics education, Faculty of education, Chulalongkorn University.

ทุนทางวัฒนธรรมประเภทของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์
กรณีศึกษาแบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)”

A Study of Cultural Capital for Promote the Creative Economy Tourism Case
Study of HOLEN's Souvenir

อัจฉณา ธาราพร*

Ajana Tharaporn

กาญจน์ภา พงศ์พนรัตน์**

Kannapap Pongponrat

Received : September 15, 2019

Revised : January 20, 2020

Accepted : March 2, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” เป็นการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา การสัมภาษณ์แบบเจาะจง และแบบสอบถาม (Questionnaire) การสัมภาษณ์แบบเจาะจงจากผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 คน รวมถึงการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) กับนักท่องเที่ยวที่ซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” จำนวน 400 คน โดยการคัดเลือกแบบสุ่ม ผลการศึกษาพบว่า โฮเลน (HOLEN) เป็นแบรนด์สินค้าที่ระลึกเชิงสร้างสรรค์โดยนักออกแบบไทย เพื่อการท่องเที่ยวไทย โดยการนำเสนอเรื่องราวจากรามเกียรติ์ มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น เพื่อตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ของกลุ่มเป้าหมาย มีแนวโน้มทางการตลาดโดยมีกลุ่มลูกค้าได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่นำไปใช้ประโยชน์ และกลุ่มลูกค้าธุรกิจ ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เอง และผู้ประกอบการที่เป็นผู้จัดจำหน่าย สำหรับแนวทางในการปรับกลยุทธ์สินค้าของที่ระลึก โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรม ได้ใช้ รามเกียรติ์เป็นคาแรกเตอร์ หรือคอลเลคชั่นที่นำเสนอสู่ผู้บริโภค และมีแนวทางในการขยายช่องทางจำหน่าย โดยปัจจุบันมีช่องทางหลักในการจำหน่ายบนออนไลน์ทางเว็บไซต์ รวมถึงมีสินค้าวางจำหน่ายอยู่ที่นครศรีนครินทร์

*นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Master of Arts Program Students College of Innovation Thammasat University

**อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Lecturer in Curriculum and Teaching College of Innovation Thammasat University

และการออกงานแสดงสินค้า และจะมีการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายไปสู่สนามบินสุวรรณภูมิ และการมีหน้าร้านเป็นของตนเองอย่างเป็นทางการ เพื่อขยายฐานลูกค้าให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สำหรับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” พบว่า ผู้ที่ซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” ส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” มาก่อน รับรู้แหล่งข้อมูลมาจากตนเอง และมีเหตุผลในการเลือกซื้อเพราะซื้อเป็นของฝากที่ระลึก ความพึงพอใจโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากซึ่งเรื่องที่ถูกเลือกซื้อผลิตภัณฑ์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งทางด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา และรูปแบบของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ง่าย

คำสำคัญ : ทูทางวัฒนธรรม / ของที่ระลึก / การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ / โฮเลน

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the concept and process of developing souvenir products. By using cultural capital to promote creative economic tourism and tourists' satisfaction with the product brand HOLEN is both qualitative research and quantitative research. Collect data from documents, interviews and questionnaires. From the population that is entrepreneur Product designer and those involved in the product development process including an accidental sampling with 400 tourists who bought the brand HOLEN. The study found that HOLEN is a creative souvenir brand by Thai designers for Thai tourism. By presenting stories from Ramayana with distinctive product styles To meet the lifestyles of target customers such as Chinese tourists market with high purchasing power and westerners and prefer to buy souvenirs, souvenirs, etc. There is a tendency to market by having 2 groups of customers, namely, groups that are utilized and business customers The operators that produce the products themselves and entrepreneurs who are distributors For guidelines for strategy adjustment of souvenir products By using cultural capital to use the Ramayana as the first character or collections that are presented to consumers and have guidelines for expanding distribution channels currently, there are main channels for selling on the online website. Including products sold at the Rattanakosin exhibition hall and the exhibition and will increase distribution channels to Suvarnabhumi Airport and having an official storefront to expand the customer base to cover more for consumer satisfaction with the product brand HOLEN found that most people have never known the product brand HOLEN before. Know a lot of information from yourself and have a reason to choose to buy because they buy as souvenirs. Overall satisfaction was found to be at a high level. Which the subject of the

product selection is satisfied at a high level, ie product in terms of marketing promotion and price, maintaining the experience and skills and the form of products changed from high-level cultural products to everyday cultural products. By which tourists can easily access.

Keywords : Cultural Capital / Souvenirs / Creative Economic Tourism / HOLEN

ความเป็นและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำความเข้าใจในคุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างลึกซึ้ง โดยผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของวัฒนธรรม และให้ความสำคัญกับความผูกพันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน ดังนั้นกิจกรรมของการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้จะต้องมีการนำทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนที่โดดเด่นทั้งทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม วัตถุ สิ่งของ มาพัฒนา (Richardson, 1986, pp.241-258) และนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ บนพื้นฐานของทุนทางวัฒนธรรมที่ชุมชนมีอยู่เพื่อส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์การท่องเที่ยวที่แตกต่าง และเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ การท่องเที่ยวสร้างสรรค์ในพื้นที่เฉพาะ เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถ เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ภาษา ความเป็นอยู่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การท่องเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชนได้อย่างใกล้ชิด ในประเทศไทยนั้นมีหลากหลายและยังคงทุนเดิมทางวัฒนธรรม ยังคงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไว้อย่างดี (Bangkokbiznews, 2559) อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างความน่าสนใจทางวัฒนธรรมของประเทศไทยที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย ซึ่งได้อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตนเอง มาเป็นจุดขายให้นักท่องเที่ยว โดยการนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวเป็นเส้นทางให้เกิดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิต รวมถึงการพัฒนาเรื่องราวของการท่องเที่ยวให้เป็นสินค้าที่ระลึกสามารถจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ในการส่งเสริมท่องเที่ยวได้อย่างน่าสนใจ (Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation, 2559)

สินค้าของที่ระลึก (Souvenir products) เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ที่มีแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ รวมถึงเรื่องราวสำคัญๆ ของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านที่สร้างสรรค์ผลงานและผลิตภัณฑ์ ออกมานำเสนอในรูปแบบของสินค้าต่างๆ ที่มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ แสดงให้เห็นถึงความประณีต สวยงามเป็นที่น่าสนใจที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศนิยมซื้อเป็นสินค้าที่ระลึกกลับไปชื่นชม และนำไปเป็นของฝากญาติสนิทมิตรสหาย ซึ่งถือเป็นค่านิยมสำหรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นการผลิตสินค้าเพื่อนำไปเป็นของฝากและของที่ระลึก นอกจากการผลิตสินค้าเพื่อเป็นของฝากของที่ระลึกไว้จำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวแล้ว ยังสามารถจำหน่ายให้กับผู้บริโภคที่ต้องการนำไปเป็นของฝากของกำนัลได้อีกด้วย เพราะสินค้าของฝากของที่ระลึกที่มีเอกลักษณ์ของไทยจะมีรูปแบบและลักษณะเฉพาะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทย ที่หาซื้อที่ไหนไม่ได้หรือหาซื้อได้ยาก เนื่องจากเป็น

ผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตในเฉพาะประเทศไทย จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ควรได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านผลิต การตลาดหรือการบริหารจัดการในรูปแบบอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีศักยภาพทางการตลาดสูง จึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับธุรกิจการผลิตและการจำหน่ายสินค้า ให้เป็นแหล่งรายได้สำคัญที่สามารถทำเงินเข้ามาสู่ประเทศไทย

จากการศึกษาข้อมูลด้านวัฒนธรรมในการจัดทำของที่ระลึก แสดงให้เห็นความโดดเด่นของประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ทิศทางวัฒนธรรมประเภทของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กรณีศึกษาแบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการผลิต และจำหน่าย สินค้าของที่ฝากของที่ระลึก ในการนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาธุรกิจ ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม อันจะส่งผลต่อความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้ดำรงอยู่และสร้างความเติบโตได้ในอนาคต และจะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ ที่มีความสนใจเข้ามาประกอบกิจการในอุตสาหกรรมประเภทนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กรณีศึกษา แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)”
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)”

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจง ได้แก่ ผู้ประกอบการ จำนวน 1 คน ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 คน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนของกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 คน รวมถึงการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากนักท่องเที่ยวที่ซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” จำนวน 400 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ระเบียบการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงสำรวจ โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ดังต่อไปนี้

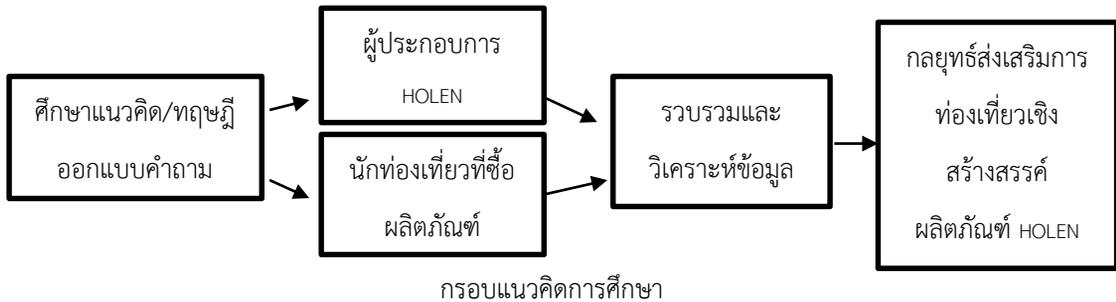
1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ทำการศึกษาจากหนังสือ ตำราทางวิชาการ ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ออนไลน์ เพื่อหาทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ และตีความเพื่อแยกประเด็นทางวัฒนธรรมที่สามารถเป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสำรวจความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวที่เลือกซื้อสินค้าแบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์ และตีความโดยอิงจาก

ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกประเด็นต่าง ๆ ตามเกณฑ์ทฤษฎีทางวัฒนธรรม และพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้ดำเนินการตามกรอบแนวคิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” เป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะเป็นคำถามปลายเปิด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” เพื่อศึกษาความต้องการสินค้าประเภทต่างๆ รวมถึงการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ สัญชาติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยมีลักษณะการเลือกตอบ (Check List) เป็นคำถามปลายปิด ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ซื้อ โดยมีลักษณะการเลือกตอบ (Check List) เป็นคำถามปลายปิด ส่วนที่ 3 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” ซึ่งเป็นการถามถึงความพึงพอใจในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” โดยมีลักษณะเป็นการประเมินค่าความคิดเห็น 5 ระดับ (Interval Rating Scale) ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” ซึ่งเป็นการถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด โดยมีลักษณะเป็นการประเมินค่าความคิดเห็น 5 ระดับ (Interval Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการศึกษา และสร้างเครื่องมือการศึกษา ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. นำข้อมูลที่ได้มานำมาสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างมาทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ และขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

4. นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ทำการศึกษาจากหนังสือ ตำราทางวิชาการ ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ออนไลน์ เพื่อหาทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ อีกทั้งนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนของกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มาตีความเพื่อแยกประเด็นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถเป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการขาย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาประมวลผล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติ โดยสถิติพรรณานำมาใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Interval Rating Scale) โดยกำหนดการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยของแบบวัดความพึงพอใจของผู้ที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” ดังนี้

ช่วงคะแนน	4.50-5.00	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด
ช่วงคะแนน	3.50-4.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
ช่วงคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
ช่วงคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
ช่วงคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

การประมวลผลวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกแบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.97

สรุปผลการวิจัย

โฮเลน (HOLEN) เป็นแบรนด์สินค้าที่ระลึกเชิงสร้างสรรค์โดยนักออกแบบไทยเพื่อการท่องเที่ยวไทย เปิดตัวครั้งแรกด้วยผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อว่า “Ramakien Design Collection” โดยมีความตั้งใจที่จะส่งต่อทุนทางวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักในระดับโลก ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบ Souvenir Design as Gifts หรือการออกแบบสินค้าที่ระลึกให้เป็นของขวัญเป็นกลยุทธ์สำคัญ ซึ่งผลิตภัณฑ์ของโฮเลน (HOLEN)

แบ่งสินค้าออกเป็น 12 ประเภท ได้แก่ กระเป๋าถือพวงกุญแจ ที่รองแก้ว ตุ๊กตา กระเป๋าใส่เหรียญ กระเป๋าพับ
อเนกประสงค์ ผ้าคาดอเนกประสงค์ หมอนรองคอ ป้ายกระเป๋าเดินทาง แก้วน้ำ ผ้าคาดตา และชุดแพ้ม

ผู้บริหารซึ่งเป็นทีมผู้ก่อตั้งแบรนด์โฮเลน (HOLEN) ได้เล็งเห็นถึงโอกาส และการเจริญเติบโตของธุรกิจ
ผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกและของขวัญ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกันกับ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งมีเป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้เงินลงทุน และเทคโนโลยีสมัยใหม่มากนัก หรือ
เป็นธุรกิจขนาดเล็กถึงขนาดกลาง โดยมีลักษณะเป็นธุรกิจโดยเจ้าของเป็นเจ้าของธุรกิจหรือผู้ประกอบการธุรกิจ
ของที่ระลึกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดการธุรกิจแบบครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ก่อตั้งธุรกิจแบรนด์โฮเลน
มองเห็นถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจและโอกาสในการขยายธุรกิจ และยังคงเห็นว่าหากธุรกิจมีโอกาส
เจริญเติบโตขยายขนาดธุรกิจให้ใหญ่ขึ้น จะมีการจ้างบุคลากรหรือพนักงานเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิต ซึ่ง
เป็นการจ้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทย เนื่องจากกระบวนการผลิตของที่ระลึกโดยแบรนด์โฮเลน จะมี
ลักษณะของกระบวนการผลิตที่ต้องอาศัยแรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ ตั้งแต่กระบวนการออกแบบ การผลิต การ
บรรจุภัณฑ์ ไปจนถึงการขาย

สำหรับผลิตภัณฑ์แบรนด์ โฮเลน ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความเห็นว่า เนื่องจากแบรนด์โฮเลน เป็นองค์กร
ธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจมายังไม่นานมากนัก จำเป็นต้องมีการสร้างจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบขององค์กรธุรกิจหรือของ
แบรนด์ของตนเองให้สามารถแข่งขันหรือเป็นที่จดจำและเป็นที่น่าสนใจของผู้บริโภคซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวได้ ซึ่ง
ผู้บริหารให้ความเห็นว่าไม่มีอะไรดีไปกว่าวัฒนธรรมประจำชาติของประเทศไทยซึ่งมีเอกลักษณ์ และมีความโดดเด่น
เป็นต้นทุนที่สามารถสร้างรายได้ หรือที่เรียกว่าแนวคิดวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นเป็นสินทรัพย์สร้างสรรค์
(Creative Assets) และต่อยอดเป็น "อุตสาหกรรมสร้างสรรค์" (Creative Industry)

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์แบรนด์
"โฮเลน (HOLEN)" พบว่า ได้มีการวางเป้าหมายในอนาคตที่จะมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ตามมาอีก ไม่จำกัดอยู่เพียง
การนำเสนอผ่านรามเกียร์ดี แต่จะนำเสนอให้หลากหลายเรื่องราวมากขึ้น เพราะประเทศไทยของเรามีจุดเด่นอีก
มากมาย ไม่ว่าจะเป็น ช้าง หรือรถตุ๊กตุ๊ก ซึ่งจะนำเสนอในแบบ HOLEN นอกจากนี้ยังมองถึงการขยายการจัด
จำหน่ายให้มากขึ้น เริ่มจากร้านหนังสือนายอินทร์ สาขาสุวรรณภูมิ เทอร์มินอล 21 และเอ็มบีเค และจะเดินทางไป
ออกงานแสดงสินค้าต่อไปเรื่อยๆ ให้ผลิตภัณฑ์แบรนด์ "โฮเลน (HOLEN)" ได้เป็นที่รู้จัก

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์แบรนด์ "โฮเลน (HOLEN)" พบว่า ผู้บริหารให้
ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการตลาดในแต่ละด้าน โดยมีการวางแผนธุรกิจว่าต้องมีการส่งเสริมส่วน
ประสมทางการตลาดในด้านใดบ้าง ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับ
ผลิตภัณฑ์แบรนด์โฮเลน ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าซึ่งเป็นนักท่องเที่ยว ต้องกำหนด
ราคาเท่าใด จัดจำหน่ายไปที่ใดบ้าง ต้องมีคนกลางหรือไม่อย่างไร และต้องทำการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบ
ใดบ้าง เพื่อให้สามารถสร้างแรงจูงใจและดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นลูกค้าเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์
แบรนด์โฮเลน (HOLEN) ให้มากที่สุด ซึ่งกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้บริหารให้ความสำคัญมากที่สุด คือ กลยุทธ์ด้าน
ผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าประเภทของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึกของไทยซึ่งค่อนข้างมีความ

หลากหลาย มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นประเทศไทย โดยในด้านวัตถุดิบ ผู้บริหารเมื่อมีการวางแผนในด้านวัตถุดิบแล้วจะทราบว่าจะธุรกิจจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบชนิดใดบ้าง และจำนวนเท่าใด สามารถสั่งซื้อหรือหาซื้อได้จากแหล่งใดบ้าง สามารถเปรียบเทียบแหล่งวัตถุดิบในแต่ละแหล่งว่ามีคุณภาพและราคาแตกต่างกันอย่างไร รวมไปถึงถึงการให้ความสำคัญกับวัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้บริหารสามารถบริหารจัดการด้านนี้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีประสบการณ์ในการดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจด้านนี้มาก่อน อีกทั้งยังมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารจัดการด้านวัตถุดิบเพื่อให้เพียงพอต่อการผลิตและทำให้การดำเนินการราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในด้านราคา มีการกำหนดราคาที่น่าสนใจ หลากหลาย และเหมาะสมกับคุณภาพ ทำให้ของที่ระลึกแบรนด์โฮเลนมีคุณค่าคุ้มค่าราคา ดึงดูดใจผู้บริโภคทุกเชื้อชาติและทุกกลุ่มรายได้ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นอกเหนือจากสถานที่จัดจำหน่ายซึ่งมีคอนแทกกับองค์กรแล้ว ผู้บริหารได้เตรียมพัฒนาและปรับปรุงให้มีหน้าร้านของตัวเองในสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และสามารถจัดทำสถานที่จัดจำหน่ายที่น่าสนใจ มีความสวยงาม และสามารถจัดเก็บสินค้าได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเรื่องของการบริหารจัดการร้านที่ดี มีการกำหนดตำแหน่งของที่ระลึกที่น่าสนใจและดึงดูดใจกลุ่มผู้บริโภค และด้านการส่งเสริมการตลาด เจ้าของธุรกิจให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์อย่างยิ่งทั้งเว็บไซต์ เฟสบุ๊ค อินสตาแกรมในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์แบรนด์โฮเลน ซึ่งเป็นรูปแบบของการส่งเสริมการตลาดรูปแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน ทั้งการให้ข้อมูลและการเข้าชมผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก รวมไปถึงการติดต่อสั่งซื้อของที่ระลึกผ่านอินเทอร์เน็ต ทางไลน์ ทางอีเมล และทางโทรศัพท์ เพื่อสร้างความประทับใจให้กับกลุ่มลูกค้าด้วยการอบรมและพัฒนาบุคลากรหรือพนักงานขายให้มีการบริการที่ดี เป็นต้น

สำหรับแนวทางในการปรับกลยุทธ์สินค้าของที่ระลึก โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรม และเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” กลุ่มนักออกแบบของทีมผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” รับงานทางด้านของการดีไซน์เซอร์วิส การพัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์การทำแบรนด์ดีจัน จนได้มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมในการออกแบบสินค้าที่ระลึก 77 จังหวัดของประเทศไทยภายใต้โครงการ “ฝากไทย” ทำให้มองเห็นถึงโอกาสในการนำวัฒนธรรมของประเทศไทยมาต่อยอดเป็นธุรกิจของตนเอง ด้วยข้อดีทางด้านของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และสินค้าประเภทของที่ระลึกก็เป็นตลาดที่น่าสนใจ

ทั้งนี้จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสัญชาติไทย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท ทั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” มาก่อน มีการรับรู้แหล่งข้อมูลมาจากตนเอง มีเหตุผลในการเลือกซื้อเพราะซื้อเป็นของฝากที่ระลึก มีความพึงพอใจของผู้ที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และให้ความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการท่องเที่ยวเชิงสรรค์ของผลิตภัณฑ์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ รูปแบบของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้แต่คงไว้ซึ่งประสบการณ์

และทักษะ และรูปแบบของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไป สู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ง่าย รองลงมา รูปแบบของผลิตภัณฑ์เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยที่นักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งเป็นวิถีประจำวัน หรือวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งสามารถแบ่งปัน และสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่ทั้งชุมชน และตัวนักท่องเที่ยวเอง และรูปแบบของผลิตภัณฑ์สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้กับประเทศไทย ซึ่งสามารถเพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การศึกษาทุนทางวัฒนธรรมประเภทของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กรณีศึกษา แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” มีความสำคัญกับรูปแบบของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้แต่คงไว้ซึ่งประสบการณ์และทักษะ และรูปแบบของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็นวัฒนธรรมประจำวัน โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ง่าย รองลงมา รูปแบบของผลิตภัณฑ์เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่นโดยที่นักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งเป็นวิถีประจำวัน หรือวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งสามารถแบ่งปันและสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้แก่ทั้งชุมชน และตัวนักท่องเที่ยวเอง และรูปแบบของผลิตภัณฑ์สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้กับประเทศไทย ซึ่งสามารถเพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว โดยแนวทางในการปรับกลยุทธ์สินค้าของที่ระลึก โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์แบรินด์ “โฮเลน (HOLEN)” พบว่า หลังจากที่ทางทีมผลิตได้มีการออกแบบที่ผ่านขั้นตอนของการลองผิดลองถูก ทั้งทางด้านของเทคนิค รวมถึงด้านความสวยงาม และอาศัยความร่วมมือกับซัพพายเออร์ค่อนข้างมาก เพราะความตั้งใจที่จะทำให้สินค้าที่วางจำหน่ายเป็นมากกว่าของขวัญ ซึ่งผู้ที่ได้นอกจากจะได้เรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมก็จะได้ส่งต่อวัฒนธรรมในรูปแบบของสินค้าที่ระลึก ยกตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์แก้วเซรามิกที่ออกแบบให้มีความโดดเด่นจากคาแรคเตอร์ของตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งจะมีลักษณะของส่วนแก้ว ส่วนโค้งให้เป็นลักษณะของใบหน้าจริง ไม่ใช่เพียงแค่เป็นรูปปั้นสกปรกมาแปะไว้บนแก้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของบรรจุภัณฑ์ที่การออกแบบจะถูกออกแบบเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการใช้งาน และความสวยงาม ให้เป็นจุดเด่น เอกลักษณ์ของแบรินด์ ที่การออกแบบหรือผลิตชิ้นงาน โดยใช้ลักษณะเด่นของตัวละครแต่ละตัวเป็นจุดเด่นในตัวสินค้าเช่นกัน ให้ออกมาเป็นของใช้ในชีวิตประจำวันได้ และยังมีแนวทางในการขยายช่องทางจำหน่าย โดยปัจจุบันมีช่องทางหลักในการจำหน่ายบนออนไลน์ทางเว็บไซต์ รวมถึงมีสินค้าวางจำหน่ายอยู่ที่นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ และการออกงานแสดงสินค้า และจะมีการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายไปสู่สนามบินสุวรรณภูมิ และการมีหน้าร้านเป็นของตนเองอย่างเป็นทางการ เพื่อขยายฐานลูกค้าให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นจากผู้ซื้อส่วนใหญ่จะเป็นคนไทย โดยเฉพาะผู้ที่มีเพื่อนชาวต่างชาติ รวมถึงบริษัทขนาดใหญ่ที่นิยมซื้อสินค้าเป็นของขวัญมีเยี่ยมมอบให้กับลูกค้าต่างประเทศ และกลุ่มเด็กที่ชื่นชอบในเรื่องราวของรามเกียรติ์ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่เรามุ่งเน้นก็คือการไม่หยุดคิด และสร้างสรรค์สินค้าที่ตีออกสู่ตลาดให้ผู้บริโภคได้ตื่นตาตื่นใจ ส่วน

ยอดขายจะเป็นผลพลอยได้ที่ตามกลับมา ขณะที่การขยายแบรนด์ออกไปต่างประเทศ น่าจะเป็นทิศทางในอนาคตหากมีความเป็นไปได้ เพราะเรายังไม่แน่ใจว่าด้วยเนื้อหาความเป็นไทยอย่างมาก ตลาดต่างประเทศจะรู้สึกถึงได้มากนักน้อยแค่ไหน โดย HOLEN มีวัตถุประสงค์ในการเป็นสินค้าที่ระลึกให้นักท่องเที่ยวได้ซื้อกลับไป หรือคนไทยซื้อและส่งต่อไปยังต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาร้านขายสินค้าที่ระลึกเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชุมชนในจังหวัดตรัง (Thaweewinsopha, 2560) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสินค้าที่ระลึก โดยภาพรวมความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสินค้าที่ระลึกอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา 3 ลำดับ แรกพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ ด้านภาพลักษณ์ของสินค้ามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ตามลำดับ จากการศึกษาข้อมูลทางการตลาด โดยศึกษากลยุทธ์ทางการตลาด ทำให้ได้กลยุทธ์ทางการตลาดที่สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาร้านขายของที่ระลึกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชุมชน โดยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้า คือ ราคามีความเหมาะสมสอดคล้องกับคุณภาพสินค้า และควรมีการกำหนดราคาสินค้าเป็นชุดสินค้า เช่น การจัดสินค้าให้เป็นเซตใหญ่มีจำนวน 3 ชิ้นเล็กบรรจุอยู่ด้านในสินค้า และความต้องการของผู้ซื้อที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตลาดสินค้าของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยว โดยความต้องการของผู้ซื้อเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้ผลิตต้องพัฒนาตลาดสินค้ามากขึ้น รวมถึงช่องทางการจัดจำหน่าย ควรเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น หลากหลายมากขึ้น และควรเข้าถึงง่าย อาทิ จับมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไปออกบูธจัดจำหน่ายตามงานท่องเที่ยวในประเทศต่าง ๆ ที่มีการจัดงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาในครั้งนี้อย่างสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตของที่ระลึก (Iamworameth, 2544) ที่กล่าวว่า การออกแบบของที่ระลึกเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิธีการ แนวทาง ความนึกคิด การจัดรวบรวม การลำดับ การเลือก และการริเริ่มโดยมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่จะสร้างอยู่ที่ประโยชน์ในการตกแต่งเป็นสิ่งสำคัญและให้มีรูปลักษณะของสิ่งที่จะสร้างเป็นสิ่งหรือสัญลักษณ์ที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย ใช้งานได้ มีความเหมาะสม กะทัดรัด มีความเป็นระเบียบและมีความสวยงามเป็นประการสำคัญ อย่างไรก็ตามความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการออกแบบของที่ระลึกมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยอาจเป็นเพราะอิทธิพลบางอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับงานออกแบบและวงการของที่ระลึกมากขึ้นก็ได้ เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาการ ความก้าวหน้าทางความ นึกคิด ความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุดของมนุษย์ การแข่งขันในส่วนตัวบุคคล การตลาด สภาวะทางเศรษฐกิจ สภาพของสังคมแบบใหม่ การค้นพบวัสดุใหม่ทางการผลิต สภาพความจำเป็นของการดำรงชีวิต ความประหยัด วัฒนธรรมและอื่น ๆ ตลอดจนไปจนกระทั่งเหตุผลทางการเมือง สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องความซับซ้อนของสังคมอันมีผลต่อความคิดรวบยอดของบุคคลผู้ออกแบบทั้งสิ้น ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ตรงกับแนวโน้มทางการตลาดของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” ที่กล่าวว่าตลาดของขวัญ ของฝาก และของที่ระลึก รวมทั้งของพรีเมียมของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” จำแนกตามประโยชน์ในการนำสินค้าไปใช้งาน และกลุ่มลูกค้าได้เป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่ การนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นสิ่งของที่เก็บสะสมไว้ หรือใช้เป็นที่ระลึกเพื่อเตือนความทรงจำเกี่ยวกับเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดของธุรกิจต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับระลึกถึง และจดจำ ราคาสินค้า/ยี่ห้อสินค้าของบริษัท ทั้งนี้กลุ่มลูกค้า คือ ลูกค้าธุรกิจ ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก/ของชำร่วย ห้างสรรพสินค้า และแหล่ง

ห้องเที่ยวต่างๆ กลุ่มลูกค้าบุคคล ต้องการของที่ระลึก/ของชำร่วยเพื่อมอบให้ในงานสำคัญ เช่น งานแต่งงาน ทำบุญบ้าน งานศพ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มผู้เก็บสะสมของที่ระลึกต่างๆ และเพื่อมอบให้ลูกค้าในช่วงโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น วันปีใหม่ การเปิดตัวสินค้า/ผลิตภัณฑ์ใหม่ สมนาคุณแก่ลูกค้าคนพิเศษ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณซึ่งพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด มีระดับความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน มีเพียงด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารควรมีการปรับปรุงกลยุทธ์ ในส่วนของช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น และจะทำให้สามารถเพิ่มความพึงพอใจ และยอดขายให้กับบริษัทมากยิ่งขึ้นได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้ที่มีความสนใจที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมศึกษา เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดรูปแบบของผลิตภัณฑ์ เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษาไปต่อยอดในการสร้างผลิตภัณฑ์ของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึกที่ใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นแนวคิดในการออกแบบ เพราะทุนทางวัฒนธรรมถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สะสมอยู่ในระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม วัตถุสิ่งของ รวมไปถึงแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทย ที่เข้าไปมีส่วนร่วมและช่วยกันสืบทอด และนำความรู้เผยแพร่ให้กับคนรุ่นหลังได้รู้ถึงการนำทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ ซึ่งรูปแบบของผลิตภัณฑ์แบรนด์ “โฮเลน (HOLEN)” ล้วนแต่นำระบบวิถีชีวิตความเชื่อทางด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นมาใช้ เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทยผ่านทางผลิตภัณฑ์ และยังมีการสอดแทรกความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยมายังผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งต่อความเป็นไทยให้กับคนทั่วไปได้รู้จัก

References

- Bangkokbiznews. (2559). **CREATIVE TOURISM**. [Online]. Available :
<http://www.bangkokbiznews.com>. [2561, February 10].
- Department of National Parks. (2559). **Statistics of tourists in national parks in Thailand, the budget year 2560**. Bangkok : Nation Park Office
- lamworameth, T. (2544). **English-Thai dictionary**. Bangkok : Rwamsarn.
- Richards, G. & Wilson, J. (2000). Developing creativity in tourist experiences : A solution to the serial reproduction of culture. **Tourism management**, 27(6), 1209-1223.
- Thaweesinsopha, F. (2560). Approach to Develop Souvenir Shop for the Development of Community Based Tourism in Trang Province. **Research Journal's Rajamangala University of Techanology Srivijaya**, 9(1), 119-126.

ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา
Attitude on Cyber bullying in online media of the students

จิราภา ประทาพันธ์*

Jirapa Pratapun

บุญวัฒน์ สว่างวงศ์**

Boonwat Sawangwong

วันจักร น้อยจันทร์***

Wanchak Noichan

Received : October 29, 2019

Revised : December 11, 2019

Accepted : January 17, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาปีการศึกษา 2561 จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ จากจำนวนประชากร 21,920 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทัศนคติ แบบทดสอบความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (t-test) ค่าการทดสอบค่าความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือการมองว่าการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์เป็นปัญหาที่ร้ายแรงในระดับปานกลาง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ มีคะแนนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบปัจจัย

*นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Student, Bachelor of Public Administration Suan Sunandha Rajabhat University

**อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Lecturer in Faculty of Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

***อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Corresponding)

Lecturer in Faculty of Humanities and Social Sciences Suan Sunandha Rajabhat University

ส่วนบุคคลกับทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และสถานภาพ การอยู่อาศัยและความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ไม่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ไม่แตกต่างกัน และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นปี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทัศนคติ / การกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ / สื่อออนไลน์

ABSTRACT

The purpose of studying the attitude on cyber bullying in online media of the students in University were to study the level of perception and attitude, and compare the attitude on cyber bullying in online media of the students in University. Quantitative research was used for collecting the data. The samples were 400 students at Suan Sunandha Rajabhat University in academic year 2018 chosen by using Taro Yamane formula. The questionnaire was used for compiling data. Percentage, mean, standard deviation (SD), t-test and F-test were used for data analysis. The findings revealed as follows. The level of the attitude on cyber bullying in online media of the students in University is moderate. The level of perception on cyber bullying in online media of the students in University is moderate. Those who had different sex, age, habitat status and perception of cyber bullying in online media hadn't have different involvement in attitude on cyber bullying in online media. Those who had different years, and average income had different involvement in attitude on cyber bullying in online media.

Keywords : Attitude / Cyber Bullying / Online Media

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตการรังแกกันของกลุ่มวัยรุ่นคือ การรังแกกันด้านกายภาพ หรือการทำร้ายกันตัวต่อตัว เช่น การชกต่อยระหว่างวัยรุ่นด้วยกัน หรือการพูดคำหยาบใส่กันจนมีปากเสียงและเกิดการชกต่อย ซึ่งการทำร้ายกันเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดว่าใครเป็นผู้กระทำ และใครตกเป็นเหยื่อ เป็นการเผชิญหน้าแบบตัวต่อตัว (face to face) แต่ปัจจุบันเมื่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตทำให้เกิดช่องทางของการใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด เพื่อปลดปล่อยความรุนแรงในรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า การรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) ซึ่งจัดเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล เกิดจากผู้ใช้สื่อใหม่มีพฤติกรรม รังแกผู้อื่นในลักษณะต่างๆ (Archapet, 2017) ระหว่างบุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่ง โดยรูปแบบการรังแกกันมีทั้งการใส่ร้ายป้ายสี การใช้ถ้อยคำหยาบคายต่อว่าผู้อื่นหรือการส่งข้อมูลลับเพื่อทำให้ผู้อื่นเสียหายผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือแม้แต่การส่งข้อความ ผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยการรังแกกันต้องมีความต่อเนื่อง และทำให้ฝ่ายที่ถูกกระทำรู้สึกเจ็บปวดหรือได้รับผลกระทบทางจิตใจ (Sriwattanapong & Paninpong, 2015)

การกลั่นแกล้ง บนพื้นที่ออนไลน์ (Cyber Bullying) เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ กลุ่มเสี่ยงที่ตกเป็นเหยื่อคือกลุ่มวัยรุ่น โดยสาเหตุของการเกิดมีทั้งเริ่มจากความขัดแย้งเล็กๆน้อยๆ การไม่ชอบหน้า หรือเรื่องซู่สวนอันเป็นชนวนของการกันแกล้งกันบนโลกออนไลน์เนื่องจากพื้นที่ออนไลน์ไม่ต้องแสดงตัวตนหรือเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้คนไม่น้อยที่ใช้พื้นที่สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือในการกระทำนั้น

ดังนั้น การศึกษาทัศนคติการกลั่นแกล้ง (Cyber Bullying) ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา ผู้วิจัยมองเห็นความจำเป็นและความสำคัญที่ต้องศึกษาเพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึง การกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาปรับปรุงและกำหนดแนวทางในการแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ออนไลน์ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์

จำแนกตาม อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพการอยู่อาศัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่กำลังศึกษาภาคปกติ ปีการศึกษา 2561 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาทั้งสิ้น 21,460 คน ข้อมูลจากฝ่ายทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ณ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2561 ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973, p.125) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Convenience Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 3 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการอยู่อาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจถึงการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์และความรู้เกี่ยวกับความผิดและบทลงโทษของการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ (Seneesrisakul, 2013) มีคำถามทั้งหมด 12 ข้อ

ตอบถูก ได้ 1 คะแนน

ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากการวัดความรู้ มีดังต่อไปนี้

ค่าคะแนน 8.01-12.00 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์มาก

ค่าคะแนน 4.01-8.00 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ปานกลาง

ค่าคะแนน 0.00-4.00 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์น้อย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ เป็นแบบสอบถามจัดลำดับคุณภาพตามแบบวัดของ Likert (1932, p.1-55) ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบวัดมาตราส่วน (Rating Scale) โดยกำหนดคะแนนทัศนคติออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

วิธีแบ่งช่วงเท่าของพิสัยคะแนนของข้อคำถามเป็นระดับ 5 ระดับ โดยได้ค่าเฉลี่ยเป็นดัชนีในการแบ่งระดับทัศนคติ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ใน ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ใน ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ใน ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ใน ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ใน ระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วิจัยตามผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพการอยู่อาศัย ความเข้าใจถึงการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์จำนวนข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจถึงการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์และความรู้เกี่ยวกับความผิดและบทลงโทษของการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในการวิเคราะห์

3.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ โดยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในการ

แปลความหมายของข้อมูลจะทำโดยอาศัยขอบเขตของคะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ตามความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มด้วยสถิติ t-test และความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ One-Way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามซึ่งได้รับการตอบกลับมาร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีทัศนคติที่มีต่อการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับเห็นด้วยกับการกลั่นแกล้งในพื้นที่สื่อออนไลน์ในระดับปานกลางคือการมองว่าการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์เป็นปัญหาที่ร้ายแรงในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ด้านความคิดมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการกระทำและด้านความรู้สึก ตามลำดับ โดยทุกด้านมีระดับการเห็นด้วยกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันทุกด้าน

2. การศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีคะแนนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามที่ว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้ง บนพื้นที่สื่อออนไลน์ ซึ่งไม่กล้าระบายทุกข์ในใจกับใคร มักมีอาการแบบใด ถูกมากที่สุด รองลงมาเป็นคำถามที่ว่าการกลั่นแกล้งกัน บนพื้นที่สื่อออนไลน์คือข้อใด ส่วนข้อที่ผิดมากที่สุด คือ คำถามที่ว่าผู้ที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความหวาดกลัวตกใจ โดยการขู่ข่มขู่ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตราใด รองลงมาเป็นการโพสต์ข้อมูลที่บิดเบือนหรือปลอมแปลงไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนและข้อมูลที่เป็นเท็จซึ่งคนอื่นสามารถเข้าไปดูข้อมูลนั้นได้ทำให้ผู้อื่นเสียหาย มีความผิดตาม พ.ร.บ. ใด

3. การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา

ตัวแปร	t/F	p-value	คู่ที่แตกต่าง
เพศ	0.767	0.444	-
อายุ	1.867	0.115	-
ระดับการศึกษา	2.939	0.020	(ชั้นปีที่1>ชั้นปีที่3), (ชั้นปีที่2>ชั้นปีที่3), (ชั้นปีที่3<ชั้นปีที่4ขึ้นไป)
สถานภาพการอยู่อาศัย	1.805	0.146	-
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	2.832	0.038	(3,001-5,000 บาท>5,001-7,000 บาท), (5,001-7,000 บาท<ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป)

จากตารางที่1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เพศชาย และเพศหญิงมีระดับทัศนคติต่อการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมี ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมี ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ อย่างน้อย 2 กลุ่ม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ แตกต่างกับชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการอยู่อาศัยแตกต่างกันมี ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมี ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ อย่างน้อย 2 กลุ่ม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-7,000 บาท มีทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ แตกต่างกับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001-5,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์แตกต่างกันมี ทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีทัศนคติที่เห็นด้วยกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์ในระดับปานกลาง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนต่างมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง ไม่เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทำให้ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง ในพื้นที่สื่อออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Klapper. (1960, pp.19-25) ที่ว่าปัจเจกบุคคลแต่ละคนมีขั้นตอนและมีกระบวนการในการเลือกให้ความสนใจ ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน คือ บุคคลจะเลือกสนใจเฉพาะข้อมูลข่าวสาร ที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตน

การศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีคะแนนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ความรู้และความเข้าใจถึงการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่สื่อออนไลน์และความรู้เกี่ยวกับความผิดและบทลงโทษของการกลั่นแกล้งกันในพื้นที่ออนไลน์ เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถแสดงถึงความรู้ความเข้าใจได้อย่างเต็มที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom, et al. (1956, p.271) กล่าวว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความ สามารถ ในการที่คนขยายความรู้ ความจำ ให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล แยกเป็น 3 ขั้นที่สำคัญ คือ การแปลความหมายของคำ ข้อความ สัญลักษณ์ในแง่มุมมองใหม่ตามเนื้อเรื่องและหลักวิชาการนั้นๆ การตีความโดยเอาความหมายจากการแปลทั้งหมดมารวมกันแล้วสรุปหรือขยายความนั้นตามแนวใหม่และทัศนคติใหม่ มุมมองใหม่ เพื่อให้กว้างไกลออกไปจากข้อเท็จจริง โดยจะต้องให้ข้อมูลหรือ แนวโน้มอย่างเพียงพอ

การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ของนักศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นปีและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันมีทัศนคติการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์แตกต่างกัน เนื่องจากระดับชั้นปีนั้นสื่อถึงประสบการณ์ วุฒิภาวะที่ต่างกันย่อมทำให้มีทัศนคติแตกต่างกันไปด้วย ในรายได้เฉลี่ยต่อเดือนนั้นสื่อถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมทำให้มีทัศนคติการสื่อสารและการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของยาซีเราะห์ เจะหลง และคณะ (Jelong, et al., 2013) เรื่องความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นปี คณะที่ศึกษา สถานที่พักต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาแตกต่างกัน และงานวิจัยของนันท์นช สงศิริ (Songsiri, 2010) เรื่องลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บริบทของครอบครัว และพฤติกรรมการรังแกกันผ่านโลกโซเชียลของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า พฤติกรรมการรังแกกันผ่านโลกโซเชียลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามตัวแปรเศรษฐกิจ ของครอบครัว และงานวิจัยของอเมริกา เหมมินทร์ และปรีชา วิจิตรธรรมรส (Hemmin & Wichitthamaros, 2014) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยแนวทางแก้ไขควรจะเน้นที่การสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจ เน้นวิธีการที่สอดคล้องกับวัยรุ่น วัยทำงาน จัดทำคู่มือแผ่นพับ ใบปลิว และพัฒนาการเผยแพร่ความรู้ทางเว็บไซต์ ให้วัยรุ่น นักศึกษาเข้าถึงได้ง่ายขึ้น (Noichun & Noichan, 2017)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ดังนั้นจึงเสนอให้ทางมหาวิทยาลัยส่งเสริมในด้านการให้ความรู้ถึงโทษและข้อกฎหมายของการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์

2. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง Cyber Bullying ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดอบรมให้ความรู้ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์

3. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์ ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงเสนอให้ทางมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รมณรงค์สร้างจิตสำนึก ให้ นักศึกษามองเห็นปัญหาเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกัน ในพื้นที่สื่อออนไลน์ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงภัยจากพื้นที่สื่อออนไลน์อื่นๆ นอกเหนือจากการกลั่นแกล้งกัน
2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการเปรียบเทียบหลากหลายมากยิ่งขึ้น
3. ควรขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลโดยรวมและมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

References

- Archapet, N. (2017). Cybeybullying: Aggressive misbehavior and innovation for sollutiom. *The Journal of Social Communication Innovation*, 5(1), 100-106.
- Bloom, et al. (1956). *Handbook on formative and summative of student learning*. New York : McGraw Hill.
- Hemmin, A. & Wichitthammaeos, P. (2014). Social media consumption behaviors and opinion towards results of experiencing social media in Bangkok metropolitan. *Journal of Humanities and social Sciences, Rangsit University*, 9-10(16-17), 120-140.
- Jelong, Y., et al. (2013). *The students' satisfaction towards the internet service at Yala Rajabhat University*. Yala : Community Development. Faculty of Humnities and Social Sciences, Yala Rajabhat University.
- Klapper, J.T. (1960). *The effects of communication*. New York : Free Press.
- Likert, R. (1932). A Technique for the Measurement of Attutudes. *Archives of Psychology*, 140, 1-55.

- Noichun, N. & Noichan, W. (2017). Potentiality for Tourist Attraction Development of Thaisongdum Community, Ban Phaosingh, Chumsaeng District, Nakhon Sawan Province. **Suan Sunandha Academic & Research Review**, 11(1), 1-12.
- Seneesrisakul, P. (2013). **Attitudes towards smoking among secondary school students at Nongree community school**. Nongree sub-district, Chonduri. Master of Public Administration, Burapha University.
- Songsiri, N. (2010). **Individual relationship characteristics family influence and cyberbullying behavior among secondary and vocational students in Bangkok**. Mahidol University : n.p.
- Sriwattanapong, W. & Taninpong, P. (2015). Electronic and internet media effect to cyberbullying behavior of students in sehods, Muang district, Chiang Mai province. **Journal of Communication and Mangement NIDA**, 1(2), 128-144.
- Yamane, T. (1973). **Statistics : An introductory analysis**. (3 th ed.). New York : Harper and Row Publication.

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของ
สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
The Relationship Between Academic Administration of Administrators and the
Effectiveness of Private Schools under Saraburi Primary Educational

Service Area Office 2

ณัฐยาภรณ์ รอดณรงค์*

Nuttayaporn Rodnarong

ภัทร์ธมณณ์ เรืองวิทยาวุฒิ**

Phatamon Ruangvitayavut

Received : October 3, 2019

Revised : December 4, 2019

Accepted : March 9, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน รองลงมา คือ

*นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Education students Technology Siam University

**อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Lecturer at the Faculty of Education Technology Siam University

ความพึงพอใจในงาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และคุณภาพโดยทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การขาดงาน และ3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ / ประสิทธิภาพของสถานศึกษา / ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) Education in academic administration of private school administrators. Under the Office of Saraburi Primary Educational Service Area 2) Study the effectiveness of private educational institutions Under the Office of Saraburi Educational Service Area, Zone 2 and 3) Study the relationship between academic administration and effectiveness of private schools Under the Office of Saraburi Primary Educational Service Area 2, the sample consisted of private school teachers. Under the Office of Saraburi Educational Service Area Office 2, amount 278 people. The instrument used as a 5 level. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation alpha coefficient and the Pearson product moment correlation coefficient. The results of the study were as follows: 1) The academic administration of private school administrators Under the Office of Primary Education Service Area, Saraburi Region 2. The overall image and the aspect are at a high level in all aspects, by means of Sort out with the highest mean go for lowest average is curriculum development side secondary come down is evaluation side and instruction media side as for lowest average is learning process development side. 2) The effectiveness of private school administrators Under the Office of Primary Education Service Area, Saraburi Region 2, the overall image and the aspect are at a high level in all aspects, by means of sort out with the highest mean go for lowest average is student achievement learning side, secondary come down is job satisfaction side, dropout rate of student and general quality as for lowest average is the absence and 3) The relationship between academic administration of administrators and the effectiveness of private schools Under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2, in overall image had a high level of positive relationship with statistical significance at the level of .01

Keywords : Academic Administration / Administrators /
The Effectiveness of Private Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนในยุคปฏิรูปการศึกษาได้สร้างแรงกดดันให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่ยังเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้บริหารและครูจะต้องช่วยกันสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งการเป็นผู้บริหารใดๆ ก็ไม่ได้แต่ไม่ใช่เรื่องง่ายที่ผู้บริหารจะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพราะจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ครูได้จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (Ministry of Education, 2019) นอกจากนั้นยังจะต้องมีความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องเพื่อระดมความสามารถ และทรัพยากรมาใช้เพื่อการบริหารการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องให้สอดคล้องกับกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา Piempilun. (2009) การจัดการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรง เพราะที่ผ่านมาผู้บริหารไม่ได้ลงไปควบคุมดูแลงานการบริหารอย่างจริงจัง จึงทำให้บางครั้งการบริหารงานวิชาการไม่เกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยใช้มาตรการเชิงรุกในการบริหารงาน Ministry of Education. (2008) ผู้บริหารจะต้องผลักดันให้ครูผู้สอนมีการปรับปรุงคุณภาพการทำงานที่รวมถึงการพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็น ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารงานในสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับหรือผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษา พิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา Chaiwanitsiri. (2017)

สถานศึกษาเอกชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ดังนั้นจึงต้องมีการปรับปรุงกันที่คุณภาพของการบริหารงานงานวิชาการกัน และตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้นจะต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การเหล่านั้น Thanomkit. (2007) ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนหลายแห่งที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ยังไม่ค่อยมีการพัฒนาในด้านการหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลกันอย่างจริงจัง การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ Wonganutarot. (2010) สถานศึกษาเอกชนหลายแห่งที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเห็นได้จากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ผ่านมาที่ยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นโรงเรียนจะดีหรือไม่ดี

ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่จะสร้างคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนจบออกไปอย่างมีคุณภาพ

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มีผู้ใดทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา และทำวิจัยในเรื่องนี้เพื่อที่จะได้นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิผล และหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ สามารถนำผลจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จาก 25 โรงเรียน มีจำนวน 1,008 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 278 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิกเคอร์ท (Likert Scale) quoted in Yodchak. (2012) ได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เพราะมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับกรอบของผู้วิจัย จึงนำมาปรับปรุงเป็นของผู้วิจัย ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน 2) ความพึงพอใจในงาน 3) การขาดงาน 4) อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และ 5) คุณภาพโดยทั่วไป แบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิกเคอร์ท (Likert Scale) quoted in Wongnakpetch. (2010) ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับไม่ดี

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยยึดหลักการจากกรอบแนวคิดในการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดมาสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม และสำนวนภาษาของข้อความ เพื่อออกแบบลักษณะรูปแบบของข้อความให้เหมาะสม แล้วสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขคำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหาหรือระดับการปฏิบัติ ผู้วิจัยได้นำผลการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดของผู้เชี่ยวชาญมาประเมินดัชนีความสอดคล้องที่มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ต่อไปนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงหรือค่า (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยจะใช้ค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.67-1 ขึ้นไป แล้วนำมาเป็นข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ เมื่อได้ค่าความเที่ยงตรงแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และผ่านความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับ กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูผู้สอน โรงเรียนปากข้าวสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Tryout) มาหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารเท่ากับ 0.83 ของประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน เท่ากับ 0.96

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การติดตามการประเมินผลการใช้หลักสูตร รองลงมาคือ การวิเคราะห์และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและการนิเทศการใช้หลักสูตรส่วนลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมตามลำดับ

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการ เรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการปฏิบัติจริง และการจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม ส่วนลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือ ตามลำดับ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาจัดทำสื่อการเรียนการสอน ส่วนลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน ตามลำดับ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมาคือ การจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างครบถ้วนถูกต้อง ส่วนลำดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน รองลงมา คือ ความพึงพอใจในงาน อัตราการออกกลางคันของนักเรียน และคุณภาพโดยทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การขาดงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนในสถานศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย รองลงมา คือ นักเรียนสถานศึกษาได้รับรางวัลด้านวิชาการทั้งจากภาครัฐ และเอกชน สถานศึกษาได้รับรางวัลด้านวิชาการทั้งจากภาครัฐและเอกชน และผลการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนที่จบชั้นสูงสุดของสถานศึกษาสามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นได้ ตามลำดับ

2.2 ความพึงพอใจในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรของสถานศึกษารู้สึกพอใจต่องานและภาระงานที่รับผิดชอบ รองลงมา คือ ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อผลตอบแทนของค่าจ้างและสวัสดิการต่างๆ ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความพึงพอใจในระบบบริหารของสถานศึกษา และครูและบุคลากรของสถานศึกษารู้สึกพอใจต่อสถานที่ทำงานต่อเพื่อนร่วมงานเจ้านายผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและบุคลากรของสถานศึกษารู้สึกพึงพอใจต่อโอกาสในการเรียนรู้การพัฒนาวิชาชีพและการใช้ทักษะที่หลากหลายในการปฏิบัติงานและความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานแล้วยังมีโอกาสนในการเลื่อนขั้น ตามลำดับ

2.3 การขาดงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการทำงานและบรรยากาศในการทำงาน รองลงมา คือครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความสุขกับการทำงาน ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงาน และครูและบุคลากรของสถานศึกษามีภาระงานที่เหมาะสมกับปริมาณงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครู และบุคลากรของสถานศึกษามีความรับผิดชอบและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

2.4 อัตราการออกกลางคันของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญและรู้จัก ยกย่องผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างจริงจัง รองลงมา คือผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อเผชิญหน้ากับปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้ร่วมงานและมอบหมายงานให้ปฏิบัติตรงตามความสามารถ และผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์ด้วยการให้ความเป็นกันเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมกิจกรรมขององค์กร ตามลำดับ

2.5 คุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา รองลงมา คือครูและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารครูและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ และครูและบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกันปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารครูและบุคลากรสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมในแต่ละด้านมีค่าระหว่าง 0.59 ถึง 1.00 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของทุกด้าน พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ถึงระดับสูงมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 โดยภาพรวม ด้านความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากมี 1 ด้าน คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ระดับสูง มี 2 ด้าน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล และระดับปานกลาง มี 1 ด้าน ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2 โดยภาพรวม ด้านความพึงพอใจในงาน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 3 ด้าน คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ระดับปานกลาง มี 1 ด้าน คือด้านสื่อการเรียนการสอน

3.3 โดยภาพรวม ด้านการขาดงาน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนการสอน ระดับปานกลาง มี 1 ด้าน คือด้านการวัดผลและประเมินผล

3.4 โดยภาพรวม ด้านคุณภาพโดยทั่วไป มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมี 3 ด้าน คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ระดับปานกลาง มี 1 ด้าน คือด้านสื่อการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความตระหนักถึงการพัฒนาคู และบุคลากรให้มีคุณภาพ โดยมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการให้ครูและบุคลากรเข้าอบรมเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษา จึงทำให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอน มีการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน และมีการ

ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย Wicharn. (2007) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารพึงส่งเสริม มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง มีการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมให้องค์กรสร้างเกณฑ์มาตรฐาน และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม เช่นเดียวกับ Nanthawong. (2010) สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาบุคคล ให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเอกชนมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องวางแผนการกำหนดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด Tantipolchewa. (2008) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลที่ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร โดยเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญการใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีเจตคติ และเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ความ เข้าใจได้รวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องให้การสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด Lianbanjong. (2011) ได้สรุปถึง การจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ว่าผู้บริหารควรจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับครูผู้สอน จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนมีการวัดและประเมินผลเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะในการจัดการเรียนการสอนในผู้สอนไม่สามารถทราบได้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดบ้างมากนักน้อยเพียงใด ดังนั้นผู้สอนจึงต้องวิเคราะห์หาเหตุผล เพื่อปรับปรุงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิด Rit Charoon. (2002) กล่าวว่า การรายงานผลการประเมินผลการเรียน เป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลหลักฐานการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่ทำให้ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ประกอบกับมีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการทำงานสูงมาก ทำงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่ขาดงาน มีระบบที่งานที่ดี นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนรู้จากครู ตรงกับผลการวิจัยของ Hongpracha. (2002) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม และกระบวนการของทีมนำส่งผลต่อประสิทธิภาพ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

2.1 ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ติดหลักรู้ตามหลักสูตร ตามหลักการวัดและประเมินผล ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก หรือจิตพิสัย โดยทั่วไปการวัดความสำเร็จทางการเรียน เครื่องมือที่ใช้วัดส่วนใหญ่จะเป็น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่าผู้เรียนเมื่อผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ในระดับใด และการนำผลจากการทดสอบไปใช้ปรับปรุง และสรุปผลการเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Kachen. (2013) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน ประสบการณ์จากการเรียนการสอนตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

2.2 ความพึงพอใจในงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่บุคลากรในสถานศึกษาเอกชน ยอมรับนโยบาย มาตรการ และข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษามีความพึงพอใจในระบบการบริหารงานของสถานศึกษา มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีความภาคภูมิใจกับผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Yamang. (2007) สรุปว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ทัศนคติ หรือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของผู้ปฏิบัติงานและผลของความไม่พึงพอใจ จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกโดยแสดงออกมาเป็นความสนใจ กระตือรือร้นเต็มใจ สนุก ร่าเริง กับงานที่ทำและมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เช่นเดียวกับ

2.3 การขาดงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดงานของบุคลากรภาวะผู้นำของผู้บริหารบรรยากาศขององค์การ ทัศนคติของบุคคลต่องาน เจตคติต่องานจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ความเครียด ปริมาณงาน/ภาระงาน บรรยากาศ การขาดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Wasawong. (2008) กล่าวว่าความหมายของการลา การขาดงาน หมายถึง วันที่ลูกจ้างไม่สามารถมาทำงานปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากเจ็บป่วย มีภารกิจหรือหน้าที่พิเศษซึ่งต้องกระทำในระยะเวลาที่ไม่ตรงกับวันหยุด จึงต้องขอลา ตามที่นายจ้างกำหนดไว้ นั่นคือต้องแจ้งให้ทราบสาเหตุของการลาหยุด อาจจะเป็นการแจ้งด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร หรือตามแต่ตกลงกันเอาไว้ แต่การหยุดโดยไม่แจ้งให้ทราบ จะถือว่าเป็นการขาดงาน

2.4 อัตราการออกกลางคันของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอัตราการออกกลางคันของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนออกจากระบบโรงเรียน โดยใช้เวลาเรียนไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละช่วงชั้น โดยมีสาเหตุมาจาก ความยากจน การอพยพตามผู้ปกครอง ปัญหาครอบครัว เจ็บป่วย อุบัติเหตุ ต้องคดีถูกจับ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงนักเรียนย้ายสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Office of the National Education Commission. (2013) ให้ความหมายของอัตราการออกกลางคันของนักเรียนว่า หมายถึง นักเรียนที่ออกจากระบบโรงเรียนระหว่างปีโดยไม่สามารถกลับเข้ามาเรียนได้ โดยสาเหตุหลักๆ ที่เลิกเรียน อาทิ ต้องอพยพตามผู้ปกครอง หาเลี้ยงครอบครัว ฐานะยากจน ฯลฯ และแม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามให้ความช่วยเหลือปัจจัยต่างๆ

2.5 คุณภาพโดยทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตอบสนองต่อชุมชน และการจัดสรรทรัพยากรอย่างพอเพียงสถานศึกษาสามารถปรับนโยบาย วิธีการดำเนินงาน ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี การตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน สถานศึกษามีความตื่นตัวและพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Chanthawanit. (2008) ได้ให้ความหมายของคุณภาพทั่วไป หมายถึง บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้มีความพร้อมในด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมทุกด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งอื่นได้ ประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงในทางบวก แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ฉะนั้นหากต้องการให้สถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งหมายถึงการที่ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถ มีการพัฒนาตนเองและครูให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuanchom. (2014) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริหารงานวิชาการด้านพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรจัดหาหนังสือแบบเรียนที่ทันสมัยและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน
2. การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดส่งครูและบุคลากรไปอบรมเพื่อพัฒนาการสอนแล้วสอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียนการสอน
3. การบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารควรเพิ่มเติมสื่อที่สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน
4. การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน
5. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารและครูควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรเพื่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนและสถานศึกษายังมีประสิทธิภาพด้วย
6. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านความพึงพอใจในงาน ผู้บริหารควรวางแผนมอบหมายงานให้กับครูตามความเหมาะสมและเป็นกลาง
7. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านการขาดงาน ผู้บริหารควรลดปริมาณงานที่อาจทำให้ครูและบุคลากรรู้สึกอึดอัดไม่สบายใจและเพิ่มแรงจูงใจให้
8. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ผู้บริหารและครูควรเข้าถึงชุมชนเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
9. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านคุณภาพโดยทั่วไป ผู้บริหารและครูควรปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชน ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด
2. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

Refetences

- Chaiwanitsiri, K. (2017). **Factors relating to administrators relating to the effectiveness of private schools.** Doctor of Thesis. Educational administration Education administration Srinakharinwirot University.
- Chanthawanit, A. (2008). **Laws and regulations that hinder the development of private education potential.** Bangkok : The Secretariat of the Council of Education Ministry of Education.
- Chuanchom, S. (2014). **The Relationship Between Academic Administration and School Effectiveness under the Provincial Administration Organization in Nakhon Ratchasima.** Academic Journal. Association of Private Higher Education Institutions of Thailand : Wongchawalitkun University.
- Hongpracha, P. (2002). **The composition of teamwork affecting the effectiveness of secondary schools Under the Department of General Education, Region 1.** Academic journal : Silpakorn University.
- Kachen, P. (2013). **Measurement of academic achievement.** Academic article : Bookpoint.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement, 30(3), 608.**
- Lianbanjong, W. (2011). **The role of administrators in educational management that emphasizes on learners.** Academic article : Bookpoint.
- Ministry of Education. (2019) **National Education Act (No.4).** Bangkok : Teachers' Council.
- _____. (2008) **Basic Education Core Course.** Bangkok : Cooperative Printing House Agriculture of Thailand.
- Nanthawong, P. (2010). **Curriculum and basic education management.** Songkhla : Songkhla Rajabhat Institute.
- Office of the National Education Commission. (2013). **The quality of teachers to learning quality.** Translated by Surasak Rabmala. Bangkok : Office of the National Education Commission
- Pienpilun, C. (2009). **Professional management.** Bangkok: Bookpoint.
- Rit Charoon, P. (2002). **Principles of educational measurement and evaluation.** Bangkok : Chulalongkorn
- Tantipolchewa, K. (2008). **Guidelines for learning process management.** Bangkok : Brain-Best Books.

- Thanomkit, C. (2007). **The Relationship Between Academic Administration of Administrators and School Effectiveness.** Under the Educational Service Area Office, Chon Buri Education thesis Burapha University.
- Wasawong, S. (2008). **Description of labor law regarding labor protection law.** Bangkok : Legal Affairs. Academic journal : Silpakorn University.
- Wonganutarot, P. (2010). **Academic administration.** Bangkok : Bangkok Supplementary Media Center. University Book Center.
- Wongnakpetch, S. (2010). **Academic administration and effectiveness of basic education institutions Under the Office of Suphan Buri Educational Service Area, Area 2.** Academic journal : Silpakorn University.
- Wicharn, W. (2007). **Academic Administration in Private Schools that Provide Basic Education under Kalasin Educational Service Area Office 2.** Thesis, Maha Sarakham Rajabhat University Maha Sarakham.
- Yamang, P. (2007). **Job Satisfaction of Employees. Independent study.** Master of Business Administration General management branch Phranakhon Rajabhat University Photocopying.
- Yodchak, W. (2012). **Academic Administration of Private Schools.** Thesis M.Ed. Srinakharinwirot University.

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา

อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

The Relationship Between Knowledge and Understanding on drug and
Implementation According to Strategies for preventing and solving drug
problems in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province

เมธิรัตน์ สุรสีหนาท*

Metirat Surasihanat

ภัทร์มณฑน์ เรืองวิทยาวุฒิ**

Phatamon Ruangvitayavut

Received : September 20, 2019

Revised : December 4, 2019

Accepted : March 3, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ วิธีการป้องกันยาเสพติด สาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด และโทษและพิษภัยของยาเสพติด ตามลำดับ 2) การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเหมาะสม

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Education students Faculty of Management Studies Technology Siam University

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Lecturer in Education Administration Technology Siam University

เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการรักษา และด้านการค้นหา ซึ่งเท่ากันกับด้านการบริหารจัดการ และด้านการป้องกัน และด้านการเฝ้าระวัง ตามลำดับ 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาอำเภอสามชুক จังหวัดสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวก จึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างมากเพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เป็นไปตามเป้าหมาย และประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด / การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา / จังหวัดสุพรรณบุรี

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study the knowledge and understanding on drug in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province 2) to study the implementation of strategies preventing and solving on drug problems in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province 3) to study the relationship between knowledge and understanding on drug and strategies to implementation of preventing and solving drug problems in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province. This research is a quantitative research. Sample groups include administrators and teachers in primary schools of strategies Sam Shuk district, Suphanburi province, number of 150 people. The questionnaires were 5 rating scales. The statistics used an analysis of the such as frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The finding were as follows: 1) Knowledge and understanding on drugs in overall was a high level. When considering each aspect was found at the high level every level. The order from high to low, as follows: How to prevent drugs, Cause of addiction and Penalty and harm of drugs, respectively. 2) The implementation of strategies preventing and solving on drug problems in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province in overall was a high level. When considering each aspect was found at the high level every level. The order from high to low, as follows: The search side treatment is the same as the management which is equal to the protection and surveillance, respectively. 3) Knowledge and understanding on drug and the implementation of strategies for preventing and solving on drug problems in primary schools of Sam Shuk district, Suphanburi province there is a positive relationship. Therefore need to create a lot of knowledge and understanding about drugs in order to implement the strategy as targeted and succeed.

Keywords : Knowledge and Understanding on Drug / Strategies for Preventing and Solving Drug problems in Primary Schools / Suphanburi province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เข้าไปในสถานศึกษาต่างๆ เป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่ทำให้รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดมาโดยตลอดและปัจจุบันรัฐบาลได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทางการศึกษา จึงได้กำหนดเป็นเป้าหมายสำคัญ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายพิเศษเร่งด่วนเพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ตระหนักถึงสถานการณ์สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดโดยกระตุ้นปลูกจิตสำนึกในการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และให้มีการปฏิรูปหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการคิดอย่างมีและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียน ตลอดจนมีการปรับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาดเป็นระเบียบ ปราศจากมูมอับ และประสานชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างจริงจัง (Center for Drug Prevention and Suppression Ministry of Education, 2012)

สถานศึกษาศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักที่จะต้องดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโดยจะต้องหามาตรการเฝ้าระวัง และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปจากสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประสบความสำเร็จ และเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาต่อไป

(Samingprai, 2015) การศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนวัยเรียนติดยาเสพติดจะพบว่าสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งสถานศึกษาในเขตอำเภอสามชุกเป็นพื้นที่ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่รุนแรง และมีการค้ายาเสพติด จึงส่งผลกระทบต่อเด็กบางส่วนติดยาเสพติด และยังมีนักเรียนบางส่วนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง จึงทำให้มีปัญหาด้านยาเสพติดระดับในเขตพื้นที่นี้ ประกอบกับการที่นักเรียนขาดทักษะชีวิตในการป้องกันตัวเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และเพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาล และตามคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 8/2560 ลงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2560 เรื่องแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาปีการศึกษา 2560 เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อชี้แจงนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งเร่งดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยให้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตราการ เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา และกำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าไปยุ่งกับยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้เด็กและเยาวชนวัยเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีกำลังมีความเสี่ยงในเรื่องของการแพร่ระบาดของยาเสพติด จึงต้องเร่งดำเนินการตามแผนดังกล่าว

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ครูและผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มากยิ่งขึ้น ด้วยการหาวิธี การป้องกันการแพร่ระบาดของ ยาเสพติด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูและบุคลากรเพื่อสร้างความตระหนัก ให้แก่นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติดทั้งในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนหรือการทำกิจกรรมต่างๆ และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครองและชุมชน อันนำไปสู่การได้รับความ ร่วมมือทั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ และต้องนำไปปฏิบัติกัน อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และยั่งยืน และเพื่อนำผลจากการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และประเทศชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาประถมศึกษา เขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2561 จากสถานศึกษาทั้งหมด 26 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 246 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาประถมศึกษา เขตอำเภอสามชุก จังหวัด สุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) (Best & Khan, 1993) ได้แก่ 1) สาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด 2) โทษหรือพิษภัยของยาเสพติด และ 3) วิธีการป้องกันยาเสพติด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา ในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) (Best & Khan, 1993) ประกอบด้วยมาตรการ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการค้นหา 3) ด้านการรักษา 4) ด้านการเฝ้าระวัง และ 5) ด้านการบริหารจัดการ
การหาคุณภาพ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 5 มาตรการ คือ 1) มาตรการป้องกัน 2) มาตรการค้นหา 3) มาตรการรักษา 4) มาตรการเฝ้าระวัง และ 5) มาตรการบริหารจัดการ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด และมาตรการการดำเนินงานและปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและวัตถุประสงค์เป็นหลัก

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ของข้อคำถามและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง แก้ไขในข้อบกพร่อง

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item objectives congruence: IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ในช่วง 0.67-1.00

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า อิสระแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับครูในโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.83 และแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ 0.76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่างๆ โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบและแบบสอบถาม และกำหนดเวลาการเก็บแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากสถานศึกษาในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ในการตอบ

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

4. นำแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best, 1981, pp.195) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 4.51-5.00 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 3.51-4.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 2.51-3.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 1.51-2.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 1.00-1.50 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประถมศึกษา ในเขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean หรือ \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best, 1981, pp.195) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (Wongrattana, 2007, pp.314)

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01-0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

7. ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยทดสอบมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ที่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการป้องกันยาเสพติด รองลงมา คือ สาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โทษและพิษภัยของยาเสพติด

1.1 ด้านสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การหลงเชื่อคำชักชวนของเพื่อนเป็นสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด รองลงมา คือ ความคึกคะนองของวัยรุ่นเป็นสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด และการอยากทดลองเป็นสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย

1.2 ด้านโทษและพิษภัยของยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอยากทดลองเป็นสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด รองลงมา คือ ความคึกคะนองของวัยรุ่นเป็นสาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด และ การเสพยาเสพติดเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่ปัญหาสังคมส่วนรวมได้ เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอุบัติเหตุ และปัญหาโรคเอดส์ เป็นต้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเสพยาเสพติดและตกเป็นทาสของยาเสพติด บ่อนทำลายเศรษฐกิจและความมั่นคงความสงบสุขของประเทศชาติ

1.3 ด้านวิธีการป้องกันยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถให้ความร่วมมือกับทางราชการ ในการเป็นหูเป็นตาช่วยสอดส่องเฝ้าระวังปัญหาเสพติด และแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ รองลงมา คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรักใคร่กลมเกลียวและมีความเข้าใจกัน เป็นการป้องกันจากครอบครัว และ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เลือกคบเพื่อนที่ดี ไม่มั่วสุมในอบายมุขและสิ่งเสพติด เป็นกันป้องกันตัวเองจากยาเสพติด ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สามารถใช้มาตรการการตักเตือน กดดันทางสังคม หรือแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน เมื่อพบว่าเพื่อนบ้านติดยาเสพติด

2. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา
อำเภอสามชุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการ
รักษา รongลงมา คือ ด้านการค้นหา และด้านการบริหารจัดการ และด้านการป้องกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือ ด้านการเฝ้าระวัง

2.1 ด้านการป้องกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
มีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมทางศาสนา กีฬาหรือดนตรี รongลงมา มีการรณรงค์
เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรม การประกวดวิทยุ นิทรรศการ
หรือหนังสือพิมพ์ และมีการจัดตั้งอบรม To be number one และดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการดำเนินการกำจัดพื้นที่เสี่ยงหรือมุมอับเพื่อป้องกันมิให้นักเรียนใช้เป็นที่พัก

2.2 ด้านการค้นหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
มีการคัดกรองจำแนกนักเรียนทุกภาคเรียน รongลงมา คือ มีการจัดให้มีการประเมินสถานการณ์ ด้านการแพร่
ระบาดของยาเสพติดทั้งนอกและในสถานศึกษาทุกเดือน และมีการรายงานผลการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด
ให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบทุกครั้ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการดำเนินการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่ม
ปลอดภัย กลุ่มเสพติด กลุ่มค้ายาเสพติดชัดเจน

2.3 ด้านการรักษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมี
การนำผู้ติดยาหรือใช้สารเสพติดเข้ารับบำบัดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข โรงพยาบาลตำรวจหรือ
เจ้าหน้าที่ปกครอง รongลงมา คือ มีการส่งต่อผู้เสพเข้าสู่ขั้นตอนการบำบัดและรักษา เช่น โรงพยาบาลหรือศูนย์
ครอบครัวอบอุ่น เป็นต้น และมีการจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับผู้ติดยาเสพติด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ที่สุด คือ มีการนำกลุ่มติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดตามสมัครใจ

2.4 ด้านการเฝ้าระวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือมีการดำเนินการหนึ่งตำรวจหนึ่งโรงเรียน เพื่อร่วมมือในการป้องปรายยาเสพติด รongลงมา มีการร่วมมือกับ
กระทรวงสาธารณสุขในการตรวจหาสารเสพติด และมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนจัดบรรยากาศ
ภายในโรงเรียนให้มีระเบียบเรียบร้อยสะอาดปลอดภัย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการจัดระบบดูแลนักเรียน
เพื่อช่วยเหลือนักเรียน

2.5 ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด คือ มีการจัดให้มีครูฝ่ายปกครอง ครูป้องกัน ครูตรวจพิสูจน์ในสถานศึกษา รongลงมา คือ มีการกำหนด
ยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน และมีการติดตามการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่าง
ต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการตรวจสอบและการดำเนินงานด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายา
เสพติดอย่างต่อเนื่อง

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีในแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง 0.59 ถึง 0.87 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา ระดับความสัมพันธ์ของทุกด้าน พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ถึงระดับสูง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในระดับมากทุกด้าน ฉะนั้น มีความตระหนักสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาอื่นได้ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ ให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาอื่นได้ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อยู่ในระดับสูง จึงต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างมากเพื่อให้การดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์เป็นไปตามเป้าหมาย และประสบความสำเร็จอย่างสูง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของครูและผู้บริหารในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จากผลการวิจัย พบว่าครูและผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการป้องกันยาเสพติด รองลงมา คือ สาเหตุที่ทำให้ติดยาเสพติด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โทษและพิษภัยของยาเสพติด ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญและปนัดดา (Charoen, Panadda, 2017) ได้ทำการศึกษาความรู้ความ เข้าใจเรื่องยาเสพติดและพฤติกรรมการ ป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยได้รับความรู้จากสื่อ 3 ลำดับที่มากที่สุด คือ สื่อวิทยุ/โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์และรู้จักยาเสพติดมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ยาบ้า หรือแอมเฟตามีน กัญชา และใบ กระท่อม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่แน่ใจว่าชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีการระบาดของยาเสพติด แต่มีความเห็นว่า ยาเสพติดที่ระบาดในชุมชนที่พักอาศัยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ยาบ้า หรือแอมเฟตามีน กัญชา และใบ กระท่อม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เคยถูกชักชวนให้ลองยาเสพติด และไม่ทราบว่าเพื่อนบางคนติดยา เสพติด โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งที่รู้ว่าเพื่อนบางคนเสพยาเสพติด และทราบว่า การสูดดมเป็นวิธีการเสพยา ที่เพื่อนใช้กันมากที่สุด และมีสาเหตุของการเสพยาเสพติดมากที่สุด คือ อายากลอง และมีความเห็นว่ายาเสพติด จะช่วยในเรื่อง ประสิทธิภาพในการเรียนหนังสือเป็นเรื่องที่ไม่จริง โดยมีความเห็นว่ายาเสพติดมีผลกระทบต่อ ตนเองมากที่สุด และในชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีหน่วยงานราชการเข้าไปให้ความรู้ และเข้าไปตรวจจับเรื่องยาเสพติด

2. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา ใน เขตอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านการป้องกัน พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา ด้านการป้องกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและ

แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการป้องกัน สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมทางศาสนา กีฬาหรือดนตรี มีการรณรงค์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรม การประกวดวิทยุ นิทรรศการหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Ithake., et al., (2001, pp. 40-41) ได้อธิบายความหมาย หลักการป้องกันการ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้การศึกษา การให้ข้อมูลและความรู้แก่เยาวชนหรือประชาชนอย่างถูกต้อง ซึ่งจะต้องอาศัยวิธีและเทคนิคต่างๆ เพื่อให้การสื่อข้อความและการให้ความรู้ตรงตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (Center for drug prevention and suppression ministry of education, 2017) สรุปได้ว่า สถานศึกษาดำเนินการโครงการห้องเรียนสีขาว มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้การสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน หรือดำเนินการให้ความรู้กับนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด และอบายมุข โดยบูรณาการกับสาระวิชาต่างๆ และจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันยาเสพติด

2.2 ด้านการค้นหา พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการค้นหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการค้นหา สถานศึกษามีการคัดกรองจำแนกนักเรียนทุกภาคเรียน สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินสถานการณ์ ด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งนอกและในสถานศึกษาทุกเดือน ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (Center for drug prevention and suppression ministry of education, 2017) สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาภาคเรียนที่ 1 (ระดับชั้นพื้นฐาน 30 มิถุนายน ทุกปี) ภาคเรียนที่ 2 (ระดับชั้นพื้นฐาน 30 พฤศจิกายน ทุกปี) เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า กรณีที่ไม่สามารถใช้ชุดน้ำยาตรวจปัสสาวะได้ ให้ดำเนินการตามกระบวนการอื่นที่ดำเนินการได้ ตามระบบดูแลช่วยเหลือ และแบบ SDQ ตามความเหมาะสมของพื้นที่และการบริหารของสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข

2.3 ด้านการรักษา พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการรักษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการรักษา มีการนำผู้ติดยาหรือใช้สารเสพติดเข้ารับบำบัดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข โรงพยาบาลตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ปกครอง สถานศึกษามีการส่งต่อผู้เสพเข้าสู่ขั้นตอนการบำบัดและรักษา เช่น โรงพยาบาลหรือศูนย์ครอบครัววอน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (Center for drug prevention and suppression ministry of education, 2016) การจัดตั้งคลินิกเสมารักษ์ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคลินิกเสมารักษ์เพื่อให้คำปรึกษาในการช่วยเหลือและติดตามแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในทุกด้าน เช่น การสูบบุหรี่ แอลกอฮอล์ ยาเสพติด การตั้งครกไม่พร้อม ปัญหาส่วนตัวและครอบครัว โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นครู อาจารย์ด้านแนะแนว จิตวิทยา กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลานามัย

2.4 ด้านการเฝ้าระวัง พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการเฝ้าระวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการเฝ้าระวัง สถานศึกษามีการดำเนินการหนึ่งตำรวจหนึ่งโรงเรียนเพื่อร่วมมือในการป้องปราบยาเสพติด สถานศึกษามีการร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการตรวจหาสารเสพติด ซึ่งสอดคล้องศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (Center for drug prevention and suppression ministry of education, 2016) จัดทำตู้แดงเสมารักษ์ เพื่อให้มีการแจ้งและส่งข่าวสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาจากนักเรียน ให้แก่ครูฝ่ายปกครอง หรือครูรับผิดชอบงานด้านการป้องกันยาเสพติดที่เป็นความลับหรือไม่กล้าเปิดเผยที่อาจส่งผลกระทบต่อความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินหรือให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะมาตรการเบาะแส แหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปดำเนินการตามกระบวนการเฝ้าระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

2.5 ด้านการบริหาร พบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการบริหาร จัดให้มีครูฝ่ายปกครอง ครูป้องกัน ครูตรวจพิสูจน์ในสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (Center for drug prevention and suppression ministry of education, 2016) สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์ มีแผนงานและโครงการ กิจกรรม มีคณะกรรมการดำเนินงาน และมีห้องปฏิบัติการกิจกรรม มีความร่วมมือ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีในแต่ละด้าน มีค่าระหว่าง 0.59 ถึง 0.87 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของทุกด้าน พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางถึงระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Duangrat. (2007) โอกาสเสี่ยงของยาเสพติดยาบ้า การรับรู้ความรุนแรงของยาเสพติด ยาบ้า การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันสารเสพติดยาบ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันยาบ้าอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.1 การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเสติดยาบ้าอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารมีความรู้เรื่องยาเสพติดดี และกำลังระบอบ โดยเฉพาะเขตชุมชนในอำเภอสามชุก ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรขอความร่วมมือครูและบุคลากรได้ ให้ข้อคิดเตือนนักเรียนถึงภัยยาเสพติด ทั้งในระหว่างสอนหรือการทำกิจกรรม ตลอดถึงการขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ชุมชนและนักเรียนร่วมกันเป็นเครือข่ายการป้องกันยาเสพติด
2. ด้านการป้องกัน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการรักษา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาดำเนินการกำจัดพื้นที่เสี่ยงหรือมุมอับเพื่อป้องกันมิให้นักเรียนใช้เป็นที่พักพิง ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการดำเนินการกำจัดพื้นที่เสี่ยงหรือมุมอับเพื่อป้องกันมิให้นักเรียนใช้เป็นที่พักพิง
3. ด้านการค้นหา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการค้นหา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปลอด กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติดชัดเจน ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการดำเนินการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มปลอด กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติดชัดเจน
4. ด้านการรักษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการค้นหา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษานำกลุ่มติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดตามสมัครใจ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการนำนักเรียนกลุ่มติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดตามสมัครใจ
5. ด้านการรักษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการรักษา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดระบบดูแลนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการจัดระบบดูแลนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน
6. ด้านการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการบริหาร ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบและการดำเนินงานด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและการดำเนินงานด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาประถมศึกษา อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์และสำรวจสภาพและปัญหาอย่างจริงจังเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างจริงจัง ต่อไป

References

- Best. (1981). **Research in education.** (4 th ed.). New Jersey : Prentice Hall.
- Best & Khan. (1993). **Research in Fducation.** (7 th ed.). Boston : Allyn and Bacon.
- Center for Drug Prevention and Suppression Ministry of Education. (2012). **Speaker manual for Prevention and solve drug problems.** Bangkok : Assembly of Agricultural Cooperatives of Thailand.
- _____. (2016). **A Guide to Preventing and Solving Drug Problems.** Bangkok : Cooperative Rally Agriculture of Thailand.
- _____. (2017). **Prevention and solution of drug problems in educational institutions.** Bangkok : Cooperative Rally Agriculture of Thailand.
- Chekhphimai, C. & Srithanasan, P. (2017). **Self-protection behavior from students' drugs.** Master's thesis, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Duangrat, B. (2007). **Factors Related to Practices for Preventing Amphetamine Addiction of Students. Grade 6, Suphan Buri Province.** Master's thesis, University of Srinakharinwirot.
- Ithake, J., et al., (2001). **Control, performance evaluation, and risk management of hospital.** Bangkok : Cooperative Rally Agriculture of Thailand.
- Krejcie & Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.**
- Samingprai, V. (2015). **Study the operational problems and study the solutions to the Prevent and solve drug problems in schools.** Bangkok : Cooperative Rally Agriculture of Thailand.
- Wongrattana, C. (2007). **Statistical Techniques for Research.** Bangkok : Taineramitkij Interprogressive Press.

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

Relationship between Administrative Skills and Participative Management of
Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area
Office 2

สายใจ ยามแยม*

Saijai Yamyam

ภัทรธมณชนธ์ เรื่องวิทยาวุฒิ**

Phatamon Ruangvitayavut

Received : September 20, 2019

Revised : December 4, 2019

Accepted : March 9, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงาน 2) ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 310 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมา คือ ด้านมนุษย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิดรวบยอด 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ รองลงมา

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Education students Technology Siam University

**อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Lecturer at the Faculty of Education Technology Siam University

คือ ด้านความไว้วางใจกัน และด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ และ 3) ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร / การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม / ผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

This research's purpose was to 1) study the Administrative Skills 2) study the Participative Management of Schools Administrators, and 3) study the Relationship between Administrative Skills and Participative Management of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. This research is based on the Quantitative Research. The research sample of this study were 310 teachers of schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research instruments were 5 rating scale questionnaires. An analysis has been completed by a statistic analyzing program to obtain various descriptive statistics such as Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. These findings indicate that: 1) The Administrative Skills of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was rated at a high level, when considered in each aspects, it found out that the highest average was the Technical Skills, followed by the Human Skills, and the lowest average was the Conceptual Skills. 2) The Participative Management of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was rated at a high level, when considered in each aspects, it found out that the highest average was the sharing authority and decision-making, followed by the mutual trust, the Providing accurate and update Information for those involved in excision-making, and the lowest average was the self-dependence and responsibility. and 3) The correlation analysis of administrative skills and participative management of schools administrators are not correlated as a whole, and each aspect.

Keywords : Administrative Skills / Participative Management / Schools Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาหลายแห่ง ยังมีปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และขาดความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในต่างจังหวัด ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดทักษะการบริหารของผู้บริหารเพราะในการบริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถ และต้องมึทักษะในการบริหารงาน เพราะที่ผ่านมาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเท่าที่ควร สาเหตุน่าจะมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขาดทักษะในด้านมนุษย์ จึงทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ไม่บรรลุเป้าหมาย หากผู้บริหารไม่มีทักษะการบริหารงาน ทั้งในด้านการใช้กระบวนการ การประสานงาน การให้คำแนะนำ และการใช้เครื่องมือต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจถึงระบบและโครงสร้างการบริหารงานที่จะตอบสนองนโยบายของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ และแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ (Rooncharoen, 1957)

เห็นได้จากโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผ่านมา ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะยังไม่มีมีการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปเท่าที่ควรหรือให้ตัดสินใจแค่ในบางส่วนเท่านั้น จึงทำให้ขาดความไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพราะไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ร่วมรับผิดชอบดำเนินการต่างๆ ภายใต้โครงการอย่างเป็นทางการ ทำให้ขาดอิสระในการทำงาน และการตัดสินใจ จึงทำให้ไม่รู้สึกรู้สีกกัน และไม่รู้สึกว่าเป็นเจ้าของกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งในการดำเนินงานต่างๆ หากมีความผูกพันต่อกันแล้ว ก็จะทำให้ทุกคนมีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมทั้งจะอุทิศกาย ใจ และสติปัญญาให้แก่องค์กรได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การที่ทุกคนในองค์กรไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยด้วยแล้ว ก็เป็นการยากต่อการตัดสินใจ จึงทำให้ผู้บริหารไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้น การติดต่อสื่อสารที่ดี จึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และผู้บริหารจะต้องสร้างความสามัคคี และความศรัทธาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาให้ได้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษา โดยเฉพาะในเชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม และพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน (People Needed) เพื่อให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายในหลายๆ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ในการพัฒนา และรับผิดชอบร่วมกันเพื่อยกระดับคุณภาพ

การจัดการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ข้อ 4 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่ระบุไว้ในข้อย่อย 4.2 ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าคุ้มทุน (Thipsook, 2016) เพราะที่ผ่านมาจะพบว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยในเรื่องนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 139 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,610 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 310 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย และหาสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและในต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา และสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารของโรงเรียน ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมนุษย 2) ด้านเทคนิควิธี และ 3) ด้านความคิดรวบยอด และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ด้านความไว้วางใจกัน 3) ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ 4) ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 5) ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน และ 6) ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขคำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหาหรือระดับการปฏิบัติงาน และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงหรือค่า (Index of Item Objective Congruence): IOC โดยทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้มาหาค่าคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ตามเกณฑ์มาตรฐานและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Conbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหาร เท่ากับ 0.87 และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับคืนทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บมาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์และนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยใช้วิธีการหาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน ใช้เกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.81-1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.61-0.80 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.41-0.60 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.21-0.40 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.00-0.20 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมา คือ ด้านมนุษย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิดรวบยอด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านมนุษย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของบุคลากร รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้ขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดระบบการสื่อสารและการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการสั่งการและมอบหมายงานได้ถูกต้องและชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการประชุมครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาวิธีเสนอรายงานความก้าวหน้าหรือปัญหาของนักเรียนได้รวดเร็ว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำแนะนำการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงได้ถูกต้องและชัดเจน
3. ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และระบบงานของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาความดีความชอบได้อย่าง

ถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

การวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านความไว้วางใจกัน และด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจโดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนทำให้ทำนึ่งถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก รองลงมา คือ ครูมีความรับผิดชอบในงานสูง เนื่องจากให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และครูให้ความสำคัญกับงานที่ได้รับมอบหมายหรือภาระงานที่รับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนแบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ครูในขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบ

2. ด้านความไว้วางใจกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานของโรงเรียนเป็นบรรยากาศ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูเลือกทำงานและพัฒนางาน และผู้บริหารโรงเรียนได้ติดตามสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้กับครูเป็นระยะ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายงานที่สำคัญๆ ให้แก่ครูอยู่เสมอ

3. ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโรงเรียน และมีการร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโรงเรียน ทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

4. ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานอย่างเต็มความสามารถ รองลงมา คือ ครูมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่ตนเองรับผิดชอบ และครูมีอิสระในการดำเนินงานที่ตนเองรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีอิสระในการคิดงานที่ตนเองรับผิดชอบ

5. ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูพร้อมที่จะสร้างและรักษาผลประโยชน์ให้กับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ

โรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันก่อให้เกิดความผูกพันต่อกันในโรงเรียน

6. ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจร่วมกัน และครูได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องจากผู้บริหารทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องให้แกกันและกัน

การวิเคราะห์ที่ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ที่ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการบริหารอยู่รอบด้าน ทั้งในด้านมนุษย์ที่สามารถประสานงานอำนวยความสะดวก และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทักษะด้านเทคนิควิธีที่มีการวางแผน บริหารจัดการ และพัฒนาได้อย่างบูรณาการ รวมถึงทักษะด้านความคิดรวบยอดที่ผู้บริหารสามารถแสดงวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ และประเมินผลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ได้ทำการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหาร ในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholraksa. (2013) ที่ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

1. ด้านมนุษย์ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสามารถประสานงานอำนวยความสะดวกและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถสร้างบรรยากาศภายในองค์กรที่ดี และยังมีบทบาทในการให้ขวัญและกำลังใจกับบุคลากรในการทำงาน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหาร ในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผน บริหารจัดการและพัฒนาได้อย่างบูรณาการ โดยมีความถูกต้องและชัดเจน นำเสนองานที่มอบหมายแก่บุคลากรได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholraksa. (2013) ที่ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

3. ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนสามารถแสดงวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ และประเมินผลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหารในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ส่วนการวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เป็นไปตาม สมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ มีการ ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบกับบุคลากรด้วยข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัย โดยให้อิสระในการทำงานกับบุคลากร ทำให้บุคลากรมีความไว้วางใจกัน มีความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดย ภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับ มาก

1. ด้านการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำงาน โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก ทำให้ครูมีความรับผิดชอบในงานสูง และให้ความสำคัญกับงานที่รับผิดชอบ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถาน ศึกษาเพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความไว้วางใจกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนสร้างบรรยากาศภายในองค์กรที่ดีในการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันเลือก และพัฒนางานด้วย ตนเอง โดยผู้บริหารโรงเรียนคอยสอบถาม และติดตามงานเป็นระยะ ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้บริหารและครู จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ใน

ระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ทำการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน และร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ทำการศึกษารื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

4. ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและให้อิสระในการตัดสินใจในการดำเนินงานที่รับผิดชอบของครูอย่างเต็มความสามารถ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ทำการศึกษารื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

5. ด้านความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และดำเนินงานไปสู่เป้าหมายร่วมกันจนประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้บริหาร และครู รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน และครู มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันสมัย เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจร่วมกัน ทำให้การตัดสินใจในการบริหารงาน และดำเนินงานมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผล

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ นั่นหมายความว่า ทักษะการบริหารไม่มีผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นไปได้ว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมจนผู้บริหารไม่จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารงานที่ดีในทุกด้าน ดังนั้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไม่ได้พึ่งพาทักษะในการบริหารเฉพาะตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมกันทำงาน จึงเป็นเหตุให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จโดยไม่ได้พึ่งพาทักษะการบริหารเฉพาะตัวบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz. (1995) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษย์เป็นความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ครูในขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบมากขึ้นตามสถานการณ์ และตามความเหมาะสมของงาน
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายงานที่สำคัญให้ครูตามความสามารถและโอกาสที่เหมาะสมเพื่อแสดงความไว้วางใจ
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเพื่อร่วมกันกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินการต่างๆ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกัน และความเข้าใจในเป้าหมายของงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูได้มีอิสระในการคิดงานที่ตนเองรับผิดชอบเพิ่มมากยิ่งขึ้น
5. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เสมือนเป็นครอบครัว มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ทั้งผู้บริหาร และครูเกิดความผูกพันกัน
6. ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อส่งต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และมีความทันสมัยกับครูหรือบุคลากรอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะในการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ต่อไป

3. ควรมีการนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 หรือผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

References

- Bunsing, B. (2013). *The School Administrator's Participatory Management for Improving the Students' Learning Achievement in Primary School Peunoi District, under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 2*. Master of Education Program (Educational Administration) Khon Kaen University.
- Katz, R.L. (1995). Skill of Effective Administrator. *Harvard Business Review*, 12(1), 33-42.
- Klainongsuang, S. (2015). *The Participation Management Affecting to Effectiveness of The Schools Under ROI-ET Primary Educational Service Area Office 3*. Master of Education Program (Educational Administration) Burapha University.
- Pensuriya, K. (2006). *School Administrator's skills in Sanamchaiyaket Educational Quality Chachoengsao Province*. Master of Education (Educational Administration) Rajabhat Rajanagarindra University
- Pholraksa, A. (2013). *The Administration Skill of the Administrators in Basic Educational School, under the Office of Khon kaen Primary Educational Service Area II*. Master of Arts (Educational Administration) Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Rooncharoen, T. (1957). *Professionalism in organizing and managing education in the age of education reform*. Bangkok : L.T.Press
- Thipsook, P. (2016). *Good governance and education principles*. Bangkok : Atthaphon Printing.